

श्रीमन्नागपुरीय वृद्धनपगगाविराज गुणप्रपराचार्य जंगमतीर्थगचन्द्रदत्त महाराज

श्रीगुरु परमपूज्य सद्गुरु ज्ञानात्मक श्री बालगङ्गाधरीनाथ धरानन्द !

आप श्रीमान् सेवक जनमनयाँहिततुरक रचार्त्त महाराज मेरे मन्त्रप्रदाता

पदेष्टा होनाथी भवित्री तोदारक (भावितननारकद्वन्द्वस्तुतस्तु) को, प्राणीन जेनेनी मुं

जब विधिपरंपरा पद धारक शुद्धक्रियानुष्ठान ईन को, ज्ञानमनना समुच्च, गुणगुणानन्द

वचनातिशयवंत, आर्यपात्रनूनामणि, दुर्मतांगगामनज्ञोमणि को, पने मुनिजनमन

मानसहंस होइ उग्रविदार युक्त ज्ञातनमंजनमां विरगी नगरवत् मम

कर्पा करोछो. इत्यादि प्रातःसमग्नीय रत्नगोन्दी लोभाड आदर्यता मनेगार

आप परमोपकारी गुणगजना भक्तगुणान्न्देन समस्त गंगा जिनान् मी

इत्थ नय विचारोपिप्रहणमंभ्रट नामक परम लान्दाणि दुन्नत मन्त्रेण तुमी

अपानन्द पामुछुं ते आप भवकक्षेत्र कार। स्वीकारी छः ज्ञानम। रत्नगोन्दी !

वीर संत २४३९

विजय राज्ये

श्री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

धी प्रा तु चं द्र मु री

नमो नमः

शिवगंज नगरे श्यामार्थं पद समये

“त्रजराज आत्र सौचरो वंसी गजा गयो” इत्यनेन रागिण गीयते ।

मार्त, १२६७ ना वेडाग्न नृदी १२.

श्रीभ्रातृचन्द्र सूरिराजमर्षशायकं । अत्रस्थ हे सखे गुहं विगिगिनायकम् ॥ २६ ॥
संसारमेतमुज्झुं समीक्षते यदा । मुक्तिं च यातुमिच्छति प्रमोदतस्तदा ॥ श्रीवानुचन्द्र ॥ २७ ॥
प्रवेशमीदृशे यदा गियो निवेदाने । तदा मतःप्रगारणे ममोपदेशने ॥ श्रीवानुचन्द्र ॥ २८ ॥
करालकाल एव संनिधौ समागतः । किमीदृशे विनश्वरं कलं द्वि रागतः ॥ श्रीवानुचन्द्र ॥ २९ ॥
विद्वापकर्मशास्त्रमर्षधर्मकर्मणो । प्रधीनुमीदृशे यदा तदा गुह्यमंगे ॥ श्रीवानुचन्द्र ॥ ३० ॥
श्रीपार्थवचञ्छुरिराजवंशीयकं । सुमुक्तिराजगानि हावानः समोपकम् ॥ श्रीवानुचन्द्र ॥ ३१ ॥
तपः प्रकर्षनिर्जितोरुषज्ज्वलसायकं । महानिदेशनामुचारसप्तसायकम् ॥ श्रीवानुचन्द्र ॥ ३२ ॥
नित्यानन्देन रचिता प्राङ्गलालेन गापिता । आचार्यवानुचन्द्रस्य गदरगाधनां मुक्ताङ्गुलि ॥ ३३ ॥
आपाटीका । मित्र ! वाङ्मित मयंको देनेवाले, गुरु मुनिराज आचार्य श्री वानुचन्द्र मूर्ति-

भजमशगजो सेवन कर ॥८॥ जो कि तु इस संसारकी छोड़ना चाहता है, और जो मुक्तिको
 जाना चाहता है तो हृदयसे दे मित्र वांछित अर्थको देनेवाले ॥१॥ तू बुद्धिके घरमें जो प्रवेशको
 चाहता है तो मेरे उपदेशमें मन फैला । है मित्र ॥२॥ यह जयंकर काल पासमेंही आया हुवा
 है, तगसे क्या अनित्यसुखको देख रहा है । दे मित्र ॥३॥ जो कि तू (सांसारिक) कर्मको छो-
 डकर धर्म करनेके लिये शायक मर्मको खेना चाहता है तो मुक्तिके लिये हे मित्र ॥४॥ (श्री
 चरित्रागमोप) श्रीपार्श्वचन्द्रसूरीवरजीके वंशके दीपक, मुक्तिरूप राजधानीके मार्गको समीप
 रखनेवाले । दे मित्र ॥५॥ तपके प्रदुर्घसे कामको जीतने वाले, व्याख्यानरूप अमृतरसके पा-
 नवाले दे मित्र वांछित अर्थको देनेवाले आचार्य श्रीत्रातुचन्द्रजी सूरिराज महाराजको सेवन कर
 ॥६॥ निग्यानन्दशर्मासे बनाइ गई, और 'त्राइलालजीसे गाइ गइ, यह आचार्य श्रीत्रातुचन्द्रसूरी-
 श्वरजीकी पदपदी मुगलरूप कमलपर रहो ॥ १ ॥

श्री.प्रापश्रीजीयो जन्मपामेली, श्रीपार्श्वचंद्रगवनी जैन हनुमिंश सरस्वती सज्जा अने सेवक मंगलवात-
 १ समीपयतीति समीपकस्तं मुक्तिराजधान्याः सामीप्यदर्शकमिति ज्ञावः ।

આ પંચમ કાલની અંદર વિષય ક્ષાયની લોલુપતાને લીધે કે ધન ધાન્યાદિનો લાભ પ્રાપ્ત કરવાની ધામધૂમને લીધે મહાન્ પુસ્તકો (આગમો-સિદ્ધાંતો) છે તે સંમતી વિનાગી મનન જેટલો અવકાશ અને સમજશક્તિ હાથ ન હોવાથી જૈનાગમની અંદરનું રહસ્ય આપણને પ્રાપ્ત થઈ શકતું નથી. કેમકે સાગર સમાન અગાધ ભાવભર્યો સૂત્રોને ધ્યાનપૂર્વક અવલોક્યાં ને કંઈ ન્હાનીશૂની વાત નથી. મહાન્ ભૂમંડલમાંની દૂર રહેલી કે આગમની અગમ સૂક્ષ્મ વસ્તુઓનું નિર્ગિજ્ઞ કમ્વા માટે તો જાણ ઉમદા દુર્બીનની જ જરૂર પડે છે. પરંતુ તેથી દુર્બીનરૂપ જ્ઞાનચક્રુઓ આપણાં મતે જ ન હોવાથી આપણ તેવા સૂક્ષ્મ વિચારોને અંશ માત્ર પણ જાણવા માગ્યશાલી થતા નથી.

આપણી આ અટવ્રજને ધ્યાનમાં લઈ અગાઉથી તે શ્રુતસમુદ્રનું મંથન કરી આપણે સમજી શકીએ તેવી ભાષામાં આપણા પરોપકારી પૂર્વાચાર્યોંએ પૃથક્ પૃથક્ સત્ય ચાર્તોઓનું રહસ્ય જાહેરમાં આપણી સાગરને નાગરમાં સમાવી દીધેલ છે. જેથી નાગરમાં સમાયલા સાગર સમ રહસ્યનું અવકાશ

पूर्ण अयगाहन वर्गी श्रमगा वसने शक्तिमान् यद् शक्तिये. एज हेतुने अचलंवी आ चिविध विषयवि-
भूषिण प्रथम प्रारणगुणने शक्तिमान् लायवा यत्न आदरेलो छे.

महान् सुखासानी प्रमाणिक चर्चाओ आपणा अल्पमतिवन्त अल्पसमयमां समजी शकीए
एओ प्रारणो स्वयाना संबंधमां पूर्वाचार्योए उडावेलो अपार परिश्रम सफल थवा आपणे ए प्रकरणो
भणरी-रोचरी-सांभलवां के मनन करवां ए अवश्य आपणुं कर्तव्य कर्म समजवुं योग्य छे, आबी
मान्यताने लीधे आगणी एज फर्ज अदा करवाने मोटे आ अमारो प्रथम प्रयास छे, ते तरफ सुलभ
दाखरी आ ग्रंथरत्नानिनी वानगी चाखवा तत्पर रहेवुं अवश्यनुं छे.

आपणा पूर्वाचार्यो निषेही, निरभिमानी, निर्लोभी, अप्रमत्त, परोपकारी, अममत्ववादी, तत्व-
गर्वशी, हितचिन्तक, स्वपरोक्षविकारक, शान्ताज्ञानुगामी, निष्पक्षपाति, सत्यवक्ता, प्रमाणिक अने
भरभार हवा. जेदी शंकाने स्थान आगवानुं कारण नथी के तेमणे दादा पहोरानां गप्पां जगतजी-
सेने चंचवा मोटे हांस्यां हरो. तेओनां तो संदंकः वचनो अक्षरशः मान्य करवा योग्य छे.

करी, वनमों, उपाश्रय, के भयंकर स्थलोंमें रही, आपणा उपकार मटे ग्रंथो निर्माण केल्या छे. तेओए पंथ वधाखा, किंवा शिष्य संततीनो झूडो जमानवा के गझनी आकांक्षा आदि स्वार्थोपगम-जताने अवलंबी वाक्पजालमों बाल जीवने फसावा उद्यम आदरेल न हतो, तो पढी सेवा पगेपकागि प्रमाणिक प्रभाविक पुरुषोनां वचनोने स्वार्थोवचनो मानवां ए आगणी भूळ नहि तो चीडुं शुं गणाय ? एमनां विशुद्ध वचनोने देवाना उमलकासाथ हीरा मोतीथी बधावी लेवांज जोड़ये छे.

आपणा मुख्य पूर्वचार्यजी के जेमनां रचेलों प्रकरणों आ पुस्तकनी अंदर विशेष छे ते श्री पार्थचंद्रसूरीश्वरजी महान् प्रभावशाली पुरुष हता अने अैनशासनना उत्तमोत्तम उद्योतकारी होवाथी अद्यापि लगण तेमना वचनानुसार चालनार हजारो सेवक विद्यमान छे. तेओ साहेबजी आचुराजनी तलेटीमों आवेला हमीरपुरमों संवत १५३७ नी सालमों जन्म धरी पोखाइवंशी, बेलगशाह पिता अने विमलादेवी माताने महत्तावंत कर्पा हतां, ते कुसाम बुद्धिवंत महत् पुरुषने विद्यातो सुप्रसन्नज हतो,

ત્રેમજ ને મુલ્લભવોધી દત્તા, જેથી ગુરુગજ શ્રી સાધુસ્ત્ર પંડિતરાજના ઉપદેશથી વોધ પામી મેરત ૧૫૪૬ ની માલમાં ફજ નવ વર્ષની કિશોરવયમાંજ દીક્ષા અંગીકાર કરી કુલનો ઉદાર કર્યો હતો.

મરુથના મુરતરુ સદૃશ જનમનવાંછિતપૂરક અને પુષ્કરાવર્તે મેઘસમાન હૃદયક્ષેત્રને રસાલ ફલ્તાર દેશનાવંત પંડિતરાજ શ્રીસાધુસ્ત્રજીની કૃપાથી નવદીક્ષિત મુનિ શાસ્ત્રોના પાગામી થયા અને નેથી હૃદયક્ષેત્રમાંથી તત્ત્વજ્ઞાનાંકુર સ્ફુરાયમાન થતાં સંવત ૧૫૫૪ ની સાલમાં ઉપાધ્યાય પદના અધિભાગી થયા.

એ મમયમાં જનસમુદાયની અંદર શિથિલાચાર વિશેષ વધી પડતાં ક્રિયાનુદ્યન વિધિવિપરીત થયા ફરતાં હતાં, જેથી શિષ્ટાચારની પ્રવૃત્તિ કરવા ત્યાગી વૈરાગી સૌભાગી મહદાત્માણ ગુરુરાજનો આજ્ઞા નંશાદન કરી સંવત ૧૫૬૫ ની શાલમાં ક્રિયાનુદ્ધાર કરી શિથિલાચારને ધીરે ધીરે દૂર કરવા ભર્ગમ્ય પ્રયત્ન આદર્યો.

કરી, જેથી ભક્તજનોની ભાવશ્રેણીને વૃદ્ધિ સાથે ભેગાડવા સર્વાનુમતની પેઠ્યતા થતાં પોતે શ્રદ્ધિદ્ અંગીકાર કરી આચાર્યતાના ગાંભીર્ય અર્થને શોભાવવા લાગ્યા. પ્રમાદી વનેલા સાધુસાધ્વી શ્રાવક-શ્રાવિકાઓને સિદ્ધાંતાનુસાર ધર્મોપદેશના તત્ત્વવેડે જાગ્રત કરી શુદ્ધ ક્રિયાનુશ્રાન ધારી વનાવવા એક સરસો વિચાર રાखी અમલમાં આણતા ભારત ભૂમિના ઘણા ભાગોમાં મિથ્યાંચકારનો અમાત્ર કર્યો. તેમજ મહાન્ સૂત્ર સિદ્ધાંતોનું દોહન કરી સારુ વાલાવચોય અને માયાના પ્રયો તૈયાર કરી ભવ્ય જીવોને ભવતારક માર્ગે લુહો મુક્યો.

એઓ સૂરીશ્વરજીમાં ઉત્તમોત્તમ કાવ્યશક્તિ હતી. તેથી સંસ્કૃત, માગની માયામાં અને પ્રાકૃતમાં વિવિધવિષયમાં કાવ્ય રચી ચમત્કૃતી જાહેરમાં લાવી પોતે આપણા ઉદ્ધારક થયા. પટલુંજ નહીં પણ ભારતવર્ષનાં દરેક શહેર અને વનતાં લગે દરેક ગામોમાં વિચરી અસંખ્ય સંકટો સહન કરી મન્ય જીવો હિતાર્થે જન જ્ઞાનમંડારો તપાસી જે જે તત્ત્વ પ્રાપ્ત થયું તે તે પરોપકાર નિમિત્ત જાહેરમાં મૂકી અનેક જીવોનું શ્રેય કર્યું.

મજાકુર મહાદાસ્માર્થિણ રનેલાં પ્રકરણો પેઠી યત્કિંચિત્ જે હાથ લાગ્યાં તેમાનાં થોડાંક પાનગીર પ્રતિષ્ઠિમાં આપવા આ ૫૮ દ્રવ્ય સ્વભાવ નયવિચારાદિ પ્રકરણ સંગ્રહ નામક પુસ્તક પ્રકટ કરાયામાં આવ્યું છે, અને एषी मानवाने कारण मले छे के तत्वग्राही पुरुषो तत्वसंग्रही पोतानी मरभारना भर्षा ज्ञानमां वृद्धि करी स्वर्गमां विराजेला तेओ महदात्माश्रीने आत्मानंद अर्पणेश.

આ પુસ્તકમાંનાં પ્રકરણોમાં શું શું રહસ્યો સમાયેલ છે તે જાણવા માટે કહેવાની જરૂર છે કે નીચે વતાવેલાં પ્રકરણો તથા સ્તવનો, સ્તોત્ર ચૈત્ય વંદનો, સ્તુતિઓ સદ્વાયાદિ અંદર સિદ્ધાંતોનું દોહન કરી જૈન સિદ્ધાંતોનું કેવું આરાધન કરલું તે સ્પષ્ટ વતાવેલ તેના વિષયાનું ક્રમ નિચે મુજબ છે.

૧ ૫૮ દ્રવ્ય સ્વભાવ નય વિચાર, ૨ શ્રી અસ્નાયજિન સ્તવન, ૩ આવશ્યક અક્ષર પ્રમાણ સ્વાધ્યાય, ૪ મોહવત્તી સ્વાધ્યાય, ૫ શીલનો રાસ, ૬ ૫૮ દ્રવ્ય સ્વાધ્યાય, ૭ નેમિ રાગુલ પ્રીતિ, ૮ નેમિ રાગુલ ચારમાસી, ૯ સ્થૂલિભદ્રની સજ્જાય, ૧૦ સ્થૂલિભદ્રની સજ્જાય, ૧૧ શ્રી સીમંધરસ્વામીનું સ્તવન, ૧૨ અથ શ્રી સીમંધરસ્વામીનું સ્તવન ૧૩ અથ શ્રી વીરજિણંદ આલોચન સ્તવન, ૧૪ અથ

श्री शान्तिजिन स्तवन, १५ अथश्री नेमिजिन स्तवन, १६ अथश्री आदीश्वर स्तवन, १७ अथश्री
रुभजिन स्तुति, १८ अथश्री पार्थजिन स्तुति, १९ अथश्री महार्णवजिन स्तुति, २० अथश्री
नेमिजिन स्तुति, २१ अथ श्री शान्तिजिन स्तुति, २२ अथश्री चैत्रकूट परिपाटि, २३ अथश्री मन्म-
कूत्व दीपक दोषका, २४ अथश्री श्रोता परीक्षा सञ्ज्ञाय, २५ अथश्री ब्रह्मचर्यव्रत त्रिगुणाशिका,
२६ अथश्री वीतरागाष्टक, २७ अथश्री पांसटा यंत्र उद्गारमय श्री चोविशजिन स्तोत्र. २८ अथश्री
पार्थनार्थजिन स्तोत्रम्, २९ अथश्री अनंतनाथजिन स्तवन, ३० श्री चतुर्विंशतिजिन स्तुति, ३१
श्री जिनेन्द्र स्तुति. ३२ श्रीपंचतीर्थ स्तुति, ३३ श्री वीशविह्रमानजिन नमस्कार. ३४ श्री त्रिननाम
स्वास्तोत्रम्, ३५ श्रीरुपभादिजिन स्तुति, ३६ श्रीपार्थजिन स्तोत्रम्, ३७ श्री आदिनायजिन स्त-
वन, ३८ श्री मुनिसुव्रतस्वामीनुं स्तवन, ३९ श्रीउपदेश रहस्य सञ्ज्ञाय, ४० श्री वीरस्थानक तप-
नी सञ्ज्ञाय, ४१ श्री एवंति सुकुमालनां चोदालीआं, ४२ वाचनयमक गर्भिण रहनेभिर्जीनी स-
ञ्ज्ञाय, ४३ श्रावक वाग्रतर्नीसञ्ज्ञाय, ४४ सती सुभद्रा सञ्ज्ञाय ४५ श्री सती अंजनासुंदरीनी

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

श्री शांतिजिन स्तवन, १५ अथश्री नेमिजिन स्तवन, १६ अथश्री आशीश्वर स्तवन, १७ अथश्री
 लक्ष्मजिन स्तुति, १८ अथश्री पार्श्वजिन स्तुति, १९ अथश्री महावर्णजिन स्तुति, २० अथश्री
 नेमिजिन स्तुति, २१ अथ श्री शांतिजिन स्तुति, २२ अथश्री चैत्रहृष्ट परिषादि, २३ अथश्री गम्भीर
 कृत्व दीपक दोषका, २४ अथश्री श्रोता परीक्षायां सज्जाय, २५ अथश्री ब्रह्मनन्दवन द्विजानाशिका,
 २६ अथश्री चोत्तरागाष्टक, २७ अथश्री पांसुरा गेय उद्धारणाय श्री चोविशजिन स्तोत्र, २८ अथश्री
 पार्श्वनाथजिन स्तोत्रम्, २९ अथश्री अनंतनाथजिन स्तवन, ३० श्री नवविंशतिजिन स्तुति, ३१
 श्री जिनैन्द स्तुति, ३२ श्रीपंचतीर्थ स्तुति, ३३ श्री वीश्वविद्वामनाजिन नमस्कार, ३४ श्री त्रिननाम
 स्वास्तोत्रम्, ३५ श्रीरूपभादिजिन स्तुति, ३६ श्रीषार्थजिन स्तोत्रम्, ३७ श्री आदिनाथजिन स्त-
 वन, ३८ श्री मुनिबुध्नतत्त्वामीनुं स्तवन, ३९ श्रीउपदेश रहस्य सज्जाय, ४० श्री वीमर्शानरु तप-
 नी सज्जाय, ४१ श्री एवंति सुकुमालनां चोदालोकां, ४२ वाचनयमकगर्भिन रहनेभिर्जीनी म-
 ज्जाय, ४३ श्रावक वासप्रतनीसज्जाय, ४४ स्तुती सुभद्रा सज्जाय ४५ श्री स्तुती अंजनासुंदरीनी

सज्ज्ञाय. ४६ श्री दशारणभद्रनी सज्ज्ञाय, ४७ श्री गुरुगुणनी सज्ज्ञाय, ४८ श्री प्रसन्नचंद्र राज-
 पिनी सज्ज्ञाय, ४९ श्री शत्रुंजय मंडन आदिनाथ स्तोत्राष्टक. ५० श्री विषयविकार त्यागनी स-
 ज्ज्ञाय, ५१ श्री जिनेश्वरदंडक स्तुति, ५२ सासु बहुना झघडानी सज्ज्ञाय ५३ श्री वर्द्धमानजिन
 स्तुति, ५४ अध्यात्मनी सज्ज्ञाय, ५५ श्री वर्तमानचतुर्विंशतिजिनेश्वरस्तुति, ५६ श्री जिनपालित
 जिनरक्षित स्वाध्याय, ५७ श्री जीरावला पार्श्वजिन स्तोत्र ५८ श्रावकव्रत शिक्षानी सज्ज्ञाय, ५९
 श्री युगादि देव स्तुति, ६० श्री आचारंगसूत्रना लोकविजायाध्यननी सज्ज्ञाय. ६१ अथ श्री राम्र
 पूजाष्टकम्, ६२ त्रैसठ शलाका पुरुषरत्न स्तवन, ६३ निंदा परिहारनी सज्ज्ञाय, ६४ श्रीजीरापल्लि
 पाटक आदीश्वर जिन स्तुति, ६५ अस्वाध्याय विचार सज्ज्ञाय, ६६ प्रीति छत्रीशीनी सज्ज्ञाय, ६७
 अथ श्री राजर्षि सुकोसलजीनी सज्ज्ञाय, ६८ श्री जिन आज्ञानी सज्ज्ञाय, ६९ अथ श्री सनंत-
 कुमारजीनो रासो, ७० श्री वीर प्रभुना अग्यार गणधरनी स्तुति, ७१ श्री गौतम स्वर्भिनी स्तुति,
 ७२ श्री फलवधि मंडण पार्श्वजिन स्तवन, ७३ श्री सुमतिनाथ जिन स्तवन, ७४ श्री सीमंधर जि-

नवर स्तवन, ७५ वर्तमान चौबीस जिन चेत्यवंदनम्, ७६ श्री समेतशिवराजीनुं स्तवन, ७७ श्री वासुपूज्य जिनराज स्तवन, ७८ श्री पार्श्वनाथ जिनवर स्तवन, ७९ आरमशिवानी सज्जाय, ८० श्री रुयभदत्त ने देवानंदजीनी सज्जाय, ८१ श्री मेघकुमार मुनिनी सज्जाय, ८२ रात्रिभोजन निवारक सज्जाय, ८३ श्री नंदिरेण मुनिनी सज्जाय.

८४ पाक्षिक प्रतिक्रमणनी स्वाध्याय. ८५ श्री धर्म जिनस्तवन. ८६ श्री पार्श्वजिन स्तवन. ८७ श्री महावीर स्वामी स्तवन. ८८ श्री पार्श्वजिन स्तवन. ८९ श्री विमलजिन वासुपूज्यजिन स्तवन. ९० श्री शत्रुंज्य मंडण आदिजिन स्तवन. ९१ श्री महावीर जिनवर स्तवन. ९२ श्री मरम स्तुति प्रारम्भः ९३ श्री पार्श्वनाथचेत्यवंदनम्. ९४ श्री जिनेद्रस्तुतिः ९५ श्रीवासुपूज्यस्तुतिः ९६ अथ परमात्मस्तवः ९७ श्री पार्श्वनाथस्तुतिः ९८ श्रीधरणोगेन्द्रस्तोत्रम्. ९९ श्री महावीर गुणस्यानसूचिका विज्ञप्तिः १०० सामान्यनीतिस्तोत्रकमाला. १०१ श्री सिद्धान्तचेत्यवंदनम्. १०२ श्री युगादिदेवचेत्यवंदनम्, १०३ महावीरस्वामि चेत्यवंदनम् १०४ गिरनारमंडन श्री

नेमिनाथ चैत्य वंदनम्. १०५ श्री पार्श्वजिनचैत्यवंदन. १०६ सुभाषितव्याख्यानसंग्रह.

(१) प्रथम व्याख्यान, (२) व्याख्यान वीजुं (धर्मरूपी कामधेनुं वंर्णन.) (३) व्याख्यान त्रीजुं (मायामये संसारचक्रमां बावन अक्षरनी संख्यामां शास्त्रो निर्माण करेल छे) (४) व्याख्यान चोथुं (शरीरनी अनित्यता दर्शावी छे) (५) व्याख्यान पांचमुं (संसारी असारतानुं वर्णन) (६) व्याख्यान छठुं (दश दृष्टांते मनुष्य जन्मनी दुर्लभता बतावी छे) (७) व्याख्यान सातमुं (मनुष्य जन्मनी उत्तमता बतावी छे) (८) व्याख्यान आठमुं (शोक निवारणार्थे उत्रणाना समय अगर शोकवर्तनेशांति आपवानुं बतावुं छे) (९) व्याख्यान नवमुं (धर्मता चार पाया संबंधी) (१०) व्याख्यान दशमुं (मनुष्यजन्ममां गृहस्थनी करणी) (११) व्याख्यान अर्गीआरुं (मनुष्य जन्ममां गृहस्थने जिनेश्वरे प्रणितधर्म पालन करवाथी सरलता) (१२) व्याख्यान वारुं (धाव-कनुं कृत्य समाप्त.)

१०७ श्री वैराग्यशतक, १०८ श्री जिनेश्वरप्रार्थना, १०९ अथश्री आदिजिनेद्रचैत्यवंदन.

११० पंचपद्मेष्टिलोत्रम्, १११ श्री सिद्धगुणस्त्वना, ११२ श्रीगोडी पार्थनायत्री-म्वोत्र, ११३ श्री गोडी पार्थनायत्री स्तोत्र, ११४ अथ तत्त्वविचारक्य दुहा सोऽस्य, ११५ श्री धर्मनाथ जिन स्तवन्, ११६ श्री पार्थनाथ जिन स्तवन्, ११७ श्री माहावीर स्वामी स्तवन्, ११८ उपदेग चर्मासी, ११९ पुष्पो मोटे असत् अत्रिष दाताओ ने उवा, १२० श्री पार्थनाथ जिन स्तवन्, १२१ श्री विमलजिन वासुपूज्यजिन स्तवन्, १२२ श्री जिनंदस्तुति, १२३ आत्महितोपदेग. (इत्यादि बीजा विषयो छे.)

आ प्राचीन पूर्वोचार्य निर्गितग्रन्थोनु अवलोकन कस्वागी वाचकवर्गने प्रमोद साग प्रतीति मल्लो के आपणा ऊपर पूर्वोचार्योंनो केटलो बयो (अगाध) उपकार ? ! अने एनो बदलो कोद पण वाली शर्कीए तेम नथी; तथापि एमना गुंथेला पुणगुच्छका आ ग्रन्थगुच्छनी सुवासनाना भोगी भ्रमर जो के तत्त्वरूप मकरंद ग्रहण करी पोतानी आत्मोन्नति कस्वा प्रयत्ने यद् ए तो आगने कंडक सहस्रांसे पण बदलो बालचावाला गणाइये अने ते पूज्यपादना अमर आत्माने पुण्यना भा-

मी वर्य शशि. अरु !

ए गिरायला अण्णमहात्त पुरोनां वरेलां पण प्रकरणो स्तोत्रो स्तवो स्तुतिओ सझायादि
आ पुरवकमां होराधी नेओनी, अने जंगमयुगप्रवर आचार्य भगवान् श्री भ्रातृचंद्रसूरीश्वरजीनी कृ-
पापनादीनो आस्वाद अनुभवी आनंदमान यह धर्मध्यानमां तत्पर रहिये तो सर्वना श्रमनी सफ-
लता पाजर रहल !

आ मंथनां कोइ दुक सुधाखानां, लेखनां समजमां अशुद्धि रही होय तो ते संबंधी हुं मि-
त्राभिरुद्धै दह निर्दोषनानो संगी याउछुं, अने इच्छुंछुं के-सदा सर्व जैनवीरो आवां रहस्य गर्भित
दुस्सको प्रसट करवानांज तल्लीन रहे एवीज शासनदेवनी प्रेरणा याओ ! शांतिः शांतिः शांतिः

संवत् १९६९ वीर संवत् २४२९

मने. १९९२ पर्दुष्यार्ष.

महदात्माना चरणांबुजनो मधुप

मंगलदास.

शुद्धिपत्र.

पृष्ठ	पंक्ति	अशुद्ध	शुद्ध	पृष्ठ	पंक्ति	अशुद्ध	शुद्ध
१	२	निचार	चिचारो	१८	८	अशुद्ध	अखल्ल
२	७	ओत्रं	ओत्रं	१९	९	ठे	ठ
५	४	जीयनो	जीयनुं	२३	५	जोय	जोवे
५	४	कह्यो	कह्युं	४८	५	चार	चारए
७	७	चारित्र्यरत्न	चारित्र्यमोहिनीय	४८	९	संवंधि	संवंध
१७	१०	व्यास्तिक	व्याप्तिक	४८	११	चरित्र	चारित्र
१७	४	तनाथी	तेनाथी	५०	१	कीधी	कीधो

[illegible]

पृष्ठ

१५६

१५६

१५७

१५८

१६२

१६४

१६४

१६५

१६५

१६६

पंक्ति

३

६

१

४

७

१

८

४

७

५

अशुद्ध

घ

२

च

तुतु

पाल

माट

पुरुषा

लेशा

कायों

खेजजल्ल

शुद्ध

चं !

चू

तनु

पालि

माटे

पुरुषो

लेदया

कायो

खेजल्लसंघाण

पृष्ठ

१६८

१६९

१७०

१७१

१७६

१८४

पंक्ति

५

६

३

८

१

जयो

अशुद्ध

कर

शोभा

नर्क

अनु

मुखः

पुत्रंने

अनायात्र-

शुद्ध

करो

सोभा

नर्क

उन्

सुन्द

मांश्री कुवेर-

सेना देदयाए

आनसोनो वा-

र व्रत अंगी-

कार कयाँ अने

कुवेरदत्ते

...

शुद्ध जेवी मूर्ख जेओ यह ज्ञत प्रसन्न वीर ज्ञावे

अशुद्ध जेवी मूर्ख जेओ यह ज्ञत प्रसन्न वीर ज्ञावे

पंक्ति १ ५ ६ २ १० १० १ ४

पृष्ठ २१९ २२२ २२२ २२५ २२५ २२५ २२६ २३३

शुद्ध ज्ञय ते मयोन्मत्त प्रोक्त गणाय न ज्ञत रोग हे

अशुद्ध ज्ञय ते मयोन्मत्त प्रोक्त गणाय ते ज्ञत राग हे

पंक्ति ११ ५ १० ११ १ १ १ २ १०

पृष्ठ २०४ २०७ २०८ २०९ २११ २११ २१४ २१५ २१५

अनुक्रमणिका.

क्रमिक	विषय.	पृष्ठ.
१	पट्ट द्रव्य स्वरूप नय विचार	१-१४
२	श्री अरुणायन स्तवन	१६
३	अविद्यक अक्षर प्रमाण स्वाध्याय	१८
४	मोक्षवृद्धी भाष्य	२०
५	नीलनो राग	२२-३३
६	पट्ट द्रव्य स्वाध्याय	३२
७	अयश्री नेमि रातुल मीति,	३४
८	नेमि रातुल वारमासी,	३६
९	स्यूलिषद्वनी सङ्काय	३८
१०	स्यूलिषद्वनी सङ्काय	४१

[illegible]

ક્રમાંક	વિષય	પાનાંક
૬૮	શ્રારુત્રન નિહાની મગ્ત્રાન ...	૧૮
૬૯	શ્રી ગુર્ગાંદ દેવ મુનિ ...	૧૭૨
૬૭	“ યાચારંગમુરના યોક્તિરિત્રાપાણ્યની મગ્ત્રાન ..	૧૭૩
૬૧	અથ શ્રી ગાય ત્રાટુરુપ્ ...	૧૭૪
૬૨	વેવટ ગચાકા પુણ્ય રત્ન મ્ત્રન	૧૭૬
૬૩	નિદા વરિહાસ્ત્રી મગ્ત્રાન ..	૧૭૭
૬૪	શ્રીત્રીરાગોદ્રાટક અદીન્ધર ત્રિત મ્ત્રોતે	૧૭૭
૬૬	અસાધ્યાન વિચાર મગ્ત્રાન ...	૧૭૮
૬૬	મીનિ છત્રીજીની મગ્ત્રાન ...	૧૭૯
૬૭	અથ શ્રી રાત્રિ મુક્તોમ્ત્રીની મગ્ત્રાન	૧૮૦
૬૮	શ્રી ત્રિત આશ્રાની મગ્ત્રાન ...	૧૮૧
૬૯	અથ શ્રી સનનકુમારમ્ત્રો રામો	૧૮૪

ક્રમાંક	વિષય	પાનાંક
૪૬	શ્રી મત્રી અંતનાથુંદરીની મગ્ત્રાન...	૮૬
૪૬	શ્રી દશારણધરની મગ્ત્રાન ...	૮૬
૪૭	શ્રી ગુરુ ગુણની મગ્ત્રાન ...	૮૭
૪૮	“ મગ્ત્રાન રાત્રિની મગ્ત્રાન ...	૮૭
૪૯	“ રાત્રિનય મંદન અદિનાથ સ્તોત્રાટક	૮૮
૫૦	“ રિપયાવિકાર ત્યાગની મગ્ત્રાન	૮૯
૫૧	“ ત્રિતેશ્વર દંડક મ્ત્રોતિ ...	૮૯
૫૨	“ રાત્રિ વદુની ક્ષપણની મગ્ત્રાન	૯૨
૫૩	“ વદ્દમાનત્રિત મ્ત્રોતિ ...	૯૨
૫૪	અધ્યાત્મની મગ્ત્રાન ...	૯૩
૫૬	શ્રી વર્ણપાન વતુર્વિસત્રિ ત્રિતેશ્વર સ્તુતિ	૯૪
૫૬	“ ત્રિતપાલિત ત્રિતસંહિત સ્ત્રાધ્યાન	૯૬
૫૭	“ ત્રીસાધ્યા વાર્ધાત્રિત સ્તોત્ર ...	૯૭

क्रमांक	विषय	पृष्ठ
३३	श्री वीराधिरमानजिन नमस्कार ...	७१
३४	„ जीननाम रसास्त्वोद्यम् ...	७२
३५	श्रीशृंगभादि जिन स्तुति ...	७३
३६	श्रीपार्श्वजिन स्तोत्रम् ...	७३
३७	„ आदिनाथाजिन स्तवन ...	७४
३८	„ मुनिमुन्नतस्सार्पान्तु स्तवन ...	७५
३९	श्रीउपदेश रहस्य सगुहाय ...	७६
३९	अ भैयकुमारनी सगुहाय ...	७७
४०	श्री वीरास्यानक तपनी सगुहाय ...	७९
४१	„ एवंति सुकुमालनां चोदालीआं ...	८०
४२	पावन यमक गर्भितरह नेमिजीनीसगुहाय ...	८२
४३	आरक चार प्रतनी सगुहाय ...	८३
४४	सती सुप्रदा सगुहाय ...	८४

क्रमांक	विषय	पृष्ठ
६१	अथभी शानिजित स्तुति ...	५१
६२	अथभी देवकुट्ट परिपाटी, ...	५२
६५	अथभी सप्तपट्ट दीपक दोषका ...	५५
६४	अथभी भोना परीक्षानी सगुहाय ...	५६
६८	अथभी ब्रह्मचर्दमन द्विपंचानिका ...	५८
६४	अथभी दीपसप्तपट्ट ...	६४
६७	अथभी रामाय पंथ उद्धारस्य श्री ...	६५
६६	देवदितोअन स्तोत्र ...	६६
६८	अथभी पार्श्वनाथजिन स्तोत्रम् ...	६७
६९	अथभी अननननाथजिन स्तवन ...	६९
७०	„ पतुर्विनाशजिन स्तुति ...	६९
७१	„ त्रिनेत्र स्तुति ...	७०
७२	अथभी पार्श्वनाथजिन स्तुति ...	७०

क्रमांक	विषय	पृष्ठ
४५	श्री सती अंजनानुंदरीनी सज्ज्वाय...	८५
४६	श्री दशारणभद्रीनी सज्ज्वाय ...	८६
४७	श्री गुरु गुणनी सज्ज्वाय ...	८७
४८	॥ मसप्रचंद्र राजर्षिनी सज्ज्वाय ...	८७
४९	॥ शत्रुत्रय भंडन आदिनाय स्तोत्राष्टक	८८
५०	॥ विषयविक्षार त्यागनी सज्ज्वाय	८९
५१	॥ जिनेश्वर दंडक स्तुति ...	८९
५२	॥ साधु वट्टनी क्षयहानी सज्ज्वाय	९२
५३	॥ वट्टमानजिन स्तुति ...	९२
५४	अध्यात्मनी सज्ज्वाय ...	९३
५५	श्री वर्तमान क्षतुर्षिसति जिनेश्वर स्तुति	९४
५६	॥ जिनपालित जिनरक्षित स्वाध्याय	९५
५७	॥ जीसरखा पार्श्वजिन स्तोत्र ...	९७

क्रमांक	विषय	पृष्ठ
५८	आचक्रत्रय जिनानी सज्ज्वाय ...	९८
५९	श्री गृणादि देव स्तुति ...	१०२
६०	॥ आचारंगगूत्रना ज्योतिनायाप्यननी	
	सज्ज्वाय ...	१०३
६१	अथ श्री नाय्य पूजाष्टकम् ...	१०४
६२	त्रेसुष्ठ द्वाका पुष्प रत्न स्तवन	१०५
६३	निदा परिहारनी सज्ज्वाय ...	१०६
६४	श्रीजीरापांछिपाठक भादीश्वर जिन स्तुति	१०७
६५	अस्साध्याय विचार सज्ज्वाय ...	१०८
६६	मीति उषीशीनी सज्ज्वाय ...	१०९
६७	अथ श्री राजर्षि मुक्तोसज्जीनी सज्ज्वाय	१११
६८	श्री जिन आशानी सज्ज्वाय ...	११३
६९	अथ श्री सनंतकुमारजिनो रासो	११४

क्रमांक	विषय	पृष्ठ
	हरस्यनी करणी) ... २०५-२१०	
(११)	व्याख्यान श्रीभारतुं (मनुष्य- जन्ममां हरस्येने त्रिनेश्वर प्रणि- तयर्प पावन करवायी सरलना) २१०-२१३	
(१२)	व्याख्यान भारतुं (भारतुं कृत्य व्याख्यान संग्रह समाप्त) २१३-२१५	
१११	श्री वीरग्य सप्तक ... २१५-२२५	
११२	„ त्रिनेश्वर प्रार्थना ... २२५	
११३	अथ श्री आदिजीनेद्र चैत्यवन्दन... २२६	
११४	पंचपरमोष्ठ स्तोत्रम् ... २२७	
११५	श्री मित्रगुण स्तवन ... २२८	
११६	„ गोदी पार्थनापत्री-स्तोत्र ... २२९	
११७	„ गोदी पार्थनापत्री-स्तोत्र ... २३०	

क्रमांक	विषय	पृष्ठ
(५)	व्याख्यान पावित्र्य (भोताहनी अ- भारतुं वर्जने) ... १८०-१८८	
(६)	व्याख्यान छत्रु (दस हलीने म- नुष्यद्वयनी दुर्जयना वसारी छे) १८८-१९६	
(७)	व्याख्यान सानमुं (मनुष्य अ- मदी वसदशा वसारी छे) १९६-१९९	
(८)	व्याख्यान भारतुं (लोक निरा- रूपार्थ उदरखाना मन्त्र अगार लोहरनेवे राणि आरतानुं व- नारुं छे) ... १९९-२०१	
(९)	व्याख्यान तारुं (पदना पार दरदा मंदरी) ... २०१-२०५	
(१०)	व्याख्यान वनमुं (मनुष्यद्वयनी	

क्रमांक	विषय	पृष्ठ
११८	अथ तत्त्वविचाररूप द्वादश सौराष्ट्र	२१०
११९	श्री षण्दनाथ जीन स्तवन ...	२१२
१२०	" पार्ष्णनाथ जिन स्तवन ...	२१३
१२१	" श्री मारावीर स्वामी स्तवन	२१४
१२२	उपदेश वशीमो ...	२१५
१२३	गुण्यो मोटे भस्त्र भोक्तेर दानाभोने उत्तर	२१७
१२४	श्री पार्ष्णनाथ जिन स्तवन ...	२१९
१२५	" चिमल जिन वामनूय्य जिन स्तवन	२२२
१२६	" भिन्नद स्तुति ...	२२९

क्रमांक	विषय	पृष्ठ
१२७	सप्तम ...	२४१
१२८	अष्ट प्रयत्न माता सक्षाय	२४१
१२९	गत्त चोवीसी स्तवन ...	२४२
१३०	बीस पिरमान जीन स्तवन	२४२
१३१	अनागत चतुर्विंशति स्तवन	२४३
१३२	श्री पार्ष्णजीन स्तवन ...	२४३
१३३	आत्माहितोपदेश ...	१-६

॥ परम पुरुष प्रणीत—भीमश्चननाथ नमः ॥

॥ अथ श्री पटुद्रव्य-स्वभाव-नय विचार लिख्यते. ॥

श्री जिनागम बोद्धित्यं, संसारार्णव तारणम् ॥

ममेवं वर्णितं येन, तस्मै श्री गुरवे नमः ॥ १ ॥

१. परमास्तिष्काय, २. अथर्मास्तिष्काय, ३. आकाशास्तिष्काय, ४. काल, ५. पुरुगत्तास्तिष्काय, ६. जीवास्तिष्काय.

ए पटुद्रव्य श्री जिनशासनने विदे कक्षा, वीजे वर्धने न वामीयं. ए पटुद्रव्यनी द्रव्यजाति तथा पर्याय प्रवाहे आदि तथा अंत नधी, ए मध्ये कालद्रव्य वर्जने पांच द्रव्यने अस्तिष्काय

कदीए. (अतः प्रवेशास्तेशायाः समूहः) अस्तिकाय प्रवेशनो जे समूह एटले ठगलो ते अ-
स्तिकाय कदीए. कालक्षयने अस्तिकाय न कदीए, जे माटे कालना प्रवेशनो ठगलो नथी, एक
समय बीजा समयने न मळे, ते माटे वर्तमान समयरूप तेज वस्तुगते कालक्षय ठे. अतीत एटले
के बिलसो गयो, अनागत ते हजी उपन्यो नथी, ते माटे अतीत काल, अनागत काल ते परमार्थे
अवस्तु ठे. उपवदारे अतीत, अनागत काल कदीए. एज माटे आगमने विषे असंख्याता समय
मळे आवलो कदीए. असंख्यात आवलीए अंतर्मुहुने कदीए. एवं उत्सर्पिणी, अवसर्पिणी, काल-
चक्र पुनरावर्त्तनादिक वर्णना ठे. पुनः अनंत पुनरावर्त्तन गये वंत अतीत काल थाय,
अनागत काल अतीत काल करतां अनंतगुणो थाय. शा माटे जे समय आवली मुहूर्त्तादिक जाय
ठे ते अतीत कालमां जळता जाय ठे, तो पण अनागत कालनो अंत नथी आवतो. खुटतो नथी
ते माटे अतीत कालाची अनागत काल अनंतगुणो कछो. जेम अनागत कालनो अंत नथी, तेम
अतीत कालनी आदि नथी. ए अजिनाये वे अतीत तथा अनागत सरखा थाय. इत्यादिक सर्व

વ્યવહારને અર્થે. કહ્યિત છે, પરમાર્થે વર્તમાન સમય તેજ કાલદ્વય છે, તે માટે માલને પ્રેરના સમૂહના અસાવથી અસ્તિકાય ન કરીએ. એ વદ્વ્યનાં નામ કર્યાં. દોને તેનો લક્ષ્ય કરે છે.

॥ પ્રથમ ધર્માસ્તિકાયનાં લક્ષણ કહે છે. ॥

સ્વજાત્રે ગતિ પરિણામે પરિણમ્યા જે પુન્નલદ્વય, જીવદ્વય તંત્રુ જે ઓક્ષા કારણ પરિણમન વ્યાપાર રહિત આધારરૂપ નવાસીન કારણ તે ધર્માસ્તિકાય. જેમ ગમનાગમનાદિ ક્રિયા પરિણન, માનવજાત્રે જલ આધારરૂપ અપેક્ષા કારણ છે, તેમ ધર્માસ્તિકાય જીવ પુન્નલને ગમનક્રિયાને ત્રિંદ આધારરૂપ કહ્યો. ધર્માસ્તિકાય ત્રિના જીવ પુન્નલ ચાલી ગકે નહીં, જે અન્યવર્ણની ૧. ત્ર્યેકરણ, ૨. અપેક્ષણ, ૩. આકુંચન, ૪. પ્રસારણ, ૫ ગમન, ૬ પાંચ કર્મ માને છે.

૧. ત્ર્યેકેપણ તે ત્રેન્નો નાંખ્યો. ૨. અપેક્ષણ તે દેઠલ નાંખ્યો. ૩. આકુંચન તે સંકોચ્યો. ૪. પ્રસારણ તે વિસ્તાર્યો. ૫. ગમન તે ચાલ્યો. એ પ્રકારે પાંચ કર્મ માને છે. તંત્રુ ધર્માસ્તિકાય માનતા નથી, તેને કારણત્રિના ગમનાદિ કાર્ય ન થાય. તે માટે ધર્માસ્તિકાય અનરય માન્યાં. અને

४६।ए. (अक्षयः प्रेक्षारक्षेपः समुद्रः) अस्मिन्नाय प्रेक्षानो जे समुद्र एटो नगरो ते अ-
 स्मिन्नाय कहीए. काजकुएते अस्मिन्नाय न कहीए. जे मोटे काजना प्रेक्षानो नगरो, नपी, एक
 ४७।छ बीजा खसएने न मरे, ने मोटे बलमान समयक्य तेज वस्तुगते काजक्य छे. अतीत एटो
 क विजसो मरो, अनायन ने हजो उरन्यो नदी, ते मोटे अतीत काज, अनागत काज ते परमाण्ये
 ४८।य छे उपवदारे अतीत, अनागत काज कहीए. एज मोटे आगमने चिने असंख्याता समय
 मोटे काजता कहीए. असंख्यान काजतीए अंतर्मुहुने कहीए. एवं उत्सर्पिणी, अतसर्पिणी, काज-
 एक पुङ्गवरावर्त्तदिक बलक्या छे. पुनः अंतं पुङ्गवरावर्त्तं गये अंत अतीत काज थाय,
 अनागत काज अतीत काज कतां अंतंनगुनो आय. आ मोटे जे समय आयती मुहूर्त्तादिक जाय
 जे ने अनागत काजना नक्या जाय छे, तो एष अनागत काजना अंत नयी आयतो. खुटतो नयी
 ने मोटे अनागत काजती अनागत काज अंतंनगुनो कहीओ. जेम अनागत काजना अंत नयी, तेम
 अनागत काजना अति नदी. ए अतिनाये जे अतीत तथा अनागत सरवा अतिदिक सर्व

વ્યવહારને અર્થે. કહ્યત છે, પરમાર્થે વર્તમાન સમય તેજ કાલક્રય છે, તે માટે કાલને પ્રવેડના સમૂહના અજ્ઞાવથી અસ્તિકાય ન કહીએ. એ પદ્ધત્યનાં નામ કહ્યોં. જો તેનાં લક્ષણ કહે છે.

॥ પ્રથમ ધર્માસ્તિકાયનાં લક્ષણ કહે છે. ॥

સ્વનામે ગતિ પરિણામે પરિણમ્યા જે પુન્નવક્રય, જીવક્રય તેનું જે અપેક્ષા કારણ પરિણમન વ્યાપાર રહિત આધારરૂપ ઉદાસીન કારણ તે ધર્માસ્તિકાય. જેમ ગમનાગમનાદિ ક્રિયા પરિણત, માવલાને જલ આધારરૂપ. અપેક્ષા કારણ છે, તેમ ધર્માસ્તિકાય જીવ પુન્નવક્રયને ગમનક્રિયાને વિશે આધારરૂપ કહ્યો. ધર્માસ્તિકાય વિના જીવ પુન્નવ ચાલી શકે નહીં, જે અગ્યવર્ણની ૧. ઉત્ક્રેષણ, ૨. અપક્રેષણ, ૩. આકુંચન, ૪. પ્રસારણ, ૫ ગમન, એ પાંચ કર્મ માને છે.

૧. ઉત્ક્રેષણ તે ઝંચો નાંચ્યો. ૨. અપક્રેષણ તે ફેઠલ નાંચ્યો. ૩. આકુંચન તે સંકોચ્યો. ૪. પ્રસારણ તે વિસ્તાર્યો. ૫. ગમન તે ચાલ્યો. એ પ્રકારે પાંચ કર્મ માને છે. તેનું ધર્માસ્તિકાય માનતા નથી, તેને કારણવિના ગમનાદિ કાર્ય ન થાય. તે માટે ધર્માસ્તિકાય અગ્ય માન્યો. અને

ઘાયા સદાય કારણ છે. તેમ જીવ પુરૂષ વાસતત્ત્વે અગમૈદ્વય જોરાવરી મિથિતિ કરતે નહીં, સ્થિતિ કરતાં સદાય થાય. અથર્માસ્તિકાપ દ્વયથી એક, ક્ષેત્રથી લોકપ્રમાણ, કાલ્પથી યનાદિ અનંત, જ્ઞાનથી પાંચવર્ણરહિત, એ ગંધરહિત, પાંચ રસરહિત, આઠ દર્શારહિત છે. ગુણથી મિથિ-તિગુણ. એ પણ અસંખ્યાત પ્રવેશમય અઠ્ઠી, અક્રિય, મતિજ્ઞાન, ધ્રુવ જ્ઞાનાદિ વિરગત્ત્વ જગ્યાદિ અનંત ધર્માત્મક છે.

॥ હવે આકાશઘ્વનું લક્ષણ કહે છે. ॥

સર્વ દ્વ્યને જે સર્વદા સાધારણ સરલો અવકાશ માર્ગસ્થાન ઓયે તે આકાશાસ્તિકાગ કહીએ. આકાશાસ્તિકાપના એ પ્રકાર છે. એક લોકાકાશ, વીજો અલોકાકાશ. ધર્મ અનર્માંદિકે સહિત તે લોકાકાશ કહીએ. ધર્માસ્તિકાપાદિકનો અસ્તાય તે અલોકાકાશ કહીએ. તે અલોકાકાશ અનંત છે, સીમા (મર્યાદા) રહિત છે, એતાવતા (એટલે તેનો ઝેદ) નથી કોઈક એમ કહેશે જે, જેમ લોકની પાસે અલોકનો અવધિ છે, અંત છે, તેમ આગળ પણ અંત હશે ? તેને કહીએ, જે લોક

તો ત્યાં વધુરૂપ છે. તે લોક પ્રત્યેકશક્તિનો અર્થ ઘટે, પણ આગળ કેવળ અજ્ઞાનને અલ્પાકા-
 શિપુને કમ ઘટે, મમતાનું ઘોગનું જેમ શોધનો અર્થ ન થાય, અને જો જ્ઞાનરૂપ અંત મનીષ તો
 તે અ.પ દુષ્ટરૂપ નથી, તે માટે અલોકશક્તિ અનંત જાણવું. એ આકાશ કૃપ અવસ્થિત, અક્રિયત્વ,
 અરૂપીય, માત્રાદિ, વિષયશક્તિ અનંત ધર્મમય છે. આકાશ દૃષ્ટી એક, કૈવલ્ય લોકાલોક પ્ર-
 માણ, વાતથી અનાદિ અનંત; જ્ઞાનથી વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શરહિત; ગુણથી અવકાશ ગુણ; પણ
 અન્યદર્શન નૈવાલિકાદિક શબ્દગુણ આકાશ કહે છે. આકાશનો ગુણ શબ્દને માને છે તે લોહ,
 શબ્દ તે પુરુષગતી છે. હિંદિયાર્થના માટે રૂપ, રસાદિક જેમ હિંદિયગ્રાહ્ય છે, તેમ શબ્દ પણ શ્રોત્ર-
 હિંદિયગ્રાહ્ય છે, તે દ્વારણને પ્રત્યક્ષ છે; તે માટે શબ્દનો આશ્રય આધાર જ્ઞાનાવર્ગના છે પણ આકા-
 શ નથી. આકાશનો ગુણ અવગાહ્યાનુગુણ યુક્તિ ઘટે છે. હિંદિય. ॥

॥ હવે કાલ્પ અનુલક્ષણ કહે છે. ॥

મનરૂપ દૃષ્ટને લોકરોનાના વર્ણવેને નિરે પરિણમવે તે કાલ કહીએ. હવે કોઈક આચાર્ય એમ

કહે છે જે કાલને પરમાર્થથી દ્રવ્ય નહીં તો શું સર્વ દ્રવ્યનું નર્તનાલકુળ પર્યાપ્ત છે. તે પર્યાપ્ત વિશે અનાદિ કાલિક દ્રવ્યોપચાર કરે તે કાલદ્રવ્ય કહીએ, એટલે કાલ તે દ્રવ્યનો પર્મ છે, પર્યાપ્ત છે, દ્રવ્યના ઉપચારે દ્રવ્ય કહીએ. સૂત્રે કાલ તે જીનાજીવરૂપ જ કહ્યો છે. તે માટે જુઓ દ્રવ્ય કેમ કહીએ ?

તેમજ જીયાન્નિગમાદિ સૂત્રને વિશે કહ્યું છે જે, — (કિમયં જંતે કાલોનિ પચ્ચુચ્ચ ? ગોયમા ! જીવા એવ અજીવા એવ. इति)

જીવ અજીવ તેજ સૂત્રે કાલ કહ્યો; પણ જૂઓ કાલ દ્રવ્ય ન કહ્યો, ત્રીજા આનાર્થે એમ કહે છે જે, જ્યોતિષક્રમે ચારે પરત્વ, આરેપર, પૂર્વે પશ્ચાત્ત નવો પુરાણો દ્રવ્યાદિક જે જાને તેનું અપેક્ષા કારણ, તદાસીત કારણ મનુષ્યલોકમાં કાલ દ્રવ્ય છે. શ્રી જગત્તી મૂત્રમાં પણ કહ્યું છે જે, (કણે જંતે ! દધા પત્તયા ? ગોયમા ! ષ વષાપણત્તા—ઘમ્મઙ્ઙિકાએ જાણ અઢા સમણ) એ વચનને અનુસારે કાલદ્રવ્ય નિરૂપ્તચરિત જાણવો. એ વે મત વેલાન્યા, તેમાં પ્રથમ મત સૂત્ર સંમત છે. આ-

મારમો વાતવ વર્ણાયજ રહ્યો છે. તરવારે દ્વય પણ કહ્યો છે. इति तल्यं.

હવે પુરુષોત્ત્વસ્તિકાપનું લક્ષણ કહે છે.

(પૂરણ ગતન ધર્માણ) પુગપ-ભ્રમણ અને મંત્રે-સાત્રી આપ એવો જે ધર્મસ્વજ્ઞાય તે પુરુ-
ગર વદાદ, પુરુગતનો પરિણમન વિચિત્ર છે. શુન્નપણે પરિણમે, અશુન્નપણે પરિણમે. સૂદમ, વાદર,
સંગેષ, વિશેષ, નવપુગલ દ્વ્યાદિક અનેક પ્રકાર છે. પુરુગલોસ્તિકાય દ્વ્યથી અનંત, ક્ષેત્રથી
ધૌરગજ પ્રમાણ, કાલથી અનાદિ અનંત, જ્ઞાવથી ચર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શસંહિત, ગુણથી પરિણમન
ગુણ, इति પુરુગલ દ્વ્ય.

॥ હવે જીવદ્વ્યનું લક્ષણ કહે છે. ॥

જીવદ્વ્ય સદજ ચેતનાગુણ છે. તે લક્ષણેજ સર્વ અચેતન દ્વ્યથી ત્રિત્વ છે, અમૂર્ત અરૂપી છે,
શુન્નાશુન્ન કર્મનો કર્તા છે. મુખ દુઃસ્વનો જોગા છે, જીવેને અને પુરુગલને ક્ષીર નીરનો પેરે સંબંધ
છે, તે સોટ રૂપી છે. પોતપોતાના દેહ પ્રમાણે છે. એ વ્યવહારનપથી જીવનું સ્વરૂપ કહ્યું. ત્વલી

અશુદ્ધ નયથી ૫૬૩ સ્તેદ, ધૌતગુણભાષા પ્રમુલ જાણવા. નિશ્ચયનયથી સિદ્ધ છે, સમસ્ત કર્મ-
 મલ રદિત છે. ચઢી જીવદ્વય કેયો છે તો કે, -સાકારોપયોગ, અનાકારોપયોગવાન્ છે. પાંચ જ્ઞાન,
 ધ્રણ અજ્ઞાન તે સાકારોપયોગ કહીએ. તેમાં મતિજ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન એ બે પરીક્ષ જ્ઞાન. અર્થ આત્મા તે ગ્રહી
 પર-અન્ય ઇન્દ્રિય પાંચ અને અર્થ ઘટાદિક વ્યર્થ મઠવાથી વસ્તુનું જ્ઞાન થાય, તે માટે પરીક્ષ જ્ઞાન
 કહીએ. અવધિજ્ઞાન તથા મનઃપર્યવજ્ઞાન એ બે વેદાપ્રત્યક્ષ છે, કેતલજ્ઞાન સર્વપ્રત્યક્ષ છે, અ-
 ક્ષ-કહીએ આત્મા તેને જે અતિન્દ્રિયજ્ઞાન-ઇન્દ્રિયરદિત-ઇન્દ્રિયવિનાજ વસ્તુને જાણે તે પ્રત્યક્ષ જ્ઞાન
 કહીએ. એ આઠ જ્ઞાન સાકારોપયોગ કહીએ. જાતિ વસ્તુનો નિયત પ્રદ્વગરૂપ વિશેષ તેણે કરી સ-
 દિત તે સાકારોપયોગ. ચાર વર્ણન-તેમાં ૧. ચક્ષુ વર્ણન, ૨. અચક્ષુ વર્ણન, ૩ અનનિ વર્ણન, ૪ કે-
 વલ વર્ણન. એ અનાકારોપયોગ-આકાર વિશેષ રદિત સામાન્યરૂપ વસ્તુનું પ્રદ્વનું તે અનાકારોપયોગ.
 સામાન્ય રૂપ, વિશેષ રૂપ સકલ ક્ષેપ વસ્તુ છે. ક્ષેપ તે જ્ઞાનને જાણે તે માટે જ્ઞાન પણ સામાન્ય
 વિશેષ રૂપ છે. જેમ વેગલેથી સાલ, તમાલ, તાલ, ચંપક, અશોક પ્રમુલ વૃક્ષનો સમુદાય વેલપ

હે તેથી સામાન્ય યુદ્ધસાગ્રનો પ્રતીતિ ધાપ છે, પણ વિદોષ ધ્રાંચો જે અથવા તાલજ છે, એવો નિ-
ધપ ન હાપ તે સામાન્ય તર અનાકારોપયોગ વર્ણન કદીદ, તેજ તાલ, તમાલાવિક વૃદ્ધ સમુવા-
યની વાસે પ્રાવીને ઝોદદ વીદ કે દ તાલજ છે, ધ્રાંચો છે, દર્યાવિક નિર્ધાર ધાપ તે વિદોષ રૂપ
સાકારોપયોગ જ્ઞાન કદીદ. તે વાર નુપયોગવાનુ જીવનો લક્ષણ ધ્યવદારનપથી કહ્યો. શુદ્ધ નિ-
ધપનપથી કેવલજ્ઞાન, કેવલવર્ણન, દ જીવનું લક્ષણ જાણવું. વળી દ જીવદ્વય અસંલયાત
પ્રેરણી છે. ૧ અનંત જ્ઞાન, ૨. અનંત વર્ણન, ૩. અનંત ચારિત્ર, ૪. અનંત વીર્ય, ૫. અનંત સુલ, ૬.
મદત્વસ્થિતિ, ૭. દ્વાપિક સમ્યક્ત્વ, ૮. અમૂર્ત અનવગાદન, દ આઠ ગુણ સિદ્ધ જીવના છે.
ત્રીવાસ્તિકાપ દ્વયથી ૧. અનંત, ૨. ક્ષેત્રથી લોક પ્રમાણ, ૩. કાલથી અનાદિ અનંત, ૪. જ્ઞાનથી
વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શરસિત, ૫. ગુણથી નુપયોગ ગુણ, ૬. જીવદ્વય. દટલે પદ્મદ્વયનો વિચાર સં-
દેશથી કહ્યો. નિસ્તાર શ્રુત સમુદયથી જ્ઞાપી લેવો.

॥ હવે ડ્રૉપ, ગુણ, પર્યાયનું લક્ષણ કહે છે. ॥

ગુણ પર્યાયનું જાજન-આધાર સ્થાનક, જેમાં ગુણ પર્યાય રહે, ત્યો જે અતીત, પ્રનાગત તથા વર્તમાનકાલે એક સ્વરૂપ હોય, પર્યાયની પરે કરે નહીં, પલટાય નહીં તે ક્ય કદાપિ. મામાન્ય તે ક્યરૂપ જાણવું. વિશેષ તે ગુણપર્યાયરૂપ જાણવું. સદ્જ્ઞાનો તે ગુણ કદોપિ. કમજ્ઞાનો (અનુક્રમે) થાય તે પર્યાય કદોપિ. હદાં શિષ્ય પ્રશ્ન કરે ત એ સુત્રને વિષે ક્ય, પર્યાય કહે કહ્યા છે. પર્યાયથી જુદો ગુણ વેલાન્યો નથી. જે સુત્રે એક ગુણ કાલો, વિગુણ કાલો, ત્રિગુણ કાલો, ક્યપાદિક સ્યા- નકે જે ગુણ દાદ્ય કહ્યો છે તે સંખ્યાવાચી છે. તે માટે ક્ય ગુણ, પર્યાય, એ નામ કેમ કહેના- ય ? ગુરુ કહે છે કે તે જેદતપની કદરના કરી જુવા વેલાન્યા. જેમ કે, તેલની ધારા-અહો તત્ત્વ થને ધારા એ ત્રિત્ત વેલાન્યાં પણ તેલથી ધારા જુરી નથી, તેમ સદ્જ્ઞાની એ તત્ત્વને કરીને ગુણ પર્યાય જુવા કદો વેલાન્યા, પણ પરમાર્થથી ત્રિત્ત નથી. તેમ સંજ્ઞાનામથી જુવા કહ્યા. ૧. ક્ય નામ, ૨. ગુણનામ, ૩. પર્યાયનામ, સંખ્યાગણતી તેથી જેવ. ક્યપાણિ પદ્ (ક્ય ૬) ગુણ

અનેક, પર્યાય અનેક, વહી લક્ષણથી જેવે હવે અનેક પર્યાયને પામે, તે હવે કહીએ. એકથી અન્યને જિત્ત કરે તે ગુણ કહીએ. પરિગમન સર્વત્ર વ્યાપી તે પર્યાય કહીએ. અજેવ નયની અપેક્ષાએ હવે ધી ગુણપર્યાય જુવો નથી. ગુણપર્યાયથી જુવો હવે પર્વાર્થ જાસતો નથી, તે માટે જેવાજેવ પદ રચાઘાવ તેજ ધ્રંગીકાર કરવો. इति तत्त्वम्. एतले હવે ગુણ પર્યાય સંક્ષેપથી કહ્યા. વિસ્તારથી શ્રુત સમુદયથી જાણી લેવા. જિનાજ્ઞા વિરુદ્ધ જે કંઈ દોય તેનો મિઠામિ હુક્કમમ્.

॥ હવે જાવ વિચારનું લક્ષણ કહે છે. ॥

જીવ, અજીવને તે તે રૂપે પરિણમવું તે જાવ કહીએ. તે જાવના ઠ પ્રકાર છે. ૧. ઔપશમિક જાવ, ૨. ક્ષાયિક જાવ, ૩. ક્ષાયોપશમિક જાવ, ૪. ઔવયિક જાવ, ૫. પારિણામિક જાવ, ૬. સાન્નિપાતિક જાવ, વિપાકથી અને પ્રવેશથી ઝવય નાવે કર્મદલ તે ઔપશમિક જાવ કહીએ. જે કર્મદયથી ઘયો તે ક્ષાયિક જાવ કહીએ. ઝદય આવે તેનો ક્રય, અનુદયનો-સત્તાગતનો પ્રવેશથી વેદનવિપાકથી વેદન ન હવે તે ક્ષાયોપશમિક કહીએ. શુન્નાશુન્ન કર્મનું વિપાકથી જોગવવું તે

औदयिक कहीए. परिणामवुं एटले पोतपोताना स्वरूपने अनुभवुं तथा पोतपोताना स्वरूपमां र-
 हेवुं ते पारिणामिक ज्ञान यहीए. ए पांच ज्ञाननो साक्ष्यार्थ कह्यो. उठो ज्ञान ए पांच ज्ञानने सं-
 योगे आप, ते मोटे ठो ज्ञान पढी निरूपण करयो. प्रथम औपशमिकज्ञान कहे ठे-तेना वे जेद
 ठे. १ उपशम सम्पत्त्य, २ उपशम चारित्र. क्षाधिकज्ञानना नन जेद ठे. तेमां ज्ञानानगण,
 दर्शनानवरणकर्मना क्षयशी उपन्या १ केवलज्ञान, २ केवलदर्शन, दर्शनमोह कर्मना क्षयशी ३ क्षा-
 यिक सम्पत्त्य, ४ दान, ५ लाज, ६ जोग, ७ उपजोग, ८ वीर्य, अंतराय कर्मक्षयशी ए पांच
 लब्धि ए क्षाधिक चारित्र ते चारित्रावरणकर्मक्षयशी प्राप. ए नन जेद क्षाधिकज्ञानना कह्या.
 इवे क्षायोपशमिक ज्ञानना अन्तर जेद कहे ठे. तेमां १ मतिज्ञान, २ श्रुतज्ञान, ३ अविज्ञान,
 ४ मनःपर्यवज्ञान, ५ मति अज्ञान, ६ श्रुत अज्ञान, ७ विभंगज्ञान, ८ चक्रुदर्शन, ९ अचक्रु
 दर्शन, १० अवधि दर्शन, ११ दान, १२ लाज, १३ जोग, १४ उपजोग, १५ वीर्य, १६ क्षायोपशमिक-
 सम्पत्त्य, १७ वेगविरति, १८ सर्वविरति. ए अन्तर जेद क्षायोपशमिक ज्ञानना कह्या. त्यां ४ ज्ञान,

५११५
११५१
८३
॥ ७ ॥

१ अज्ञान, ३ दर्शन. ए ज्ञानावरण तथा दर्शनावरण कर्मना क्षयोपशमश्री. दानाविक पांच लब्धि
अज्ञानावर्तना क्षयोपशमश्री. तथा दर्शनमोदनीना क्षयोपशमश्री सम्यक्त्व. चारित्र्यमोदनीना
क्षयोपशमश्री देशविरति तथा सर्वविरति उपजे. औदयिकज्ञावना २१ जेव ? अज्ञान, २ अ-
सिद्धरण (संसारीपणुं), ३ असंयम (अविरतिपणुं), देशपाठ ४-कृष्ण, ५ नील, ६ कापोत,
७ तेजु ८ पद्म, ९ शुक्ल, कथाय चार १३. गति चार १३. वेद त्रण २०. मिथ्यात्व २१. ए औदयि-
कज्ञाना जेद कहा. हवे पारिणामिक ज्ञावना ३ जेद कहे वे. तेमां ? जव्यपणुं, २ अजव्य-
पणुं, ३ जीवपणुं. ए त्रण अनादि पारिणामिकज्ञावश्री वत्ते. ए ज्ञावना ५३ जेद कहा.

हवे उठो सन्नितिकज्ञाय तेना औपशमादिक पांच ज्ञावने संयोगे २६ ज्ञांगा थाय वे. ते
कहे वे. तेमां १० द्विक संयोगिया ज्ञांगा, १० त्रिक संयोगिया ज्ञांगा, ५ चार संयोगिया ज्ञांगा,
१-यांच संयोगियो ज्ञांगो. ए प्रमाणे २६ ज्ञांगा थया, ते कहे वे-? औपशमिक क्षायिक १-२, २-
औपशमिक क्षयोपशमिक १-३, ३ औपशमिक औदयिक १-४, ४ औपशमिक पारिणामिक १-५

५ क्षायिक क्षयोपशमिक २-१, ६ क्षायिक औदयिक २-४, ७ क्षायिक पारिणामिक २-५, ८ क्षायोपशमिक औदयिक ३-४, ९ क्षायोपशमिक पारिणामिक ३-५, १० औदयिक पारिणामिक ४-५, ए प्रमाणे वरा द्विक संयोगिया ज्ञांगा कथा.

इद्वे दश त्रिक संयोगिया ज्ञांगा कहे ठे. १ औपशमिक, क्षायिक, क्षायोपशमिक । २-३, २
औपशमिक, क्षायिक, औवधिक । २-४, ३ औपशमिक, क्षायिक, पारिणामिक । २-५, ४ औपशा-
मिक, क्षायोपशमिक, औवधिक । ३-४, ५ औपशमिक, क्षायोपशमिक, पारिणामिक । ३-५, ६ औव-
शमिक, औवधिक, पारिणामिक । ४-५, ७ क्षायिक, क्षायोपशमिक, औवधिक । २-४, ८ क्षायिक,
क्षायोपशमिक, पारिणामिक । २-३-५, ए क्षायिक, औवधिक, पारिणामिक । २-४-५, १० क्षायोपश-
मिक, औवधिक, पारिणामिक । ३-४-५. ए वश त्रिक संयोगिया ज्ञांगा कहा.-इवे पांच चतुष्क सं-
योगिया ज्ञांगा कहे ठे. १ औपशमिक, क्षायिक, क्षायोपशमिक, औवधिक । २-३-४, २ औपशमिक,
क्षायिक, क्षायोपशमिक, पारिणामिक । २-३-५, ३ औपशमिक, क्षायिक, औवधिक, पारिणामिक

वत्, जन्मपणું. ए वे चिक संयोगिया जાંગા સંજની કહ્યા. ચાર સંયોગિયા જાંગા ન મંજને છે. ૧.૩. ૪.૫ અને ૨.૧.૪.૫ એ છે જાંગા ચાર ગતિના જીવમાં સંજને છે. ઔપદામિક જ્ઞાનમાં સમ્પદસ્વ; ક્ષામો- પદામિક જ્ઞાનમાં ઇન્દ્રિયાધિક, ઔદ્વષિક જ્ઞાનથી નરકાધિક ગતિ; પારિણામિક જ્ઞાનથી જીવન્નાધિક. એ પ્રકારે ચતુષ્ક સંયોગિયા જાંગા વે સંજને છે. અને એક સંયોગિયો જાંગો મનુષ્યને અપદામએ-ણીમાં પામીએ. તે કેવો રીતે કે કોડક ક્ષાધિક સમ્પદ્ગૃહટિ મનુષ્ય અપદામએળીએ ચતુષો દુર્ગ તેને ઔપદામિક જ્ઞાને ચારિત્ર, ક્ષાધિક જ્ઞાને સમ્પદસ્વ, ક્ષાયોપદામિક જ્ઞાને ઇન્દ્રિય, ઔદ્વષિક જ્ઞાને મનુષ્યગતિ, પારિણામિક જ્ઞાને જીવન્મુક્તિ. એ પ્રકારે ઠના સમિપાતિક જ્ઞાનના ૨૩ જાંગા પ્રરુપ્યા, એટલે ઠ જ્ઞાનની પ્રરુપણા જીવને વિને કરી.

॥ હવે અજીવને વિને કહે છે. ॥

ત્યાં પ્રથમ ઘાઠ કર્મને વિને ચિંતે છે. જ્ઞાનાવરણ, અંતરાય, એ ત્રણ કર્મને વિને ૧ ક્ષાધિક, ૨ ક્ષાયોપદામિક, ૩ પારિણામિક, ઔદ્વષિક. એ ચાર જાવ દોય. મોહનીય કર્મને

વિષે પાંચ જાણવાની વસ્તુ, આત્માના કર્મ, નામ કર્મ, ગોત્ર કર્મ, એ ચાર કર્મને વિષે
 જ્ઞાપિક, ઔદયિક, પારિણામિક; એ ત્રણ જાણવું હોય. એ પ્રકારે આઠ કર્મને વિષે જાણવું
 હોય. ૧ અપમૌસ્તિકાય, ૨ આકાશાસ્તિકાય, ૩ પુરુષાસ્તિકાય, ૪ કાલ; એ પારિણામિ-
 ક જ્ઞાણે વહે છે. ૧ ધર્મ, ૨ અધર્મ, ૩ આકાશને વિષે ગતિ સ્થિતિ અવકાશવાન પારિણામે પારિણા-
 મ્યાથી જ્ઞાનાદિ પારિણામિક જાણવું છે. કાલને પણ આત્માના પારિણામે પારિણામ્યા માટે જ્ઞાનાદિ
 પારિણામિક જાણવું છે. પુરુષ સંકલ્પ મેરુ પર્વતાદિકને વિષે જ્ઞાનાદિ પારિણામિક જાણવું છે. ઔદ-
 યિક જાણવું પણ જાણવું હોય. કર્મપુરુષ સંકલ્પે પુરુષ વિપાકની કર્મપ્રકૃતિને હૃદયે ઔદ-
 યાદિક જે નોકર્મ તેના પુરુષને વિષે વર્ણાદિક હોય, માટે જ્ઞાન પ્રવેશી સંકલ્પ, કર્મવર્ગણાદિ-
 ક પુરુષ, તે સર્વ ઔદયિક જાણવું હોય, એવી રીતે પુરુષ સંકલ્પને વિષે ૪ પારિણામિક જાણવું, ૨ ઔદ-
 યિક જાણવું પણ જાણવું છે. એટલે જ્ઞાનને વિષે પણ જાણવું.

॥ હવે સાત નપવિચાર સંક્ષેપથી કહે છે. ॥

૧ નૈગમનય, ૨ સંપ્રદનય, ૩ વ્યવહારનય, ૪ રૂઝુમૂઝ, ૫ દાઝનય, ૬ સમન્નિરુદ્ધ, ૭ ભવંનૂત, ૮ સાત નયનોં નામ કહ્યોં.

॥ પ્રથમ નૈગમનયનું સ્વરૂપ કહે છે ॥

જ્યાં અનેક પ્રકારે સામાન્ય વિશેયરૂપ નિચાર કહી એક પદાર્થનો જાણ જાણીત, તે નૈગમનય કહીત. જેમ કોઈક પુરુષને કોઈ પુરુષે પૂછ્યું કે શ્રોત્રો પુરુષ ! તું જ્યાં વસે છે ? તેવારે તેણે કહ્યું કે હું લોકમાં વસું છું, એમ કહે છે તેને નૈગમનયવાદી સામાન્ય વિશેયાર્થ કહી પૂછે છે કે, લોકમાં તું ક્રિયા લોકમાં વસે છે; કુદ્લોક શ્વેતલોક કે તિર્ગલોકમાં ? તે વારે તેણે કહ્યું કે, હું તિર્ગલોકમાં વસું છું. તેવારે નૈગમનયવાદી બોલ્યો કે, —તિર્ગલોકમાં અસંખ્યાતા હોય સમુદ્ર છે, તેમાં તું ક્રિયા હોયમાં વસે છે ? તેવારે તેણે કહ્યું કે, હું જંબુદ્વીપમાં વસું છું. તેવારે ચત્તી નૈગમનયવાદી પૂછે છે કે, —જંબુદ્વીપમાં ઝરતાદિક અનેક ક્ષેત્ર છે, તેમાં તું ક્રિયા ક્ષેત્રમાં વસે છે ? તેવારે તે

પુરુષ કહે છે કે, હું ઝરતદેવમાં વસુંતું. તેવારે ચઢી નૈગમનયવાદી પૂછે છે કે, — હે પુરુષ ! ઝરત-
દેવમાં અનેક ગામ તથા નગરાદિક છે, તેમાં તું ક્યાં વસે છે ? તેવારે તેણે કહ્યું કે, હું પાટલીપુ-
રમાં વસુંતું. તેવારે નૈગમનયવાદી બોલ્યો કે, — પાટલીપુરમાં અનેક બ્રાહ્મણ તથા ક્ષત્રિયાદિકનાં
ઘર છે, તેમાં તું ક્યાં વસે છે ? તેવારે તે કહે છે કે, હું દેવદત્તને ઘેર વસુંતું. તેવારે ચઢી પૂછે છે
કે, — દેવદત્તને ઘેર અનેક ઊરુત્રા, સાલ, ચિત્રશાલા, સત્રા તથા ગયાદાદિક છે, તેમાં તું કયે નેકાણે
વસે છે ? તેવારે તેણે કહ્યું કે, હું ઊરુત્રામાં વસુંતું. એમ જે એક જાવ સામાન્ય વિશેષાદિકે બોલી એ
તે નૈગમનય જાણવો. ચઢી જૂતનૈગમ, જાવીનૈગમ, વર્તમાનનૈગમ इत्यादिक अनेक प्रकार नैगम-
नयना છે. इति नैगमनय विचार.

॥ હવે વીજા સંગ્રહનયનું સ્વરૂપ કહે છે. ॥

एक शब्द करी घणी वस्तुने संग्रहे ते संग्रह कदीए. जेम मार्ग जतां आगळना जागमां वृ-
द्धाह्वी देखी गरन स्वरूप जाली कहुं के. आगळ वन वे. ए प्रकारे जे सामान्य वचन कहुं ते

સંપ્રદનય કદીએ. જે કારણે યનમાં નાનાપ્રકારનાં જેમકે,—ઘન, સ્વદિર, પત્તાશ, આંધો, લીંમદો, જાંબૂ, તાલ, તમાલ, નાગ, પુન્નાગ, અશોક વૃક્ષાદિક; તથા સસલાં, ડીયાલ્લાં, દરિણ, રોઝ, સંવર, શુકર, સિંદ, ત્રિપ્તાદિક અનેક જીવ; તથા ખીલનીપાલ, અનેક ગોકુલ, નાન, પુષ્ક-રિણી, સરોવરાદિક ઘણા જાવ સંપ્રદે. પણ મુલ્ય યચન એક જે આગળ યન છે; તે કારણથી સંપ્રદનય જાણવો.

॥ હવે ત્રીજા વ્યવહારનયનું સ્વરૂપ કહે છે. ॥

જે સર્વ દ્રવ્યને વિશે નિશ્ચયરહિત. (નિશ્ચય તે કદીએ જે તત્ત્વદૃષ્ટિ પુરુષ એક પદાર્થને વિશે અનેક અધિકાધિક જાણે) તે જ્યાં નથી પરંતુ લોક પ્રસિદ્ધ અર્થ જે ઘટ દ્રવ્યમ છે, અથવા રક્ત છે, એ રીતે જે પ્રગટ દેખાય તે પ્રદે, પણ જગત્માં જે ઘટપટાદિક વસ્તુ છે તે પાંચ ગુણો, વે ગંધ, પાંચ રસ, આઠ સ્પર્શ છે એવું ન પ્રદે તે વ્યવહારનય જાણવો. એનય સામાન્ય અર્થ બોલે નહીં, જેમ ઘટ કહે તે વ્યવહારથી વર્તે, લોકપ્રસિદ્ધ જલ આણવાને કાજે, વસ્ત્ર પહેરવાને કાજે, સ્તંત્ર ધરના

આપાર જાહે, પુરતક તણધારે જાહે, દયાદિક તોરવનિદ ભેદક દયનદાર કહેનાય. એ દયન-
દારતણ આપલો.

॥ હવે ચોથા રુઝુમૂલ નપનું સ્વરૂપ કહે છે. ॥

અર્થીત જાણ તે મણો, અનાગત કાલ તે રત્રી ત્રય્યો નથી, તેને પ્રેરેલું તે કુટિલજાય. તે
વે પરિદી રુઝુ કહેલો સરલ વર્તમાન કાલ, જાણિત જાવ તેને મૂંઝે પ્રેરે તે રુઝુમૂલ કહીય. એ-
રેર એ નપ અર્થીત, અનાગત ન માને, અને વર્તમાન માને. વર્તમાન પણ પોતાના કાલનો યથે માને,
દલ પરકીય ન માને. એ નપ પાંચ જ્ઞાનમાં એક શ્રુત જ્ઞાનેનજ વાંઠે. વીજાં ચાર જ્ઞાનથી મુ-
લ્ય થુનિએ પરોપકારનું કારણ નથી જણાતું. શ્રુત જ્ઞાન સર્વ જીવને હિતનું કારણ છે, તે કારણથી
એ નપ મુતજ્ઞાન વહુ વહુ કરી પ્રેરે, એ રુઝુમૂલ નપ જાણવો.

॥ હવે પાંચમા શબ્દનપનું સ્વરૂપ કહે છે. ॥

રુઝુમૂલ નપની ભાવક એરપ વર્તમાન કાલને પ્રેરે. તેવારે માંદામાંદે જે કયો તે કહે છે. રુઝ

સૂત્રનયવાદી સામાન્યગત અર્થ પ્રદે. પણ લીંગ વચનનો પ્રેદ કાંઈ ન માને. જેમ તટ એમ કહેતાં
 પુર્ણિંગ બોલાય, અને તટી એમ કહેતાં સ્ત્રીલિંગ શબ્દ થાય, તટં એમ. કહેતાં નપુંસકલિંગ થાય પણ
 કનુસૂત્રનય તટ એ શબ્દનોજ અર્થ પ્રદે. લીંગનો વિશંય ન પ્રદે. અથવા ગુરુ એક વચન, ગુરુત્વ: એ
 પણમન અર્થી બેહુ શબ્દે ગુરુ એટલોજ અર્થ પ્રદે. પણ એક વચન, વહુવચનનો વિશેષ ન ગણે.
 અને સ્ત્રીસમનારી શબ્દના લિંગ વચનાદિક જે પ્રેદ છે, તે વિશેષ જુદા જુદા પ્રદે, તે માટે શબ્દનય
 કર્યાં છે. પણ સામાન્ય નામોને કાર્યસાધક શબ્દ બોલાય તેને એ માને. જેમ ઇંદ્ર શબ્દના ચાર નિકેયા
 માં ૧-૩૫, ૪-૩૫, ૫-૩૫, ૬-૩૫, ૭-૩૫, ૮-૩૫, ૯-૩૫, ૧૦-૩૫, ૧૧-૩૫, ૧૨-૩૫, ૧૩-૩૫, ૧૪-૩૫, ૧૫-૩૫, ૧૬-૩૫, ૧૭-૩૫, ૧૮-૩૫, ૧૯-૩૫, ૨૦-૩૫, ૨૧-૩૫, ૨૨-૩૫, ૨૩-૩૫, ૨૪-૩૫, ૨૫-૩૫, ૨૬-૩૫, ૨૭-૩૫, ૨૮-૩૫, ૨૯-૩૫, ૩૦-૩૫, ૩૧-૩૫, ૩૨-૩૫, ૩૩-૩૫, ૩૪-૩૫, ૩૫-૩૫, ૩૬-૩૫, ૩૭-૩૫, ૩૮-૩૫, ૩૯-૩૫, ૪૦-૩૫, ૪૧-૩૫, ૪૨-૩૫, ૪૩-૩૫, ૪૪-૩૫, ૪૫-૩૫, ૪૬-૩૫, ૪૭-૩૫, ૪૮-૩૫, ૪૯-૩૫, ૫૦-૩૫, ૫૧-૩૫, ૫૨-૩૫, ૫૩-૩૫, ૫૪-૩૫, ૫૫-૩૫, ૫૬-૩૫, ૫૭-૩૫, ૫૮-૩૫, ૫૯-૩૫, ૬૦-૩૫, ૬૧-૩૫, ૬૨-૩૫, ૬૩-૩૫, ૬૪-૩૫, ૬૫-૩૫, ૬૬-૩૫, ૬૭-૩૫, ૬૮-૩૫, ૬૯-૩૫, ૭૦-૩૫, ૭૧-૩૫, ૭૨-૩૫, ૭૩-૩૫, ૭૪-૩૫, ૭૫-૩૫, ૭૬-૩૫, ૭૭-૩૫, ૭૮-૩૫, ૭૯-૩૫, ૮૦-૩૫, ૮૧-૩૫, ૮૨-૩૫, ૮૩-૩૫, ૮૪-૩૫, ૮૫-૩૫, ૮૬-૩૫, ૮૭-૩૫, ૮૮-૩૫, ૮૯-૩૫, ૯૦-૩૫, ૯૧-૩૫, ૯૨-૩૫, ૯૩-૩૫, ૯૪-૩૫, ૯૫-૩૫, ૯૬-૩૫, ૯૭-૩૫, ૯૮-૩૫, ૯૯-૩૫, ૧૦૦-૩૫, ૧૦૧-૩૫, ૧૦૨-૩૫, ૧૦૩-૩૫, ૧૦૪-૩૫, ૧૦૫-૩૫, ૧૦૬-૩૫, ૧૦૭-૩૫, ૧૦૮-૩૫, ૧૦૯-૩૫, ૧૧૦-૩૫, ૧૧૧-૩૫, ૧૧૨-૩૫, ૧૧૩-૩૫, ૧૧૪-૩૫, ૧૧૫-૩૫, ૧૧૬-૩૫, ૧૧૭-૩૫, ૧૧૮-૩૫, ૧૧૯-૩૫, ૧૨૦-૩૫, ૧૨૧-૩૫, ૧૨૨-૩૫, ૧૨૩-૩૫, ૧૨૪-૩૫, ૧૨૫-૩૫, ૧૨૬-૩૫, ૧૨૭-૩૫, ૧૨૮-૩૫, ૧૨૯-૩૫, ૧૩૦-૩૫, ૧૩૧-૩૫, ૧૩૨-૩૫, ૧૩૩-૩૫, ૧૩૪-૩૫, ૧૩૫-૩૫, ૧૩૬-૩૫, ૧૩૭-૩૫, ૧૩૮-૩૫, ૧૩૯-૩૫, ૧૪૦-૩૫, ૧૪૧-૩૫, ૧૪૨-૩૫, ૧૪૩-૩૫, ૧૪૪-૩૫, ૧૪૫-૩૫, ૧૪૬-૩૫, ૧૪૭-૩૫, ૧૪૮-૩૫, ૧૪૯-૩૫, ૧૫૦-૩૫, ૧૫૧-૩૫, ૧૫૨-૩૫, ૧૫૩-૩૫, ૧૫૪-૩૫, ૧૫૫-૩૫, ૧૫૬-૩૫, ૧૫૭-૩૫, ૧૫૮-૩૫, ૧૫૯-૩૫, ૧૬૦-૩૫, ૧૬૧-૩૫, ૧૬૨-૩૫, ૧૬૩-૩૫, ૧૬૪-૩૫, ૧૬૫-૩૫, ૧૬૬-૩૫, ૧૬૭-૩૫, ૧૬૮-૩૫, ૧૬૯-૩૫, ૧૭૦-૩૫, ૧૭૧-૩૫, ૧૭૨-૩૫, ૧૭૩-૩૫, ૧૭૪-૩૫, ૧૭૫-૩૫, ૧૭૬-૩૫, ૧૭૭-૩૫, ૧૭૮-૩૫, ૧૭૯-૩૫, ૧૮૦-૩૫, ૧૮૧-૩૫, ૧૮૨-૩૫, ૧૮૩-૩૫, ૧૮૪-૩૫, ૧૮૫-૩૫, ૧૮૬-૩૫, ૧૮૭-૩૫, ૧૮૮-૩૫, ૧૮૯-૩૫, ૧૯૦-૩૫, ૧૯૧-૩૫, ૧૯૨-૩૫, ૧૯૩-૩૫, ૧૯૪-૩૫, ૧૯૫-૩૫, ૧૯૬-૩૫, ૧૯૭-૩૫, ૧૯૮-૩૫, ૧૯૯-૩૫, ૨૦૦-૩૫, ૨૦૧-૩૫, ૨૦૨-૩૫, ૨૦૩-૩૫, ૨૦૪-૩૫, ૨૦૫-૩૫, ૨૦૬-૩૫, ૨૦૭-૩૫, ૨૦૮-૩૫, ૨૦૯-૩૫, ૨૧૦-૩૫, ૨૧૧-૩૫, ૨૧૨-૩૫, ૨૧૩-૩૫, ૨૧૪-૩૫, ૨૧૫-૩૫, ૨૧૬-૩૫, ૨૧૭-૩૫, ૨૧૮-૩૫, ૨૧૯-૩૫, ૨૨૦-૩૫, ૨૨૧-૩૫, ૨૨૨-૩૫, ૨૨૩-૩૫, ૨૨૪-૩૫, ૨૨૫-૩૫, ૨૨૬-૩૫, ૨૨૭-૩૫, ૨૨૮-૩૫, ૨૨૯-૩૫, ૨૩૦-૩૫, ૨૩૧-૩૫, ૨૩૨-૩૫, ૨૩૩-૩૫, ૨૩૪-૩૫, ૨૩૫-૩૫, ૨૩૬-૩૫, ૨૩૭-૩૫, ૨૩૮-૩૫, ૨૩૯-૩૫, ૨૪૦-૩૫, ૨૪૧-૩૫, ૨૪૨-૩૫, ૨૪૩-૩૫, ૨૪૪-૩૫, ૨૪૫-૩૫, ૨૪૬-૩૫, ૨૪૭-૩૫, ૨૪૮-૩૫, ૨૪૯-૩૫, ૨૫૦-૩૫, ૨૫૧-૩૫, ૨૫૨-૩૫, ૨૫૩-૩૫, ૨૫૪-૩૫, ૨૫૫-૩૫, ૨૫૬-૩૫, ૨૫૭-૩૫, ૨૫૮-૩૫, ૨૫૯-૩૫, ૨૬૦-૩૫, ૨૬૧-૩૫, ૨૬૨-૩૫, ૨૬૩-૩૫, ૨૬૪-૩૫, ૨૬૫-૩૫, ૨૬૬-૩૫, ૨૬૭-૩૫, ૨૬૮-૩૫, ૨૬૯-૩૫, ૨૭૦-૩૫, ૨૭૧-૩૫, ૨૭૨-૩૫, ૨૭૩-૩૫, ૨૭૪-૩૫, ૨૭૫-૩૫, ૨૭૬-૩૫, ૨૭૭-૩૫, ૨૭૮-૩૫, ૨૭૯-૩૫, ૨૮૦-૩૫, ૨૮૧-૩૫, ૨૮૨-૩૫, ૨૮૩-૩૫, ૨૮૪-૩૫, ૨૮૫-૩૫, ૨૮૬-૩૫, ૨૮૭-૩૫, ૨૮૮-૩૫, ૨૮૯-૩૫, ૨૯૦-૩૫, ૨૯૧-૩૫, ૨૯૨-૩૫, ૨૯૩-૩૫, ૨૯૪-૩૫, ૨૯૫-૩૫, ૨૯૬-૩૫, ૨૯૭-૩૫, ૨૯૮-૩૫, ૨૯૯-૩૫, ૩૦૦-૩૫, ૩૦૧-૩૫, ૩૦૨-૩૫, ૩૦૩-૩૫, ૩૦૪-૩૫, ૩૦૫-૩૫, ૩૦

॥ હવે હવે સમન્નિરુદ્ધનયનું સ્વરૂપ કહેલું છે. ॥

સમન્નિરુદ્ધત્વ એમ કહે જે નિત્ય શાંત (શાંત નેત્રે) અર્થ નિઘ્રજ હોય, ઘટ શબ્દનો અર્થ નિભ, ખુંત શબ્દાર્થ નિભ, ઘટ શબ્દે કરી કુંજ કહીએ તે અવસ્તુ કહેવાય. જેમ કોઈ કિંમ્વ પુલે કે. હે ભગવન્ ! હૃદયે શું કહીએ ! તેવારે શ્રીગુરુ હૃદયના જાણ, અન્વ પર્યાય શબ્દ કહી વેલાંદે તે; પણ તે. હૃદયે શાક કહીએ, પુરંદર કહીએ; શાંતીવતિ કહીએ. વીજાં પણ હૃદયનાં નામ છે તે કહી દેલાંદે. એટલે નામાંતરે કહી શબ્દનય મતે એક હૃદય લાંબે. સમન્નિરુદ્ધવાદી હૃદય, શાક, પુરંદર, એ શબ્દો નિશ્ચયે માંને. પરમ એશ્વર્ય કરે તે હૃદયનો અર્થ. શક્તિપ્રધાન તે શાક, પુરંદર શાંતુ તેનો સમા કરે તે પુરંદર. જે હૃદયનો અર્થ તે શાક પુરંદરથી કેમ મળે, અને શાક પુરંદર એ હૃદયના અર્થથી કેમ મળે, એટલે હૃદય, શાક પુરંદર એ એકાંચી કેમ કહેવાય. એમ નિઘ્ર અર્થે વર્તમાન શબ્દ, જો નિઘ્ર અર્થને વર્ણવે મેટીએ તો હૃદયનો પર્યાય ઘટ કેમ ન કહીએ. ક્યાંક સમન્નિરુદ્ધ તથાના અર્થેક જાણ જે. જરૂરે ક્યાંક બે(માત્ર) દેવામ્યા છે.

॥ હવે સાતમા એવંજૂતનયનું સ્વરૂપ કહે છે. ॥

જેવો શબ્દાર્થ તેવો નિશ્ચય કરી સ્થાપે, જે વસ્તુ જે કાલે પોતાની અર્થક્રિયા કરે તે વસ્તુ કહીએ. જેમ “રાજતિ શોખતે ઇતિરાજા.”-હવે ચામરાદિવદને શોખે તે રાજા કહીએ. તે પર્યવામાં વેળાં ચામર દલાય તેવો, પરંતુ સ્નાનાદિક વેળાએ તે અર્થ વિના રાજા ન કહેવાય. એમજ કુલવર્દન જે કુલને વધોરે તે કુલવર્દન કહીએ. જો તે કુલ વધોરે નહીં તો તે કુલવર્દન કેમ કહેવાય. એજ પ્રમાણે રુક્તે વર્ષો તે સુવર્ણ, રત્નનો આગર તે રત્નાકર સુધાનો આકર તે સુધાકર કહેવાય. એવા અનેક જ્ઞાવ જેવાં નામ તેવા પરિણામ જે થાય તે એવંજૂત નયવાદી પ્રમાણ કરે. તે એવંજૂત નય સંક્ષેપથી કહ્યો.

હવે એ સાત નય હ્યાર્થિક, પર્યાયાર્થિક નયમાં અંતર્જૂત થાય. પ્રથમના ચાર નય જે ૧ નેગમ, ૨ સંપ્રદ, ૩ વ્યવહાર, ૪ રુજુસૂત્ર. તે હ્યાર્થિક નય કહીએ. આગલના ત્રણ નય શબ્દ, સમત્તિરુદ્ધ, એવંજૂત તે પર્યાયાર્થિક નય કહીએ.

હવે એ સાત નયમાં જો નિશ્ચય જ્ઞાવથી એક નય પ્રમાણ કરી જે આગમનો અર્થ વિચારે તે

સ્વજ્ઞાની સ્વકીય કારકચક્ર પરિણામી છે, તે હમેશાં મને યાદ આને ષે-જ્ઞાનદૃષ્ટિગોચરમાં નિયમાન
 જાતે છે તે માત્ર શ્રીઅરજિનની કૃપાનોજ પ્રતાપ છે. વ્યક્ત અને અવ્યક્ત એ બેઉ મિશ્ર્યાન્ય એકંદ્રી-
 આદિ સમસ્ત જીવને દોષ છે તે પૈકી વ્યક્તમિશ્ર્યાત્વ પંચંદિનરનેજ દોષ છે તેથી તે દુઃકેવ કુગુરુ અને
 કુષર્મમાં લપલ્લોન-મગ્ર થઈ મહા મોહરૂપ મદિરાની કેફમાં ડાકી રહેલ દોષ છે તેના પ્રતાપથી
 તે શુદ્ધ દેવ શુદ્ધ ગુરુ અને શુદ્ધ ધર્મને પિઠાની ફરતો નથી. પૂર્ણ મિશ્ર્યાત્વનંદ મોહમાં ડૂબ્યાથી
 બૌદ્ધ-સાંખ્ય-જૈમિનાય-જેઝેપિક-ગૌતમીય-જટ્ટ-પ્રજ્ઞાકર-મીમાંસક આદિ વિવિધ મતની કઢ્ઢાનને
 લીધે શુદ્ધ દેવ-ગુરુ-ધર્મ જાણી ન શકે; પણ શ્રીપ્રજ્ઞુના દર્શનનંદ મિશ્ર્યાત્વનો નૂત્તર દૂર થઈ જતાં
 નિજધર્મની પ્રાપ્તિ થઈ, તેથી અમલ-કર્મમલરદિત અલભ-લંભિન ન થાય તેવું સ્વાત્મસ્વરૂપ સ્વજ્ઞાન
 પ્રાત્નિકજ્ઞાવ પવિત્ર ધ્યાનના આદરવાથી પર ગુણ નિવર્તનાર્થે સ્વીયગુણનો પ્રવર્તનાવને વિજ્ઞાવનું
 વિરમણ અને સ્વજ્ઞાવની રમણતા થઈ તેના પ્રજ્ઞાવે પરિણમન પ્રવૃત્તિ એ બેઉ એક ધર્મે થવાથી દે
 પ્રપ્તુ ! આપના ચરણકમલની સેવના આ વાઘમુનિ નિરંતર નિજગુણરાગી બનીને આચરે છે અર્થાત્

आपनात्र प्याजसो मय एव रेदत वे. ॥५॥ इति श्रीभरजिन स्तनन.

॥ अथ आचरण्यक अक्षर प्रमाणा स्वाध्याय. ॥

मुल सुल जीवेरी दीखामल श्री जिनतली, जे जाखेरे हित कारण त्रिचुनन धणी,
सुनयेगेरे आचरण्यक करवो कह्यो. साहुमाहुगीरे आचक श्रविद्या सदहो ॥नुटका॥ सद्विदिये निरतो करे
अरिपण शिवस निमि धंतरालए, अनिकम व्यतिक्रम अतिचारा यथाशक्ति टालए, जिननयण चालि
विमर पालि पापपंक पगालए, जयव्रमण करतां दुल्लद लाघी आण निरति पालए॥१॥ चालती॥ विवि
वितोर पार धनंति ते कह्यो, आचरण्यकरे काज न छोड तुज सयां, जिम जोजनरे विविशुं क्रीचे
जीरीये, ते अगिरे कीचे इह जग रीवीये॥नुटका॥ इम जालि विविदियुं करो निरतो सूत्र साखे संज-
ति, संसाग आगति सर्व टाली जेम पुगे मन रली, एक खंव उह अध्ययन तेनां ग्रंथमान विचारीये,
सतदधिक पलवीम (१०५) श्लोकनी नूत्रग्री मन चारिये ॥२॥ चालती॥ तिह पदेखेरे सामायक समता
वरि, ते वरिदेरे वाचने नरुण मनेवरि, तीन श्लोकारे अक्षर पणवीस गणो, चत्रीसरे अक्षर श्लोक

न मनजनो ॥ बुध ॥ मनजनो तसु फल कलो जिगनर मोदना सुख पामिने, मरमान मगर लोचन डाली
 कमेश्वरि शिर नामिये; तसु दोष चीत उ आगला लचिटात्रि सानथ परिदरि, मन वचन दस दस
 चार काया दोष एम निराकरि ॥ ३ ॥ चालती ॥ इने बीजेरे चोनी मज्जो जालीए, तमु अकरे वंमं पंचानन
 माणिये; दतश्लोकारे अकर एकत्रीस सादिया, फल वंसणरे करं निसोयति सादिया ॥ बुध ॥ वंदनय
 धीजो ऊपण साते श्लोक अकर उइ सुणो, करं निजैर ज्ञाने देतां राग धंय ते भुन गणो; सोना-
 ग्यवंत सरूप जनने प्रीतिकारी सो हुवे, आवेपनयण जिषाण फल ते पइ परजन जोगवे ॥ ४ ॥
 ॥ बुध ॥ आयदयक पणवीस तसु, दोष वत्रीस विचार ॥ टाखि दूषण वंदिये, गुग्गुलमणिजंनार
 ॥ ५ ॥ दाल ॥ पन्निमणारे तुरिप ऊपण उइ सूत्र ए, न कचइचउरे इरियावहीयति मूत्रए; सवि
 श्लोकारे विदुत्तरि अधिक अठार ए, ते अकरे सयचउगीसति साठ ए ॥ बुध ॥ इमधारि अकर अरग्र सूचो
 करे पन्निमणुं सदा, अत विइ ठांके रदित आश्रय सवल चारित्र नहु कदा; सानवान पंचय समिति
 गुति गुपत चरण नवेगदो, इम कलो उचराधपयन गणधर तेहनो फल सांजलो ॥ ६ ॥ चालती ॥ कावस्त-

एम ज्ञायण सहद; एम सच मला अया एकुनार यथायाग चित्तधरा, यवलययुग गुरुयाय ३३
 तासु सांख्ये छचरो ॥१०॥ चालती ॥ ग्रंथ संख्यारे एकसो ठप्पन्न सादिया, ते श्लोकारे अक्षर एकत्री
 सादिया; नारंगारे गणना करतां ते सद्दी, श्लोक एकसारे पंचवीसाधिकते नद्दी ॥नु०॥ श्रुति जाणी
 इम एगतीस श्लोका अक्षरा इगतीस ए, ते काढी निरतो धर्मो करिये एकसो पचवीस ए; अप्ययनि
 चतुर्थे आठ श्लोका तेर अक्षर पंचमं, अठ चतुदे श्लोकात्रीस बीसेऊण अक्षर षष्ठमं ॥११॥ चालती ॥
 फल एदनेरे अधपपने गुणत्रीसमं, तेद ज्ञाण्योरे विस्तरि जण चतुवीसमं; इम सांजलीरे उचम
 आवदपक रेमे, मानवज्यरे लाघो आदि न निगमे ॥नु०॥ निगमे न्हो यति साहु साहुणि सावया बली
 साविया, अनवचनरसे जसु चित्त लाग्यो नमे तसु सुरजाविया; निर्युक्ति लघुगुरुवृत्तिचुर्णो
 आवदपकयी तद्धरी, सज्जाय कीघो ओ समरचंदे सुगुरुमुख घारी करी ॥१२॥ डुहो ॥ चार सहस अक्षर
 सचे, गणना करो प्रमाण ॥ ओपाश्वर्चचंद विनयी कंदे, घरज्यो दिसे सुजाण ॥ १३ ॥ इति श्री
 आवदपक अक्षर प्रमाण स्वाध्याय. ॥

॥ अथ श्री मोहवल्ली भास. ॥

॥ श्री पार्श्वर्षद सूरेश्वरजी सद्गुरु ज्योतनमः ॥ ढाल वणजारानी ॥ मोद लाग्योरे चरम
जिणेसर वीर, गर्जनास मांदी उतां मोद लाग्योरे ॥ मो० ॥ व्रत लेवानो नीम, मातपिता
मुज जीवतां मो० ॥ १ ॥ मो० ॥ प्रसनचंद ऋषिराय ॥ काननमें कानुसग रह्यो ॥ मो० ॥ मो० ॥
सांजली पुत्रनी वात, मोदराय वाणे ग्रह्यो ॥ मो० २ ॥ मो० ॥ श्री श्रेणीकनो पुत्र, नंदिखेल
सरीखो यति ॥ मो० मो० ॥ ते वेदया घरजाइ, वेप मूकी अयो घरमती ॥ मो० ॥ ३ ॥ मो० ॥
आइकुमार ऋषिराय, पंचसैं मूकी सुंदरी ॥ मो० ॥ मो० ॥ ते पण नारियास, वरस चोवीस
पन्थो फिरो ॥ मो० ॥ ४ ॥ मो० ॥ अरन्नक अणगर, कामरागते रोलव्यो ॥ मो० ॥ मो० ॥
तिए अवसर एक नारि, घरमांहे घाली जोलव्यो ॥ मो० ॥ ५ ॥ मो० ॥ आपाळभूत
मुनिंद, गयो नाटिकघर विदस्तो ॥ मो० मो० ॥ वीगे लाडुकाज, नाटकणी रूप फेरतो ॥ मो० ॥
मो० ॥ ६ ॥ ते मुनिघर ततफाल, दावजायथी घर रह्यो, ॥ मो० ॥ मो० ॥ श्री क्षत्रितांगकुमार,

संचाराने जल बह्यो ॥ मो० मो० ॥ ७ ॥ संभूत अणसणमांहि, वेणी फरसथी चित्त भव्यो ॥ मो०
मो० ॥ चित्र सरीखा मित्र, तेदने चर्चने नवि ज्ञव्यो ॥ मो० ॥ ८ ॥ मो० रद्दनेमि चरम शरीर,
राजुल देखी मन पद्म्यो ॥ मो० ॥ मो० ॥ कोणिक राजने काज, कवपिंजर श्रेणिक जन्म्यो ॥
मो० ॥ १ ॥ मो० ॥ कनकरथे नकसांन, पुत्र विगाम्या लोदथी ॥ मो० ॥ मो० ॥ श्री सिद्धंजवसूरि,
आंसु दृष्ट्यां सुत मोदथी ॥ मो० ॥ १० ॥ मो० ॥ मपणरदाने रूपे, दण्यो सहोदर मणिरथे ॥ मो०
॥ मो० ॥ पद्मम जिणेसरमाय, अंब टली देखे पथे ॥ मो० ॥ ११ ॥ मो० ॥ दीरघ राखण हेत, चुल-
णीण सुत मारियो ॥ मो० ॥ मो० ॥ मंत्रीसर परपंच, पुरुषस्तन जगरीओ ॥ मो० ॥ १२ ॥ मो० ॥
दरिना तुटया माण, बलजड लेड फिरतो जुओ ॥ मो० ॥ मो० ॥ ब्रह्मदत्त ठेव्हे काले, कुरुमती
मुखे लगतो सुओ ॥ मो० ॥ १३ ॥ मो० ॥ सगरतणा सवि पुत्र, साथे गया यममंदिरे ॥ मो० ॥
मो० ॥ देवे दीधी सीख, ते आदर चिन दृढ करे ॥ मो० ॥ १४ ॥ मो० ॥ अश्मचो ऋषिवाल,
काचलीये जत्र मोदतो ॥ मो० ॥ मो० ॥ कुमर इलाची पुत्र, नाटकली मन मोदतो ॥ मो० ॥ १५ ॥ मो० ॥

॥ है नमः ॥ अथ श्री शीलजनो रासः ॥

पदितुं प्रणाम कहं जितराय, लागुंजी गोयम गणधर पाय ॥ सुगुरुवाणी बली संजरु,
मूलो अरुण आणजो ठाय ॥ रास रचीशुं रल्लिआमणो ॥ जे सुणी शील दीये थिर प्राय ॥
कोकिल जे कउरन करे, मास वसंते ते अंव पसाय ॥ १ ॥ के सील अखंभित सेवज्यो, घर्म अवेजी
अनेक प्रकार ॥ सील समाणोजी को नहो, सूत्र पुराण कुराण विचार ॥ सील सह कोइ वर्णवे
ज्राइ सीलहुं मेनुजो प्रीति अपार ॥ पररमणी जणणो गिणो, आंल मीची मतकरो अंधार ॥
कावेदी परजने पदेचवो, दुल देसि तिहां कामनिहार ॥ आकही अंव न लागशे, तुमे संवल
देग्योजी समकित सार ॥ सील संघाती जो मिले, रतमजभित जाणुं सौगनहार ॥ तणु सिलगार
सोदामणो, सील समो नहो कोइ आधार ॥ के सील अखंभित सेवज्यो ॥ आंचली ॥ सीलना
गुण किहां किइ मुज नाण, सरसल्लिदां नहो कुंभनो ठाण ॥ उहुं न अंबुधि कोइ तेरे, जो पण
मुज येने अन्नव चिनाण ॥ तो पण सील वखाणशुं, दास्य करो मत कोइ सुजाण ॥ बालक बांछ

पसारीने, थुं न कहे कदो सायरमाण ॥ २ ॥ के० ॥ जेवो चंचल कुंजरफान, वेगे पके जिम
पाको पान ॥ जेवी चंचल वीजुली, जेवो चंचल सांझनो वान ॥ राजअणी जल जेहवो, तेवो
योगनथुं अजिमान ॥ क्षिण क्षिण जाये ठे ठीजतो, विषय मं राचेंजो विपसमान ॥ ३ ॥ के० ॥
पंक्ति योत्रिजे तेदयो बोल, जेहवो जाणिजे एह अमोल ॥ जिम तिम बोल न बोलीजे, विषय कह्या
किम निर समतोल ॥ अचल सिद्धारथ अंतरो, चिंतव्यो दुस्स न देइ निटोल ॥ जो विप जोजन
चारीजे, विषय चिंत्यां जीव जाये इहबोल ॥ ४ ॥ के० ॥ चोथे संधरे दसमेजी अंग, अर्थ कह्यो
ते सुलो मन रंग ॥ अंगघी आलस परिहरो, चतुर चतुरविध संघने संग ॥ वाणी जोजनगामिनी,
श्री वीर वखाणिय सील सुचंग ॥ सगुण मानस मन मानीओ, ए कहेजां सदा सील अन्नंग
॥ ५ ॥ के० ॥ ग्रहगणमांहे वमो जिम चंद, फूलमांहे वमो जिम अरविंद ॥ झूलणे मोरु झलो
जणयो, मणिदिं वैमूर्य जेम अमंद ॥ मेरु मदीघर मांहे वमो, गजिदिं औरावण जेम गइंद ॥
ध्यानद शुक्ल सरादि जे, धर्म मांहे तिम सील नरिंद ॥ ६ ॥ के० ॥ चंदनमांहे गोसीस वखाणि,

વનદમાંદે વનો નંવન જાણિ ॥ સરિતદ સીત વનો સદી, સાધુમાંદે વનો જેમ અરિદંત ॥ વૃદ્ધ
 જંબૂ સુદંસણા, વલ્લદ લોમ જિસો જસયંત ॥ લસદ શુક્લ સુલક્ષ્ણા, જ્ઞાનમાંદે વનો કેવલજ્ઞાન ॥
 વાનમાંદે વનો અજય જે દાન, આગરે અંબુધિ જાણિજે, ધર્મમાંદે તેમ સીલ પ્રયાન ॥ ૭ ॥ કે० ॥
 સગુણ માણસ તમે સાંજલો રાસ, જો અંગે જોયન વનદ નિવાસ, તાં સરસા રદ્દજો સદી, દણ
 વને સુગ્ધને મંમિશ્રો પાસ, વેસે વિલાસે મ ખૂલ્લગ્યો, દણ વને દલપતિ આપે ઠે દાસ, આગ્રે અળી
 ક્રિમે નગરો, મોઢે ઠે થંગ કરે મુલે દાસ, દણ વને વસી રાક્ષસી, દ્વિટિ દેલત કરે સીત્તદ પ્રાસ
 ॥ ૮ ॥ દણ વને ચિત્તની ચોરણદારિ, કામકટક મોદ નાપકા નારિ ॥ લોપણ વાણદ વરસતો
 લહકતી વેણ તીલ્હી તરવાર, લાલ ચતુર આગે લુટિયા, અરદનકાવિક આઝકુમાર, સંજમ વન
 લીધેરે ધૂતારિ, ચર સમા ચિરલા દવે, જેણે નુતારિયસ્ત્રી અહંકાર, તે સરિયા તુમે નહોં અગ્નિદાર,
 નારીની સંગતિ ચારદોચારિ ॥ ૯ ॥ કે० અગ્રિર જિત્તી અંગે આત્મની વાંપ, અગ્રિર જિત્તી હોયે
 કાયર વાંદ, અગ્રિર કન્યાવન જેદ્યો, અગ્રિર જિત્તો અંગે વારનો વેદ, અગ્રિર જિત્તો રાજા હુવલો

અધિર જાલે તિસો નારીનો નેહ, પ્રાણજો આપે જે એહને, ઠેહને તોઈ વિલાલે ઠેહ ॥ ૧૦ ॥
 કે૦ ॥ જો પણ એહનો નીચ આચાર, જે કહિયે પરદોષ લગાર, તોપણ સુયણહ સીંખલું, ઇણ મુગ્ધે
 મંસ્વો અઘે સર્વ સંતાર, મધુર વચને મત વીસતો, વિરચત કાંઈ ન લાવે વાર, સ્વાસ્થ્ય દેહી
 અસીજતો ॥ નારિ વિણાસે નિજ જરતાર, સૂરિયકંત સંજારજો, નારીના અવગુણકો નહોં પાર ॥ ૧૧ ॥
 કે૦ ॥ અથર સામુ જોવં સવિકાર, અવરસું જોગવે જોગ સિંગાર, રમણિતો અવરને રોઝવે, અવરને
 ધિતેવે ચિત મઝાર, દૂપણ અવરદ શિર વિયે, કુન્ન તણી કોઠિ કપટખંખાર, કલહ કાજલ તણી
 કુંપલી, એહનો નેહ તિસો જિસો લિંપણો વાર ॥ ૧૨ ॥ કે૦ ॥ નારીને ચરિત ન લાજેજી અંત,
 મંદર દેહીને હુણ જપખંત, સાપ ઓસીસે વેડ સુવે, મેદેહી લંઘતાં હુઃખ લદંત, ગિરિશિખરે સુખે
 સંચરે, સંકલ ઘાણ ન કિંપિધમંત, પુદ્ગલધણી ધરણી દુલે, મુગધ ન ઠે અઘે વહુ બુદ્ધિમંત ॥ ૧૩ ॥
 કે૦ ॥ લિણમાંહે રંગ ત્રિંગ કરંત, મરણ જીવણ લિણમાંહે વિયંત, ધારિનો નાથ ધુજાવિયો,
 નરકેસું દેવદ નારી વલંત, નિરલજ્યો નેચર પંખિતા, પન્નચાદ પઢે સદુકો પતી જંત, પહિલુંદી

આપ સંવાદિજ્યો, મતકરો રમણિયું રામત હંત ॥ ૧૪ ॥ કે૦ ॥ કામ કરાવિત લોપેકાર,
કુલ તણે કેને બનાવે તાર, જિમ મનમાને તિમ કરે, બંચ વંમી કરે નીચ આચાર, નિરચે તો વાઘ
પાથી બુરી, મુંજ રાજાતણો કીધો સંહાર, ખસતહરી જિમ જાગજ્યો, નેહ ન કીજ્યો નારી હુલ
વાતાર ॥ ૧૫ ॥ કે૦ ॥ જે તહણી તજે નિજખરતાર, તે કેમ ચાલે અચરની લાર, અંતર આંખ
ઠઘાખજો, પ્રેમ દેલાને દિન ઘોય નાર, વિત ગયે ન રહે ચરવાર, લાજ કેદની કુલટા કરે, મરણ
લગે તવ હુદ મનિસાલ, સ્ત્રી તણી સંગતિ કોમિ કુદાલ ॥ ૧૬ ॥ કે૦ ॥ નામ કહે મુદરો સવ
લોય, નિત સમો કહુછે તો અચર ન કોય, ફોનીય નામ જે સિયલી, બુણા લાગે પર અગનિ જ્યું
સોય, નામ ઁ અનલ ત્યું નારીનો, પણ ફણ સરિલો સવલ ન કોય, સાદમા દોદૈયં તો દારિજે, પૂઠ
દેતાં ફણં લોમ ન હોય ॥ ૧૭ ॥ કે૦ ॥ ગવરીને રૂપે જીત્યો ફણ ફણ, જેય ન નામતો કેદને સીસ,
નટ જેમ તેદ નચાવિયો, રાધાના રૂપે જીત્યો જડુરાય, વિદિ ચિત ચાલવ્યો સારદ માય, તાપ-
સંણી સુરપતિ ઠઢ્યો, ત્રિષ્ટુન જીતી લગાવીશ્રો પાય, આપ હુદ સહુ સામિણી, જિન તણે નામે

નામી જાય ॥ ૧૯ ॥ કે૦ ॥ તાંચ કહ્યો તમે એ ન હુવે તાત, સદજેદી નીચ હોય નારીની
જાત, વોય દ્યો તે શિર ઠારે, પણ એક સાંત્રલજો શ્રમ વાત, નર પ્રત્યે કહે કામિની, આપણો
વોય ન દેલેજી કોય, સ્ત્રિયા કુલંઠન કેમ ચેહે, પુરુષ જેદ સર્વ સુલક્ષણા હોય, વાજતી તાલી કીદ
વોધે, એકણ હાથે વજાવીને જોય ॥ ૧૯ ॥ કે૦ ॥ સઘલીદી નારી ન ચંચલ હોય, પુરુષ સહુ
ત્રલા મત કહો કોય, સહુ સરસ્વી નહિ શંગુલી, ચન્ન વરણે ગુણ અવગુણ સંતિ, પુરુષદ્વિ કેડ પર
સ્ત્રિય રમે, દસી દસી પરધર પાય ગચંતા, પગતલે મરણ ન પેલ દિ, જાડ હાથે દીવો કીયે કુવે
પન્નતા ॥ ૨૦ ॥ કે૦ ॥ નારીદ્વિ કેડક દોડ સુસીલ, જે લહે સર્ગને શિવ તણી લીલ, સત્ય-
નામા શિવાસુદરી, દૌપદી લક્ષણા ને દયમંતી ॥ ચંદનવાલ કલાવતી, મયનરેદા પન્નમાચડ કુંતિ,
જડુરાયરાણી રુકમિણી, નામ લીધે જ્યાં પાતક જંતિ ॥ ૨૧ ॥ કે૦ ॥ સુરતરુ નગ્યો અંગણે
ઝલણી રોપે તે શ્યાક ધતૂર, અશુચિ કરે મુલયાસ તે, ઠાંનીને સીતલ સુરન્નિ કપૂર, દસ્તી સાહે
લર સંપ્રદે, રતન નિતામણી રાત્રિને દૂર, કાચ કરે કુમતિ પ્રેહે, વિપય સેવે જે ચોથો વ્રત ચૂર;

॥ २२ ॥ के० कूकन्द मोरद जेम मंजार, सीलवंतां तिसि संगते नार, प्राण विनाणद चूकने,
 अन्नपाराणी तणुं चरित चित्तारी, शोठ सुदंसण किम कियो, ठामे ठामे नदीं निर्मल नारी,
 सतिप सुन्नदा सारिली, जिण तिणसुं लाइ स्नेह निवारी, वचन अमारमो अवधारि, तिम करो जिम
 कियो नेमिकुमार ॥ २३ ॥ के० ॥ कवण ते नेमिजी कवि कहे वात, केम पाढ्यो तेणे ब्रह्म
 विरूपात; सीलवती ते कुण सुंदरी, जो तमे ज्ञाखशो एइ विठंत, तो अम सांजलवा तणी खंत,
 बालस अंगे न आणशो; सेवस्यां सील सदा फलवंत, ध्यावसुं एकज श्री अरिदंत ॥ २४ ॥ के० ॥
 नयर सोरीपुरि राजीओ, समुद्विजय राजा तसु घरनारि, सीलवती राणी शिवादेवी तसु घरे,
 यतर्पा नेमिकुमार, लोकनो नाथ दमीसरसार, श्याम शरीरे शोभता, पेहेल संघयण ने पेहेल
 २ गण, सदस अद्भोचर लक्षण विनाण, रूप गुणे अति आगला, जेनी वरती ठे त्रिभुवने आण ॥ २५ ॥
 के० ॥ एक दिन कृष्ण करे मन खंति. बंधु निवाह करुं किति जंति, कवण कन्या परणावीजे,
 असरिस संग न शोभ लदंत, चितवतां चित्ते सांजरे, कुंवरी अठे एक बहु गुणवंत, उग्रसेन घर

રયણ વીપંત, વીજલીના સ્વમકાર જ્યું, રૂપે રંજા અને સીલે કોખંત, નામે રાજેમતી રાજતી
 નેમિજી કીજશે તેદનો કંત ॥ ૨૬ ॥ કે૦ ॥ કુળજી લેલ પઘાવણહાર, ઉગ્રસેન પ્રત્યે કહે
 ઠે રિચાર, કુંગરિ તુમારે રાજીમતિ, પરણશે વંધવ નેમિકુમાર, એ અઠે કામતણો અવતાર,
 વચન શ્વમારો માનજ્યો, એ સમો અવર ન કોઈ તુપાલ, વાનર કંઠે ન શોજે દાર, સારિલે સારિલો
 જો મહેલ, તો યુગતો હુવે જગત આચાર ॥ ૨૭ ॥ કે૦ ॥ વાત સુણત રાજા અધિક બઝાદ,
 રાજેમતિ તણો રચ્યો વિગાદ, ધર ધર મુઘવ અતિ ઘણા, ધર ધર વંધિ જે વંદનમાલ, ધર ધર
 હોય ઠે ગરામણા, ધર ધર તોરણ મંગલચાર, કુંવરિને કીજે ઠે સહુ શણગાર, ભગસેન કુળને
 ચિતે, જે લડ આવજ્યો નેમિકુમાર, કુંવરીના જીવનો જે આધાર ॥ ૨૮ ॥ કે૦ ॥ સ્નાન
 કરે જિત તારગોનાર, કૌતુક મંગલ કીધ શરીર, આગ્રણે અતિ વીપતા, હસ્તો આરુઠ અયા
 ગરબીર, દોશ ઠે ત્ર સોદામણો, વિંદુ પાલે ચામર તાલે ઠે ધીર, વાજિત્ર વાજે ઠે ગુદિર મંજીર,
 વચુંગ તેતગું પરતર્ગા, સ્વામી યોને જેમ મુકુટે હીર ॥ ૨૯ ॥ કે૦ ॥ ક્રમે ક્રમે આવિયા

पोत डुवार, सहिय सहेलियां हरल अपार, कुअरिजी थोने बधामणी, नेमिजी आऽपाहे तोरण
 वाहार, हार दिया नोदे आपीने, कांड कहो सखी एवमी वात, म्हारो फुरके ठे दाहिलो गत, नादसुं
 संग नदी मिले, एह बिना गुण लाव न लात ॥ ३० ॥ के० ॥ तिहां प्रभु पेलियां सारस मोर, तेतर
 पोरेवा चीन्हे चकोर, सुअर संवर हरिणला, कुरलता देखी करंत ए सोर, सारदीसुं स्वामी इम
 जणे, एहसुं एवमो कांड कियो जोर ॥ ३१ ॥ के० ॥ सारदी बोले ठे वे कर जोमी, इणि खिले
 कोइ न लावे मोह, स्वामी न जानो हो भुं तमे, गोरेवे जिमस्ये यावव कोह, उग्रसेन चिते आणं
 नियो, शीश तमारे दोनदो मोह ॥ ३२ ॥ के० ॥ स्वामी जणे घिग एह विवाद, जिहां होको
 एटला जीनो दाह, एणे अपराध न को कियो, कांड विनासिजे एह अनाद, जीवित सहु किंदी
 पासदो, नेमि नयणे अरे नीरप्रयाद, परडुले होये विरलो दुखी, जीववया करे याववनाद
 ॥ ३३ ॥ के० ॥ बोकहे कांड न पादिय वाट, भोदे न मार्पा बांजण जाट, गामरां गाम न
 उजामीउ; आपणी पुंठे जेकं बदे जार, सहिय ते सा जणी मारीजे, ठालिय ठल नवि करे लगार,

काँइ विनासिजे ए निरधार ॥ ३४ ॥ के० ॥ तीतर केदने नवि दिये गाल, चिन्नीय कमेनीअ
काँइ परी जाल, गुनए न कोइ कवूतरां, राते हुंतो चक्का चित दुःख, संप्रति कोइ न वीसे सुख,
ग्यार वो धों दूत ऊरें, परजीव पीरतां होय न सुख ॥ ३५ ॥ के० ॥ मोर लवे मधुरो
मुगे सार, शकुन रुनो सही सारस नाद, कोयल कोइ न दुइव्यो, एतो रुखें वासो वसे गयणे
बिहार, आधमे आदित्य न ले आहार, परधरे खात्र न पाने, झूझ न मानि लइ हथिआर, पंखियाने
कैम कीजे प्रसार, ॥ ३६ ॥ के० ॥ कदे हरिणी तव हरिणसुं, मारा बालकनां अठे वनइ मझार,
इधे युण करसि तेदनी सार, पाणीय कोण तिदां पानशे, द्रोचकवल कुण आपशे तास;
सोइ सोइ तिके वीरतां, नासीने आवशे केदने पास, मात बिना ठोरु होय निरास, सासनो हवे
नदो कोइ विसास, ॥ ३७ ॥ के० ॥ हरण कहे हरिणी सुणो, थांका बालकना न विनाससे
होय, जो एक देवज वंक न होय, देव समे सहको समो, देव वांके सह वंकज जोय, अमृत पीजे
प्रिये विपज होय, सुख दुःख देव वीधा हुये, मरण जीबल सह आपसी सोय, द्विये न हारिजे

मुघा म रोय ॥ १८ ॥ के० ॥ संवरसुं कहे संवरी, गरज ते मारा उदर मझार, आज पुरादिन
 एदने, कंतजी किली परे एद तवारी, आपणो दोष तो को नहीं, अम्हे भुसं ठां एद संजारि
 संजारि, संवर चाहे ते चिहु वीसे, सुख बिलखे आंखे आंसुधार, प्रिये कोइ न वीसेहे राखणदार,
 किराहीने मन करुणा नहीं, कंता नेमजी आगत करोने पुकार, वात्सक माय न मारही, अचलांने
 स्वामी तवेखणदार ॥ ३१ ॥ के० ॥ जीय इशी विधि निलयता वेल, स्वामी दादाराय करे
 विशेष, कायर कांड निष्ठासिजे, ए यध परतल नरकनियास, जाणीने किम कीजे नियमास,
 परजीय किमे न पीसीजे, पर दुःख देत किसी सुख आश, तिम कहं जिम न हुए एहनो नाश,
 सारहीने देइ सवि अलंकार, रघु पकी कतयां नेमिकुमार, कर्म कदो न करे किस्युं, ओदिया
 बंधन ओदिया जाल, अजय वीधो पसु पंखियां, यन धन जीवदयाप्रतिपाद ॥ ४० ॥ के० ॥
 गगने कानने जात देइ आसीस, पशु अने पंखिया जय जगदीस, त्रिजुवन पीढर तुं सही, बली-
 दार तुज जणणी तणी आज, पुत्ररतन जिले जनमियो, स्वामी साध्यां तुमे पारकां काल,

ये दे हि दे करतार ॥ ५० ॥ के० ॥ नपलले नीर शरे असरात, जालेके उलस्यो पाठस
 यात, वातक गुं प्रिय प्रिय चचे, दिपकतो सीचे सा सलखली वाल, कारण ए मने आठवे, हदे
 रमे मारे नेमिकुमार, विरह चैसनर तनु ददे, तो जिन दाझे जीय आधार ॥ ५१ ॥ के० ॥ ना-
 हने दीये झोलेंजमा, स्वामी हुता तुमे दीनदयाल, अमतशी कांइ न कीघ संजाल, नाइ निःका-
 रण का तजी, हु तु स्वामीना चरणनी दास, अइनिश राखनी आपले पास, अयगुण कोइ न मे
 कीयो, नारि न मेलिजे एम निगस, वेगे मिलो मुल लीत विलास ॥ ५२ ॥ के० ॥ आठ जयंतर
 नेदलो, नरमे जव वृथा का दीनु दोस, तुमविण अवर न वालदो, सपथ करुं अने पीवुंजी कोस,
 माच विंमे चिता मानग्या, ए दुःख जाजस्ये केम असोस, मावली जल विणु किम जिये, विणु
 अरस्य रूपो नहो रोम ॥ ५३ ॥ के० ॥ एक मगे रप पाओ वालि, वदनकमल ताहं नयणे निहाली,
 दराय पुंनं हियमानलो, तमे मत जालो ए जेचन काल, लामली अंचले लागदये, जे तमे आपशो
 मीत्य भंजानि, तेहजी अमे करीधुं मही, अरुचती कांदय न मंस्युं आत ॥ ५४ ॥ के० ॥ वली वली

राजलि इम कहे, के सखी में कियो सामिशुं होइ, के कोइ ठल करी उतरो, के कनि नायद
 कियो बिबोह, के धन चोरो परतलो, बेली शकी नहीं के परसोइ, के कियो गरब सोजागनो, तो
 जडुराय तज्यो मज मोइ ॥ ५५ ॥ के० ॥ के कियो अणगत नीर सनान, के सखी त्रोटिया तरुन
 पान, के रे बिलूरिय बेलही, दीचतां उइयो के तरुनाल, के जलमांदि में मंनिया जाल, मज ने
 कछ संतापिया, के दिया किलदीने कूमांज आल, के मृगपासे पादिया, तो न मिट्यो मज बिजग
 चुपाल ॥ ५६ ॥ के० ॥ के बने वीघ बायानल लाय, के रे विजोदियां बालक माय, के निशिजोजन
 में कियो, पाप कीधे सखी सुल म जोय, अगनीही कमल न नीपजे, दये पस्तायो कीधे किमुं
 दोय, बीज सारे फल पामीजे, जडुराय चोप म लायसो कोइ ॥ ५७ ॥ के० ॥ मात कहे दये कुंवर
 म रोय, मल्लिमय जारीये ले मुह घोय, जायवो गयो तो जाया बइ, तेइ प्रकी चम्तो चिने जाय,
 तुमे वरजो नर बालहो, नेमि बिना जग शून्य न होय ॥ ५८ ॥ के० ॥ बरांस्यां दे मात ए कां कहे
 बात, लोइ किहां किहां सोचन घात, खल केम सझल सारिखा, नरुच किहां किहां आवित तेम,

मने सेवतां नृण्योजी देव, सील स्यो सती निरखहे, स्वामी पेहेलो लहे केवलसार, तीरथनाथ अयो
नेमिबुमार, आज लगी जर ऊगमगे, हवे ए सह सील तणोरे प्रजाव, राजुल नेमि नमो निज
जाव, सील सरोवरे लील्यो, जाइ दिने ओठोरे आयठे आउ, राउ राखे सह खेल्यो, हवे
सील रुगत राखो धर्मनो राज ॥ ६४ ॥ के० ॥ हवे नेमि राजुल परे पाल्यो सील, सीलथी पामज्यो
सासती लील, विषय वैरी जिन बीमसो, हवे लगण मदासती रूपी राय, काल घणो रुट्या
गिरप पसाय, चित बिरे जनि चितवो, हवे विषये विणासियो रावण राण, सीत सीले जल तरिया
पागल, सील समो सगो को नहो, हवे सीलथी सरप हुए कुसुमकी माल, बिप थकी अमृत होय
रमाल, सीलथी संकट सवि टले, हवे एक शिक्षा बली सुणहु सुजाण, अविचल राख्यो अरिहंत
ब्राह्म, भे कमिने कमि जोइयो, हवे आण विनाजि कीजे पचस्काण, ते तुस खंमण सरिखो, हवे
ब्राह्मनो मृन एदजी आण, जे जिए ज्ञान्यो ते सर्व प्रमाण, जिनवचने: नहो अन्यथा, हवे आप
वंशे मन गरहु प्रज्ञान, जिन प्रतिमा म उयाप्यो, हवे आपणा नाथनो एह आकार, देखतां

उपजे दर्प अपार, एणि पूजे जिन पूजियो, जाइ अंग उवंगे ठे एइ विचार, परजने ओधिवी जइ
वातार, इगतजीने द्विपे धारज्यो, तमे प्रदसमे पूजज्यो एदना पाउ, आले म द्वारज्यो मानन
आउ, दसइ दृष्टांतहिं वोहिलो, अने चित्तप्री ठांज्यो विपय कसान, शूलजइद जिम ओज्ज्यो
आउ, सार वचन हवे हुं कहुं, जाइ परमणि सवि मानज्यो मान ॥६५॥ के० ॥ हवे नर अमरद
सुख पामशे सोय, क्रमे क्रमे सिद्धि वधूवर होय, कीरति विते नसे निस्तरे, हवे सुजस पामे सदी
ते इइ लोय, त्रिविधिहिं सीलजिको घरे, हवे ते समो त्रिभुवनमांहे न कोय ॥ ६६ ॥ के० ॥
श्री पूज्य पार्श्वचंद्रसूरि सुपसाय, सीस घरी निज निर्मल प्राय, नयर जालोरे जागतो, हवे नेमि
नमुं नित्य बे कर जोरु, विनति एइज विनहुं, स्वामी एक कृण अम मनश्री म विगेरु, सील
संगात जो प्रीतनी, हवे उत्तराख्यन वाचीसमो जोय, वलीय अनेराही प्रंपथी, अरथ आझा विना
जे कह्यो होय, विफल होजो मुज पातक सोय, जिम जिन प्रांखे तिम सदी, स्वामि छुस्तिने डुल
सहुं हरो दूर, बेगे मनोरथ मादारी पूर, आणसु संजम आपज्यो, हवे विनवे एम श्री विजयेदेव

धुरि ॥ ३३ ॥ के० ॥ सूरज सतिहर जिहां गिर थाय, चूलिका मंरुण जिहां गिरिराय, सतीयतलो
सत्य ज्यों लगे, श्री जिनदासन जिहां जगमांहे दीप समुद्र मांहे मेदिनि, तिहां रास प्रणतां होय
वछाह, सील चितामणि सारिलो, सुले सुणावे जे मन शुद्ध जाव सहित सील जे धरे, अजर
अमर पर पामे सोप, के सील अखंन्ति सेवज्यो ॥ ३८ ॥

इति श्रीमन्नागपुरीयवृहत्पागद्याधिराजयुगप्रधानश्रीपार्श्वचंद्रसूरीश्वर-ग्रन्तेवासीसुविहित-
सम्पादगृहार-सितपटाचार्यश्रीविजयदेवसूरिविरचित श्रीशीलरक्षा-

प्रकाशक श्रीनेमिरासः संपूर्णः ॥

॥ अथश्रीपटञ्जल्यस्वाध्यायः ॥

(नाभिरायके बार-ए देखी.)

सिद्ध नमुं करजोरी, पात नमुं हितकारी; जस सेवै सुरखसुंद, नर नारी बहु प्यारी. ॥ १ ॥
श्रुतवेची सुपसाय, कोजे मति निरमलरी; मया करी मुज माय, दीजे वचन अलखरी. ॥ २ ॥
लोकालोक स्वरूप, कहुएक कहुअ विचारी; तामे जीव अजीव, जिनवर वचन सुचारी. ॥ ३ ॥
पंच अजीव बखान, एकदो जीव सुचारी; पंच अरूपी दोय, पुजलरूपी न चारी. ॥ ४ ॥
तीन द्रव्य तहां एक, तीन अनंत कहेरी; तामे चेतन एक, पंच अचेत लहेरी. ॥ ५ ॥
चार अकरता दोय, दो करतार गहेरी; सबही लोकस्वरूप, एक अलोक नहेरी. ॥ ६ ॥
चलन हेतु धरम दोय, शिरही अधर्म लदोरी; पुगल जिन अवकाश, एक आकाश सदोरी. ॥ ७ ॥
कालही वरतन हेत, नवही पुराण केरी; निश्चै अरु व्यवहार, दोय स्वरूप धरीरी. ॥ ८ ॥

अथश्रीनेमिराजुलमीति.

(रागनगस्नोरे सोनीओ. ए देशी.)

सुमति त्रिलेश्वर वीनबुं, स्वामी सुमतितणो वातार रे;

जे नेमि ने राजुल प्रीतनी, ते कवियण कहे सुविचार रे. ॥ १ ॥

इम राजुल नेमिशुं वीनवे, कंता वीनती अवधार रे;

जे मादेर मन तुं बालहो, ते जाणे करतार रे. ॥ २ ॥

परणवा काजें नेमजी, प्रभु आव्या तोरण वार रे;

ए जीव ठोम्या ते रुनी करी, ते मादरी न करी सार रे. ॥ ३ ॥

ए रथ फेपों जब नेमजी, तव राजुल रमे अपार रे;

ए नेदवदो पिउ पिउ करे, वो आंखे आंसुधार रे. ॥ ४ ॥

इम. ॥ ४ ॥

ए जीवनजीव श्री नेमजी; ए तुं मुज प्राणाधार रे;

इम. ॥ ५ ॥

ए नेह बिबुधी कामनी, तुं कां ओमे निराधार रे.

ए नेमजी नेह तुमाहरो, जेहवो तम्के नेह रे;

ए पतंगरंग परे कारमो, ते वदेसो देखाम्घो ठेह रे.

इम. ॥ ६ ॥

ए अष्ट ज्यंतर आवरी, कां नचमे बीघो ठेह रे;

एक बांक बिना जे परिहरी, ए ते मुज साखे देह रे.

इम. ॥ ७ ॥

ए नेमजी ते मोशुं करी, ए तेहवी न करे कोइ रे;

ए ते कीधी तिम हुं करूं, तो जनमांहि दांसी होइ रे.

इम. ॥ ८ ॥

ए नेमजी लाक्षिपाकि माने नदीं, सखी नेमजी कठीन कठोर रे;

ज्यां यात न माने बालहो, तिदां ब्रवलानुं शुं जोर रे.

इम. ॥ ९ ॥

ए नेमी मति राजुल कहै, कंता सुख मीग संसार रे;

- ते ज्योत जगद्भाषां ज्योतशी, पंचे तेषु संयमज्जार रे. इम. ॥ १० ॥
 ए सतिप ज्योती ज्यमती जज्जे, ए द्या विधि दया संसार रे;
 जे परणी नारी परिहरी, ते मूरख रमे परदार रे. इम. ॥ ११ ॥
 ए शिवरामली बेइया सारीखी, जेने मातंग सेती प्रेम रे;
 जेले दरीकेंशी म्हेइयो नदी, ए तेषु रातो नेमि रे. इम. ॥ १२ ॥
 ए नेह निरुने नवि हुवे, श्रीनेमि कदे सुण नार रे;
 ए तोरणयो जव फिर चड्या, हिव पीठे किही पोकार रे. इम. ॥ १३ ॥
 ए चरसी दान देइ करी, नेमि लीवो संयम ज्जार रे;
 ए गिरि गिरनारें चढी करी, प्रभु पाम्या केवल सार रे. इम. ॥ १४ ॥
 ए रंग राग्यो राजेमती, संयम लीवो नेमिने ह्याय रे;
 ए पित्त पहिखी सुगते गइ, तसं नृवो श्री जगन्नाथ रे. इम. ॥ १५ ॥

ए घन घन राजेमती सती, जिणे पावो अविद्वम प्रीति रे;
दुजो जगमांदे सह जस जणे, ए उन्नमनी आ रीति रे. इम. ॥ १६ ॥

ए चीनतो नेमै मानी खरी, पळे मिलिया सुगति मज्जार रे;
तिहां सुख अनंता जोगये, ते कहेतां नावे पार रे. इम. ॥ १७ ॥

ए संवत सोल नवाणुए, गीत गायो मन उद्धास रे;
ए जणे गुणे जे मानवी, नेमि तेहनी पूरे आश रे. इम. ॥ १८ ॥

सती शिरोमणि राजेमती, श्रीनेमिजी त्रिभुवनराय रे;
जसु सुरनर सेवे अहनिशि, मुनि गकुरने सुखदाय रे. इम. ॥ १९ ॥

इति श्री नेमिराजुल प्रीति.

—२२९—

अथश्रीनेमिराजुलवारमासि.

(इह आंवा आंचलीरे-ए देशी.)

सह गुरु पाय प्रणमी करी रे, गाइश नेमि जिणेंद;

शिवादेवीनंदन अति जलो रे, जिणें दीठे परमाणंद-

सखी मेरी, जाय मनावो नेम. हुंतो नेमि विना रहुं केम, मारे नेमिशु अधिको प्रेम;

सखी मेरी, जाय मनावो नेम. (आंकणी.)

॥ १ ॥

आयादो आव्ये थके रे, उनहो मेघ अपार;

बीजली ऊबुके चिहुं दिसै रे, सांजरे मुज जरतार.

सखी. जाय. ॥ २ ॥

आगल मासै सरबने रे, वरसे वारंवार;

चातुक तो पिउ पिउ चने (लवे) रे, किम रहिये निराधार. सखी. जाय. ॥ ३ ॥

जादरे मासै जलो रे, पाके जाजी रेल;

आशा हुती मुज कंतनी रे, तेतो गयो अत्र म्हेल.

सखी. जाय. ॥ ४ ॥

आसो आदा फले सही रे, जो आवे ज़रतार;

सखी. जाय. ॥ ५ ॥

हुं तन मन आपीने मिलुं रे, बाधे प्रीति अपार.
कातिक मासं कंतने रे, समरे सोदागिली नार;

सखी. जाय. ॥ ६ ॥

इहां विठमीआ साजन मिले रे, राणी राजुल दरख अपार.
मगशिर मनसा माहरी रे, मिलीए नेमि जिणंद;

सखी. जाय. ॥ ७ ॥

सदज सलूणो ब्हालो शामलो रे, जिण दीठे परमाणंद.
पाये तन सुख पोपीए रे, अतिते मीठा आहार;

सखी. जाय. ॥ ८ ॥

नेमिगुं नेद धरी खरो रे, सुख बिलसीजे सार.
माहं मोटी जामनी रे, यौवन लहेरे जाय;

सखी. जाय. ॥ ९ ॥

नेमि बिना रति न छपजे रे, मुने घनी वरसां सो थाय.

फागुण फाग रमे सहु रे, फर फर बाजे बाय;

अंधिल गुलाब उमे घणो रे, नेमि बिना न सुदाय.

बैत्रे घतुर श्रीनेमिनेरे, मिलवा दोने मन;

सासज पहिलां सांजरे, मांदरे अंग न लागे अन्न.

बैशाखे बिरदा तणी, बेदन खमी न जाय;

बैद्य-विचार क्यों न ऊपजे, पुजने नेमि मिढये सुख आय. जाय. ॥ १२ ॥

जें में जाण्युं सही रे, नेमि न आण्यो नेदि;

पूरय प्रीति जाली करी रे, कांड न मेलि नेदि.

सखी सादिव मादराशुं जइ रे, घीनती करो हजार;

राणी राजुवने रमवा जणी रे, तेमो गढ गिरनार.

पूरय जगनी प्रीतनी रे, सखी राजुल नार;

सखी. जाय. ॥ १० ॥

सखी. जाय. ॥ ११ ॥

सखी. जाय. ॥ १२ ॥

सखी. जाय. ॥ १३ ॥

नेमिशुं नेह धरी खरो रे, जाप मिलि गिरवार. सखी. जाप. ॥ १५ ॥

मन वैरागें पूरीने रे, लीधो संपम-जार्;

पिठ पहिली मुगतें गइ रे, आवागमन न्यार.

दिवे मुनि गकुर कहे सांजलो रे, वाविशमा जिनंराज;

राणी राजुंलेने राखी कने रे, सारो चांछित काज.

इतिश्री नेमि राजुल बारमासी संपूर्ण.

अथ श्रीयूलीजघनीसज्जाप.

चीर जिखेतर वीनवी, लागी ते गोपम पाय; गाइश थूलिजघ राजियो, जिम सुलसंपति आय-
थूलिजघ साधुजी धन ताइरो अवतार; तें पाम्पो जव पार. थूलि. धन. १

पाम्बलिपुरमांहे जलो, राज करे नंदराय; तेदने बुद्धिनिधान सुंदर, सकलाल मंत्री सवाय. थूलि. २

भेदिए पाली अति जाली, लाडले अनु नाम; गीत मुजानिनि सुंदरी, मदिमा गुलामणिवाम. ३
तापले केरमानसे, जपनो अजितव दंस; सद्धनावमुत सोदे जलो, कुल मांने अगतंस. श्रुति. ४
निहा नगरमेरुत नापडा, कोदपा ते नामे नार; रूपे ते रंजा सारिखी, तिले मोहो सह संसार. ५
श्री पृथ्विन्वद मुकुमाल सुंदर, वीसतो देवकुमार; रूप देखी कोदपा वीनये, तुं मुज प्राण आधार. ६
तसु यद्यन रचना रंजियो, श्री पृथ्विन्वद कुमार; पंचेदि विषय मुख्य अनुजनेचे, इंदुलले अनुसार. श्रु. ७
इतिहा वर नाटिक करे, ये दे अहनिनि सार; माफी वार कोनी कंचन तणी, विलसे तिहां यं वार
दार बि वचने मरुमालशु, कोप्यो तिहां नरराज; दरबार तुं आवे मती, मादरे नदीं तुज काज. पू. १
सरियो तिहां सांघ हुतो, मंजली सघली वात; राय रंजवाने कारणे, कीयो पितानो घात. श्रुति. १०
रामोधर्मो जाली करी, राजा शिंये सनमान; शिरपा तुमे सरिया लियो, घात मुज परवान. श्रु. ११
सरियो ते वल्लुने दम घेरे, वीसती मुलो मरागज; वना जाइ पृथ्विन्वदने, मुंयो सघलो काज. श्रुति. १२
राज जेले सरिया मुलो, पृथ्विन्वद घेवे कुल रेरा ? मरियो कंद कोदपा घेरे, विलसे मुग्न अदोय. श्रु. १३

कोदयानेश्री धूलिज्जइने, तेनी पूवे नरराय; परधान पववी तुमे लियो, तो मुजने गुग्य आय. श्रूत्रि. १४
 धूलिज्जइ वलतुं इम कहे, संजलो एक चिचार; ए राजकाज मेलां अठे, ए डुरगति दातार. श्रूत्रि. १५
 ए माय ताय बंधव वद्धिन, पुत्र कलत्र परिचार; ए स्वारथ करी संसारमां, मिट्ठयां अनंतिवार. श्रू. १६
 ए तन घन यौवन तेहवो, जेदवो रंग पतंग; इम जाणी जिन धर्म आवहं, जो मिले सवगुरुसंग. १७
 इण अयसरें गुरु आवीआ, श्रीविजयसंचूति अणगार; नत्तसव मेघकुमार ज्युं, करी लीयो संयमजार.
 पंच महाव्रत आदरी, पाले संयम श्रीकार; जिनवाणिशुं अहनिशि रमे, करे सफल अवतार. श्रू. १८
 श्रीधूलिज्जइ चारित्र लिउ, संजइयो कोदया नार; मूरजा खाइ घरणी ठली, शोचे मनइ मझार. २०
 शिर केश तोने अंग मोने, फोने ते कंचुकिचीर; अति रुचन करती इम कहे, लागे विरइ दुःख तीर.
 स्नान अंजन तिलक आदि, तजे सोल दिंगार; तंबोल सरस आहार वंदी, रही समरे जरतार. श्रू. २१
 अनुक्रमे आषाढ आवियो, सवगुरु करे सुचिचार; चलमासैं रहेवा चिहुवितैं, मूम्या चेला चार. पू. २३
 पदिलो रह्यो सिंदनी गुफा, बीजो अहीविल पास; बीजो रह्यो कूप ऊपरें, धूलिज्जइ कोदया आचास.

धृतित्तद्वद्वाधो भोगले, हरति ते कोरपा नार; पाप लागी मुनीवरने कहे, आज नूगो करतार. २५
 आ विपशाळा अति विनाशा, राग्याअति मुकुमाळ; रंचेची विषयमुख अनुमन्यो, कापी निरदुल जाल.
 धृतित्तद्वद्वाधो भोगले, संजल कोरपा नार; संसार-मुख राचुं नर्हो, मत करजो मनोद्वार. २७
 कोरपा ते वलतुं इस कहे, संजला प्राण आधार; आद्रकुमार नंदिलेण ज्युं, पठे लेजो संपमजार. २८
 धृतित्तद्वद्वाधो भोगले, वळे ते धंगे विचार; कुंदरीक एकदिन विषयने सुखे, पढतो नरक मझार.
 इति वचन कोरपा वृत्तवी, आविका कीधी सार; एक राजपुरुष राजा विना, और सह परिदार. ३०
 व्यापमबालि संजले, करे पोयद पंचम्याल; साधुगुरु सेवे सवा, पाले श्री जिनआल. ३१
 बडमासि नतयेंत्रिल आविया, जिदां विजयसंनूति अलंगार; बंदतो गुरु इम कहे, आयो दुष्करकार. ३२
 धृतित्तद्वद्वाधो भोगले, व्याधयो गुरुने पास; दुष्करकार त्रिणवार श्रीगुरु, वज्रा थड कहे शावास. ३३
 सिंदगुफा जे साधु हुता, नरकी बोज्यो तिलियार; अरण्यमांदि अमे एकत्वा, पचग्यो रहा मास चार. ३४
 रत्तरस सस आदार करतो, रहेतो कोरपा घरवार; जितु नाटारंज जोनतो, तेहने कखो शावास. ३५

सदगुरु बलतुं इम कहे, संजलो शिष्य विचार, नारि अग्नि नर पृतकुंज सरिलो, निघले अंग विनार. श्रू. १३
 श्रूतिनद मेरुगिरि चूलिका, चढ्यो न चित लगार; दाव जाव गुणिकातलो, नाएयो मनद मझार. श्रू. ३७
 आदेश यो अमे जोइशुं, कोश्या अवे जिहां नार; सदगुरु बलतुं इम कहे, ते न पळे आचार. श्रूति. ३८
 गुरु वचन संजली विहार कीचो, गयो कोश्या घरवार; नासीए वीठो आवतो, मोडो लीचो तिलियार. श्रू. ३९
 तसु रूप वेखी रंजियो, कोश्या अवे तुमे नार; नासी कहे मुज दयामीनो, वेळी मदेख मझार. श्रूति. ४०
 ऋषि कहे कोश्या मेलयो, दाती कहे डुलेंज; सवा लाख टहा हुये हेमना, तो मलवुं सुबंन. श्रू. ४१
 चलमासा मांहे ऋषि चालियो, जइचीनव्यो महीपाल; नेपाल वेशी राये वीचो, रतन हेमल सुकुमाल. श्रू. ४२
 रतनकंवल ऋषि लइ चाढ्यो, आढ्यो पालिनी पास; शुक्रवचन जाले खोसी ते, ऋषि कर्पोरि निगडा.
 पावो वली नृप जाचियो, आष्यो वीली वार; जतन करो ऋषि लेइ चाढ्यो, पावली वंड मझार. श्रूति. ४४
 शुक्र कहे सवा लाख जाए, संजलो जील विचार; ऋषि लुंढया बोला किर्या, कने नई कंड लगार. श्रू. ४५
 नील कहे बोल वापनो, संजलो तमे ऋषिराज; ए शुक्रवचन सांगुं करो, सारो तुमचो काज. श्रू. ४६

रतनकंवल देखानियां, भीले मूक्यो तिलिवार, ते आणी कोश्याने देइ, उन्नो करे मनोहार. श्रुति. ४७
कोश्या कहे ऋपि संजलो, हिवे सजुं सोल दिंगार, स्नान अंजन करुं तां लगी, वेसो घरने वार. श्रु. ४८
रतनकंवल अंगलूणो, करी नाख्यो तिलिवार, ऋपि देखी कोश्याने कहे, आशुं कयुं रे गमार ! श्रु. ४९
कोश्या कहे ऋपि संजलो, सचा लाख एहनो मोल, मूरख ते पांचे गम्यां, ते तो कहिये अमोल. श्रु. ५०
कोश्याए ते ऋपि बूझवी, मोकळ्या गुरुनी पास, पंच मदावत फरी नचर्यो, जनमांहि पाम्यो दास. श्रु. ५१
श्रीश्रुतिभद्र मुनीश्वरें, जिणें बूझवी कोश्यानार, सुरनर सह संश्रव करे, ए मोटा अणगार. श्रुति. ५२
शीले ते सवि संकट टले, शीले ते सवि सुख आय, शीले ते सुर सानिघ करे, पातिक दूर पलाय. श्रु. ५३
चोराशी चोवीशी लगे, रक्षे जेहेनुं नाम, अलप जवने अंतरे, लहेशे शिचपुरि ठाम. श्रुति. धन. ५४
संवत सोल नवाणुए, आगरा नयर मझार, ए जणे गुणे जे मानवी, तेदने सदा सुखकार. श्रुति. ५५
वरुतपगच्च गुरु राजियो, श्रीपार्श्वचंद्रसुरीद, रूपें ते रतिपति द्वारव्यो, जचिजननयनानंद. श्रुति. ५६
श्रीसमरचंद्र सूरिभ्वरु, पेखतां पातक जाय, तसु श्री रायचंद्र सदगुरु, नामे नगनिधि धाय. श्रु. ५७

જુગપ્રધાન ગુરુ રાજિયા, શ્રીદીરાનંદચંદ્ર સુવજ્રાપત્તસુ શિશ્ય પત્તણે સુનિ ઘાઠુર, સલિયા સુનિ ઝપાપ,
॥ શૂલિ० ॥ ૫૭ ॥ इति श्री बृहन्नद्र अष्टपंचानिका प्रबंध समाप्त. :

અગ્રશ્રીશૂલિનદ્રજીનીસજ્જાય.

(માદ તુંગીઆ ગિરિ ચિત્તે મોરે ૯ દેઝી.)

પાટલીપુર વર રાયનંદન, મંઝી ખલ્લો સકમાલ રે;

તત્તુ ઘર લાઘલદે રૂપે રંઝા, સતી ને સુકુમાલ રે.

॥ ૧ ॥

શ્રી શૂલિનદ્ર ક્રપિ જમર ઝોગી, યોગી તત્ત્વનો જાણ રે;

સાઢી વાર કોનિ વિલસી ંઢી, કોડયા નારિ સુજાણ રે.

શ્રી શૂલિ. ॥ ૨ ॥

તાત મરણે મન વેરાગ્યો, જાગ્યો મોહનિષા ંઢી રે;

શ્રી વિંજયસંજ્ઞતી ગુરૂપાંતિ વીક્ષા, લેહ ધરમયું પ્રીતિ મંઢી રે. શ્રી શૂલિ. ॥ ૩ ॥

कोश संप्रसी लीधं संयमं, दुर्लभं धाधी अंगं रे;

श्री धूलिञ्जयं चौमासे आची, प्रतिबोधे मनं रंगं रे.

कोश ह्यं ज्ञावं विलास कीधा, दीधां सरसं आहारं रे;

चौमासि राख्या चित्रशाली; दिये हरख अपारं रे.

पूरव प्रीते कोशं बोधी, शोधी तत्त्वं विचारं रे;

आयिकां ते सुधी कीधी, देइ देशना सारं रे.

सकमालमुते शुद्ध शील पाढ्युं, मोडयो मयण विकारं रे;

चौराशी चोवीशी नामं रहेशे, ते कहे सहं संसारं रे.

संवत सत्तरसे अष्टोत्तर, जेठ शुद्धि तिथि सातम सारं रे;

नयर खंजाते मुनि ज्ञेने ठोकुर, आणी हरख अपारं रे.

इति श्री धूलिञ्जय स्याध्याय.

अथ श्रीसिमंधरस्यामीस्तवनं.

(उपासकपंथने कोन्या मोन्यमेजी ए ११६.)

श्रीसिमंधर तुमथुं मीतनीजी, में कीधी चिन लोयं;

दूरि रक्षां ते नवि विसरेजी, नेद्विजो नागे रे सयाय.

॥ १ ॥

ए मनमुंने मोछुं रे जिनजी तें मांछहंजी, जिमं चहोर चिन चंद;

नामने लीधे रे द्वियमुं उंछसेजी, वेळये पेरमाणंद.

ए मनमुं. ॥ २ ॥

अलजोने आवे रे अंगें अति घणुंजी, दूर वसंते रे वास;

दर्शनीतं वेखानो रे एकंवार आवीनेजी, पूरो मारा मननी रे आश. ए मनमुं. ॥ ३ ॥

संदेशा कंदावुं रे विन सांसं तंगेमेजी, जो चाले रे कोइ सांय;

विसमीने वाटे रे पंथिं कोइ ननि वदेजी, ते जाले जंगनाय.

मन तनं वचने रे सांजंतं तुं सहीजी, निअंय ने वंयंदार;

ए मनमुं. ॥ ४ ॥

ਐ ਮਨਹੁੰ ॥ ੫ ॥

ਭੀਖਨ ਭੀਖੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਪਾਲਦੋਭੀ, ਤੂੰ ਮੁਝ ਪਾਲਾਧਾਰ,
ਸਾਭਨ ਤੁਸਾਰੇ ਦੇ ਭਿਨਭੀ ਭੇ ਪਲਾਭੀ, ਮੁਝ ਮਨਿ ਤੂੰ ਭਗਵੀਭ;

ਐ ਮਨਹੁੰ ॥ ੬ ॥

ਸਾਭੀ ਨੇ ਫੁਲਗੀ ਦੇ ਸਰੀਭਾ ਲੇਖਭੋਭੀ, ਤੇ ਦੇਖੀ ਭੇਭ ਮੁਝ ਰੀਭ;
ਭਾਭੀਭੇਨੇ ਸਾਭੀ ਦੇ ਭੀਤਭੀ ਪਾਲਗੁੰਭੀ, ਤੇ ਭਾਲੇ ਭਿਭਾਭਾ ਦੇ ਭੀਭ;

ਐ ਮਨਹੁੰ ॥ ੭ ॥

ਭੀਭੇ ਨੇ ਤੁਸਾਰੇ ਰੁਭਾ ਗੁਲ ਭਭਾਭੀ, ਤੇ ਸਮੰਭ ਨਿਭਿਭਿਭ;
ਗੁਲਨੇ ਤੁਸਾਰਾ ਦੇ ਭੀਭੇ ਭੇ ਭਲਾਭੀ, ਤੇ ਭਭੇਭਾਂ ਨਾਭੇ ਦੇ ਪਾਰ;

ਐ ਮਨਹੁੰ ॥ ੮ ॥

ਭਭੇਭਮਰ ਭਿਭੇ ਦੇ ਸਭੇਭਾਂ ਭੋਭਿਭੀਭੀ, ਭਿਭੇ ਭਰਭੀ ਸੇਭਭੀ ਸਾਰ,
ਮੁਰਭਰ ਸਰੀਭਾ ਦੇ ਭਾਲੀ ਸੇਭਿਭੀਭੀ, ਭੰਭਿਭ ਫਲ ਭਾਭਾਰ;

ਐ ਮਨਹੁੰ ॥ ੯ ॥

ਐ ਭਿਨਭੁੰਨੇ ਭਾਭੇ ਦੇ ਭਾਭਰਾ ਨਾਭਗੁੰਭੀ, ਤੇ ਰਭਿਭੇ ਮੰਭਾਰਿ ਸੰਭਾਰਿ,
ਭਭੇ ਨ ਭਾਭੇ ਦੇ ਸਭਭੀ ਭਾਰਿਭੀਭੀ, ਮਾਭਿਭ ਤੂੰ ਦੇ ਮੁਭਾਭ;

ਐ ਮਨਹੁੰ ॥ ੧੦ ॥

ਮੁਰਭਰ ਭਸਾਰੇ ਦੇ ਭਿਮ ਭਾਭੇ ਨਭੀਭੀ, ਮੁਭੇ ਭਭੇ ਗੁਲਭਾਭਾ.

ए प्रीतमनी कौणो रे गुण तारा सांजलीजी, श्रीगुरुजीनी पास;

रंगजर रातो रे ठाकुर इणितरे कहेजी, हिये दोहो लीख नियास. ए मनहुं. ॥ ११ ॥

अथ श्रीसिमंहरस्यामी स्तवन.

(राग धैरव.)

सुणो सुणो रे सिमंहर सुखदातार, माहरा जीवन प्राणाधार.

तुम नाम निरंतर हृदय मजार, सुखें जपतां हुये दरल अपार.

तुम बदन पूनमचंडाकार, गति जित्या गज रहे वन मजार.

तुं उपकारी वातारी अपार, तुं डुलतरुक्मण कदियें कुवार.

तुं ज्ञानी ध्यानी धरमधार, तुं मनमोहन मदिमाजंमार.

हुं निशिदिन समहं वारंवार, गुण कहेतां किमहि न आवे पार.

कपि ठाकुर एद्वयो कहे विचार, शिवसुख आपो म लावो वार.

सुणो. ॥ १ ॥

सुणो. ॥ २ ॥

सुणो. ॥ ३ ॥

सुणो. ॥ ४ ॥

सुणो. ॥ ५ ॥

सुणो. ॥ ६ ॥

सुणो. ॥ ७ ॥

नवकरवाली जोय, ग्यानना उपगरण तणीय आशातना कीवी दोय ॥ जघन्यश्री पुरमद
एकासण आंचिल उपवास, अनुक्रमे एह आलोयण सुगुरु वतावे तास ॥ ६ ॥ ए जो खंनित
याये अथवा किदांदी गमाय, तो वलि नवा करायां दोष सहु मिटि जाय ॥ आपना अणपनिलेह्यां
पुरमदूनो तप धार, खिरतां एकासण ते गमतां चोथ वे वार ॥ ७ ॥ वर्शनना अतिचार
तिदां पुरमद जघन्य, एकासण आंचिल अक्रम चिहुं जेदे मत्र ॥ आशातन गुरु देवनी साहमीशुं
अमीति, जघन्य एकासणश्री आलोयण चढती रीति ॥ ८ ॥ अनंतकाय आरंज विनास्यां चोथ
प्रसिद्ध, वि ति चोरंदी अतियां एकासणयो वृद्धि ॥ बहु वि ति चोरंदीय हएयां वि ति चो उपवास,
संकल्पादिक चिहुं निवि दुगुणा दुगुण प्रकाश ॥ ९ ॥ नुदेदो कुलियावना कीनीनगरा जंग, बहु
जल नाह्यां थोयां दस उपवास प्रसंग ॥ यमन विरेचन कुमिपातन आंचिल इक एक, जीवाणी
नोयंतं दोष उपवास विवेक ॥ १० ॥ संकल्पादिक एक पंचेंदि उपद्रव दोष, दोष व्रण आठ वसे
उपवास आलोयां जोय ॥ बहु पंचेंदी उपद्रव खट अठ ने दस वीस, चिहुं प्रकारे चढती आलोयण

॥ अथ श्रीशान्तिजिनस्तवन ॥

कैवल्य पातालें निवसंति नैरने सदा, शुं घणो आखिये जिनवरे परखदा ॥
 भुजगगति क्रिणि दुइ सैयल जगे सुखकरो, कैवल्य परचक्रना नीम जल जयहरां ॥ १ ॥
 कैवल्य माह्यो सदा आपणो ये नदी, जौपयो कण संसारे साचो सही ॥
 धर्मनी गोठि कहि मूरख शुं ग्रहे, जगतना जीयनी उपमा कुल लहे ॥ २ ॥
 धोणियो जमत व्यापारे वंठे किदयुं, रौप्यने ऋद्धि ने दृद्धि आये किदयुं ॥
 'जीवनो घातक नीवनो शुं हले, जीव उपगारने देते गुरु शुं जणे ॥ ३ ॥
 'रवितलुं लेत्र शुं चिण्णुं आयुव किशुं, 'जीवनो वृद्ध जलमांदि बहुलो किशुं ॥
 मुंरतणो चाल जे तास शुं आखिये, खोरनो सार शुं जाणि जगे राखीये ॥ ४ ॥

१ नाग, २ गर, ३ उर, ४ रिपि, ५ नाग, ६ गल, ७ रिपु, ८ छल, ९ नर, १० लाभ, ११ नीति,
 १२ माण, १३ माना, १४ दिन, १५ चंद्र, १६ तिमि, १७ नाक, १८ धर,

ઘેણસઈ નોપનો મધુર મુર ફુણ કરે, શંત્રુને જીપયા નિશું એકઠ સરે ॥
 દેર તળી ધરણિ કુલ ધરણિ મંદલિ કદી, પહનો પ્રાય માહો કદો કો લદી ॥ ૫ ॥
 ઝંઝી એકલીત વે વે અક્કર મંદિયે, તેહનો આગલો અક્કર ઝાંઝીયે ॥
 પ્રગમ અક્કરે લહું નામ જોગે જેહનો, તેહને સમરણે પાપકવ વેહનો ॥ ૬ ॥
 નિર્મલ ગાળો ખનિયણ જાણી, સેવકની તમે મને ઘરો ॥
 તલુ ધંધર કલ સમે અદનિશિ નમિ નમિ, લીલે ખવસાયર તરો ॥ ૭ ॥

॥ શિશ્રી શાંતિજિનસ્તવન સંપૂર્ણ ॥

૧૯ વેળ, ૨૦ દવ, ૨૧ રૂપા.

આ દેવેશ ગુરુનો રોલો અક્કર વાપસાથી ૫ વંચાય છે કે-“નાગઝરિ નગરિ છમઝાણી પ્રમાદિ શાંતિનાય વંદુકે.”
 આ શાસનો દવ ૬ ૫૮ માથાના રૂપો વંચાય છે મોટ નામેર નગરે છમઝાણી પ્રમાદે શાંતિ નામ વંદુ.
 ૫ ૧૨૫:૫ વાપ છે.

॥ अथ श्रीनेमिजीन स्तवन ॥

गिरिसुतापति कवण वखाणिये, हैशिशि समान जगे कुण जाणिये ॥
कैवण मानवनां मन मोदए, कैवण अंगे त्रुवंगे सोदए ॥ १ ॥
कुंण कहो जनवदन अलंकरे, विग्रमे मारंगे कवण ते संचरे ॥
कैवण घारे चंद्र तणी प्रज्ञा, किर्म कही गुरुजनने ललसज्जा ॥ २ ॥
रेसतणो रस कवण लदे सही, हुंअ जुत विघरे कुण घी मही ॥
भुरिय वर्ग निचाले कुण रहे, जिणहरे बहु शोभा कुण वदे ॥ ३ ॥
कैवण कैटज कंस ति निर्जले, रेमणि चरणे कवण ते रणऊले ॥
कैवण मल्लिसु जन्म तणी पुरी, कैवण तारे जल करि घरि तरी ॥ ४ ॥

१ श्रीकंड, २ वदन, ३ रमणी, ४ हाटक, ५ नयन, ६ पुरुष, ७ रजनी, ८ वराभी, ९ रमना, १० मंथान,
११ टकार, १२ नगर, १३ श्रीपति, १४ नेउर, १५ पिथिल, १६ नावड.

જસુ દેવ મતિ ઉપજે, તેહને જવતણી સ્થિતિ ઘણી નીપજે ॥ ૧૫ ॥ જેય જિનવચનથી જીવ
ઉપરાવઝા, ગઢ નિજ રાગિ તે જાણિયે સહી શઠા ॥ પ્રકરણ સૂત્ર મતિ એકઠી જે કરે, રાગી નિરાગી
તે સમ વદિ મન ધરે ॥ ૧૬ ॥ માગ કુમાગ એ જેવ મિહન એ, તેહને જાણિયે જિણવર નતિ એ ॥
ઘન્ય જે સ્વામિના વચન શ્રીંકરે, સમક્રિત પ્રવહણે જવજલનિધિ તરે ॥ ૧૭ ॥

॥ દાલ ॥ એક પૂરવ લલ પાલિય, સંયમ જવજન્ય ટાલિય, પાલિય સાધુ સમાચારી સ્વરો
એ ॥ વહુ જિય મુગતિ પહુચાનિય, ટાલો કર્મની આનિય, આગલ શિવરમણીસેં વર વરી એ ॥ ૧૮ ॥
માઘ શંધારી તેરસે, સાથેં મુનિવર વસત સદસસેં, પરિવસ્યા અટાપવ શૃંગે જશ એ ॥ વહુ ઉપવાસે અણ
સણ, સીધું જિહ નહીં જર મરણ, પ્રજુ શરણ કરિયે એક મના સહી એ ॥ ૧૯ ॥

કલશ ॥ પ્રજુ શરણ કરિયે જવજલ તરિયે દરિયે કસમલ મન તણો એ, મુજ ઠાકુર મિલિન
સુરતરુ ફલીન બુયણાનર મુલ મંદણો એ ॥ પ્રજુ તુમ ગુણ સારા અતિદિ ઉવારા મેં મુલે જાએ
કિમ કહ્યા એ, હમ જણે સમરવંદ પાઠક જિનજી નામ માત્ર ગુણ જે લહ્યા એ ॥ ૨૦ ॥ સંવત

सोल संबद्धे, कातीक मासं एह ॥ अथ मनरंगे आपले, कीधी नही सदेह ॥ ११ ॥

इतिश्री बुधलाउर आदिश्वर स्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीऋषभजिन स्तुतिः ॥

गीर्वाणमालार्जितपादपद्मं नान्नेयमातंकिललब्धवर्णाः॥ यूयंनुतश्रीज्यनैः समस्तैः पथाप्रणूयन्त
अपार सारम् ॥ १ ॥ मयाव्रविश्वेव्रमता जिनेश नाकर्णितंतेचचनंश्रुतिन्याम् ॥ अमी
अतःकर्मगयाः सुडटा मांहन्तुमुद्यन्तिवराकमात्रम् ॥ २ ॥ कृपांविधायाशुततश्चतेज्यः मां मोचयस्या-
दितदेयसेव ॥ जगज्जनानन्दकरश्चनानि नरेन्दुसुतोमहदेवमात ॥ ३ ॥ त्रयांपन्नोलब्धत्रिंयास्वकीय
मात्रेपिवनाशियमुक्तिप्रदमीः॥ नत्वंसमः कश्चिदज्ञूज्जिनेशः सुवर्णवर्णाद्रि जितांद्रमार ॥ ४ ॥ आद्यो
नवनीर्णकृतांय आद्यो धात्रीपतीनांप्रग्रमोमुनीनाम् ॥ सत्केवलज्ञानभृतांधुरीशः समुद्रगम्भीरिमंतां-

वधानः ॥ ५ ॥ यस्यप्रधानं परमं निरीक्ष्य वक्त्रं कुमुद्वन्धुरयं मृगाङ्गम् ॥ मन्ये विजितं किमिति प्रकर्तुं
येन श्रियानिर्जितशुद्धकान्तिः ॥ ६ ॥ प्रमुदितवदना वन्दः पृथुजघनधरानिशेशाननाः कुचकलशञ्जराः
सुविम्बाधराः ॥ न जतिवरजनो लजेर्युर्वराः प्रमुदितवदनाः स्त्रियस्तनंरम् ॥ ७ ॥ इत्थं श्रीचृपन्नदशंस्तुः
स्तुतः सागर साधुना वदतु नृशंखेवः वृषलक्ष्ममाजिनेश्वरः ॥ ८ ॥ इति श्रीऋष्यजिनस्तुतिः ॥

—३३८८—

॥ अथ श्रीपार्श्वजिनस्तुतिः ॥

संसारगायविस्तार पारापारन्नयंकरात् ॥ मां पाहि त्रिदशश्रेणि सेचितानघपत्कज ॥ १ ॥
अश्वसेनोद्गन्धोद्दाम वामकामानलं प्रजो ॥ विधेद्विशमनं नामा कर्णेनाम्बुधरेण ते ॥ २ ॥
रागद्वेपादयोद्धृष्टास्तस्करा मुक्तिवर्त्मनि ॥ मां प्रयातं प्रमुष्णन्ति ततो रक्षजगत्प्रजो ॥ ३ ॥
दृष्टाष्टकर्मसमिधः प्रवहन्त गवन्गगाः ॥ शुक्लध्वानामिनासिद्धिं केवलादप्यविष्टप ॥ ४ ॥

जयस्वामिन्जनवर्द्धं प्रजावात्सागरोयतिः ॥ अलज्जत्परमानन्दमेदुराद्रः सुखव्रजम् ॥ ५ ॥

इति श्रीपार्श्वजिन स्तुति.

॥ अथ श्रीमहावीरजिन स्तुति. ॥

श्रीमन्सुक्तिरमानाश्रं वीरनाथंनुवीतज्जो ॥ यदितिलब्धद्वन्द्वेनरोज बाह्यालिङ्गनमिद्वत ॥ १ ॥
यद्भूषंवीक्ष्यपक्षेपुः सुरस्त्रीजिरपीप्सितम् ॥ लङ्कापानद्वतांप्राप त्रिलोकविजयीकिमु ॥ २ ॥
जन्मान्जिरेकसमये प्रेम्बोलितइलाघरः ॥ तस्यकिंवर्णयेत्तेवीर्यं मानदैरेकजिह्वया ॥ ३ ॥
यस्यनेकानगुणान्बुक्त्तुं गीःपतिःशतजिह्वया ॥ नृशकनोतिततोमन्वो हंकश्रंवक्तुंशक्नुयाम् ॥ ४ ॥
एवंस्तुतःप्रज्जुर्वारः सागरेणसुमुद्गुषा ॥ अनारतंस्वप्नकेचन्यो ददातुपरमंसुखम् ॥ ५ ॥

॥ अथ श्रीनेमिजिन स्तुति ॥

श्रीनेमिनाथंनविकाञ्चजघ्नं तमालनीलछविमूर्तिधारकम् ॥ यवीयपावाब्जजः प्रमदोन्नरोल-

नन्तेकिलभूरिसौख्यम् ॥ १ ॥ यदीयंसद्देशंनयाज्जनोपि लज्जेतनीरागमशोकवृद्धः ॥ यश्चेतनावान्
 खलुकापधारी कितस्यवर्णेतनरासुरस्य ॥ २ ॥ भूपालघारु विजयान्वयसूरभूतः राजीमतीस्तन
 विशालविशालद्वार ॥ मां पाहिमोदन्नरटस्यजयाज्जिनेश शैवैयनाकिनरवन्द्यपदारविन्द ॥ ३ ॥
 श्रीरामकृष्णवपित्वत्प्रशादादज्ञविष्यतस्तीर्थकरौविशुद्धौ ॥ उदारसम्यक्त्वधरौबलिष्ठौ मदाभुजौगौर
 विनीलवर्णौ ॥ ४ ॥ योवीतरागस्तवधर्मनिष्ठः प्रपातिसिद्धिंकिमुचित्रमत्र ॥ सुरागयुक्तोपितवक्रमाब्ज
 घन्धेनरोवैतिपरंपदवै ॥ ५ ॥ इत्थंश्रीनेमिनाथस्यःस्तवंकुर्वन्मुमुक्षुक ॥ सागरो लज्जतां देव परमानन्दजं
 सुखम् ॥ ६ ॥

॥ अथ श्रीशान्तिजिन स्तुतिः ॥

तमप्रध्वापरध्वान्त विध्वंसननज्रोमले ॥ मुक्तिवामांप्रधानंच शान्तिनाथप्रयुष्टमाम् ॥ १ ॥
 विश्वसेनमदिनाथ गोत्रोदधिनिशाकर ॥ अचिरोत्सङ्ग संक्रीणात्पराद्वैतभूषण ॥ २ ॥
 पारापतोविवेकश्च त्वयात्रातोद्विश्येनकात् ॥ मांकण्ठग्रायसेनत्वं विवेकं तवसेचकम् ॥ ३ ॥

अयदूंचतुर्विंशु प्रस्थितंवनिरीक्षितुम् ॥ चतुर्मुखो ज्ञानदातास्वंचमेनेकतार्थताम ॥ ४ ॥
मुमुक्षुयक्तचंद्रस्य शिष्यःसागरसञ्ज्ञकः ॥ प्रणाश्रतिपरंब्रह्म नास्तियत्रजराज्जयम् ॥ ५ ॥

॥ अथ श्रीचित्रकूटचैत्यपरिपाटि ॥

यिमल विवेक विचार, ज्ञानकला जंनार; जे गुरु नित दिये ए, तस पय प्रणमिये ए. ॥ १ ॥
मोदतिमिर झरपूर, जेद करे गुरु दूर; ते मन शुद्धि नमो ए, मागि वचन अमो ए. ॥ २ ॥
चैत्यप्रवानि रचीश, त्रिकरण सत्य नमीश; चित्रकूटि अति घणा ए, चिंच श्रीजिनतणा ए. ॥ ३ ॥
अश्वसेन नरनाथ, तस सुत बहु जननाथ; चैत्य जेठे चरे ए, बेली नयन ठरे ए. ॥ ४ ॥
पार्श्वनाथ जिनचंद, नमिये घरी आनंद; वांजित सुखकरु ए, वंदित सुरवरु ए. ॥ ५ ॥

(ढाल गदली.)

पद्मियालगण देहरे, दृष्टि निरखतां मन हरे, गुण करे सीमंधरजिन वंदतां ए;
जिणहर नाणायालतले, त्रिभुवन जन जसु जस जणो, सुखि घणेश्रीमुनिसुमत्त वंदिये ए. ॥ ६ ॥

संप्रयति त्वरद्वय कारीय, शीतलजिन सुखंकारीय, वारीय कुमति नमीजे ते सदा ए;
देव चोषरीपद चैत्यघरे, ठाकुरसी कारित वरे, दर्पे घरे सुनिसुव्रत नमिये मुदा ए. ॥ ७ ॥

(ढाल जमावसी.)

हये मालयिणे श्री आदिनाथ, सवि विंश सद्वित नमुं जंतुनाथ; जंफारी वेला तणि शांति,
चौमुख नमिये मन धरिय खंति ॥ ८ ॥ बलि शीतल आदिजिनेश पास, मूलनायक पूरे चित्त
आश; शाह सदृशा ज़िणहरे वीय देव, जलु इंड सवे मिलि करें सेव ॥ ए॥ तिहां अजित जिनेसर
गुण वदार, नमिये जन मन आनंदकार; जोजा वसही श्रीशांतिदेव, विविह परे वंदी करूं सेव ॥ ९ ॥

(ढाल.)

राजसिंघ मंत्री तणे ए, चेईहरे श्री शांतित; वंदीजे मन जाव घरे, फेने चनु गति संतित.
॥ ११ ॥ ठरधि चौमुख आदिजिण, वरादी संजव सामित; सोम चिंतामणि वंदिये ए, ज़िम हुवे
जोयित कामित ॥ १२ ॥ सुमनि सुमति कर वंदीए ए, पंचम जिनवर बंदत; वरावाल कारित

सुगणि, वंदित सुरनर वंदित ॥ १३ ॥ चंद्रप्पह आणंद करे, आदिश्वरजिन जाणित; जाय घरी सो
वंदिये ए, हान प्रमुख गुण खाणित ॥ १४ ॥

॥ द्वाव ॥

तेवीशमा जिन वंदिये ए, जय संजय पाप निकंदिये ए; पावितलायह पंचमो ए,
जिन वंदी शिवपुरे बीसमो ए ॥ १५ ॥ मूल गंजारे पाश ए, सह तोने जयडुल पास ए; जिनहर
नमुं आशंवरे ए, जे दीठे जयडुल बीसरे ॥ १६ ॥ केइ प्रवाहे वाहिपा ए, मिश्या मत वांहे साहिया
ए; ते इइ आणे जंति ए, तस जाली रत्नमय जंति ए ॥ १७ ॥ सवि जिन प्रतिमा सारिखी ए,
ए वात थळे आगमें लिखी ए; वेप विंशेये न वंदिये ए, इम कहेतां समकित निंदिये ए ॥ १८ ॥
इम गिणि कुमति दूर करो ए, शुद्ध समकित जाय हरे घरो ए; जिन प्रतिमा समतुल कहे ए,
इणे शुद्ध जावे शिवपुरि लहो ए ॥ १९ ॥

॥ ठाल ॥

तीर्थस्तंज पासे अठे तुं जमरली, अतिहि उवार प्रासाव तुं जमरली; वीरजिनेश्वर
वंदिये तुं० जिणे कही घर्मह आवि ॥ तुं ज० ॥ २० ॥ पास सुपास दुइ एकठां तुं० वीसे काउसगे
चंग; तुं ज० उलट धरी ते वंदिये तुं ज० आपे सुख अजंग ॥ तुं ज० ॥ २१ ॥ श्रीचंद्रप्रज वंदिये
तुं ज० जवसय संसयहार; तुं ज० शशिलंठन जग मोहतुं तुं ज० अजय करे जयकार ॥ तुं ज०
॥ २२ ॥ प्रतिमा अदबुद आवितणी तुं ज० जोतां दर्प अपार; तुं ज० जे जनवंदे एक मना तुं ज०
ते पामे जव पार ॥ तुं ज० ॥ २३ ॥ अष्टम जिनवर वंदिये तुं ज० चंद्रप्रज जिनराय; तुं ज०
पीतलिये प्रासादे सदा तुं ज० आपे निर्मल काय ॥ तुं ज० ॥ २४ ॥ सुराणे श्रीसुमतिजिण तुं ज०
खरदथ वसदी सांति; तुं ज० पार्श्वनाथ जिन शामलो तुं ज० नमतां करे जव अंत ॥ तुं ज० ॥
२५ ॥ सुमति जिनेश्वर वंदिये तुं ज० आपे सौख्य अनंत; तुं ज० हागलिये चित धरी नमुं तुं ज०
सोखसमा श्रीशांति ॥ तुं ज० ॥ २६ ॥

॥ दाल ॥

लोलावसही श्रीशान्तिजिणंद, दीठे मुज मन अति आणंद; सकोशले श्रीरिसद नमी-
जे, जिम मनयांजित शिव पामी जे ॥ २७ ॥ पूनमिये श्रीसुमति जुझारो, जिम ज्व संचित पातिक
हारो; इग्यारमो जिन श्री श्रेयांश, ठेदे जे क्रोधादिकनो वंश ॥ २८ ॥

(चोपाद छंद.)

छत्रित बाले आदि नमीशुं, शिवपुरपंथ सुखे पामीशुं; तोला शाद धरें जिन जोय, पार्श्वनाथ
हुं वंडु सोय ॥ २९ ॥ अष्टापद शत्रुंजय जाण, विपुल गिरिंद सुतीर्थ यलाण; कनकाचल वैज्जार
उज्जैन, दोन शिखरे वंडुं जगवंत ॥ ३० ॥ राणकपुर अबुंदगिरिशिंग, वरकाणो वंडुं मनरंग; एह
आदि जगे तीस्य गाम, ते सविहुं दो मज्ज प्रणाम ॥ ३१ ॥

(दाल.)

इम चीवीडा जिनेंद्र नमीजे, मानव जन्म तणां फल लीजे, कीजे दूर प्रवाह;

જિન પ્રતિમા દૃષ્ટિયે થીસે, તિહાં વંદીજે ચિત્ત જમીજે, રીસ ન કીજે લગોર.
 શ્રી અનુયોગદારે કહિયે, નિકેપા ચારે સદહિયે, લહિયે સમક્કિત સાચો;
 તેહ માંહિ ફળ કાલ વિશેયે, નિકેપા હુર બેહ ઉવેલે, લેલે કુમતિ મ રાચો.
 તિણે કારણ નામ ઠવણા મન ધરી, હું વંડું નિશ્યામતિ પરિહરી, કરી જિન આગમ સાચી;
 દશે જિનચરન નિચાર્યા શુરુ, ગુરુ મુલે તે નહી કહું વિરુદ્ધ, કીધ વિચાર મન રાચી. ॥ ૩૪ ॥
 જિનચરને દિસા નયિ જાણો, જે પૂઠે તમુ ફળ પરે દાણો, રાણો નિરતો બોધ;
 જે ગુરુ ફળ ઉપદેશ ચાલે, જ્ઞાનક્રિયા તે નિત અનુચાલે, તે જાણું મુનિ યોધ. ॥ ૩૫ ॥

(કલશ.)

ફળ પરે મન રંગે સદગુરુ સંગે ચૈત્ય સવિ મેં વંદિયા એ, પૂર્યો મન સુકૃત ટાલ્યો હુલ્કૃત વાપ
 સવિ મુનિ નિંદિયા એ; જે અતીત અનાગત સંપ્રતિ જિન શ્રી વાસચંદ્ર સીવે સ્તવિય, વેલે સુલ્લદાયક
 ચાંચિત કારક શ્રી જિનચંદ્રે જન જનિય ॥ ૩૬ ॥ ઇતિ શ્રી ચિત્રકૂટ ચૈત્ય પરિપાટી સમાપ્તઃ

अथ श्री सम्पत्कृत्वदीपक दोधका (सौरठा) ठंढ.

जेह तणो आदेश. सागयज्जय दीसे नदी; तेहनो किम उपवेश, जूला लोक मतांतरं ॥ १ ॥
ते नलि न करे कांग, जे अनुमोये कारये; पशु जिम ताएया जाय, मुग्घ किंपि जाले नहो ॥ २ ॥
सावयमग उपवेश, वेतां जे शंके नदी; बिहु मिलि म्हेले वेप, तेहनं शुं अनुमोविये ? ! ॥ ३ ॥
दांस्या कूप समान, मुग्घ तिदां प्रसकी पमे; जंजे जिननी आण, वे जव निणग तेहना ॥ ४ ॥
मुनियर पोयइगाल, दीसे जे मंदि रखा; जाले वालगोपाल, ते तो ऊयादा कुआ ॥ ५ ॥
गरजु होशे जेह, जाली पाली काइशे; मांहे न पमशे तेह, काज सरे कांठे वतां ॥ ६ ॥
मा दोओ नर धीर, दांस्या कूना दूकमा; लदेशुं नीर न तोर, जीवित गण तिदां दोदिलुं ॥ ७ ॥
क्रिया अनंती वार, आंगं इण जीवं करी; तोय न पाम्यो पार, विण समकित ते वेगलो ॥ ८ ॥
क्रिया अकी शिय दूर, समकित हुंती दूकमो; वाजे वाजी तूर, धायत धंया चूकथुं ॥ ९ ॥

क्रिया तर्णो विधास, जे तेहने आवे हिये; चिणु समकित ते पास; पंन्ति जन जाणो सही ॥१०॥
नहुं राचिये गमार, फटा टोप किरिया तणे; नलखि समकित सारे, जो आशा शिवपद तली ॥११॥
सांजल जो सहु कोय, (श्री) पार्श्वचंद्रसूरि वीनवे, शिवमुख वायक दोय; आण सहित किरिया मिलि १२

(देशना संबंधी आर्यो छंद-)

अस्केचलि विस्केचलि शिवेयली तदय दोइ संवेयली ॥ तं सुण माणो जीवो वेरगं लहइ
गुइमूढ ॥ १ ॥ आचारं यवहारं देऊ विठंत विठ्ठिवायाई ॥ देसिज्जइ जीएसा अस्केचलि देसणा
पढमा ॥ २ ॥ परमय विऊंदि परमय वयणादि जीइ परमयानु जणे ॥ विस्केविज्जइ एसा विस्केचलि
वेसणाचीया ॥ ३ ॥ नवतम विवेगसंवर समया संतोप संजवंसुखं ॥ वनिज्जई जीएसा संवेयलि देसणा
तईया ॥ ४ ॥ जरा मरण रोग सोगाइएदि अइ दारुणं नवसरुवं ॥ पयनिज्जइ जीएसा शिवेयलि
देसणा तुरिया ॥ ५ ॥

॥ श्रोता परीक्षानी सञ्जाय ॥

(राग काछंगवो.)

वरसे पुष्करावर्त्त सुमेधा । तव पृथिवी जेदाये नीर । पण एक मगसेलीत न जेदाये । अति
न्दानो ने कठिन शरीर ॥ १ ॥ तिम गुरुवचने किमें न जेदाये । जे प्राणी दोय ज्ञारी कर्म । कंठ
(भुंक) शोप जो अति घणो कीजे । तोय न पामे सुयो धर्म ॥ २ ॥ वाचना चंदन गंध तजीने ।
कसमल ऊपर माखी जाय । परिमल कलमतणो ठंमोने । नेमकनो नित काव्य खाय ॥ ३ ॥ तिम०॥
काले कावल गुलियलि कापन । चोल तणोनवि बेसे रंग । वापस वान न थाये घोलो । जो नित
मोहे यमुना गंग ॥ ४ ॥ तिम० ॥ चिगटे कुंजे जल नवि जेवे । न रहे काणे ज्ञाजन नीर । रवि
बेखी घूबन हुए अंधो । पान न लहे वसंत करीर ॥ ५ ॥ तिम० ॥ मूंग कांगमू कण मांहे जेह्वो ।
पाणी अगनि न ठीपे अंस । जव केलव्या न देवे तंडुल । वग सीखव्या न थाये हंस ॥ ६ ॥ तिम०॥
मुगमद अगार कपूर वास्यो । लसण न पामे रुनो गंध । सूरज शशिहर दीवा जोतें । किंमदी

नवि देखे जात्यंघ ॥ ७ तिम० ॥ ऊग्यो चंद चोरने न गमे । मेहं जवासो सूकी जाय । खीर
 खांर घृत मीठो जोजन । पेट कूतराने न समाय ॥ ८ तिम० ॥ मीठी झाख न वायस चाखे ।
 श्वानपुंठनी न समो आय । आंबानुं वन (करदो) ऊंउ चरे नही । अन्याइने न गमे न्याय
 ॥ ९ तिम० ॥ खाय न संनिपातियो साकर । पापी ने धरमी न सुहाय । रुचे नही चंपो मधुकरने ।
 घुण नित सूको लाकर खाय ॥ १० तिम० ॥ गाम समीप नदी मूकीने । रासन्न राखें खरने
 अंग । कुलवंती कामिनी तजीने । नीच करे परमणी संग ॥ ११ तिम० ॥ नल फीट्टीने सेलनी
 न आयें । इहु तणे जो वाचे संग । दूध गुलें जो लीव सौंचाये । तोहे मीठो नवि थाय प्रसंग
 ॥ १२ तिम० ॥ खीर सर्प मुख न हुवे अमृत । काच कमायो रतन न होय । खारो न टले समुद्र
 नो नदीयें । मोटे वर फल नीरसज होय ॥ १३ तिम० ॥ माथे मणि नितु वहे जुजंगम । तोहे ते
 नवि निरविप हुंत । राम तणी सेवा करे दणुमंत । लंगोटी अधिको न लहंत ॥ १४ तिम० ॥
 (ढाल-श्री सदगुरुचन करे शुं तेहने ए राग) इम लौकिक संबंध विचारी । लोकोत्तरनी

सुण जो यात । चित्रे ब्रह्मदत्त बहु समजाव्यो । विरति तशी नवि आणी घात ॥ श्रीसद्गुरुवचन करे शुं
 तेदने. १५ मद्दावीरनो शिष्य ज माली । तिहें नवि लागो उपवेश । कालिगसूरीयो कपिलावासी ।
 गोसालो पामशे कलेस ॥ १६ श्री० ॥ विष्णुकुमरनां वचन सुणीने । नमुचि न मानी कांई सीख ।
 मारणदार उदाई नृपनो । बार वरस लगि पाली दीख ॥ १७ श्री० ॥ शिष्य पांचसे केरो नायक ।
 अंगारमर्दक नामें सूरि । आवक परख्यो अन्नव्य वया विणु । निर्गुण जाणी कीधो दूरि ॥ १८ श्री० ॥
 संयेगी सायद्याचारज । सूत्र विरुद्ध तिणें कह्यो विचार । नागिल बंधव बहु समजाव्यो । सुमतिअ
 कुगुरु न तग्या लगार ॥ १९ श्री० ॥ शीलसनाह रियिये प्रतिबोधी । रूपीये नवि काढ्यो साल ।
 वरस पंचास तेपे तप ललणा । तसु फल न श्रयो एके चाल ॥ २० श्री० ॥ ईसरने मन धर्म न
 जेयो । रज्जा मद्दासतीने धयो रोग । फासू जलश्री काया विणसे । इम ज्ञामें घाड्यां बहु लोग
 ॥ २१ श्री० ॥ पालककुमार नेमि जइ वंधा । कंठरीक पाड्यो चारित्र । कृष्ण सांघें बीरे जइ
 वंधा । फलें फेर अति श्रयो विचित्र ॥ २२ श्री० ॥ संगति एदने हुंति रुनी । पुण नवि प्रीठ्यो

અપ્રથમ શ્રી બ્રહ્મચર્યવ્રત દ્વિપંચાશિકા.

—૩૩૧—

(પુણ પુણ કંતારે સીરા સોશામણી-પ દેશી.)

ઢાલ-ગોયમ ગણદર પાપ પ્રણમી કરી, બ્રહ્મવ્રત સ્તાવયું રે કર્મ હીયે ઘરી;
સૂયો પાત્રી રે અયસાગર તરી, પામી પામે રે પામડો શિવપુરી.

ઝેયલો-શિવપુરીનાં સુલ્લ લહે અવિયણ તેહ ફલ વંન્નચેર તણું,
મન વચન કાંઈ શુદ્ધ પાલો કિશું કહિયે જિય ઘણું;
સિદ્ધાંત માંહે ઘટે વિસ્તાર તેહ સંલેપં જણું,-
તે અવિકલના અપકાર હેતે સારંન્નૂત સવે શુણો.

॥ ૧ ॥

૧ ઢયલો પ રીંગીવ ઇંદના બેરી દયનો માથમેલ ઇંદ છે. અને ૨૮ માત્રાનુ દરેક પદમાં રોય છે.

ઢાલ-નારી રૂપે રે જગમાંહે મંનીએ, પાસતિ નરને રે સમરાથ સંનીએ;

દશ્યો દુસ્તર જગમાંહે ઠે નહીં, જાલ મનોદર રમણી દમ કહી.

ગચલો-દમ કહી જિણવેરે ગુતરજયણે અધ્યયને વતીશમે,

જે હુએ કર્મને લહુઅ પ્રાણિ નારી વિષય ન વીસમે;

એ ંદિવાનો કરે ગુપકમ હીયે જાણે જાવના,

અવલા તણો જે પિંદ ઘાંધ્યો તેહ ફલ ઠે પાપના.

॥ ૩ ॥

ઢાલ-પાપ અણંલહ રાશિ એકઠી મિલી, સ્ત્રીયોનિને રે પામે સંજલી;

શ્રુત માંહે જાણે રે રૂણિ પરે કેવલી, દેહવી સન્મુલ જોડાએ કેમ વલી ?

ગચલો-વલી સંજલી નારી પેલી કરે જાણા જે જોગે,

તે મોહે માતા રંગે રાતા ગમે ગવમાંદિ તાં લંગે;

પુવગલ અનંતા એમ જાણી રૂપ વેલી ચિંતયે,

॥ ३ ॥

मल मूत्रनो जंझार तनु ए सुची किम ते संश्रये.

ढाल-मुख ते लालें रे जरियो नाशिका, पुण सिषाणो रे परतिम पानिका;

नेत्र ते पीहे रे कान मेलें जयां, कुच पद्मग्रंथीरूप हिये धर्या.

उथल्लो-धर्यां कोठां दान केस मेव मांस रुधिर जयां,

नसाजाल अमेघ पूर्यां पेट चर्म परवर्यां;

जघन मूत्रे नलशिलाविक अशुचि देद अठे सदी,

त्रिपय बाह्यो काम अंघ त्रिप यथास्त्रिति जाले नदी.

॥ ४ ॥

ढाल-त्रिपय रसासव माता जीव ए, जुगताजुगतो न जाले कीच ए;

तिल तुल मिचें सुख दुख मेर समें, कुश अम्र विंदु-सागर चरमं.

उथल्लो-उपमा दुलनी देशात्री ए सर्वथी जगगुरु कंदे,

जे विंपय बाह्यो कर्म बांधे पार किम वरुमथ लदे;

मध्यम वये बहेन समाणी, ते नमिये उत्तम प्राणी रे.
 ब्रह्मव्रत तरु राखण काजे, नववाप्ती कदी जिनराजे रे;
 ते कदीशुं गुरुमुखे घारी, सोलमो अज्जयण संजारी रे.
 बेसे सूवे जिहां नारी, तिहां न रहे ब्रह्मव्रतधारी रे;
 मूषक कूकर मंजारी, दृष्टांत हिये अवधारी रे.
 मा वहेन सुता वधू आर्वे, ए जाख्यो जिन विधिचोदे रे;
 नारी अग्नि नर घृतकुंज, पिगले तिम विणसे बंजरे.
 नाक कान चरण कर पाखे, दांत रहित सिथिल अंग वाखे रे;
 पुरवधर दशवियाले, शतवर्षीं मती न निहाले रे.
 विक्रथा जाति कुल बल रूप, नेपथ्य अंगार सरुबरे;
 स्त्री सरीर आलोक न कीजे, एकांति व्रते चित्त बीजे रे.

जो. ॥ ४१ ॥
 जो. ॥ ४२ ॥
 जो. ॥ ४३ ॥
 जो. ॥ ४४ ॥
 जो. ॥ ४५ ॥
 जो. ॥ ४६ ॥

એક આસને શયને ન વેસે, ઇંગ ફરસથકી મન ત્રિણસે રે;
 માગહિય સંગે કલવાલૂ, વેણી ફરસે સંજૂતિ સીઆલૂ રે.
 કુચ આદિ નયણે નહુ નિરણે, વેણી માતાદિક પરણે રે;
 કોમળંતેરે વાસ ન કરીએ, પૂરવ જોગ દિયે ન સમરિયે રે.
 અતિ સરસ આહાર ન જિમિયે, રસ ઇંદી ઇંદિય વમિયે રે;
 અતિ માત્રા આહાર તે ટાલે, વેદ ધોને કવલે પાલે રે.
 વિઙ્ગૂણ ઇંગે વરજે, મવવાને મનમથ તરજે રે;
 ઝડારિક વૈક્રિય વેદે, નવ નવ અઢાર ઇમ જેવે રે.
 સુધો જે વ્રત આરાધે, તે શિવસુલ સુરસુલ સાધે રે;
 જંબૂ ને ગપસુકુમાલ, પ મુનોનો શીલ વિશાલ રે.
 દોષ વેણી અગ્ર ગુણ વેણી, જિણે નારી દૂર ઝંઝેણી રે;

જો. ॥ ૪૭ ॥
 જો. ॥ ૪૮ ॥
 જો. ॥ ૪૯ ॥
 જો. ॥ ૫૦ ॥
 જો. ॥ ૫૧ ॥
 જો.

समकित्त वैरागे पूरा, ते नमिये नित नित सूरारे. ॥ ५२ ॥

(कलश. हरगीत. सम दत्त.)

एकेक इंडी चक्षे आठे कर्मग्रंथि सुदृढ करे, अनादि अने अनंत चक्रगइ काल अनंत संचरे;
श्रीपासचंदसुरिंद शिष्य समरसिंध इम मुचरे, इंदितणो जे करे संवर देलें शिवरमणी वरे. ॥५३॥

इति श्री ब्रह्मचर्य वाचनी स्थाध्याय संपूर्ण.

॥ अथ श्री वीतरागाष्टक. ॥

(शिखरणी छंद.)

चिवानंदकंदं जिनपति जिनेंद्र अघदरं, सदा शुभ्रं ज्ञानं विशदवर ध्यानं सुखकरं;
शरण्यं कारुण्यं अचल शिवग्रहं मुनिरं, अनंतं श्रव्याधं परमपदसाक्षं जिनवरं. ॥ १ ॥
हितं सर्वसत्त्वं सुगुणगुणराजं जगपतिं, विधी ब्रह्मं रम्यं चिचित्तं सब योगं मगपतिं;
अनेकं एकंवा हरन सब रोगं प्रभु तुमे, सदा शक्ति व्यक्ति परम सुखरक्ति विभु तुमे. ॥ २ ॥

जगत्वंद्यं जेष्टं जपति जगत्त्रेष्टं जगद्गुरुं, महाधीरं नीरं सकल मति प्राप्तं जयद्वरं;

महानाग्यं जोग्यं जगतजनपालं गतद्वरं, महामोक्षसोक्षं रहितरजपंकं जयकरं. ॥ ३ ॥

गुणाधीरं वीरं रटत तव नामं मुनिजनं, महा मुक्तं गुप्तं कटत सब क्लेशं भ्रमयनं;

महा पुष्टं सिद्धं चढत सुखश्रेणी दमयुतं, महाकिर्णं स्फुर्ते घटत दुलश्रेणी समयुतं. ॥ ४ ॥

(द्वाविंशोऽध्यायः)

अथी गुणाकर शंभु सुपाधनी, जपिजनांबुजबोधविद्यामनी; कुमतिखंवन घोर यतीश्वरं,
सुमतिमंवन शंकर ईश्वरं ॥ ५ ॥ जवत जायित जूत निलासने, तरन तारन पालन आम्नेन;
प्रचल कर्मवलंदतमोहनं, मदनकंदन आननसोदनं ॥ ६ ॥ अइ सुरासुर-किन्नर-अर्निते,
अमल जासत ज्ञान सुखार्चते; सरव सत्यहितं गुनसागरं, सुख अनंत मद्वाद्युतिआगरं ॥ ७ ॥
अतिदायं वसु पुन्य अलंकितं, जगतनाथ पदं त्रय दोजितं; तदसतिस्त्रिसद यपुलक्षणं, सरव
सिद्धिप्रदं जव रक्षणं ॥ ८ ॥

(कलश) इम तरनतारन डुरितवारन सकल सुख संपतिकरो ॥ रविहर्षे विधुवर चरन चितधर
घुणपो श्री जगदीशरो ॥ निधि पूर्न केशव चंद्र वत्सर रचित गुनमनी वाम ए ॥ आनंदकंठा हरत
कंठा उदय सुरगवि काम ए. ॥ इति श्री हर्षचन्द्रसूरीश्वर चरणकमल सेवी उदयचंद्रेश विरचिता
वीतरागस्तुतिः ॥

॥ अथ श्री पांसठा यंत्र उद्धारमय श्री चोविशजिन स्तोत्र. ॥

(अनुष्टुप् छंद.)

आदिनाथं जगन्नाथं वरनाथं तथा नमिम् ॥ अजितं जितमोहारिं पार्श्ववंदे गुणागरम् ॥ १ ॥
नेमिनाथं त्रिलोकीशं शान्तिच सुविधिं तथा ॥ अनंतनतदेवं स्तुचेहमजिनंदनम् ॥ २ ॥
सुवतं सुवतं नौमि श्रेयांसं सुखदायकम् ॥ विमलं विमलाचारं धर्मे पद्मप्रभं जिनम् ॥ ३ ॥
मंल्लिनाथं जिनेशं च वासुधैव कुटुम्बकम् ॥ कुंपुं च शीतलं वंदे सुपार्श्वं परमेश्वरम् ॥ ४ ॥

संज्ञयं जगदानंदं चंद्रप्रभं नमाम्यदम् ॥ सुमतिं वीरमर्दंतं संधं चापि नतुर्निनम् ॥ ११ ॥
 यंत्रोयं जिनसंज्ञाजिः पंचयष्ट्यं क निर्भिर्मितम् ॥ पूज्यते यस्य युक्तास्य मंदिरं सततं स्रज्जु ॥ १२ ॥
 तद्गुदे कोटि कट्यपाणं श्रोत्रिलसतो लीलाया ॥ हुंक्षेपश्च भूतादि नैश्यते व्याघ्रि येदनाः ॥ १३ ॥

१	१८	२१	२	२२	वादा
२२	१६	९	१४	४	प्रात
२०	११	११	१५	६	शंद
१९	१२	१७	१०	७	सूरि
१	८	५	२४	२५	श्री

॥१३॥

(माञ्जरी छंदः)

जगति सुखमनेकं तस्य यो मानयअ

निमलमतिरनिंद्यं स्तोत्रमेतद्वितंदः ॥

पठति परमजन्मया प्रातरुठाय शश्वत्

मुनिरनिकृतजन्मिर्मधराजो वज्राण ॥ ८ ॥

॥ इति मद्दामदोषाध्याय मुनि श्री मेघराजगणिकृतं स्तोत्रम् ॥

॥ अथ श्री पार्श्वनाथजिन स्तोत्रम् ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

जज्ञे जज्ञे नाथ तवांक्रियं जज्ञे जज्ञे ते न कुतः प्रसादम् ॥ सदैव चिंतामणिपार्श्वदेव
विहाय चान्यान् भुवि सर्वदेवान् ॥ १ ॥ नो प्राज्यं राज्यं प्रार्थये प्रार्थयेहं नो गीर्वाणानामाद्यित्यं
सदैव ॥ एकांतेनाशुस्तंजनेन प्रसन्ति, यौष्माकीणां श्रीभुक्तिभुक्तिप्रदां वै ॥ २ ॥ नरीचतुस्रते ज्ञक्ति
शक्तिर्मदीया दनीध्वस्यते चेच्चपि व्यूढविघ्नम् ॥ तदा लोच्येश त्वमश्रयोस्तिनैव परं रीतिरेषा
भुजिष्यस्य नाथम् ॥ ३ ॥ सुरनरमधुपालीपीतपादारविंदे, विजयिनिखलविघ्नव्यूहविध्यंसवक्त्रे
जवति जवति नाथे भुक्तिवदमीसनाथे त्रिभुवनजनतानां सर्वसंपन्नदाने ॥ ४ ॥ यदद
ममलजकृपा सेवमानोपि शश्वत् किमपि न च लजेयं स्वामिनः सैव देवता इति मनसि निधेया
कापरेटाख्यपार्श्वे तत्र गुणमणिमाला मालिनी कृत्तिरेषा ॥ ५ ॥ घनसिद्धिसमुद्भिरं श्रुतिर्
सुरराजसमाजनतं मतिदम् ॥ यद्दिवावसि स्तुतिविभूतिमयं जज्ञे रे करवेदकपार्श्वपदम् ॥ ६ ॥

फलवाद्धिजिनेशसुरशेनतं स्वकसेयककृद्विरतकद्वयतरो ॥ दयतां मम नात्र पात्र ज्ञेनं निजपाद
सरोरुह भक्तिमलम् ॥ ७ ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

॥ श्री अनंतनाथजिन स्तवन ॥

सांजलुं जिम जिम स्वामीना गुण, अधिक उचमसार; निकलंक ए अति कज्जा, जिणे
जीत्यो रे मोतीनो द्वार के ॥ १ ॥ जाणुं रे जिन जोधुं, मारे हीअने रे आणंद अपार के; ते आगत्र
मन ठोडुं, मुज नयो जये रे श्री अनंत आधार के. जाणुं रे. ॥ २ ॥ आरंज परिग्रह परिदरी, उपनो
केवल नाण; सब इंच मिलि मदिमा करे, इने वरते रे त्रिभुवनमंदि आण के. ॥ जा०॥ ३ ॥ प्रभु
पायपूजेवाज्जली, इये मिलीय परपदा चार; मधुरी वाणी मोहता, प्रभु बोले रे घुरे वरम
विचार के. ॥ जा०॥ ४ ॥ (ढाल २ जी. अरुणिक मुनिवर चाड्या गोचरी, ए राह.) जिनजी ज्ञाखे
रे नविपण उलखो, पेदेखो जीव प्रकार; पृथ्वी पाणी रे पावक पवन शुं, वणसइ व्रसहि

વિચાર ॥ ૧ ॥ આપ સરીક્ષા રે સતિ જીવ જાણજો, દણ્યો કોઈ ન દોષ; હુલ અનિચ્છાલી રે
રાત્રે પો નહો, સુખ યોગે સહુ દોષ । આપ ॥ ૨ ॥ જો કોઈ આપણો એક રોમ છાલણે, તો ન
પણે મત માંડે; એહનું જાણી રે પરહ મપીદજો, હમ જાહનું જગનાદિ । આપ ॥ ૩ ॥ પરની પીનાજી
ધેરે પરિહો, પાસો સપતા રે જીવ; જમરી જેહવી રે દિસા જવજલે, જીવદયા ઘે રે દીવ. આપ. ॥ ૪ ॥
(શાપ ૨ જા.) જીવદયા પાણેલા કારણ, જીનજી કહ્યો ત્રાપ; કૂનો બોલ કિમે મત બોલો, કૂને
પરમ ન દવ ॥ ૫ ॥ મુજ મને માનિયો રે, એહવો સ્વામી તણો તરેદશ; અમૃતવાન રહે સતિ કેહને,
તૃપ્તિ વતિય વિશેર । મુજ ॥ ૬ ॥ ૧૦ ॥ ૧૧ ॥ ૧૨ ॥ ૧૩ ॥ ૧૪ ॥ ૧૫ ॥ ૧૬ ॥ ૧૭ ॥ ૧૮ ॥ ૧૯ ॥ ૨૦ ॥ ૨૧ ॥ ૨૨ ॥ ૨૩ ॥ ૨૪ ॥ ૨૫ ॥ ૨૬ ॥ ૨૭ ॥ ૨૮ ॥ ૨૯ ॥ ૩૦ ॥ ૩૧ ॥ ૩૨ ॥ ૩૩ ॥ ૩૪ ॥ ૩૫ ॥ ૩૬ ॥ ૩૭ ॥ ૩૮ ॥ ૩૯ ॥ ૪૦ ॥ ૪૧ ॥ ૪૨ ॥ ૪૩ ॥ ૪૪ ॥ ૪૫ ॥ ૪૬ ॥ ૪૭ ॥ ૪૮ ॥ ૪૯ ॥ ૫૦ ॥ ૫૧ ॥ ૫૨ ॥ ૫૩ ॥ ૫૪ ॥ ૫૫ ॥ ૫૬ ॥ ૫૭ ॥ ૫૮ ॥ ૫૯ ॥ ૬૦ ॥ ૬૧ ॥ ૬૨ ॥ ૬૩ ॥ ૬૪ ॥ ૬૫ ॥ ૬૬ ॥ ૬૭ ॥ ૬૮ ॥ ૬૯ ॥ ૭૦ ॥ ૭૧ ॥ ૭૨ ॥ ૭૩ ॥ ૭૪ ॥ ૭૫ ॥ ૭૬ ॥ ૭૭ ॥ ૭૮ ॥ ૭૯ ॥ ૮૦ ॥ ૮૧ ॥ ૮૨ ॥ ૮૩ ॥ ૮૪ ॥ ૮૫ ॥ ૮૬ ॥ ૮૭ ॥ ૮૮ ॥ ૮૯ ॥ ૯૦ ॥ ૯૧ ॥ ૯૨ ॥ ૯૩ ॥ ૯૪ ॥ ૯૫ ॥ ૯૬ ॥ ૯૭ ॥ ૯૮ ॥ ૯૯ ॥ ૧૦૦ ॥

પ્રેમ રે । શીલ૦ ॥ ૧૪ ॥ અવલ્યા આદેની સમ મળો, ગાંધી વ્રૂદ્ધકમાળ રે; નરદિરળા પલ્લજો વરદા,
 વૃદ્ધે ઠે લોચનવાળ રે. શીલ. ॥ ૧૫ ॥ કાને કુંમલ ઝલ્લહલ્લે, પાયે નેવર ઝળકાર રે; ગજગતિ
 ચાલે કામની, દેહી મ ઘરો ત્રિકાર રે । શીલ૦ ॥ ૧૬ ॥ (ઢાલ ૫ મી.) સ્વામી કંઠે
 દિસાધિક ટાલો, મનમાંદે કોથ ન રાલો; માત માયા લોત્ત ક્રિમે મ મૂચો, મમુર નચન
 મુલ જાલો. શોખાગી સુંદર નિંદા નિવારો, નિજ સુકૃત સંપમ કાંડ હારો । શોખાગી૦
 ॥ ૧૭ ॥ અવતા દૂરણ પરના મ કદો, પરપદા પરદો મ નાલો; મૂઢરાળે કોડ યૂલ નચાલે,
 સુરજ ન હુણ જાંલો । શો૦ ॥ ૧૮ ॥ તેદની સમતા આણો જેઠવી, ઘાનુમિત્ર સમ લેલો; મિંદમેનરાય
 કુમર હમ બોલે, જિમ તુમે શિવપુર પેલો । શો૦ ॥ ૧૯ ॥ (ઢાલ ૬ ઢી.) સ્વામી તુમારી
 શિક્ષા સાંજલોજો, જિસો લ્હમગની ધાર; ચાલી ન શકું દુણ કરારેજી, કાપર અનું અરાર. ॥ ૨૦ ॥
 જોલો રે ખાગો દિવમાં સુગતિનો રે, સિદ્ધનણો ફો આશ; તરવો તરવો રે પ્રાણી તુજને દોદિલોર,
 વિણ જિણવણ નિચાસ । જોલો૦ ॥ ૨૧ ॥ પરને પીના મેં ચઢુલી કરીજો, કૂનો કહ્યો રે પ્રસંગ;

खोरी कराने परिप्रेक्ष्य सिद्धि करे, रम्यो विरप रम रंग. जो. ॥ १२ ॥ रात दिनग हुं कोषे
 पम्पक्यो. मान रलो जस्यूर; माया मोदे ज्ञान धर्मो कियो, समता मूकी दूर। जो०॥ १३॥ (आल०मी.)
 रसमीजी तुमारी सिद्ध्या सांजजीजी, पालो हुं न दाकुं एहां जगताराय; कस्यो न तुमारी माथे
 में पणो, माथे परिया उं ताहरा पाप। जगत०॥ १४ ॥ दीपन में ताहरा रुद्रा गुण धर्मजी, कंठे
 में धर्मो ताहरो नाम। जप कीरतो तुमारीजी जीने में बरीजी, तुम आगत घरी वे जोनी दाध.
 जगत. ॥ १५॥ जातें रज घरो में ताहरा पापनीजी, दिवे करजो सेवकनी सार। ज० वापने बालक
 पुं बहुरो बीनेरबी, हुं जमियो हुं बहुत संसार। जगत० ॥ १६ ॥ गेरुनी पीना किम पीहर
 भासदेबी, मुञ्चने हे एक ताहरो आचार; ज० सार्वीने मुजगाना कंवर तुं अजेजी, देजो मुजने
 इरिजो लवना सार. लेजोने मगामी तुमो जो जियांजी। जगत० ॥ १७ ॥

(कलम.)

विश्व अन्तम माण न रोग मोग न दुःख न शोक लगार, यदि हे वज्र ध्वंज नदी ते जिहरी

सुख अपार; (श्री)पार्श्वचंद्रसूरीश्वर पाप नमी ज्ञाप्यो श्री निजपदेनमूरं, अनंतनाथ चन्द्रमो तीर्थहर
सेव्यो आणंद पूरं. ॥ २८ ॥

॥ श्रीचतुर्विंशतिजिन-स्तुतिः ॥

(आर्या वंद.) श्रीगीतमगणधारं शुभतरुजानीप्रतानजलधारम् ॥ त्रिचुवनशोभाकारं नोमि
सदा सुंदराकारम् ॥ १ ॥ (त्रिभंगी वंद.) आदीश्वरदेवं सुरकृतसेवं पुण्यनिशालं भूपातं, प्रभुमजितं
ध्येयं सुरनरगेयं क्षानामेयं वेदेहम् ॥ संज्ञचक्रगवंतं शिवजयवंतं रमावदंतं शुभ्रवंतं, संवरनृपनंदन श्री
अजिनंदन मीने नित्यं जगदीशम् ॥ २ ॥ (आर्या वंद.) मेघमक्षीपतिपुत्रं सुमतिं पद्मप्रभं स्तुवे
शुभ्रदम् ॥ श्रीमज्जिनं सुपार्श्वं चंद्राक्षं चंद्र समग्रम् ॥ ३ ॥ (त्रिभंगी वंद.) सुनिधिं गुणत्रयविं
चां वितनिधिं वेदे सततं लब्धमुक्तं, कीर्तलजिनमिज्यं नतसुखस्यं कृतवरचर्यं सौंदर्यं; समतां
विघ्नाणं विश्वत्राणं रुचिरप्राणं श्रेयांसं, जिनं वासुपूज्यं वासवपूज्यं घृतशिवराज्यं शोभाकर्यम् ॥ ४ ॥

(आर्या उं३) विमलं विमलज्ञानं जिनाधिराजं प्रज्ञासुरमनंतम् ॥ धर्मं धर्मनिधानं शांतिजिनं
नौमि सद्भक्त्या ॥ ५ ॥ (त्रिजंगी उं३) जनमुदंघरंतं त्रुविचिरंतं तमोदरंतं गुणवंतं, बहु
सिद्धिं दधतं धूर्तिवदंतं जवंतरंतं श्रीमंतम् ॥ कुंथुजिनराजं प्रवरसमाजं स्तौमिमुदारं श्रीमद्वि,
निर्ममलतरकीर्तिं निरुपममूर्तिं सुव्रतजिनपंक्तिं शुद्धनयम् ॥ ६ ॥ (आर्या उं३) इद्ववाकुवंशमानस-
देसं वंदे नामि जिनायोदाम् ॥ नेमिं हरोवरवंदयं ख्यातं पार्श्वजिनं वीरंच ॥ ७ ॥

(स्रग्धरा उं३) इहं श्रीतोषराजान् सुरवरमदितान् विश्वविश्वप्रतीतान्, गंगागोक्षीरचंड-
प्रवरतररुचि-प्रख्यकीर्ति-प्रतातान् ॥ श्रीमत्पूणैडुशिष्य-प्रश्रित-सुहृदयो ज्ञातः स्तौतिपूज्यान्,
जग्यांनोज्ञात्रिसुर्यान् श्रितवर-रतिदान् सर्वदानंदचंडः ॥ ८ ॥

श्रीजिनेन्द्र- स्तुतिः

(इंदिराजा उं३) देवाः प्रज्ञोपंविधिनात्मभुञ्ज्यै, जग्यासुमेरोः शिखरेऽन्यपिचन् ॥ संस्तूयसे त्वं
ममया समोर-मुन्मूढरते ज्ञानदद्या यथा मे ॥ १ ॥

(उपजाती वंद.) ध्यानानुकंपाभृतयः प्रवानो-ल्लासिस्थिरा ज्ञानसुखरुमंच ॥ मुनाग्रमंति
 त्वयि सिद्धिर्नाथाऽधिरुद्रकर्मोऽज्जितविश्वरूपः ॥ १ ॥ संसारज्जीतं जगदीशदीनं मारुत रक्ताक्षमरु-
 णीयम् ॥ प्रौढ-प्रसादं कुरु सोम्यदृष्टया निलोक्य स्वीय-वचनं वेदि ॥ ३ ॥ नतं च ! विज्ञात वीर ! वन
 दानावरिष्ठा अपि वीर वीरः स्थाः ॥ त्वयिकृता जूरिषणा अनंतज्ञानद्वियासरुमं कुमासान् ॥ ४ ॥
 द्वित्रेज्रैवेमुक्तिमनादिपाया-स्तवस्त्रिपूंजीविश्वद्विसंध्यम् ॥ कट्याणकानां जिनपंचवर्ग्यो-माराध्य ज्ञयः
 रूपतेऽष्टकर्म ॥ ५ ॥ शाम्येनपश्यन् विजगद्विनेकी, श्रयन् प्रजो पंचसमित्युपैति ॥ अयास्यसतञ्जयवि
 सिद्धिमध्ये, सिद्धं जेनोपज्जवाडुपेशम् ॥ ६ ॥ मुक्त्वाज्जवं सौख्यमवाप्तुमंगी, धीमांस्यजन् मोक्षम-
 घस्यहंता ॥ योमुख्यमानस्तमसासिबीयेत् त्वत्सेविता काम्यतु सोऽग्नेतः ॥ ७ ॥ केमेपुवृक्षसुध-
 नायमानो, हितः पितेवामृतचद्रुपः ॥ मम प्रजोऽनव्यतरं स्वजृषी, ज्ञावं सदानंदमयः प्रदेयात् ॥ ८ ॥

॥ श्रीपंचतीर्थि-स्तुतिः ॥

(गीती) श्रीनामसंज्ञविभुं, जवसंज्ञकलुपकूट-संदरणम् ॥ अज्ञानध्वांतहत्यै, पुरतस्तमसो-
कैमंमलं वेदे ॥ १ ॥ (वंद जुजंगी.) जगज्जुंज-चंचच्चिदानंवासं, निराधार-निर्द्वैप-रूपायज्ञासम् ॥
त्रिनिर्द्वैप-निर्द्वैप-दुर्वैधरिकं, युगादीश्वरं मूर्द्धलोकान्निपिक्तम् ॥ २ ॥ (आर्या) श्रीजितशत्रुजनमव,
मयनंनैलोक्यजंतुराशीनाम् ॥ अज्ञवनमध्यादानां जवोदज्ञवानां सदा सेवे ॥ ३ ॥ (जुजंगी.)
श्रुतीनामगम्यं स्वतो जित्तजानां, सुगम्यं स्वयं संविदां नीरजानाम् ॥ मनःकायगाचां निगूढं रदस्यं,
स्वरूपाजितं सिद्धिज्ञाजं सदास्पम् ॥ ४ ॥ (आर्या) श्रीदांते स्वर्णकांते, मदिष्टमंदारमूलमइतरो ॥
मामुद्धर दुःखाब्धेः सत्त्वाधिकसौख्यसागरंधेदि ॥ ५ ॥ (जुजंगी) जनुर्यस्य लोकोपकारेक हेतु-
महातंककक्षये धूमकेतुः ॥ अचित्य-प्रजायोद्धरं यस्य नाम, तुलोत्तीर्णधाम्ने तदस्मै नमामः ॥ ६ ॥
(आर्या) यन्नामसिद्धमंत्राः कृतसंकेताश्चमन्त्रिधिंपांति ॥ नोर्गेदमुखादेवा स्तमाश्वसेनिंजिनंस्तुमहे
॥ ७ ॥ (जुजंगी) अट्टयामनद्यामदास्यामरस्या-मपारामहारामचारामज्ञाराम् ॥ कलांकांचितस्वये-

करूपां दधाने, निरुद्धेलसद्वक्षणाः संनिधानम् ॥ ८ ॥ (ध्यायां) श्रीनीरतीग्रंथकृत, कुत्रेयमाणंगु
 शुद्धयबुध्या ॥ विभ्रान्तिः परसमपै-रवाधितं शासनं जयति ॥ ९ ॥ (जुजंगी) निरुद्धयोग निरुद्धामिनी
 राग ज्ञाव-प्रसिद्धं समृद्धं प्रसाध्यस्वप्नायम् ॥ मदानंदसौधे सदायः शमास्ते, निरीशाय कम्पेनिन्द-
 स्मेतमस्ते ॥ १० ॥ (शार्दूलनिकीहित) इजंश्रीचिनपंचकस्तुतिमियाद्वज्रकिर्मपाविष्कृता, सद्दृष्टेः
 श्रुतिबोधिवः सुनिशो देतुः सदा देवतम् ॥ संसाराव्रमजंजने गदमयंकारस्वनिने प्रभुः स्यात्पारा
 मविधूदयाय सततंनूपायिं ज्ञानिता ॥ ११ ॥ इति श्री पंचतीर्थी स्तुतिः ॥

श्री वीशचिह्नरमानजिन नमस्कार.

(ठै) तमरी जिनराय घरी बहु ज्ञाय लितं गुणगाय सदा सुखकारी, निह्नरमाणनीश जो कृत्रय ईडा
 मुदा जगदीश नमुं चित्तधारी; क्षेत्र विदेद सदा सुखगेद मनोरथरेद जज्ञी शिवतागी, मुनिदशरत्य
 पाइ जिन सत्य सारि बहुअत्य जज्ञे इकतारी ॥ १ ॥ सिमंघरदेव जंजुं नित मेव कं नित सेव
 ध्यान करितोरे, जुगमंघरस्वाम प्रनंतगुणप्राम टारिसव काम जवद्वम ठोरे; जपुं जिन बाहु

तिरिचै जय साहु हूरिखत साहु सुयावच जोरे, मुवाहु अरिदंत गिणु नितमंत करीमन खंत घणु
 मनमोरे ॥ २ ॥ अंबुशीय स्वाहिर नमे नरनारी इतज्जवारि रंग रसरजो, घातकीय खंद उमंग अंग
 भेदि छट्छिन तंदि सबे जग ठजो; स्वामि संजात स्वयंप्रभु गात सोवन सम घात महागुन जुतो,
 रिपजानन देव अनंतवारिदेव सूरप्रभ देव नमुं मणिमनो ॥ ३ ॥ विशाल जिननाम वज्रघर साम
 दए विसराम जविकजग केरो. पुष्करवीवअर गुनमनि सिद्ध चंडवाहुद्विद्ध श्रेयगुण ऊरो, भुजंग
 जिनराय ईशर सुमराय नेमि प्रभुराय रहं गहि ठेरो, संपम तपकाय सदा मन जाय वीरसेनराय
 दरे सतंभरो ॥ ४ ॥ स्वामि मद्वाज्ज करे नित जइ सोम्यगुनचंद्र जनुं चित्तलाई, वेवयशईश सुरानर
 पीश नासि निज शोश सिउं गुन गाई; जिन अनंतवीर्य मेरु जिम धीर्य अनंत गुण वीर्य टारि
 उमरल छाई, दशरथ धरि प्रेम मरजिन एम जप्यां जग खेम हुशे तुम्ह जाई ॥ ५ ॥ इम बीश
 हरिदेन गोयन तनद्यात बिदेहपंचसंत जिनैसर राया, ग्रासी लल पुअ गृहवात सब तजी मन
 महर जिने रिग्यनाया; पूरइ इक छाल परे जिननाल सिद्धंतकी साख पोरे तप काया, अतिको

बौत्रिश वाणी पणत्रिश गुणे जगदीश भरो मन जाया ॥ ६ ॥ चौविद संघराज करे मुन्यन्वाज
 योजन लागि वाण महासुख सासे, कुण्डुं अर जम्म विने जिन पम्म मुनिसुमत नम्मि मने नीन
 जासें; बोसठ मिलो इंद नेमे नरचंद विपे सुखकंद मणुजवयासें, उदेचंद गुरुराय नमो तसु पाय
 वीश जिनराय दशरथ गुन जासे. ॥ ७ ॥

श्रीजिन नाम रक्षा स्तोत्रं प्रारंभ.

सर्वातिशय संपूर्णान् ध्यात्वा सर्वजिनाधिपान् ॥ पंचवर्णान् पंचरूपविषयद्रुमकुंजरान् ॥ १ ॥
 चतुर्गात्रौश्चतुर्वक्त्रान् चतुर्विंशतिसंमितान् जेनीं सर्वांगेणु रक्षां कुर्वे दुःखीषयातिनीं ॥ २ ॥
 शिरो मे वृषजः पातु जालं श्री अजितप्रभुः पातां मे श्री जिनो नेत्रे संजवआजिनंदनः ॥ ३ ॥
 सुमतिः पद्मप्रजश्च श्रवणौ ममरक्षताम् ॥ सुपाश्वो रक्षतु घ्राणं मुखं चंद्रप्रजप्रभुः ॥ ४ ॥ रसनां
 सुबिधिः पातु कंठं श्री शीतलो जिनः ॥ स्कंधं श्रेयांसः श्रीवासुपूग्यश्च विमलो जुजो ॥ ५ ॥ अन्नंत
 श्री धर्मनाथो पातां मे करपद्मवौ ॥ शान्तिं मेहृदयं रक्षान्मध्यं नाति कुञ्चरी ॥ ६ ॥ मद्भिः कटौ

गैतुः दुःखः रक्षामो धी गैतमस्तत्रिपित गुलनिधिः कीर्यते केन तुल्यः ॥ ४ ॥ इति० ॥

॥ श्रीपादंजिन स्तोत्रम् ॥

तोदंशरे जगन्नाथमदंतं बोधिने प्रभुम् ॥ सन्नातपरमानंदं योगीशं परमेष्ठिनम् ॥ १ ॥
सारेरमलितौषकलयाधारमप्यमम् ॥ जनोद्धासकपीठस्थं द्विपद-अरचासरम् ॥ २ ॥
विचित्र रचनो देवातपचित्रपद्मिनम् ॥ धन्यदासन वादीर्द्धितांजीसरोरुहम् ॥ ३ ॥ अजय
मानशर्माङ्गल पदाब्जदादन आरुहम् ॥ प्राणि जन्माय तापैष निवारकजलप्रदम् ॥ ४ ॥ प्रलोक्ष्य
एवमहं कमटकमर्निवारकम् ॥ निर्दिष्टमद्भुतारं पार्श्वपदं प्रसेवितम् ॥ ५ ॥ द्विपसंगरना-
मर्ति वन्दित्वागि नयारदम् ॥ भद्रनाग-मयत्वानामुपद्रव विघातकम् ॥ ६ ॥ सर्वैशं सर्वगं सार्धं
दाम्भद शिखरविभुम् पदानागेनभेदेयं वारिदानां विज्ञावरम् ॥ ७ ॥ रमागमादयो रम्या यसमाद-
मुवशमदम् ॥ वंदे नवंतिनं पार्श्वमाभ्यमेनि मदस्मिन् ॥ ८ ॥ (आयां वृतम्) इत्यनुजीव्ये-
नमसा रदादन् निर्दिष्टागको गयापान् दिग्विन्दुराभ्यंजिनो नजिमता मंस्तुनस्तोत्रान् ॥ ९ ॥

श्री आपादिनायजीनुं स्तवन.

(सांख्यरिषा मुनिवर पन पुन भगगार—पदेधी.)

झनुंजयमंनण आदिजिन, वीनतनी अयधार; मुज मन तिम वलगी रखोजी, जिम न शकुं
ऊतार, मनमोदन जिनवर ठे साचो तुम नाम. मन समनदि काया मिलेजो, तो नदो वंदुंगम;
नित नित ऊजी प्रदसमेजी, प्रभु तुम कहं प्रणाम. मन. ॥ २ ॥ जे प्रभु मुजने तें कछोजी, ते तो
मैं नवि धाय; बेरी-कर्म जिहां तिहांजी, बिरुट ते केहं धाय. मन. ॥ ३ ॥ इतिगिरि जे उचम
चर्याजी, ते न रखा संसार; जे नीचा नदी ऊतर्याजी, ते पहोता जयपार. मन. ॥ ४ ॥ जाणुं
उत्तम गति लहुंजी, समता नहुं मूकाय; ने छंदी गुन पण मद्योजी, समरथ पिण न खियाय. मन.
॥ ५ ॥ तें समरथ पण मुज नहीजी, रे मन हजी तुं विमास; यामन ते फल किम लहेजो, जे
उंचा आकाश. मन. ॥ ६ ॥ रे मन तुज आब्यो धवेजो, मांकनो बेराग; ए तो गिर तोदिज रहेजी, जे
मापे हुए जाग. मन. ॥ ७ ॥ ए प्रज्ञान प्रभुनो सहीजी, जे तुं खिल थिरथाय; सोनेवे (सुवनटंक) कोनी

जदेजी, पर देले तिला जाय. मन. ॥ ७ ॥ सयल संयोग विना मिढयेजी, काज न चेने प्रमाण; एक
चक्रे रय किम वदेजो, निधे इम तुं जाण. मन. ॥ ८ ॥ अमनुम वे साधे मिलीजी, पामी अयसर
जाय; कशिशुं प्रभुसेना यलीजी, हियनां मुऊशुं आव. मन. ॥ १० ॥ घणुं घणीपरे इम कहुंजी,
तोप न मूके पातुं; दुर्जन पाम्या प्रभुतणाजी, जे जाए ते जातु. मन. ॥ ११ ॥ काया आवी मुञ्ज-
शुंजी, चिन रहुं तुम पास; ते प्रभु शिर करी राखजोजी, तुमचे चरणे नियास. मन. ॥ १२ ॥
मनमालि तुम पयपंकजेजी, रमण कहे निदादीश; परमानंदी परिमलेजी, पूजुं तास जगीश.
मन. ॥ १३ ॥ शशुंजयमंदन तुम्हशुंजी, में मांकी अधुआर; चित्त तिदां काया इदांजी, मति
मूकेजो निसार. मन. ॥ १४ ॥ दूर वतां प्रभु दूकनाजी, कीधा एणे उपाय; ए मन तुम मुज त्रिचे
करेजी, गति यागति त्रिणमांय. मन. ॥ १५ ॥ मननी गति ठे जेहवीजी, तेहवी तननी आय; तो प्रभु
देसल बादरीजी, वेळा ओंकी जाय. मन. ॥ १६ ॥ स्वामी अहनिशि नुलगेजी, चित्त चपल पण बारी;
मुज पप ए फल मंपजेजी, अनुमतिने आपारि. मन. ॥ १७ ॥ आलोची कायाशुं सहीजी, हुंवेहलो

आयीश; पार्श्वचंद्रसूरी विनवेजी, वंछित फल पामीश. मन. ॥ १८ ॥

॥ श्री मुनिसुब्रतस्वामीनुं स्तवन. ॥

(देवी शंकराभायुनिनी.)

श्री मुनिसुब्रत वीनबुंजी, त्रिभुवनतिलक समान; सुरतरु गो चिंतामणि अचिको, गुणमणि
रयणनिधान, जगतगुरु तुमसम अवर न देव, जगनायक जगत्तारक मिलियो, अहनिशि करशुं
सेव. जगत. ॥ १ ॥ प्राणत देवलोकधी चविया, वीशसागर जिहं आयु; राजगृहि नयें अतिसुंदर,
सुमित्र नामे तिहां राय. ज. ॥ २ ॥ पन्नमाराणी रंजसमाणी, तासकुखे अवतार; आवणशुदी पूनम
दिन पाम्यो, जगजीवन आधार. ज. ॥ ३ ॥ अचण नक्षत्रे चंडने योगें, उतपति अवसर होय; ज-
नम जेठ वदि आवम दिवसैं, पाम्यो रिख बली सोय. ज. ॥ ४ ॥ मकरराशि कुर्मलेंठन प्रभु,
शामल वर्ण शरीर; धनुष वीश वीशमो जिनेश्वर, सायर जिम गंजीर. ज. ॥ ५ ॥ (ढाल राग
नैख.) प्रभुगर्जप्रकी दिनरात, मुनिनीपरे सुवत मात; तिणे मुनिसुवत विख्यात. ॥ ६ ॥ ए

नाम सज्जन मांही दीधो, सुरनरवरि श्रंगीकार कीधो; निजजनम तणो फल लीधो. ॥ ७ ॥ प्रभु दिन
दिन क्रमे क्रमे वधे, रायलच्चिन्मोग समाधे; लूखे पारिणामे साधे. ॥ ८ ॥ राजरिद्धि रमणी जंनार,
ए जाणी सहुए असार; वंही ध्ये संयमजार. ॥ ९ ॥ उपन्नो तिहां मणनाण, राजगृह दिक्षावाण;
तप ठठ कर्पो परिमाण ॥ १० ॥ फागण गूँदि वारसे जाणो, द्विव पारणुं प्रथम वियाणो; ब्रह्मदत्त
गृहि सुनखाणो ॥ ११ ॥ प्रभु दुःकर संयम पावो, तप सबल करी कर्म टावो; ज्ञान केवल अति
अजुआवो ॥ १२ ॥ फागण वदी वारसे जाणी, केवल महिमा ति वखाणी; तिहां करे विबुध
तियनाणी ॥ १३ ॥ चंपक तरुतेले ठठ कीधो, उपदेश अमृतसम दीधो; ज्ञवियणजण कारिज
सीधो ॥ १४ ॥ अद्वार थया गणधार, सदसत्रीश हुवा मुनि सार; तप-संयम-शीलजंनार ॥ १५ ॥

(दाल राग वसंत.) पचास सदस साहुणीये जास, परिचहिये संयमनो निवास; मुनिसुव्रत
स्वामी नमुं जाय, पाय प्रणमे नरपति अमरराय ॥ १६ ॥ सदस सतर एक लख अधिक जाणी,
आयकव्रत वार सदित वखाणी ॥ मु० ॥ १७ ॥ त्रिण लाल अधिक सदस चञ्चलीश, आयिप

गुणगर्वे निशिनीश ॥ सु० ॥ १८ ॥ बरुणान्निदाण यक्ष करे सेव, नरवत्ता नामि तास देवि ॥ सु० ॥ १९ ॥ आयु पाली वर्ग सदसत्रीश, सम्मतशिलरि आन्पा जगोश ॥ सु० ॥ २० ॥ संनारो करी प्रभु सिद्ध पत्त, जेठ वदि नयमी द्विनि नमुं निज ॥ सु० ॥ २१ ॥

(कलश) इम वीशम जिणवर ज्ञवियण सुखकर जंबूनयरिश्चे ध्याइये ए, ओपाश्वेचंडसूरियर शिष्य समरचंड एकवीश ठाले गाइये ए; सोलसय नवुत्तर वरवें पोप वदि आठम द्विनि आराधिये ए, प्रभुपय सेवा कल वंछित लदिये अनुक्रमि शिवसुख साधिये ए ॥ २२ ॥

॥ श्री उपदेशरहस्य सक्ताय ॥

“ गुरु आरे गुण तुम तणा ” ए देशी.

विनय करीने गुरुगम सांजली, आगम अरथ विचारं रे ॥ विणु परमास्य जाण्या पाखे, किम वामीस ज्ञयपारु रे ॥ १ ॥ वापमला जीवमला एह, मरम मन राखे रे, विधि उपदेश जे द्विसा जाले, तेह प्रत्ये तुं जाले रे ॥ वापमला ॥ ए आंकणी ॥ धर्मकथा छववाइ

नवंगे, एह यथास्थित वाली रे ॥ प्रथम अंगे अध्ययन चौधे, जिन उपदेश ते जाली रे ॥
 वापमला० ॥ २ ॥ साधु गृही अधिकारे जिनवर, सहृण जीव रखावे रे ॥ तिनहीज वचने धूल
 रखावी, सुखिम केम हलावे रे ॥ वापमला० ॥ ३ ॥ अलिय अदत्त अवंज परग्रह, जिन उपदेश
 म जेइ रे ॥ सुखिम वादर मांदोमांदि, श्रुत विपरीत न होइ रे ॥ वापमला० ॥ ४ ॥ जे गीतारश्च
 नाम कहाने, आदि ए नदी क्तारु रे ॥ सावद्य कारणे आनो मंके, ते कहीये अविचारु रे ॥ वापमला०
 ॥ ५ ॥ आचारंगे दशाश्रुतकंधे, साधुतणे अधिकारे रे ॥ एक जले एक थले पानु करीने, जयणा
 जेले क्तारे रे ॥ वापमला० ॥ ६ ॥ जे जेले पद ते लोकाचारे, जे थले ते उपदेशे रे ॥ इणं त्रिणु
 मोदत मोदत मोदि, दिनि नदीय प्रवेशे रे ॥ वापमला० ॥ ७ ॥ केवली उनुमथ जल क्तारतां,
 इरियावही संपराई रे ॥ अनुक्रमे बेनुने किरिया लागे, एह रहस्य द्यो जाई रे ॥ वापमला० ॥ ८ ॥
 अरुणापीने इरियावहीया, सकपायी संपराई रे ॥ एक उपदेशे त्रिणु उपदेशे, बीजो आगमे आई
 रे ॥ वापमला० ॥ ९ ॥ सरस्वी जयणा करतो रागी, निरागी पण चाले रे ॥ एक चत्सूत्रे बीजो

મૂત્રે, અંતર ઝરિયે ઠાલે રે ॥ વાપમલા ० ॥ ૧૦ ॥ રાગ ધોપ પરહરે જયણા, નિશ્ચય નય વ્યવહારે
 રે ॥ કેવલ નાળી એદજ ખાલે, અર યગ્રાસ્થિત વારે રે ॥ વાપમલા ૦ ॥ ૧૧ ॥ પંચમ અંગે સત્તમ
 દશમે, અઘારમે શત ઘોલે રે ॥ એદ ખાલે જે નિરતા જાણે, તસુ મતિ ક્રિમે ન દોલે રે ॥ વાપમલા ૦
 ॥ ૧૨ ॥ સાતઘ લય જે ડરિપાયદિયા, તે નિશ્ચય સદ્દહીયે રે ॥ કહત વિચાલે સંઘ ન લાજે,
 વ્યવહારે કેમ કહીયે રે ॥ વાપમલા ૦ ॥ ૧૩ ॥ પંચય ચારિત્ર ચાર યગ્રાસ્થિત, પંચમ જિન વિધિ
 વાંદે રે ॥ એદ સદ્દહણા ડુલ્લહ લદીને, જોલા મ પદ પ્રમાદે રે ॥ વાપમલા ૦ ॥ ૧૪ ॥ એદ રહસ્ય
 જગ વીરલો કોઈ, જિન ખાલિત ચિત્ત રાલે રે ॥ શ્રી સાહુરયણ ગુરુ ચરણ પ્રસાદે, શ્રી પાર્શ્વચંડ-
 સુરિ દાલે રે ॥ વાપમલા ૦ ॥ ૧૫ ॥

॥ શ્રી મેઘકુમાર સહ્યાય ॥ સમક્ષિતઘર ગન્નારે, પેસતાજી એ વેળી. ॥

નીરજિલેશર વંડુ વિગતથુંજી, પ્રણમી ગોયમ પાયરે; પવિશ દરલે હું ઋષિરાજિયોજી, મેઘ-
 કુમાર ખલે ખાયરે ॥ ૧ ॥ સદ્ગજ સોજાગી સાધુ શિરોમણીજી, જેદનું ચરિત્ર વિસ્તારે; સ્વામી

(काल बीजी) रवि उगमते आवियो रे, धीरजिलेशर पास; नार बाधन आनु ॥
 मन उद्धास रे मेदा, सांजल माहरी बाण, तुं तो गुणमणि केरी खाण, तुं तो शुभ मति दियने
 आण, जिनवचने घांति म आण रे मेदा ॥ सांजल ॥ १ ॥ इहांकी जन पावले रे, बीजे
 गिरिनेताकु; उ वंत मेरुप्रज हाथियो रे, सहसगमे करी आदुय रे मेदा ॥ सांजल ॥ २ ॥ ग्रिम-
 काय पावातने रे, बाधो ते गजराज; पहेतो एक सर एकलो रे, पाणी पोवा काज रे मेदा ॥ सांजल ॥
 ३ ॥ पाणी गोमो कचरो पणो रे, मूतो ते अंतराल; पूरव बैरी हाथियो रे, पीने ते ततकाल रे
 मेदा ॥ सांजल ॥ ४ ॥ मात बिगार पेरत रादी रे, बीसासो घरसांज; काल करी बिंध्याचले रे,
 पुननि बाधो भजरा ॥ रे मेदा ॥ सांजल ॥ ५ ॥ भे वंत मेरुप्रज रातमोजी, सात सयां परिवार;
 न नतकेंछी लौगण पमाने भोगी रे मेदा ॥ सांजल ॥ ६ ॥ वन दव कणस्या करे रे,
 नो-वा सभतर पाण; सिंह म बाकिन . जीमने रे, भेदा कीपो गण रे मेदा ॥

सांजल० ॥ ८ ॥ ससजो एक ऊँतो रदेयोरे, पामे नदी जरी लाग; तें पण कान सुजावचारे, उषाम्यो
एक पाग रे मेढा ॥ सांजल० ॥ ९ ॥ गज पग देठें ससलो रह्यो रे, लाग्यो अति सुकमाल;
जीवपया मन लेगवी रे, गळ्यो पग अंतराल रे मेढा ॥ सांजल० ॥ १० ॥ रात अढी वन वव
दयो रे, ससलो पडोतो ठाम; दात्री पश तूटी पम्यो रे, मूठ शुभ्र परिणाम रे मेढा ॥ सांजल०
११ ॥ जीव दया मन लेखवी रे, अलिक घरि अवतार; गज जेजे जे दुख ते सह्यो रे, तुं कां नहि
संसार रे मेढा ॥ सांजल० ॥ १२ ॥ वचन सुणी जगगुरुतणारे, चेत्यो मेघकुमार; जातिसमरण ते
लदे रे, चिहु नदणां ऊरे साग रे मेढा ॥ सांजल० ॥ १३ ॥ पुनरपि दिक्षा आदरीरे, अप तप कीद्या
असार; विपुलगिम्हरे मेघजी रे, मंग्यो मनोहार रे मेढा ॥ सांजल० ॥ १४ ॥ काल करी सुरपति
पयो रे, निजप विमान मज्जार; एकल जगने अंतरे रे, लहेशे जयनो पार रे मेढा ॥ सांजल०
॥ १५ ॥ इम शिष्य ठामे आलीने, सद्गुरुए ततकाल; रायचंझूरी जयोरे, पजले मुनि
मेपराज रे मेढा ॥ सांजल० ॥ १६ ॥

॥ श्री वीशस्थानकतपनी सञ्जाय. ॥

(वीर गुणो मोरी चीन्ही. ए देसी.)

वीश धानक तप सेविये, जन्म प्राणी रे आणी मन आव; श्री अरिहंत इम उपदिशें, ए
तपना रे मोटा परभाव ॥ वीश० ॥ १ ॥ नमो अरिहंताणं गुणो, पव पहिले रे मन हरख अपार;
इयत भावत जेदशुं. जिन पूजारे करे आठ प्रकार ॥ वीश० ॥ २ ॥ नमो सिद्धाणं एदवो, शुद्ध
चिन्ते रे गुणो बीजे ठाण; आराधो सिद्धकतुं, जिम धाए रे निज जनम प्रमाण ॥ वीश० ॥ ३ ॥
पवपणस्त नमो गुणो, बीजे गले रे करो नाण अन्धास; जगति करो सिद्धांतनी, जिम पावो रे
तुमे दीलबिलास ॥ वीश० ॥ ४ ॥ आयसियाणं नमो गुणो, बोधे बोले रे पूजो गुरुजीना पाय;
नमो श्रेयाणं पंचमे, गुणो सेवो रे घरमी मुनिराय ॥ वीश० ॥ ५ ॥ पंक्ति गुरुने पूजिये, ठेठे
गुणिये रे नमो उवजाय; नमो सबसाहुणं सातमं, वलि सेवो रे तपसी सुखदाय ॥ वीश० ॥ ६ ॥
नमो नाणीणं आठमे, गुणिये जणिये रे नवा स्तवन सञ्जाय; नमो वंसणधारी गुणो, पादे नवमे रे

समकित सुखदाय ॥ वीश० ॥ ३ ॥ चिनयसंपन्न नमो इसो, पद दशमे रे गुणिये शुभ ध्यान;
चिनय करो गुणवंतनो, इल रीते हो लहिये शिवस्थान ॥ वीश० ॥ ४ ॥ इग्यारम ध्यानक गुणो,
पन्निकमणां रे वे सांऊ सवार; चारिस्त नमो इसो, पद ध्यावो रे शिवसुखदातार ॥ वीश० ॥ ५ ॥
गुणो वंनपारीलं नमो, आठ पहेरी रे करो पोपद लील; वारमें ठाणे पालिये, शुभ जावे रे
निरमल गुण शील ॥ वीश० ॥ ६ ॥ नमो क्रियाधारी जली, मन गुणिये रे नित तेरमें ठाण;
सामापिक पल लीजिये, दोष टालो रे वचिश प्रमाण ॥ वीश० ॥ ७ ॥ तप अधिको करो चनुदमे,
नमो तरसी रे गुणिये मन रंग; तपसी सेवा कीजिये, बलि रहिये रे तपसीने संग ॥ वीश० ॥ ८ ॥

(यात्र वीजी-देवी शंभलपुरनी.) अतिश्रितान बहु जावे दीजे, नमो गोयमाइलं गुणीजे;
पनरसो किरिया एह; प्रतिमाने नूयल पहिरायो, नमो जिणाणं ए पद ध्यावो, सोलमे घरी सनेह
॥ १ ॥ आठ पदोरा पोसद चिधि करिये, ध्यान नमो चारिस्त घरिये, ए चिधि सतरम ठाण;
नमो नाल नगरंगे जलिये, नमो नाल ए गुणणो गुणिये, अठारमे परिमाण ॥ २ ॥ नमो सुअस्त

ગુણો મન ઘેરો, પુસ્તક પૂજ કરો વહુ ખેરો, એ હાગણીસમેં રીત; નમો તીત્ય એ ધ્યાન ધરાવો,
સંઘ ચતુર્વિંશ જ્ઞાતિ કરાવો, વીશેમે શાસ્ત્ર વિદીત ॥ ૩ ॥

(દાસ ત્રીજી.) દોષ વોય સદસ્ય પ્રત્યેકે કરેરે, ગુણિયે ગુણણો સુવિશેષે; ચારખો હાવામ પૂરીજે
રે, સમકિત ગુણ શુદ્ધ ધરીજે ॥ ૧ ॥ એ વીશ સ્થાનક વિધિ જાણી રે, સેવો મન હલદ આણી;
નિવિશું જો એ તપ વદિયે રે, તો તીર્થંકર પદ લહિયે ॥ ૨ ॥ જાવે સ્તવ ચારિત્ર ધારી રે, ફરપ જાણે
વિધિ સાગારી; સેવે જે નર ને નારી રે, તે મોકલણાં અધિકારી ॥ ૩ ॥

(કલશ.) હમ વીશયાનક તપતણી વિધિ શાસ્ત્રેને અનુસાર એ, જે વેદે નર ને નારી વિધિશું
ધન્ય તમ અવતાર એ; શ્રી સ્તનપુરવર સંઘ સુલકર જગતનાશ્ર જિણેસરો, તમ ચરણબંકજ નમે
જાવે વલતચંદ સુનિયરો ॥ ૧ ॥ હિત શ્રીપદ્યચન્દ્રસૂરિ સંતાનીયોપાધ્યાયેન કૃતમ્ ॥

॥ શ્રી અર્વંતિસુકમાલનાં ચૌદાલિયાં. ॥

સોના રુપાકે શોગઠે સફયાં લેલત વાજી--એ વેશી.

गोपन गणपर पाय नमी सरसती संनारी, श्री अवंतिसुकुमालनो कहुं चरित्र विचारी;
मातयेदेश सोदामणो नज्जेणो नयरी, घण कण कंचण रयण जरी नवि गंजे चैरी ॥ १ ॥ गढ मढ
मंदिर अति जला वर पोल पगार, वाव्य सरोवर वन वली सोदो घणा फार; सारथवादी तिहां वसे
जज्ञ इलि नोमं, आर्यसुदस्तीसूरीजी आठ्या तिले ठामे ॥ २ ॥ प्रतिमा जीवितस्वामीनी वंदेवा
काजें, समोत्तर्या वनमांदिअठे पूरण गुण गाजें: नगरमांदि निहु साधुने गुरु थे आदेश, जोवो
उपाश्रय सूरुतो यती योग विशेष ॥ ३ ॥ जज्ञपरि सुनिवर गया जावें ते वंदे, किण कारण
तुमे आरिपा पूगे आणेंदे; लाज उपाश्रयना घणा बोड्या सिद्धांतें, तण हेंतें गुरु मोकड्या आषो
एकांतें ॥ ४ ॥ वादनशाला मोकली रदेवा वेखामे, सपरिवार गुरु तिहां रहें मन धर्म रमोंदें;
नलिनीगुह्यम विमाननो अध्ययन संजोरें, श्री गुरुज्ञापित तिहां जला ते सयन्न विचारें. ५ गोखे
बेगो भूमि सातमी वज्रोशे नारी, रूप लावण्य कला जरी यौवनवय सारी; सोल शिणगार सजी
जला रंजा रतिकरें, नाटिक नीत रतें रमें त्रिम अमर सरुवें ॥ ६ ॥ सांजलया अध्ययन ते कुंजर थे

कान, अभियरसायण जेहवो संजलिता ज्ञान; प्रासाव हुंती छत्तरी गुरु पासें आवे, अति रूनी परि
 सांजली मन जावना जावे ॥ ७ ॥ गुरुजी एद विमाननो जिशो कहियो विचार, ते बीठो पूरव
 जेवें जोगव्यो अपार; जातिसमरणे बलें संजारे साचुं, प्रावी श्रीगुरुने कहे ए वयणुं जाचुं
 ॥ ८ ॥ जगवन् हुं जज्ञातणो नंदन अवघारो, इणि विमान पूरव जेवें प्रयो अमर विचारो; दिव
 पुण तिम कहं तेदथी लहुं एद विमान, मुजने चारित्र्यो तुम्हे सर्व सौख्यनिधान ॥ ए ॥

(ढाल बीजी) प्रभुजी सुखकर समकित विजे-ए वेशी. सुगुरु कहे सांजल रे कुंवर
 दुःकर चारित्र्यज्जार; लोदतणा जब केम चवाये, किम वदिये लोदज्जार ॥ १० ॥
 कुंवरजी कोमल अंग तुमारो, ए वत दुःकर अम्हारो (आंकली.) अगनिज्जाल
 किणि परे पीनाय, अगनिमांदि किम चाले ? तुला तुले मेरु कहो किम, फणिमणी
 किणि परे जाले ? ॥ कुंवर० ॥ ११ ॥ बांहे रतनागर किम तरिये, खमगधार किम चांवे; सिंदतणे
 मुखें किम रदिये मंती, मरण जये जे कांये ॥ कुंवर० ॥ १२ ॥ जज्ञानंदन बलतुं जंये, साची वाजी

मुनागो; हे विष्णु तुम्हारे आलि चारित्र्य, पात्रीग सामाचारो ॥ कुंवर० ॥ १३ ॥ श्रीगुरुजी मुन
 तरे, भुवरे दवा आलो; निहन्लीगरि आदरी पायुं, एह वचन भुव जाणो ॥ श्रीगुरुजी० ॥ १४ ॥
 चारित्र्य आदरि अलसल पायुं, सादस सन्य संतायुं; दोने काले कारित्र साधुं, पापतणा मल टायुं
 ॥ श्रीगुरुजी० ॥ १५ ॥ गुरु कहे मान अनेउरी अनुमति, लेइ संयम मागो; मोहतली निदा
 मुदति, हान रिचेके जाणो ॥ कुंवर० ॥ १६ ॥ अनुमति मांगी कोइ न आपे, करे आपणपं लोच;
 दोने येव पत्तोतो आदरी, करी कयाप संकोच ॥ श्रीगुरुजी० ॥ १७ ॥ तिलि वेदे गयो गुरुं पास,
 श्रीगुरु इन नचरावै; गुरु आदेशे अलमल लेइ, स्मयान आनके आवि ॥ श्रीगुरुजी० ॥ १८ ॥

(टाउ विजो-गुरु गेतेम गलथर चरणे दीश लगाने-ए देसी.) कंचेरीतणे येने काउसग
 करदा आप. नमवार अरेतो काउसग निशंकण आय; मुकुमालपले पगलांधी रुधिर ऊरंती,
 नुदगारा नेले कुंवरल कांता० (वृष्टक.) निले गंधे निशंधी दियाली, निज वासकभुं आने,
 तिरिने दागो १८५ १८५ १८५, स्मयाने नग चावे; चमचम करती चर्मज तोर, तम तम करती

मंस; धिगधिग मेद कटकी, कस धे पग कर्पा निर्मेस ॥ १९ ॥ एक पहर गम्यो डम रुअने धर्मद
 ध्याने; जाले करे विभासण एहनी समता माने, इम बीजे पहरे जांघमांस आहारं, त्रिपता ब्राह्म
 प्राणी इम कदी तेद न वारे; बीजे पहरे उदर जक करतां कर्मतलो कप जालें, चोथे काल
 करीने पुद्धता नखिनोगुहम विमाने; पूज्य पुरुष ए धर्म आराधक इम कही उद्यव मंने, देवी देव
 तणो गण तिहांकण जक्तिजाव नयि खेने ॥ २० ॥ बत्रीशे रमणी गुरुने कहे तिवार, कहे
 जगवन किदां ठे अम्हतलो जरतार, उपयोगे जोई परि सघली संजलावी, गुरु जापित बोळ्युं
 जज्ञ आगल आवी, (नूटक.) आवी माता अने अंतेउरी, कंथेरी वन दीवो; जुइ सींचे तिहां हदन
 करंती, कां थयो पुत्र अपूठो. एक बार चारित्र लइने, अम्ह अंगण कां नाव्यो; हिन तुम्ह दरसन
 कहिये होशे, इम मनमांदि जाव्यो ॥ २१ ॥ (दाल चोथी.) वैदरस्ती वनमां वलवले.
 ए राग. रमणी कहे सुण नाथजी, अम्ह ऊर तज्यो मोह; पुण कां मूक्यां मातजो,
 ते साथे शो दोह ॥ २२ ॥ वली वली कहे रे अंतेउरी, स्वामी सुणो अम बात; इम ऊतावल कां

करी, इम कां दुहण्यां मात ॥ वली० ॥ २३ ॥ सिप्रा पासे कुंवरने. कीधो अग्नि संस्कार; जडा ज्ञावे जली चनी, ज्ञावे अनित्य संसार ॥ वली० ॥ २४ ॥ पुत्रशोक अग्नि ये करी, वाधी अति अपार; जडा टाढक पामवा, बांढे चारित्र्य जार ॥ वली० ॥ २५ ॥ सात क्षेत्रे वावरी, घण कण कंचन कोन्दि; एक यधू आधान ठे, घरज्जार ति जोन्दि ॥ वली० ॥ २६ ॥ अचर अंतैः श्रुं तिद्दां, जडा चारित्र्य लेइ; तप संयम सूधा करी, सुर पदवि पामेइ ॥ वली० ॥ २७ ॥ पुत्र अवंती सुकु-
मालनो, श्रयो कलानिधान; चिता ठामे निज तातने, जोइ श्रूमि प्रधान ॥ वली० ॥ २८ ॥ एक प्रासाद करावियो, ते ठे इण काले; श्रो सिद्धसेन दियाकरे, दीपाव्यो चाले ॥ वली० ॥ २९ ॥ एइवा रिपि गुण गावतां, जाय पातिक दूरि; एक मना आराधिये, कहे श्री विनये देवसूरि ॥ ३० ॥

॥ बायन यमक गर्जित रहनेमीजीनी सज्जाय. ॥

राग मारुणी. (सांजलजो मुनि संजमराणी-ए देशी.)

પાવસ ઝાતુ વરસે ઘનમાલી, જીનો પદેરણ ફાલી રે; ચીર ઝગાવેલે તન

कयालि, रदनेमि मति घाली रे ॥ १ ॥ ममकर ममकर देयर आली, अम्हेअ नदी ते वाली रे;
 सतीअ शिरोमणि राजुल वाली, वचन बोले टंकशाली रे ॥ मम० ॥ २ ॥ त्रिवस घणा दीक्षा ते
 पाली, इलि कारणि चिटाली रे; सुकुल जात बांघव वनमाली, दीयके जोय निहाली रे ॥ मम०॥
 ३ ॥ मम काया पेखी सुंचाली, प्रम जूलो वंचाली रे; मलमूत्रे जरी विकराली, तोदी न चेतें
 दाली रे ॥ मम० ॥ ४ ॥ एदवी आल करे रे पीनाली, अम्हेअ नदी गोवाली रे; वाघ गाय चीतर
 जिम गाली, विहे मेघ मराली रे ॥ मम० ॥ ५ ॥ इणो आले जो अरे कपाली ! मन्मथ वेदी वाली
 रे; इँद काया कीधी छिडाली, रावले दुरगति जाली रे ॥ मम० ॥ ६ ॥ इण आले उचम गति
 टाली, वे दुरगति कंढाली रे; शोभा सुयश लिये उवाली, अयशतणी परनाली रे ॥ मम०॥ ७ ॥
 इण आले बांधे रे जंचाली, कांय ते लज्जा राखी रे; महीमां कीरती दोशे काली, अवर केदी देउं
 गाली रे ॥ मम० ॥ ८ ॥ सुणि सुनि मेरी शीय विशाली, तिज किन माकममाली रे; कां घाले
 रज कंचन पाली, चतुर चेतो मनवाली रे ॥ मम० ॥ ९ ॥ शीले शिवमंदिर पटशाली, जनम

सुराणी सुराजी; सज्जापप्यान जवि कीजिये, तजिये विद्वया दूरजी ॥ श्रीवारह० ॥ १३ ॥ समकित
 एव एन बापिये, अग्यारे व्रत परसाइजी; कलश रूप वारम व्रत, दीजे दान सुसायजी ॥ श्रीवारह०
 ॥ १४ ॥ मुनि सागर इस शीखवे, आवक आविका सारजी; वारह व्रत ए धारिये, देवलोका
 प्रवसारजी ॥ श्रीवारह० ॥ १५ ॥ देवलोक मुख जोगवी, पडे जन्मे मदाविदेहजी; संयम लेइ जाय
 शिवपुरे, एदमो नही संदेहजी ॥ श्रीवारह० ॥ १६ ॥

॥ सती सुज्जानी सज्जाय ॥

जिन गुरु गौतम पाप नमो, कदीशुं सतीप्र चरित्रो; जिन वर्मा चंपापुरे, जिनवत्त शीठपवित्रो.
 (दुटक) रवित्र बेटी हवे रंजा, सुज्जना नामे सती, बुधदास बोवें कपट श्रावक पइ, परणी गुणवती;
 दोरद सामापिक जैनधर्म, देव गुरु गती रहे; मदा मिथ्यातणी नशंद सासु, अदोनिश मत्सरवदे
 ॥ १ ॥ एराबुं खाली जोइ कदी, बुधदासें निज नारी; मुनि जव आवे दोरवा, छंदर जिम मंजारी.
 (दुटक) जिइ तांके तेम मामु, पुत्रने माता कदे, पत्नीय मोये यहू तिलसे, एम दोना किम रहे; पुत्र

बोले मात म कहो कनक मल कुण जाल ए, सतीअमांहे ए शिरोमणि दोपी दूरज चान ए ॥ २ ॥
 पारण काने सती घरे, को मुनि आने तप गोठे; आदार देतां अणि लोनेने, तूण नीजे करी हांटे
 (चुटक) काटतां तूण शीश, सिंदूर लागे अणि निलान ए, ते देखी सासु बहकणी पुत्रने
 देखान ए; व्यभिचारिणी निज नारी जाली प्रेम पतिनो उतरे, सासुए दीव कवंक जाली सुजडा
 बहु डाल घरे ॥ ३ ॥ देहरासरं काठसग रहे, दासनेदेन तिदां अणे; पुत्री लेव हांठ मत करो, इम
 कहीने बोलावे. (चुटक) सुजडा कहे मात वेंगं जिनदासन दोजा चहे, तिम कीजे वेचि ततरुण
 चंपापोल चिहु जने; मांहे बाहिर पशु पंखी बहु नरनारी मिली, नगरसेहं सकळ चंपा हुइ आकुळ
 व्याकुळी ॥ ४ ॥ गयण रही कहे देवता, को सती कृत्ती कुया कांठे; तंतु काने बांधी चालणी, जळ
 कादी पोळे वांटे. (चुटक) पोले वांटे तोज उधेने एदेंव उतसुक ग्रंई, घणी नारी बहु खप करि
 विलखाणी लात्री गंडे; इम सुखिने ते मुजडा सासुने जड नीनवे, मा तुमारी आडा पासुं वोळ
 ऊघाहुं हवे ॥ ५ ॥ मुंह मचकोफी इम सासु कहे, हुं तुज चरित्र सवि जानु; लोक जणाव्यामां ठे

किं, तुज सत केहुं पखाणुं (शुटक) वखाणुं दवे केहे सुजडा मात सुज सत जेहिंयें, इम कहि चाली
धूर केहे पंखरवनी सोहिये; चालणी जळ काडो तीने पोळ वांटी ऊयेके, कुसुम वरसे जय जयारव
करे सहु आदरवने ॥ ६ ॥ चोथी पोळ ऊघानिये, कर जोम्नी झूय जाखे; बीजी सतीअ ऊघामशे,
इम सुजडा दाखे (शुटक) सुजडा परिवास्थुरे राय राणी पस्वरी, घरे आची कुटुंब चोधी वेहने संयम
वरी; लही सद्गति दील समकित कीरति बावी अजिनवी, मुनि मेघराज आणी जल्लट सती
पहेली वलेंची ॥ ७ ॥

॥ श्री सती अंजनासुंदरीनी सज्जाय. ॥

(घनिनंदन जिन दरिसल तरसियें-ए देसी.) गिरिवैताढ्ये रे प्रद्वानादन पुरे, प्रद्वानादन तिस्रं
राय; राणी रुमी तस पदमावती, पवनंजय मुत आय ॥ १ ॥ दील सदा फल साजन सेविये,
जग जग एमरे रे जेम; जिलीपरे पाळ्युरे आगे अंजना, दील गरो तन तेम ॥ शील० ॥ २ ॥
घंजनरेजे दे घंजनी निजगुना, पवनंजयने रे वीष; दील मुनागिणी अंजना सुंदरी, जुगताजुगलें ॥ ८ ॥

रे कीध ॥ शील० ॥ ३ ॥ एक दिन पवनंजय निज मित्रगुं, कन्या जोचरे जाय; देववनहुनर
 गुण सांजलि करी, कोधे पवन जराय ॥ शील० ॥ ४ ॥ मन पाले ते कन्या पगलियो, जांझी वार
 बरीय; रावण साधे हे चाल्यो कटकीये, जननी दीध आशीय ॥ शील० ॥ ५ ॥ घामां क्यो* झूरे
 अंजना, पवने पंखी वियोग; देखी आब्यो रे रागजर्षी निशि, मिलीनु विहुं संयोग ॥ शील० ॥
 ॥ ६ ॥ कटके पदोतीरे माता विण कछे, पेट सहित ते नार; देखी काढे रे सासु घर अकी, पदुती
 वनह मजार ॥ शील० ॥ ७ ॥ पाले सतीअरे शील सोदामणुं, हनुमंतसुत तिहां आय; सूरजकेते
 रे देखी जालेजी, निज नगरे लेइ जाय ॥ शील० ॥ ८ ॥ पवनंजय पण जीतो आनियो, सती
 न दीगी रे जाम; करिवा लाग्यो रे आप हत्या घणी, मित्र निचारे रे ताम ॥ शील० ॥ ९ ॥
 पवनंजय मित्र जोतो युवतीने, सूरजकेत आवास; पामी तिदांश्रीरे लेइ निजपुरे, आब्यो मन
 उल्लास ॥ शील० ॥ १० ॥ बहुपरे बिलसारी राज्य सोदामणुं, साधी संयम काज; स्वर्गे पदोतीरे
 चौथी अंजना, पत्रणे मुनि मेघराज ॥ शील० ॥ ११ ॥

॥ श्री दशारण्यनदनी सज्जाय. ॥

(भेयरे उतारो राजा भस्वरी-ए देशी.)

वीरजिणंद समोसर्पा, दशनपुरे मुनिरायरे; सुर नर इंद सेवा करे, हरप धरी मुनिजाय रे
॥ १ ॥ दशारण्यनद राजा चितवे, आली मन अजिमानरे; किलेरे न बांधा तिम हुं बांधुं, महारो
जनम करीश परमाण रे ॥ दशा० ॥ २ ॥ चतुरंग सैन्यशुं परिवार्यो, साथे सवि परिवाररे; त्रिभुवन
अति अजिमानरे; इंद एरायण आविया, दीपता मेरु समान रे ॥ दशा० ॥ ३ ॥ सोहमपति अवधियें करी, जाणियो
दोजता, सुख सुख आठ आठ दंत रे; दंत दंत आठ आठ वावनी, बाढ्यें बाढ्यें आठ कमल हुंतरे ॥
दशा० ॥ ४ ॥ कमळ कमळ लाख पंखनी, पंख पंख नाटक होय रे; पदम पदम विच करणीका,
तिसां जिनमंदिर जोय रे ॥ दशा० ॥ ५ ॥ इंद इंडाली आठशुं, पूजे जिनविच जागरे; चोसठ
गरस गज एवता, आठपा वंदगा जिन मुरगन रे ॥ दशा० ॥ ६ ॥ इंद वेणी नूप दम नणे,

मान जीपचा कयों उपाय रे; सिंह शियाळ न दोष सदी, लेइ संयम लगानुं पाय रे ॥ वडा० ॥
 ॥ ८ ॥ दानेश्री दांति जिलेशरु, माने श्रीवशरणजनद रे; जोगे श्रीशालिजनद गुणनीलो, शीने
 श्रीशूलिजनद रे ॥ वडा० ॥ ९ ॥ तपवले करम ह्व करी, पामियो मुक्ति निस्तंद रे, आचार्य (श्री)
 शिवचंद पाप नमी, विनवे मुनि रामचंद रे ॥ वडा० ॥ १० ॥

॥ श्रीगुरुगुणानी सज्जाय. ॥

“ देखो गति देवनी रे ” श्रीश वस्य घरमा वस्या रे गुणभरवामानंद-ए देवी.

वीरजिलेश्वर पय प्रणामी रे, गुरु गुण कदियुं उवार; नामे नवनिधि संपजे रे, पामे जननो
 पार ॥ १ ॥ सद्गुरु राजियो रे, श्रीराजचंद्र सूरिद; चमतपणज जगमंरणो रे, दीपे तेजें दिणंद ॥
 सद्गुरु० ॥ २ ॥ जंबूनपरे दीपतो रे, जावरुदाद सुतन; मात कमळादे उरे घयों रे, जन्मयो
 पुरुष रतन ॥ सद्० ॥ ३ ॥ बैरागें संयम लियो रे, श्रीसमरचंद्रसूरि पात; शास्त्र घणा पूज्ये
 जणया रे, पूरे वांजित आश ॥ सद्० ॥ ४ ॥ आचारिज पदवी हुई रे, पंच महाव्रत चार; उकायनी

रमणे स्यात्तापिकी धीमदम्; हानोऽयोतमयं कृशरसमयं स्यात्वादिचात्रयं, श्री सिद्धान्त-
सौर्धगात्रमनये वेदेदमादीश्वरम् ॥ १ ॥ (इन्द्रजा वृने) श्रीमयुगादीश्वर-मात्म-रूपं योगोद-
मयं विमरादि-भेदम्; सद्भूतनमदृष्टि-सुदृष्ट लोकं, श्रीनाजिमृनुं प्रथमामि नित्यम् ॥ २ ॥
(उपजाति वृने.) राजादनादस्तननूमिजागे, युगादिदेवांमिसरोज पीठम्; देवैर्देव्यं नरराज-
पूष, मिष्ठः पताम्रस्थितमर्चयामि ॥ ३ ॥ आदिप्रजोर्देक्षिणदिग्विजागे, सद्भूतकृष्टे जिनराज-
मृते. भाग्यवाहनीः मिष्ठनी निनाध, दानुंजयस्याः परिपूजयामि ॥ ४ ॥ आदिप्रजोर्देक्षिणदिग्विजागे, सद्भूतकृष्टे जिनराज-
विर्तिगांताभ्यां विपदीमवाप्य; योनादगांगी विदेये गणेशः संपुंरुकीको जयतात् शिवाङ्गो ॥ ५ ॥ चतुदशालं
सदभेयपालं; बाधलनदिपाल मलादिवालम् ॥ युगाउआ जत्य निराजमाणा, सत्पुंजयं तं पणमामि
नित्यम् ॥ ६ ॥ खनदुदम्भा परिलामरम्भा, वदभरम्भा मुगुणैर्दि पुत्रा; नचारिष्यद्वावस दुमि
देवा, कदाच लवादे विवादे वेदे ॥ ७ ॥ अग्रंत नापी अग्रंत दंमिणो, अग्रंत मुग्धवाण अग्रंत
खारिणो; बाधदिष्टा जत्य मित्रेवत्ता, मग्धेयैर्भयं तमहे पुतामि ॥ ८ ॥ ज्येय मिद्धे पद्मो

मुनिर्वो, गणाद्विो पुंरुरीयो निसिहो; अणेग साहू पस्विर संजुओ, तं पुंरुरीयान्नमंनयामि ॥१५॥

॥ कलदा. (मालिनी वृत्तं.) निमलगरितंतसः सिद्धिगंगुहंसः सकलसुखविधाता वशानज्ञानदाता;
प्रणतसुस्नैर्द्रः केवलज्ञानचंद्रः सृजतु सुवसुवारं नान्निजन्मा जिनेंद्रः ॥ १० ॥

॥ विषयविकार त्यागनी सज्जाय. ॥

राग केदासे.(कर मन भजननो व्यापार. ए राग)त्रियकौनिययविषमविकार,त्रिययत्रियम अपार,
जगमें विषय विषम अपार; लही भजत नर नरपियाते, तउ तजत न मार, जगमें विषय० ॥ १ ॥
इंद्र चंद्र दिणंद नरपति, जगतजंतु अपार; नीच ऊंच अपान द्याने, सब क्रिये एक हार ॥ जग०
॥ २ ॥ जंत्र मंत्र न पंत्र याकुं, मूल मणि उपचार; कला बुद्धि विनाश विद्या, सबहिसे अनिवार ॥
ज० ॥ ३ ॥ अथल चित्तन ध्यान पूजा, कदत तस्य विचार; करत तप जप सुकृत किरिया, तोउ
जरत नदी मार ॥ ज० ॥ ४ ॥ जदपि मुनिव्रत सबे दुख, मेरुगिरिसम मार; तदपि सबेतें

बलव्रत भति, विकट खंभाधार ॥ ज० ॥ ५ ॥ नंदिवेण अपाठञ्चूति, आइसे अणगार; शुद्ध तन
मन वचन पाको, शुद्ध व्रत आचार ॥ ज० ॥ ६ ॥ इन्द्रो आदि अनेक मुनि व्रत, तजी अज्यो
आगार; जिन चतुस्तर ठेले अैसे, तो कदा और गैवार ! ॥ ज० ॥ ७ ॥ धन्य तासु अनंग ग्रीवम,
ताप भेटि पसार, जनित समता शीतलाइ, वरति श्रुतजलधार ॥ ज० ॥ ८ ॥ वरजी वामा
काम वामी, पामी संयम सार; तरी अवोदवि पार पाए, करी सफल अवतार ॥ ज० ॥ ९ ॥
त्रिविध त्रिविध कनककामिनो, जिन किए परिहार; कर्मसिंह मुनि तासु पद जुग, नमतवारंवार ॥
ज० ॥ १० ॥

श्रीजिनेश्वर दंभकस्तुतिः

(श्रीदश्रागपुरीयचूरचपागणोधिस्तजश्रीराजचन्द्रगुरीन्द्रपादांबुजनियासिना श्रीजयचन्द्रगुरिणा कृता)

(दंभक चंद.) रचितरुचिरचंद्रनागेंद्रलेखेंद्रमर्येंद्रसदृजक्तिसंसक्तनम्रीजयन्मौलिनीर्लद्रसंजात
रोचिषपात्रिस्रजासंकुलं निर्म्मलं यस्य ते जकसत्प्राशिसम्भोदकिंजल्कसारं पदाब्जं जवासार-

संतापतापापदं तं स्तुवेदं सदा श्रीजिनं शोजनं निमद्यसल्लिङ्गारमंदारकुंडेन्दुपुण्योपदागलमन्-
कौमुदीसारविस्तारकर्पूरपूरामलस्फाररूप्याद्दिग्गहीरविस्फूर्तिं संकाशकीर्यमृतापारकायांतकन्द्योन्न-
माजायिराजिष्णुसिंधुं समासाय ज्ञव्या महानंदजाजो जयंति दुर्गं; सकलविमलसुंदराकारमञ्जक-
वर्जेशविद्याधरस्फारनागामराहारकादिप्रजामोदनागाररूपस्वरैरनेतत्त्वगोदेशलेखोपिरूपस्य लोको-
दरोदारसन्निर्गमलस्फाररागाद्यलेशाणुपुंजोपजातस्य दृष्टोऽपि नो निर्घोरं शंकरं, सवलमदनकंस-
कालादिब्रह्मामराधीशमर्त्तिरुतसंचरुपाएमातुरायर्ष्येचित्तोन्नतिच्यंतविश्वे कमच्छन्नत्वविख्यातितामानमानं-
गनिर्छंटने ते वराशापराः सज्जनास्त्वत्प्रजायाज सारंगनाथाधिका यस्य जांतीह वै नाजिराजांगजं
सज्जयं ॥ १ ॥ प्रगटविकटसंकटालिप्रदानकृमानेकदुर्ब्यादिभैषायिकासारसांख्याकृमाद्यापनाचल-
नैषायिकामर्षवदयत्वं चैशेषिका शेषदोषाश्रया तारचाव्याकंसंकल्पनामात्रसंजृतिताजिमनीया-
दिदुर्बोधिसध्वांतविध्वंसमार्त्तकण्ठं सदा, प्रशमरसजलकालितानेकसंसारकांतरमार्गव्रमाने-
कनीचोच्चैषम्पदुःस्थानसंस्थानसंचारदुर्घ्यानतावायुवेगांगसंलभदुःपापमालं दयोदारसुष्ठ्यानताजो-

श्रवणी सुधासारधारातिमाधुर्यसंज्ञेविनी क्षीरलनाकरालोलरंगतरंगानुगा सत्कटाकावली, मरुतक-
 लदंसलीलागतियों तिविस्मेशुक्लाम्बुजान्जस्मितागण्यलावण्यपुञ्जांकिता रामदाटापदालेरमंशोजितां-
 गा न वक्तुं कर्म क्षीलसिंदुप्रकाशातिरेकं नवप्रेमरम्या मनोवृत्तिरस्याः किमन्यत्पुरालोर्जनैर्नाकिगमादिहं
 चण्णिता ॥३॥ अतितनलिनकज्जलदयामलांगश्रमेने ! वचोतीतमदात्म्यगस्यलुजानात्तनेदरकुटुंजेदि-
 नः काशशूलज्वरात्तंकविरक्तोऽटकोदूजेदगात्तपरोधेच्चुतकृतस्त्रीपथाशंप्रयाराजयदमादिरोगव्रजाट्टट्टेद्देहा
 ज्ञवंति ध्रुवं, गहनतरकानेने जीपणे क्षीलसंघेतिदुर्गे च मार्गे रणे वृक्षेशंगणे जीमवारांनिचो दुस्तटीसन्नि-
 धौ शत्रुवर्गे वटे संकटे विस्तरत्वेतिदुर्दृश्यशयानलेन्येषु वैयम्ययुक्तेष्वयुक्तेषु कट्याणमाद्यात्रता नियंता ।
 नियमविषयरापदाव्याल शार्दूलदपंककोलोत्पतद्भूतवेतालनागप्रदोत्पातयक्षामरोदंरुचंतामिनीरामरी-
 शाकिनीनाकिनीमारिदृष्टातिजीग्यंतरक्षोन्नमुख्या अनेके न बाधां विधातुं समर्थाः सर्वोपश्चाजिज्ञा,
 विशदविमलसिद्धिभाजो यदीयप्रसादाज्जनाः सद्यशोजीष्टसंकट्यनाशामरदमारुहाधारदीनप्रजानाम-
 दं दीनभूतस्त्वद्वद्भूतपादांबुजसंश्रितस्तन्महाशोकोगाद्यनेकाकुलाङ्क मां कटतः पार्श्वेनायाप्रभो ॥४॥

परममरमुचरे मोदमे मेहमेसंक्षिने मारमानेनक्षोमेपु वक्रं मद्दानं दनूनामणिमुक्तिमार्गिकमार्चनकट्यं
 मदाशिषमाशोदुरे मचमतेममाज्ञाधरे मंगलोन्मीलने मोतसारं मुनिं जचनूतं प्रमामाश्रयं सन्मतं सन्मतं,
 मदाभरमरिशाले सदाज्ञासमानं समानं विमानं निरीशं मदेदो विदासं नरुदं कदा सारकरं निस्तुल्यं कोमलं
 निर्भर्गं च भ्रमुक्तं विमुक्तिं गतं सक्रगतिं निर्गतं नीरसं सच्चमं सादरं चलेनातीतमाचर्यितं सगर्जनैश्चाप्य
 दृश्ये मनेः कनकनिकरेददने पुंरुगीकोज्यलं निर्मले लोकसुखामिनं निर्जरं निर्जरोपासितं शत्रु
 मिदेषु न देवगगकिने जन्ममौल्यप्रदं चेतसासंगनिर्धारकं निश्चलं नेकदेशे स्थितं संकटांकाचिदून्यं
 कलेकालये निःकारायं शरण्यं सतं, अरुजमरुजसच्चरित्रं पत्रित्रं विपत्रं विशिष्टं गरिष्टं मन्देष्टं
 नरीन नदीनं नदीनं मदानं सुकानं सुदानं मदासुरवृत्तिं नितानं जने वर्तमानं जिनं दीप्तिवीनं
 नदीन सदासद्वचोर्लोचिने मरुते क्षान्तिं पुण्यपुण्यदिक्तरायं ॥ ५ ॥ श्रीराजचंद्रमूर्तिद्रवाद्यंयुज-
 निरालम्भा अयचंद्रेण हने हन्धं, चारुदयं प्रकटं मया ॥३॥ इति श्रीजिनैर्द्वंद्वकस्तुतयः ॥

॥ सासुबहूना जगन्नाथ ॥

सुण वोटल दे तुंरे वटायण, रतन परायो कांई द्योती; मै ठांमया हे मन म नो ज्ञन
नव मासांए उदरे घयोती ॥ १ ॥ उदरे घयोती नव मास कारण, जनमनेशन में सही, काना नो
काठया फोक पाणी, एक दिन पिण सुल नही ॥ २ ॥ पोतनारी पल पन में पलान्तरा, दाय मन
करी खोइया; पाउरे धनल प्रदी नीचोया, मूत्र मल इम बोइया ॥ ३ ॥ सुण सासु दो मीन
सपाणी, बल इसीपरे कांइ कहेती; अथ मांको पुन जनको; साचो संनन ए सहीती ॥ ४ ॥
साचोरी संवच हुआ पुराणो, लेल बांध्या नचि टले; जव आप दमभुं हुआ जेयो, कांइ मासु नुं
लने ॥ ५ ॥ म्हे दिवोयो तो आलो पायो, गानतो तो नाखती; दिन वडा उचारो मांगी लीओ.
सदा तुं वंघु राखती ॥ ६ ॥ सुण वोटल दे तुं रे वयोठडी, बायां पदि पदि भारो नग जियोती;
ते बांध्या दे करगट जोना कामनी, कामल कीमल तें कृपाती ॥ ७ ॥ तें कियारी कामल मांदि
राखयो, मो दिशि नही देखे; हुं पुन पुन बोलाय रहेती, पुन किमही न देखे ॥ ८ ॥ बहु जूमी

रही रही मास बेती, बार बार जिमाइयो; खेलणारी पल पल रिसाय रहेतो, गरथ दे दे मनाइयो
 ॥ १ ॥ सुण सामु हो सीख सयाणी, बात इसी परे कांई कहोजी; जब उपनो हो लाल हमारो
 मांगी सीख न से लहोजी ॥ १० ॥ न लहोरी सामु सीख मांगी, जूठ राम न कीज हे; जब
 पांच मिलि करी दाग्र जोमया, दोष किराही न बीज ए ॥ ११ ॥ तें चोक बेसी बेप पदेयों, पिता
 मारो नामियो; नादोरी मांग्यो हरप करी करी, तें घणोई पाइयो ॥ १२ ॥ सुण बोटल हे उबा
 रं दे तुने, कांइ त्रियो पारा बारोरोजी; भेतो आपणो हे कवही साटे, स्तनज बेज्यो लाखरोजी ॥ १३ ॥
 साखरो स्तनज दियो परायं, में तुने दियो घणो; लुगडा बीदनी बेप वागा, उलेज्यो घर आपणो
 ॥ १४ ॥ चीरमा मोग लाग दापा, रीतज्जांत घणी लदी; नगराय बेटो तें गरथ लियो, कंदी तुं
 जूरी हुइ ॥ १५ ॥ सुण सामु हो सीख सयाणी, स्तन परायो कांइ कियोजी; किले थांकाहो किया
 नहोत, जूठ राम घं कांइ लमेजो ॥ १६ ॥ जूनी राड न लनो सामु, लाल में आपणो कियो;
 ऊरना धांधी कुगरमांदि, आपणो करी में लियो ॥ १७ ॥ जब घणी आयां मांग राख्यो, जूल जन

पस्तावए; आग आगेरे रीत हुंती, हुत हुंती आनए ॥ १८ ॥ सुण वोटल दे पुजां दे जाया, माय
 मनोरप सह फलेजी; एकज दे आदिजिलेसर, मरुदेवी माता ठेरे यर्पोजी ॥ १९ ॥ उदर नयोंरी
 मरुदेवी माता, रायजादा रंजणा; जिले आप पवेली माय तारी, वोय जयजयजंजणा ॥ २० ॥
 हुं और केताइक कही बलाणुं, हाथकी जिम आंगली; सुकुल बहू सपूत जाया, माय मन पुंगी
 रली ॥ २१ ॥ सुण सासुद माने रे आपां कांड, बुरो जलो हुय पदपोजी; मे पांका दो पुन
 सरीखा, पुन जण घर जयोंजी ॥ २२ ॥ में पूज जाया हुआ पोता, आगे हुंती तुं एकली;
 सो माणसोकी हुइ घलीआणी, ग्यानमें गियती चली ॥ २३ ॥ श्री आदिनाथ त्रिलोकनाथक,
 वोय बहू परणाय ए, श्री जरत सरीखा मोक्षगामी, पुन सो एक जाय ए ॥ २४ ॥ सुण वोटल
 दे आदिसर, मरुदेवी माता ते जलीजी; वतो जाक्य दो नाप नेमिसर, शिवादेवी माता ते
 जलीजी ॥ २५ ॥ संजलीअ बांमादे मनोदर, पारसनाथनी ते हुइ; अयर केताइक कहुं बलाणी
 हाथकी जिम आंगली ॥ २६ ॥ सामानाम लाया प्रगट क्रिया, नायने त्रिचुवनवणी; श्रीदरपकोति

पदे मोहगामी, जगतमें महीमा पणी ॥ २७ ॥

॥ श्रीवर्द्धमानजिनस्तुतिः ॥

(तपजाति वृत्तं.) श्रीवर्द्धमानं करुणानिधानं, श्रेयोनिधानं कुगतेः पिधानम् ॥ शिवैकयानं
मुगुलैः प्रयानं, गतान्निमानं स्तुतिसायधानम् ॥ १ ॥ (स्रग्धरां वृत्तः) चीरं जावारिवीरं प्रणत
जयदरं देमरोचिःशरीरं, धीरं कामाग्निरीरं परमपदगतं प्राप्त संसारतीरम् ॥ ज्ञातं सिद्धार्थजातं
विषुषपुपनतं जूपसिद्धार्थजातं, सिद्धं बुद्धं प्रबुद्धा नमत नमत तं सिद्धये बुद्धये च ॥ २ ॥ कुंभे
प्रामेजिरामे त्रिभुवनजनता पावके पावके वा, मोढेरे हस्तिकुंभी प्रवस्तरपुरे वायमे नाणके च ॥
नंदिमामे च मुंन्स्सपलगजपदपो स्तुंगवैज्जारदोल्ले, देवं श्रीवर्द्धमानं विपुलगुणगणौ वर्द्धमानं नतोस्मि ॥ ३ ॥

अध्यात्मनीसज्जाय अग्रयवा गीत.

अध्यातम विनु सपुं पाइ दो मेर ललनां, परम पुरुषको रूप; अघट अंग मिलि रह्यो दो,
मदिमा अगम मनूर ॥ ४० ॥ १ ॥ निरम चरप पुरो जपो दो, आपो सहज वसंत; प्रगटी

सुरूपचि सुगंधता दो, मनमधुकरमय मंच ॥ अ० ॥ २ ॥ सुमत कोकिला गद्गदही दो, वही
 अपूरव चाव; नराम कुदिर बाहर फटे दो, घटि जामाजम जानु ॥ अ० ॥ १ ॥ माया रजनी लघु
 नई दो, सम रस दिवस सजीत; मोद कंपकी अति घटी दो, संसम शिशिर व्यतीत ॥ अ० ॥ ४ ॥
 शुभ वल पल्लव लहलहे दो, दोदि अशुभ पत ऊार; मलिन विषय रति मालती दो, विरति बेली
 विस्तार ॥ अ० ॥ ५ ॥ शशि विवेक निर्मल जयो दो, शिरता अमिय ऊकोर; केली समकित
 सुचंद्रिका दो, समुदित नयनचकोर ॥ अ० ॥ ६ ॥ सुरति अग्निज्वाला जगी दो, समकित जाव
 अमंद; हवयकमल विकसित जयो दो, प्रकट सुजश मकरंद ॥ अ० ॥ ७ ॥ दिठ कयाय हिमगिरि गवले
 दो, नदी निरऊत जोर; धारं धार नावह चली दो, शिवसागर सुल ठर ॥ अ० ॥ ८ ॥ वितथयात
 प्रभुता मिटी हो जग्यो जथास्थ काज ॥ जंगल जूमि सुदानि दो नृपवसंतकोराज ॥ अ० ॥ ९ ॥
 खट जय परिनति वसुया नइ दो, अष्टकर्म वन जाल; अलख अमूरति आतमा दो, खेले घर्म घमाल
 ॥ अ० ॥ १० ॥ नयपंकित चाचर मिली हो, इत ध्यान नफ ताल; पिचकारी पदसाधनो दो,

साधयतसंयमज्ञारम् ॥ शुभकांतिविशालं छिददसुचालं पार्श्वजिनं जितमारं, श्रीवीरं वीरं कर्मणि-
नीरं पापमलेगमसारम् ॥ ७ ॥ (शार्दूलविकीर्णित वृत्तं) इत्थं सर्वसुरासुरेश्वरगणैः संस्तूयमानाः
तदा, प्रपूज्य जसंतमो दिनकरा योगोडुचिनस्थिराः ॥ संतु श्रीधृतितुष्टिमंगलप्रदाः श्रीराजचंद्रैर्नुताः
श्रीगुरोश्चरुमौलिमुकुटैरानंदसंदोदकम् ॥ ७ ॥

॥ श्री जिनपालितजिनरक्षित स्वाध्यायः ॥

("राग आसाउरी" भेत्तरे उतारो राजा भरयरीनी अने घुटकनी हरीणीतनी.)

शाल-नपरी चंपावति जाणिये, माकंदी सुत दोयजी; जिनरक्षित जिनपालित, अतिह
विचरल्य दोयजी ॥ न० ॥ घुटक-हुपि दुनि सम्मति लइ क्रियाणो चढया प्रवद्धण पूरिया, जर
समुद्गमोंद गया जेतले उतपात अनेक उदीरिया; अकौल अंतर गाजवीजें वाय वाजे अति घणो,
उत्तमात परते अति अंधारो धयो तिसां वीहामयो ॥ १ ॥ ढाल-तट तटक तटके बंधणा, फट
तट भोट नारजी; पन पूरे वेदि मांदेडो, जे संसारे सदस्यजी ॥ तट० ॥ घुटक-सङ्गाय ए

संतार केरो आश्रमो कुण मढ़ करे, पाटियो लाघो त्रिहु बंधन सुखे ते सागर तरे; रतन वीप
ति लही बापी बात बेसी तिढ़ करे, तेतले रतनदीप बेनी आधी वचन ति उचरे ॥ २ ॥ ढाल-
करवाव कर तीखो ग्रही, सुणजो दे नर दोयजी; अम्ह वचन प्रतिपालजो, तो तुम्हने सुख
होयजी ॥ क० ॥ चूटक-इम शील बेइ लेइ आगे कुंवर दोय निजमंदिरे, अनसर अनेरे इंच आनेई
समुइ शोधन संचरे; तव शील दीधी त्रिहु नरने सुखे रदेजो घर तुमे, रामति क्रीना सदा करजो
घरे नाबुं जा थमे ॥ ३ ॥ ढाल-कवही रति नहु उपजे, तो पूरव वनखंनजी; उत्तर पश्चिम
जाइजो, लहेशो सौख्य अखंनजी ॥ क० ॥ चूटक-अखंन सौख्य नवि लहो कवही घरे पावा
आवजो, पण रखे दक्ष वनमझोरें चारुंहु मत जाइजो; तिदों ठे जुजंगम काल दारुण तुम्ह
जीव विपति करे, इम कही चाली अतिप वेगं पाठे नर वन संचरे ॥ ४ ॥ ढाल-त्रिहुं मांहे सुख
नवि लहो, चिंते चित्त मज्जारजी; दक्ष वापों क्षिण कारणे, वीससीये नदी नारजी ॥ चि० ॥
चूटक-परनारीनो विश्वास केहो दुःखदायक ए सदा; चित विमाति दुनि बांचव वक्षिण वन जाये

सादरधृतसंप्रगन्तारम् ॥ शुनकांतिरिगालं विरदसुचालं पार्श्वजिनं जितमारं, श्रीवीरं वीरं कर्मणि-
भीरुं वापमतेरगमसारम् ॥ ७ ॥ (शार्ङ्गलविक्रीडित वृत्तं) इत्थं सर्वसुरासुरेश्वरगणैः संस्तूयमानाः
सरा, प्रपृष्टव्यजसंतमोश्चिन्तस्यराः ॥ संतु श्रीघृतितुष्टिमंगलप्रदाः श्रीराजचंद्रैर्नुताः
धौष्ठिरिभ्यश्चरमौलिमुकुटैरानंदसंशोदकम् ॥ ७ ॥

॥ श्री जिनपालितजिनरक्षित स्वाध्यायः ॥

("राग आनाउरी" श्रेणरे उतारो राजा परवरीनी मने वृटकनी दरीगीतनी.)

शाल-नयरी चंरायनि जालिये, माकंदी सुत दोयजी; जिनरक्षित जिनपालित, अतिह
रिचरल दोयजी ॥ न० ॥ वृटक-दुपि दुनि सम्मति लर क्रियालो चड्या प्रवदण पूरिया, जर
ममुदसांद ग्या लेतजे नुतरान बनेक नदीरिया; अकौल शंवर गाजवीजै वाप याजे अति घणो,
परासात राभे इति प्रंधारो पयो निदां वीदामगो ॥ १ ॥ दाल-तट तटक तटके बंधणा, फट
पट फोट नापजी; पन बुंद बेदि मोंदजे, जे मंगारे सरावजी ॥ तट० ॥ वृटक-सइनाय प

संसार केरो आग्रनो कुण मइ करे, पाटियो लाघो विहु बंधय सुखे ते सायर तेरे; रतन वीप
ति लक्ष्मी वापी चात्त बेसी तिइ करे, तेतले रतनदीप बेनी आगी वचन ति उचरे ॥ २ ॥ दाल-
करनाल कर तीखो प्रहरी, सुणजो दे नर दोयजो; अम्ह वचन प्रतिपालजो, तो तुम्हने सुख
झोपजो ॥ क० ॥ बूढक-इम दीग्य बेइ लेइ आये कुंवर दोय निजमंदिरे, अयसर अनेरे इइ आयेइ
समुइ शोधन संनरे; तव दीग्य वीघी विहु नरने सुखे रदेजो घर तुमे, रामति क्रीना सदा करजो
घरे नायुं जा अमे ॥ ३ ॥ दाल-कचही रति नहु उपजे, तो पूरय वनलंनजो; उचर पश्चिम
जाइजो, लंछेओ सौग्य अलंनजो ॥ क० ॥ बूढक-अलंन सौग्य नयि लहो कचही घरे पावा
आनजो, पण रमे वरुण वनमझोरं वांछुं मत जाइजो; तिहां छे जुजंगम काल वारुण तुम्ह
जीव नियति करे, इम कही चाली अतिय वेगं पावे नर वन संचरे ॥ ४ ॥ दाल-चिहुं मांहे सुख
नयि लहो, चिंते निन मजारजी; वरुण चायों कण कारणे, नीससीये नदी नारजी ॥ द्वि० ॥
बूढक-परनारीनो निश्चास केइं दुःखवायक ए सदा, चित विमासि दुनि बांधव वक्षिण वन जाये

सादरपूतसंपगन्नाम् ॥ शुभकांतिविशालं हिरदमुचालं पार्श्वजिनं जितमारं, श्रीवीरं वीरं कर्मणि-
मोरे पापमलेशमसारम् ॥ ८ ॥ (शार्दूलविक्रीणित वृत्तं) इत्थं सर्वसुरासुरेश्वरगणैः संस्तूयमानाः
सदा, प्रवृत्तजसंतमोदिनकरा योगोडुचिचस्थिराः ॥ संतु श्रीघृतितुष्टिमंगलप्रदाः श्रीराजचंद्रैर्नुताः
धौर्गौरभरचक्रमौलिमुकुटैरानंदसंदोहकम् ॥ ७ ॥

॥ श्री जिनपालितजिनरक्षित स्वाध्यायः ॥

(“राग आमागरी” मेघरे उगारो राजा भरवरीनी अने घृटकनी हरीगीतनी.)

हाल-नयरी चंपावति जालिये, माकंदी सुत दोयजी; जिनरक्षित जिनपालित, अतिह
रिचदहा दोयजी ॥ न० ॥ घृटक-हुपि दुमि सम्मति लइ कियाणो चढ्या प्रवदण पूरिया, जर
ममुद्मांद मया लेनने सुतगत अनेक नदीरिया; अकॉले अंतर गाजवीजैवाय वाजे अति घणो,
शरमान जरेस अति अंधारो पयो तिसं चीक्षामयो ॥ १ ॥ हाल-तट तटक तटके बंधणा, फट
पट फोट नायबी; पन घुने बेदि मांदेजो, जे संसारे सदायजी ॥ तट० ॥ घृटक-सञ्जाय ए

संसार केरो आग्रनो कुण मद करे, पाटियो लाघो त्रिहु बंधय सुखे ते सायर तेरे; रतन दीप
ति लही वापी चात बेसी तिद करे, तेतले रतनदीप देवी आवी वचन ति उचरे ॥ ७ ॥ ढाल-
करयाल कर तीखो ग्रही, सुणजो हे नर दोयजी; अम्ह वचन प्रतिपालजो, तो तुम्हने सुख
होपजी ॥ क० ॥ ब्रूटक-इम झील वेइ लेइ आवे कुंवर दोप भिजमंदिरे, अवसर अनेरे इंच आवेई
समुच्च शोधन संचरे; तय झील दीपी त्रिहु नरने सुखे रहेजो घर तुमे, रामति क्रीमा सदा करजो
घरे नावुं जा ग्रमे ॥ ३ ॥ ढाल-कवही रति नहु उपजे, तो पूरव वनखंनजी; उत्तर पश्चिम
जाइजो, लहेशो सौख्य अखंनजी ॥ क० ॥ ब्रूटक-अखंन सौख्य नधि लहो कवही घरे पावा
आगजो, पण रखे दक्षण वनमझोर वांरुं मत जाइजो; तिहां ठे सुजंगम काल वारुण तुम्ह
जीव निपति करे, इम कही चाली अतिय वेगं पाठे नर वन संचरे ॥ ४ ॥ ढाल-त्रिहुं मांहे सुख
नधि लहो, चिंते चित्त मझारजी; दक्षण वापों क्षिण कारणे, बीससीये नदी नारजी ॥ द्वि० ॥
ब्रूटक-परनारीनो विभ्यास केदो दुःखदायक ए सदा, चित विमासि दुनि बांधव वक्षिण वन जाये

मुद्रा; दुर्गोप आये मृतक करो अस्त्र नगला पेल ए, नयनीत हुंता चटपा आधा ठूलिविंघनर
 देय ए ॥ ५ ॥ ढाल-पूवपुं तुं कोण नर अथे ? काकंदीनो वासिजी; लघु अपराधे इम कयुं,
 रतनरीप निवासीजी ॥ ६ ॥ बूटक-वासि इहांनो अथे पापिणी पुरुषने ठूली दिये, स्वार्थे
 हीणो जाणी करी अरराय पुण थोने क्रिये; माकंदीसुत तसुपास पूंठे कदो किम थमे निस्तहं,
 उपहार हेने कहुं निले सेलंग पल सेवा करो ॥ ७ ॥ ढाल-आवी तिहां पूजा करी, सेलंग
 आसकर पारीजी; ताहं पावुं केहने ?! निमुली पत्तणे कुमारजी ॥ आ० ॥ बूटक-अमने तारो
 दने पालो अमने तसे उद्धरा, सेलंग चलतुं कहुं जो नर रखे नारी दिये धरो; करी वचन अंगी
 एदिय पुंठे समुद्रमांहे चालिया, तेनेत्रे आवी देवी बोले जिनरकित जिनपालिया ॥ ८ ॥ ढाल-
 मेर नाप ! तुंह का गवा, मादरो कुण अपराधजी; विल अवगुण कांड परिहरो, मुजयो किसी
 दाशरत्री ॥ ९ ॥ बूटक-लूचमादि कट करी डिगाव्यो जिनरमित इम चित्तेने, पूरव जोग
 धरी भंजोरे रेखण पूजवी सेषे; लूचने विद्योने मद्यो लंघन करी जष चलि कर्षो, जिनपालि

મન દૃઢ કયા તવ સલાગ વગ લેહ્યા ॥ ૭ ॥ ઢાલ-ગુરુ પાન સલાગ કહ્યા, તમુદ્ર ત ખવજલ ત્રુતજા
નારી વચન જે વીસતે, રુલશે તે ખવખૂરજી ॥ ગુ૦ ॥ શૂટક-નવખૂરી રુલશે જિનરક્ષિત જિમ
વિદયરાગે મુંલશે, ખવપાર લેહેશે જિનપાલિત જિમ વિષય ઘથુખા વૂજશે; ખલે ધ્યાચારિજ (શ્રી)
સમરચંદ્રસૂરિ વિષય રાગ નિવારીણ, ખવસમુદ સંપમ પોતે વેતી ધ્યાપ વાર વાર ક્રતારિયે ॥ ૯ ॥

इति श्रीमन्नगपुरीयवृद्धनारायणधिराजश्रीसमरचन्द्रसूरीन्द्रेशकृतः श्रीज्ञाताधर्मकथांगननवमाध्ययनस्य
(जिनपावितजिनरक्षितनाम्नः) स्वाध्यायः ॥

॥ श्रीजीरायदापार्श्वजिनस्तोत्र ॥

(ભગ્ધરા વૃત્ત.) શ્રીવામેધં વિધુમધુસુધાસારસાસ્વજ્ઞાવં, ન્યાયાપેતોદ્ધતમતિવમસ્કાર-
કારિપ્રજ્ઞાવં ॥ જીરાપલ્લવીપદમવિપદં ચારિવાચ્છાયાવેદં, નિઃસંદેહં વિમલકમલાકેલિગેહં સ્તુવેહમ્ ॥
॥ ૧ ॥ દરુઆકારા નનુ જિનપતે ! દૃશ્યતે તે ચ મૂર્તિઃ । સ્ફૂર્તિસ્તસ્યાઃપુનરનુપમા વિશ્વવિશ્વમતિત્વા ॥
શૌનીરાણાં ન લલુ મદિમા મૂર્તિમાત્રાનુયાયી, પદ્માલોપિ પ્રબલકરદિધ્વંસધોરો મૃગારિઃ ॥ ૨ ॥ ચૌરા-

મેંડ્રોગ; એવેન્દ્રોગ જોગ ધીધા સ્વનંત, લોપણ નનિ આવ્યો કિમે થંત ॥ ૩૪ ॥ તિણકારણ આણિ
મન મંતોષ, વિરતિ કરિ નિરતિ ટાતિયે દોય; જેઘ ઠે ઘજ્જક ઘનંતકાપ, તણુ નીમ ધનં વ્યાં એદ
કાપ ॥ ૩૫ ॥ (હાલ.) દરિયકાપ દિવ જાનિ અવ કેલો નાલિયર, કારણિ વીના ચારિ પાન
ચોથુ ધીજોર; રમ્મચૂજા ચીન્નડા જાતિ સેજનિયા કપર, હુન્નિ જાતિ નીલુયા તણી ચિણિયાને
જાતર ॥ ૩૬ ॥ કાલેગર ઝોનશ જાલ તિહૂરા મિલિય, ઘર જિઘ ઠે દરિયકાપ તે સહુણ
દરિય; મુઝા નિમળ તણિય જાતિ દિવ ચિતિ સંનાહં, કાલ વિદોને જે સદોપતે જાણી નાહં ॥ ૩૭ ॥
દરપર રેજનિ કપર મુંઠિ આનલ મારાટિય, સેલર મોની ઘાનુલિયા કામ્લિંચિલિય; મતીરાને
મેંડ્રોગી લોન્નિયું જે ધાન, તનુ નિમળ દિવ ધાન તણું સંનાહું માન ॥ ૩૮ ॥ ચોંઘા જાતિ જુવારિ
મદદ મળ મડ ત્રગ જાર, મોહું ચોંઘા ચળપ તુયરિ વરટી ને વાજર; ચોળો જે જગિ ઘરધાન
નિરનો વચ્ચમાળ, ઘેર જરેચા નીમ દિવ મ્યાદિમ પરિમાળ ॥ ૩૯ ॥ સાન્નર સાન્નરલ નિદોય
સ્થારિક મુર મંદ, નિષેગર દોર મરજૂર વાચનિયો મુંદ, નેરી વીજો મુંદનલ દિવ ચોંદે નીમ,

दिनप्रति अनिरति टालीया मंનીજે સીમ ॥ ૪૦ ॥ દુષ્પ વીશ સચિત્ત પંચ દિન વિગદ ચિયાર,
 જૂતી હૃદ તંત્રોલ જાતિ નિયચિત્ત વિચાર; સોપારી સુરકુસુમ ચંદ્ર એલા સ્થરવન્નિય, પદિરેવાને
 કાજ વસ્ત્ર નંગ વીશજ ગણિય ॥ ૪૧ ॥ કુસુમ નીમ દય કરદ સગદ વાહિણી નરવાદણ, કોટીજો
 એ જાવ જીવ્ય દોરિન ચન્ન સયણ; આસણ જયણા તન વિલેપ ઘઠ કોઠ વલિ ટીલો, વિવસે પાલશું
 વંન્ન ધંન્ન નહુ કરિયે ઢીલો ॥ ૪૨ ॥ જો કોઈ ઇપજે કાજ તો વિન વદ જોયણ, અધિક ન ચાલુ
 એદ નીમ વહુ પાવ વિમોયણ; ઇક ધ્રંગોહલ વિવસ વરય પ્રતિ અઘ્ય ન્દાણ, પીવાશું મુજ કુંજ
 તિન્નિ એ નીર પ્રમાણ ॥ ૪૩ ॥ પનરશેર દિન અસનમાન ચોપદ ઇક શેર, સ્વાદમ પંચહશેર મિલી
 સાદમ અવશેર; વિવસ પ્રતે સાલણા પંચહિવ કર્મવાન, અમળોપાસક કરે નહી વહુ વોય નિધાન ॥
 ૪૪ ॥ ટાલી ન શકું સર્વ થકી હું ચિરિતિ કરેશું, વરસ વરસ એ સહુઅ નિરતિ દિવને સમરેશું;
 વાને યોગ્યણ એક એકસો નંગ પ્રમાણ, વિસય રુપ્ય સોવન્ન એકસો ગણિ ગદિયાણ ॥ ૪૫ ॥ (ટાલ.)
 અથર ઇંગાનિયા કર્મ હું ટાઢીશું, ઇર્વયું ગુરુ તણી શાલ વત પાલીશું; વિસયમણ વરસિ સવિ

दार आधो गिरी, एह करेचा तली नद्रिय मुज मन रली ॥४६॥ रायण वशमण अंचकल वचइहं,
 भद्रम विपार तमु प्रपिक सवि परिइहं; सान्द्रिय ज्ञानिय कर्म नहु किज्जए, चार वीघा तणुं
 अथ दारिद्रजर ॥ ४७ ॥ कोन्द्रिय कर्म परिमाण ए ज्ञानिये, आगरदंतनो जलप नहु माणिये;
 इति मल सोइ परचास ते फिटकनी, नीत मजीठ मल अवर दाव आखनी ॥४८॥ उत्तय मल
 दाव रम इलिज पइ वरसयं, तेलनी जाति मल त्रिसप गुल्लमण सयं; खंन चालीशमण एकमण
 सख ॥ मंदरा उदना मुऊए दुकरं ॥ ४९ ॥ दुरद व्यापारं मुज नीम चउ चउ पयं, वरस विप-
 रलिज इद्रियल मल पंचयं; यंत्र पीत्रल नदी कर्म निळवंकशं, वय तलो दाण न करेमि सार-
 दा रल ॥ ५० ॥ इमइ जल पोय ए दोय में टालिये, अवर व्यापारनी जयण बहु पालिये; चउविह
 इतरइ देन इटमत्रते, तानु वेरमल करि समरिये दिनप्रते ॥ ५१ ॥ न दाकीए सर्वथी उंकीए
 इद्रिये, उदला इरता दुइव मयं मुज मोदिहं; राजमंत्रोपद आरति नहु कंठं, नगरजनवाहनं रोड
 भम नहु पडे ॥ ५२ ॥ रोम दोचजजते जीचनं मंत्रणं, टालियं न्दानि गल यहुल जलैरलणं;

द्विसक वस्तु वास्त्रिन्ध विष्णु नापिपै, पाच नवएस बहु जयण मन आपिप्यै ॥ ५३ ॥ द्वियसप्रति
 डक सामापियं पूरिशुं, नवमवति मन तणी आश इम पूरिशुं; वशमवति दिशिदि संलेपमे
 किञ्जए, इणि पेरे मणुअन्नय सफल आणिञ्जए ॥ ५४ ॥ वरस प्रति पोवदा वार हुं गालिशुं,
 सकृत्तिनी सीम अतिचार पुण टालिशुं, दिशि अन्तोदशुं ओजन अवसरे, साधु संयोगवति वारमं
 मन घरे ॥ ५५ ॥ दुदा ॥ इणि परि पाली वार व्रत, शुद्ध करी समकित सार, (श्री) पार्श्वचंद
 गुरुध्यायिते, जेम पामुं जवपार ॥ इतिश्री श्रावकप्रतविचार.स्याध्यायः

॥ श्रीपुगादिदेवस्तुतिः ॥

श्रीमन्नागपुरीयट्टहस्तपागन्नाधिराजयुगप्रधानश्रीपार्श्वचन्द्रसूरिचरणसरसीरुह-

चंचरीकेण वाचकमुनिवंरवरंदराजेन कृता ॥

॥ नृजंगी वंदः ॥ शरच्चर्यरीशांशुराढ्यावलकं लसक्व्यानयन्मानसश्वेतपदं ॥ जिनं नाजिजं

बाल आटो मिली, एह करेवा तणी नअिय मुज मन रखी ॥४६॥ रायण दशमण अंबकल चवदरुं,
 सदस चियार तसु अघिक सवि परिहरुं; सान्निप ज्ञानिय कर्म नहु किञ्जए, चार वीधा तणुं.
 क्षेत्र वोलिजए ॥ ४७ ॥ फोन्निप कर्म परिमाण ए जाणिये, आगरवंतनो जलप नहु माणिये;
 इकीक मण लोच पन्नास ने फिटकनी, त्रीश मजीठ मण अवर लख आखनी ॥४८॥ ठसय मण
 घोप रम बलिज पइ वरसयं, तेलनी जाति मण त्रिसय गुलमण सयं; खंरु चालीशमण एकमण
 सफ़रं, सर्वग्री ठंरुतां मुऊए डुकरं ॥ ४९ ॥ हुपद व्यापारं मुज नीम चउ चउ पयं, वरस विप-
 नलिज अदिफ़ण मण पंचयं; यंत्र पीलण नही कर्म निदलंतणं, वर तणो दाण न करेमि सर-
 शोपणं ॥ ५० ॥ असइ जल पोप ए दोप में टालिये, अवर व्यापारनी जयण बहु पालिये; चउविह
 अनरय दंरु अटमवते, तासु वेरमण करि समरिये दिनमते ॥ ५१ ॥ न शकीए सर्वग्री ठंरीए
 दोदिलुं, जपणा कस्तां हुदये सर्व मुज सोदिलुं; राजमंत्रोपद आरति नहु करुं, नगरजनवादनं रौड
 पउ नद घरुं ॥ ५२ ॥ होम दोचणजते जीनणं, तेलणं, टालियुं न्हाणि खल बहुल जखेरखणं;

द्विसप्त गन्तु दास्त्रिन्य त्रिणु नापिये, पाच ज्वएस बहु जयण मन थापिये ॥ ५३ ॥ त्रिचसप्रति
 डक्त सामापिये पूरिशुं, नवमव्रति मन तली आश इम पूरिशुं; वसमव्रति दिशिदि संलेपमे
 किञ्जण, इणि वेरे मणुअन्नव सफल आणिज्जण ॥ ५४ ॥ वरस प्रति पोपदा वार हुं पालिशुं,
 सकतिनी सीम अतिचार पुण टालिशुं, दिशि अवलोइशुं भोजन अवसरे, साधु संयोगव्रति वारमे
 मन वेरे ॥ ५५ ॥ दुहा ॥ इणि परि पाली वार व्रत, शुद्ध करो समकित सार, (श्री) पार्श्वचंद
 गुरुध्यायिने, जेम पासुं जयपार ॥ इतिश्री आयरुव्रतविचार स्वाध्यायः

॥ श्रीयुगादिदेवस्तुतिः ॥

श्रीमन्नागपुरीपट्टहत्तपागन्नाधिराजयुगप्रधानश्रीपार्श्ववन्द्यसूरिचरणसरसीरुह-

चंचरीकेण वाचकमुनिवरवरदराजेन कृता ॥

॥ नृजंगी वंदः ॥ झरञ्जरीशंशुगहावलदं लसद्भ्यानवन्मानसश्वेतपदं ॥ जिनं नाज्जिजं

एतन्मोहान्धकारं स्तवीमि प्रभुं प्राप्तसंसारपारम् ॥ १ ॥ अगाधे जंवाग्मनोनिधौ संपतन्निर्जनेर्षस्य
 ते सातशबाह्विषानम् ॥ समाश्रित्य वेगाद्वितीर्णः स तस्मै नमस्तुभ्यमस्यप्रवृन्दाचिताङ्ग ! ॥ २ ॥
 महायोधदुर्बोधतापात्रमार ! कुवादीनसेनावधे सिद्धसार ! ॥ नवीनोल्लसन्नासुरस्वर्णदेह ! जय त्वं
 प्रजो ! केवलज्ञानगेह ! ॥ ३ ॥ जयत्प्रोक्तसद्वाक्यपीयूषघारां पिवन्ति न हि प्राणिनो ये तुयाराम् ॥
 वधंक्षारमिष्टं जनेदत्र तेषां संशयान्यवागाऽऽचिन्तानां विशिष्टम् ॥ ४ ॥ वचस्तायकं रागजृम्हाचपा यः
 सभं वक्ति क्षालुष्पवत्पा किरुद्धम् ॥ अयस्र त्रियामा स्वरूपाज्ञ ईश ! स जग्मांघ उक्तः खलुबुद्धि-
 मद्भिः ॥ ५ ॥ सरगोक्तशान्त्वज्जेज्ज्यो नमोऽस्तु मित्रःसांप्रतं संविरोधं जजन्नयः ॥ अधीताजनं
 मादृशं ये प्रहसं जवज्जोषु बहुदृष्टिं चर्कणीश ! ॥ ६ ॥ वचो वेत्स्यदध्यावरंश्रद्धवाति विभो ! वक्ति
 परसारकं नृप्यजातिः ॥ दुर्मस्मिन् न जेतुं प्रपाणिस्वर्गं इवोऽमत्सारङ्गसङ्घःक्षारास्यम् ॥ ७ ॥ दुर्तं स-
 रदृशं त्र्यं प्रोक्ष्यमानं ममोत्तस्य पात्रेयमानन्दधानम् ॥ अपेक्षेदकं श्रेयसां यन्निधानं तदास्नां मम स्या-
 त् ॥ ८ ॥ तद्विजयानम् ॥ ८ ॥ समन्वयने दातव्यासारसंस्थं नचारकटिफेरयोद्भासनेऽङ्ग ॥ अदानीदा ! म

निजितकीरजतं सुखं त्वमुखं पश्यतो यातु कालः ॥ ए ॥ अनन्तैः समालिङ्गिता या जिनेश !
 मनोमोहिनी मुक्तामाला विक्रामा ॥ तयाऽहर्निशं क्रीडमानोऽपि चित्रमिदं गीयसे त्वं बुधैः सुव-
 शीलः ॥ १० ॥ सुरा आसते कोटिदशः सवितण्डा भवान् रत्नमन्ये हि ते कचखण्डाः ॥ न ते तेऽम्बरे
 ज्ञाप्रतीद प्रहाः किं जगज्जुषः कस्तुलास्ते तु नाथ ! ॥ ११ ॥ कति त्वद्गुणान्काशहासेऽङ्गौरा ।
 न लोहद्वयं कुर्वन् आतत्रिविश्वान् स्वर्चीरे कियत्रह्यति स्वर्णमन्त्रा-धिगत्येश ! निःस्यो हिरण्यकितिधम्
 ॥ १२ ॥ स्रग्धरा वृत्तं ॥ इत्थं श्रीआदिनाग्रस्तवनमतिमतिप्राप्तसिद्धान्तसरैः कालेऽस्मिन् दुःखमारे
 प्रचलमवपतो नूरिपालण्डजाले ॥ यैर्जनं शासनं सत् प्रकटितममलं सम्पगुञ्जासितं च अबलूनां
 द्वितीयं परमशिविपृथक्कृत्य पार्श्वस्वमार्गम् ॥ १३ ॥ तेषां विद्याक्षिप्रेतरविवुषशिरोलङ्घ्यापा-
 र्श्वेनन्दोपाध्यापानांप्रयादिप्रतततरुगणोन्मूलनेन प्रज्ञाणाम् ॥ चञ्चलारित्रज्ञाज्ञां भवजलनिपतत्प्राण-
 नृनारकाणाम् स्वर्गज्ञानीरक्षरोज्वलतरलपयशःपावितद्वमातलानाम् ॥ १४ ॥ गीतिः ॥ चरणार-
 विन्दसेयन-मधुपः शिष्याणुवरदराजाख्यः ॥ जन्मतिरपि निजदर्पा-चकार चित्तार्तितापहरम् ॥ १५ ॥

॥ इति श्री वाचकवरमुनि वरदराजेन कृता श्री युगादिवेदस्तुतिः संपूर्णा ॥

॥ श्री आचारंगसूत्रना लोकविजयाध्ययननी सज्जाय ॥

" एत आंश आरुहरे दीवी दाक्ष्य द्राक् " ए-राग. (अथवा) जेम तरुणाकुं पादंडुजी, पडतां न लागे वार-ए देशी.
 श्री आचारंग सूत्रनोजी, अध्ययन वीजो एह ॥ लोकविजय नामे करीजी, जाये अरिहंत
 तेह ॥ १ ॥ (सुख सीख) रे प्राणी परिहर विषय कषाय, जेम अनुपम सुख थाय रे प्राणी. ॥ ए
 मोंदली ॥ लोक दाखे इहां जालीयेजी, विषय कषाय प्रसंग ॥ विजय केहेतां ते जीतवाजी, जेथी
 थाय दुःख जंग ॥ रे प्राणी ॥ २ ॥ बीजांकूर न्याये करीजी, विषय कषाय संबंध ॥ चतुरंगति
 जमगा तणोजी, तेह्यी थाय ठे बंध ॥ रे प्राणी ॥ ३ ॥ नरक तिर्यचगेंते दुःख लेहेजी, वलि
 यलि गरजनावास ॥ कर्म ताये तप्यो जीवमोजी, जन्म जराने नास ॥ रे प्राणी ॥ ४ ॥ आधि
 उराधिने व्याधियेजी, ते अति दुःखीओ होय ॥ मदा मोद प्रादे मद्योजी, कषा एक सुखिउ म

જોય ॥ રે પ્રાણી૦ ॥ ૫ ॥ ઇત્યાદિક તે અર્તર્થનાજી, કારણ કારજ નાવ ॥ જાણી તજોને લો-
 જીયેજી, સુ અવતરનો લાવ ॥ રે પ્રાણી૦ ॥ ૬ ॥ આર્યકેત્ર ઉત્તમ કુલેજી, પામી નર અવતાર ॥
 ધર્મ અચળ રુચિ ઉદયમેજી, અપ્રમત્તતાને ધાર ॥ રે પ્રાણી૦ ॥ ૭ ॥ નવ શતકોટી વોદિલોજી,
 જાણી અગસર એદ ॥ સંયમ અનુષ્ઠાને રમેજી, સમય દરશી મુનિ તેદ ॥ રે પ્રાણી૦ ॥ ૮ ॥ ચિત્ર
 જીવે વલો જંબુવેંજી, ગજસુકુમાર મુનીશ ॥ ત્રિપય કપાય વેલિ ટેવિનેજી, પામ્યા મુક્તિ જગીશ ॥
 ॥ રે પ્રાણી૦ ॥ ૯ ॥ ત્રિપયાદિકર્માં જે ફર્યાજી, બ્રહ્મદત્તાદિક તેદ ॥ નરકગતે દુઃખ ઓગવેજી,
 દજી સુખી નાવ્યો વેદ ॥ રે પ્રાણી૦ ॥ ૧૦ ॥ હમ જાણી નધિ પરિદરોજી, મ કરો એદશું રંગ ॥
 જેથી વેમે તુમે પામદોજી, મુક્તિવધુનો સંગ ॥ રે પ્રાણી૦ ॥ ૧૧ ॥ નાગપુરીય તપાગચ્છેજી,
 શ્રીવાતૃત્તચન્દ્રમૂરીન્દ, તાસચરણકજસેવતાંજી, કંદે મુનિ સાગરચન્દ ॥ રે પ્રાણી૦ ॥ ૧૨ ॥

॥ इति श्री लोकविजयाध्ययनस्वाध्यायः संपूर्णः ॥

कुंभनाथ अरि मल्लि सुहंकर, मुनिसुव्रत नमि नेम; पार्श्व वीर ए जिन चोवीश, जगवत्सल जगगुरु
जगदीश, प्रणामीजे घरी प्रेम ॥ ३ ॥ (ढाल २ जी. प्रथम सुपन गज निरख्यो—ए देशी.) प्रथम
नरत नरेश, बीजो सगर सुरिंद, मधवा बीजो लुदार, चोथो सनतकुमार ॥ ४ ॥ पांचमो शान्ति
चक्रीश, ठगे कुंभुं गलीश, सातमो अरि नरनाथ, अठम सुभ्रूम सनाथ ॥ ५ ॥ नवमो पदमसंरेश,
दरिपण दशमो कदेश; इग्यारम जय ताम, वारमो ब्रह्मदत्त नाम ॥ ६ ॥ एह चक्रीसर बार, क्षेत्र
नरत शिषागार; मधवा सनतकुमार, पहुंचता सरग मजार ॥ ७ ॥ सुभ्रूम अने ब्रह्मदत्त, सचमो
नरप निरत; आठ थया शिवगामी, ते प्रणमुं शिर नामी ॥ ८ ॥ (ढाल ३ जी. मुनिवर आर्य
सुहस्ती—ए देशी.) पहिलो त्रिपुष्ट जाण, द्विपुष्ट दूसरो, तीजो स्वयंप्रज्ञ जाणिये ए; पुरुषोत्तम
चोप, पंचम परगमो, पुरयसिंह प्रमाणिये ए ॥ ९ ॥ ठगे पुरप पुंमरीक, दत्त तीम सातमो,
लखमण नामे आठमो ए; नवमो कृष्ण नरेश, ए नव केशव, प्रद छठी ए पण नमो ए ॥ १० ॥
तिहां पहिलो नामुदेव, नारकी सातमो, अगला पांच ठगी गया ए; सातमो पंचम नैर, चोथी

આઠમો, નવમો ત્રીજી નારાયણ ॥૧૧॥ અચલ વિજય ને પ્રહ, સુપ્રજ સુદર્શન, આનંદન શુભ્રમતિ
 એ; સમચંદ્ર વલગ્રહ, વલદેવ એ નવ, આઠે ધયા શિવગતિ એ ॥ ૧૨ ॥ વલગ્રહ ગ્રહલોક, કાલ
 નસપ્પણી, જાશે શિવ કુળ સાસણે એ; અગ્રવા નિપુલાક નામ, તીર્થકર હોશે, ચન્દ્રમો દમ વહુ
 શ્રુત ખણે એ ॥ ૧૩ ॥ (ઢાલ ૪ થી. કુમરપણે પ્રભુ રહેતાં કાલ સુલે ગમે એ દેશી.) અશ્વમીવ
 ને તારક, મેરુક ચલિમધુ તિસા એ, નિશંખ અને પ્રહ્લાદ, રાવણ જરાસિંધ જસા એ; એ નવ પ્રતિ.
 વાસુદેવ નરકગતિ ગામિયા એ, તોપણ જાવિજિનેશ કેહ પ્રણમું સયા એ ॥ ૧૪ ॥ (ઢાલ ૫ મી.
 સફલ સંસાર અન્યતર એ હું ગિણું એ દેશી.) શાંતિ ને કુંશુ અર એદ ખવ એકહી, ચક્રધર તીર્થકર
 દોષ પદથી લહી, વીર વાસુદેવ અરિહંત ખવ જુગુઆ, દેહ ત્રિણસાઠ પણ જીવ ગુણ સઠ હુઆ
 ॥ ૧૫ ॥ વાસુદેવ વલિય નલદેવ કેરા પિતા, એકહીજ આપ નવ એણ લેલે ઠતા; ત્રીન ચક્રધરતણા
 મિલિય વોરે ટઢ્યા, એમ ત્રેસઠના તાત ડગવન મિલ્યા ॥ ૧૬ ॥ ત્રીન ચક્રવર્તતણી ઢાલી વીજે
 જિશે, માય સહુની પ્રહ સાઠ લેલે ડશે; એદ નરરણનો ધ્યાન જે નિત ધરે, તેહ સુરપદ લહી

मोक्ष पदवी नरे ॥ १३ ॥ (कलश.) इमं धुण्यो तीर्थंकर चक्रीसर वासुदेव बलदेव ए, प्रतिवासुदेव
सुतेन जेदनी करे मुर नर सेव ए; तेसवशिलाका पुरुष उत्तम जयवैता वरतो सदा, प्रह समय
तेदनां चरणपंकज “ बलतचंद्र ” नमे मुदा ॥१८॥ इतिश्री युगप्रधानकनकचन्द्रसूरीश्वर संतानीय
मुनिगजश्री वक्तव्येणकृतं स्तवनम् ॥

॥ निंदापरिहारनी सज्जाय. ॥

॥ मारगदेवक मोक्षनो रे, केवल ज्ञान निधान — ए राग ॥

चेतनशुं मन लाइयेरे, परिहरि पापप्रमाद; बलि विशेषे टालवोरे, विरुवो परपरिवावो रे
॥ १ ॥ समता मन धरो. परनिंदा बहु दोषो रे, गुण प्रकट करो ॥ जिम पामो जव
मोखो रे, समता मन धरो. ए आंकणी ॥ खिणमांछि संयम सह गमेरे, जे संख्यो
जिरकालः परनिंदा करतो जतीरे, बोले उपदेश मालोरे ॥ स० २ ॥ जेहने जे दूषण वियेरे,
तेदिन पामे घार; पंचम अंगे जाणवोरे, जव जग जिणे संतापो रे ॥ स० ३ ॥ परनिंदा पातक

कह्योरे, बीजे श्रंगे विचार; नरकादिक दुख अनुत्तरोरे, करि तेहनो परिहारो रे ॥ स० ॥ ४ ॥ आप
 नखाणे अधिकतार, आठ मंदं अति लीण; जिणे दूषणे पर दूषियेरे, ते परत्तने लहीए हीणोरे ॥ स०
 ५ ॥ लोकिरु प्रंगे इम कह्योरे, परनिंदक सोबाग, जिहां ते जाये जलें करीरे, ते सीचीजे मागोरे ॥
 स० ॥ ६ ॥ परनिंदक पर पूठनोरे; मंस करे आदार; दशवैकालिके इम जणयोरे, पंक्ति लदशे सारो
 रे ॥ स० ॥ ७ ॥ अग्निदंत गुरु धर्म संघनोरे, सुरनिंदा मिश्र्यात; समकित होय प्रशंसतारो, बीजे
 श्रंगे विरूपातो रे ॥ स० ॥ ८ ॥ परगुण द्विये संज्ञारियेरे, अथगुण परिदरि दूर; श्रीपार्श्वचंद पाये
 नमी कह्येरे; मुनि ज्ञानो आणंद पूर रे ॥ समता मन धरो ॥ ९ ॥ इति स्वाध्यायः ॥

॥ श्रीजीरापद्धिपाठक आदिश्वराजिनस्तुतिः ॥

अनुष्टुप् नृत्तं ॥ देवदेवैर्देवितं देवं, नाजिभूपतिनंदनम् ॥ वृषज्जांकेन संयुक्तं, तं सार्धं प्रणमा-
 म्यहम् ॥ १ ॥ मरुदेवांगजन्मानं, साधुबंधसुसेवितम् ॥ केवलज्ञानजास्वंतं, तं देवं स्तोमि
 नायतः ॥ २ ॥ सुगसुरनैर्ज्ञाणं, पूज्यं गुणगणैर्वृतम् ॥ तृतीयारनजोदीपः, दीपं वंदे मुदा सदा

૧૫૫
૧૫૬
૧૫૭
૧૫૮

મોકલ વણ્ણી રે ॥ ૧૩ ॥ (વડવા.) હમ દુનનો નીબંધર ચક્કીસર નામુદેવ બલ્લદેવ ૯, પ્રતિયાસુદેવ
 મુનિ મેહલો રે તુમ તર મેર ૯; ચેમડલિડાયા પુન્ય બનમ ત્રયચૈતા વરતો સદા, પ્રહ સમય
 રહેનો લાભવેક જ " રમનવેદ " નમે મુદા ॥૧૬॥ દનિશ્રી યુગપ્રવાનકનકચન્દ્રસૂરીશ્વર સંતાનીય
 મુનિગણવી રમનવેદનું સ્વતનમ્ ॥

॥ નિંદાપરિહારની સજ્જાપ. ॥

॥ રમનવેદનું દોષનો રે, કેવલ દાન નિરાન — ૯ રાગ ॥

રેવનમું મન તરવેરે, પરિહારિ વાગમમાદ; વલિ નિમેરે ટાલવોરે, વિરુઓ પરપરિવાનો રે
 ॥ ૧ ॥ મમતા મન યમે. પરનિંદા વહુ દોનો રે, ગુણ પ્રકટ કરો ॥ જિમ વામો જય
 મોહો રે, મમતા નન યમે. ૯ ઢાંકળી ॥ નિળમાંદિ મંયમ સહુ ગમેરે, જે સંચ્યો
 હિરકાત; પરનિંદા કરવો જનોરે. જોલે તરવેદા માણેરે ॥ સં ૨ ॥ જેદને જે દૂષણ નિયેરે,
 કેદિત રમે કાન વનમ દમે કાળયો તર તર જિળે મંતાનો રે ॥ ૫ ॥ ૩ ॥ પરનિંદા વાનિક

कक्षारे, बीजे अंगे निचार; नरकादिक दुल्य अनुज्वरे, करि तेह्नो परिहारो रे ॥ स० ॥ ४ ॥ आग
 बलाणे अधिकतार, आठ मंदें अति लीण; जिले वूपणे पर वूखियेरे, ते परजने लहीण दीणोरे ॥ म०
 ५ ॥ लोकि क प्रये इम कळोरे, परनिंदक सोबाग, जिहां ते जाये जलें करीरे, ते सौनीजे मांगोरे ॥
 स० ॥ ६ ॥ परनिंदक पर पूठनोरे; मंस करे आहार; वशनैकालिके इम जाणोरे, पंक्ति लड्डो सारो
 रे ॥ स० ॥ ७ ॥ अगिंदत गुरु धर्म संगनीरे, सुरनिंवा मिश्यात; समकित होय प्रशंसतारे, श्रीजे
 अंगे विख्यातो रे ॥ स० ॥ ८ ॥ परगुण द्विये संजारियेरे, अथगुण परिद्धरि दूर; श्रीपार्श्वचंद्र पाये
 नमी कहेरे; मुनि ब्रह्मो आणंद पुर रे ॥ समता मन धरो ॥ १ ॥ इति स्वाध्यायः ॥

॥ श्रीजीरापल्लिपाटक आदिश्वरजिनस्तुतिः ॥

अनुष्टुप् वृत्तं ॥ देवैर्देवितं देवं, नाजिभूपतिनंदनम् ॥ वृषज्जोकैः संयुक्तं, तं सार्धं प्रणमाम्यहम् ॥ १ ॥
 मरुदेवांगजन्मानं, ताधुचंरसुतेयितम् ॥ केवलज्ञानजास्यंतं, तं देवं स्तोमि जावतः ॥ २ ॥
 सुरासुरनैराणां, पूज्यं गुणगणैर्वृतम् ॥ तृतीयात्मजोदीपः दीपं वंदे मुदा सदा

भञ्ज न तेजजी ॥ प्रीति० ॥ १ ॥ नाए नखो कोइ सहस वरस लगी, किरिया करो अनंतजी;
 कथे तरस्या कोन्नि वरस लगी, जावे नखो जगवंतजी ॥ प्रीति० ॥ २ ॥ संपम पालो कोन्नि वरस
 लगी, एदावो एदान असमानजी; मुनिपणो जजी रहो वनवासि, करो बहु घूमरपानजी ॥ प्रीति०
 ॥ ३ ॥ मुन मुंदावो लोच करावो, नगन रहो गृह वेदाजी; जटा वजारो तिलक वषावो, जावे
 दूवो दरदेशजी ॥ प्रीति० ॥ ४ ॥ जोगी जंगम पति संन्यासी, वेय अनेक प्रकारजी; ले ले मूस्या
 वार अनंती, न दूवो को निस्नारजी ॥ प्रीति० ॥ ५ ॥ प्रीति न तोम्नी अधिकी कोम्नी, सकलगुणो
 प्रधानजी; मोनम गणधर सपने चावो, न लहे केवलज्ञानजी ॥ प्रीति० ॥ ६ ॥ सिजंजव घलदद
 पुरवदर, नेदल देगो मनाकजी; आंसु नालया नपण यकी जिन, सबल प्रीतीनो ठाकजी ॥ प्री०
 ॥ ७ ॥ हरत कंठर कंधे लावो, बलनच आप ठ मासजी; रीसाणो जाइ नचि बोले, जमियो
 ददु वनदासजी ॥ प्रीति० ॥ ८ ॥ बायनजी हुं बंधी रानिदा, द्याचे तांतल तारजी; वार वरस
 लगी लाउ ते कोण्ण, मुनिवर दाइकुमारजी ॥ प्रीति० ॥ ९ ॥ दासुपपनि वदु नरसगं कीभा, प्रीते

हुवो अंधजी; रामचंद्र सीता मन साचो, वांचो एह संबंधजी ॥ प्रीति० ॥ १० ॥ जीव संजुततणो
 मरी हुत्त, ब्रह्मचन चक्रवारजी; हा कुरमति कुरमति करंतो, पहुतो नरक मजारजी ॥ प्रीति० ॥ ११ ॥
 बार वरस लग्गी चारित पाद्यों, नारि नागिला ध्यानजी; जावदेवें ए संपम ओढ्यो, जोढ्यो प्रीतिगुं
 मानजी ॥ प्रीति० ॥ १२ ॥ घर परिवार तजी नाट कियो, कंचे उपाढ्यो वंसजी; इत्तापुत्र अति
 प्रीते नन्दियो, शिवगामी सुप्रदांसजी ॥ प्रीति० ॥ १३ ॥ शिवगामी रहनेमि कमीश्वर, राजिमतीतुं
 रूपजी; देखी ध्यान श्रको जे चलयो, प्रीति अलख स्वरूपजी ॥ प्रीति० ॥ १४ ॥ लालुमांदि लट
 धई मरीने, प्रीते चारे नारजी; एद अचंचो देखी हुत्त, बैराग्यो जरतारजी ॥ प्रीति० ॥ १५ ॥ बालक
 मारी मंस जले ए, वीसे ए अणगारजी; प्रीति बेढा इम सीखिया, नृगु नृगुनी बलि नारजी ॥ प्रीति० ॥ १६ ॥
 ॥ १७ ॥ दही मांदि उग्रव बहु घाली, प्रीते मुनिने वीघजी, दरसपनि मुनि अणतण कीनो, एद
 अकारिज कीघजी ॥ प्रीति० ॥ १७ ॥ गौतमने केसी मुनि पूढे, संसारमांदि कुण पाशजी; प्रीति
 पाश ठे अति जयंकर, उत्तराध्ययन सुजापजी ॥ प्रीति० ॥ १८ ॥ रातें उग्रयो दासी प्रीते, लेवा

“सर जे किरास” इस गीते, श्री मंदने जयजयकारत्री ॥ प्रीति० ॥ ३६ ॥ इति श्रीमन्नागपुरीय-
 द्वादशाष्टोपवासकेसरधौमदत्तर्षीरामुनिनाकृतः स्वाध्यायः ॥

अथ श्रीगजर्षि मुक्तोत्पत्तीनी मञ्जाप.

(शत) गोदस गोदस गलदर पाये नमी ए, गादगुं गादगुं श्री मुनिराय के; नामे मुक्तोत्पत्ती
 दुर्लभो ए, मुंदर मुंदर केन्त काय के. गोयम. (दू०) राए नमी सायु मुज्जाण केरा कहु
 कहेन मोदामल, एक लाग जोदण कीर जंवु नगदेव निदां नलुं; साकेत नामे नगर मोदुं
 भेजेए निदा भजिदो, जितथमो पुगे मरा गुगे दान ने गुन गाजियो ॥ १ ॥ (दल) तमु
 एर कम एर नारी मोदामल ए, स्वे ए स्वे ए रंजमजान के; राजी मदेनी नमी ए, मुक्तोत्पत्ती
 मुक्तोत्पत्ती काम कुंदर के तमु (दू०) जालीए गुनवंत गीते गम रंगे नवि रमे, सखितांग मुर
 किम मुंदर रमनी जेम रोमि दुंदर रमे; इह दिहस भोजिखर जेम्मा चर्यहार जगा की, नज्यागुं

परय्यों बेवो राजनीति घेर खरी ॥ २ ॥ (दास) नरपति नरखे नयणने ए, सूरज सूरज
 प्रहण आकाश के; चतुर पणे इम चित्ते ए, रवि किम रवि किम पनियो पास के. नर. (चूटक)
 बयणढां गडां राज अंघे अहो अधिर संसार ए, शशि सूर सरीखा प्रहण पामे कर्म बियम अपार
 ए; पुत्र परिजन पशु पराक्रम कोइ न आम्हो आव ए, संवेग रंगे राय चडियो जायना डम जाय ए ॥ ३ ॥

(दास २ जी गीता ठंदानी) (चालती) तव राजा रे कहे कुटुंबी पुरुषने, सज्जाइरे करो
 बोल्लावो सज्जनने; नृप पदवी रे कुमर सुकोशलने बिये, कीर्तिघर रे नूपति चारित्र तव बिये.
 (चू०) तव बिये चारित्र खरो पाले बोन टाले तेहना, तप करे डुःकर साधु सुंदर लाज द्ये निज
 देहना; ग्रामानुग्रामे बिहार करतां तप चोमासी पारणे, साकेतपुर मुनिराय आवे जमे घर घर
 चारणे ॥ ४ ॥ (चालती) इण अवसर रे सहदेवी गोले चमी, इति देखी रे राणी घण क्रोधे नडी;
 तेमावी रे चरयादार प्रते जणे, इण मुनिघर रे शुं करियो ठे आपणे (चू०) आपणे नगरे म
 आववा द्यो जाइ वरजो एहने, तव नकर आवे साधु पासे उल्लखे कपिरागने; ते वचन राणीतणा

॥ १३ ॥ तिले ते देरे झूँदो सदी, मेरे टोरे कुंवरनो जामतो; कोय कसित वेताहीनो, जद
 दूँदो रदूँदो ताम हो ॥ १० ॥ १५ ॥ देवी दारदमंदि पडयो, बैसंनारे पुरन जेद तो; रूप
 देरे बीरामनो, सो रिण कुंवर न जेदे नेद तो ॥ १५ ॥ बाप गिहूँये प्रति घणो, हवो
 कुंवरने मोरए हए हो; हउनी कुंवर लडियो, जद दूँदो तन नेद अगाद तो ॥ १० ॥ १६ ॥
 ॥ १६ ॥ मुर लेप लरे, दानी नावे गिर परचंफ तो; ययो मनेतन कोयगं, जद कियो कुंवर
 दूँद रदूँदो ॥ १० ॥ १७ ॥ मरलंदनो होवा जनी, दाने मुर गियावर कोडि तो; नटि करे
 कुंवरना पन, उर उरदर करे दमजोनी तो ॥ १० ॥ १८ ॥ इस जदा खेद नासियो, देले
 मरन नरद मरुए के काउ रदंनि रदमनो, तेउ जिनो दामिनी ऊवधार तो ॥ १० ॥ १९ ॥
 ॥ १९ ॥ दमजो दमजो दमजो, दिदमर दमन कर दति नार तो; कुंवर खेदे नुमे होमजो, जिनो ए
 दूँदो ॥ १० ॥ २० ॥ दिन दंते कुंवर जले, यमगंममगुरि दयो गियात मो
 ॥ २० ॥ २१ ॥ काउमर, कुंवर ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥

વેગે તત્ત દીધો માત્ત તો; કૃપિનો વચ્ચત્ત મિટ્યો સદી, જિણે કહિયો એહયો અદિનાણતો ॥ ૨૨ ॥
 માનસસર જે આવસી, જદ્દ તણો જપ કરસી જેહ તો; એ કન્યા આવે તણો, હોસી ચર તેહીજ નિ-
 સંવેદ તો ॥ સ૦ ॥ ૨૩ ॥ ઇમ કહિ તે પરણાવિયા, વાસન્નવન સૂતો સુવિચાર તો; સેજ થકી
 ધરણી પડ્યો, જાગતાં દેલે એહ પ્રકાર તો ॥ સ૦ ॥ ૨૪ ॥ મનહી વિમાસી ચાલિયો, એકલમલ્લ
 અટવીને સંગ તો; ગિરિશિયરે જિદાં ઘર થવે, દેલિ ગયો તિદાં મન રંગ તો ॥ સ૦ ॥ ૨૫ ॥
 કરુણાસ્વરે એક કામિની, કરત જપે મુલે સનતકુમાર તો; તિણે તે પૂઠી એમ કહે, મંનને મેલ
 તેદજ ખરતાર તો ॥ સ૦ ॥ ૨૬ ॥ સાંનલો પુર સંકેતનો, સુરજિચંદ રાજા ઘરં નારિ તો; ચંદ્ર
 જસા મુજ માપડી, વૂત્ત એક આઠ્યો સુવિચાર તો ॥ સ૦ ॥ ૨૭ ॥ રૂપ દેલાહ્યો કુંમરનો, તિણિ
 મુજને તત્ત ઝર નેહ તો; વીજે ઘામે માગણો, તાત ક્રિયો સુણી માદરો તેહ તો ॥ સ૦ ॥ ૨૮ ॥
 ગોલેં ચની હું તિણસમે, વિદ્યાધર અપહરી તિવાર તો; ઇણ શ્રાનંક મૂકી ગયો, ઇમં કહેતાં વલિ
 હુદ્દ તે વાર તો ॥ સ૦ ॥ ૨૯ ॥ અતનવેગ લેરીંદનો, સુતવજ્રવેગ ઉપામે નારિ તો; તતંલિણ કુંચ-

रे ते हण्यो, घरणी पन्यो मुष्टिप्रहार तो ॥ स० ॥ ३० ॥ सनतकुमारे ते वरी, अस्त्रीरत्न
सुनंदा नाम तो; रूपगुणै अति आगली, चक्रीश्वर सुखनो अतिघाम तो ॥ स० ॥ ३१ ॥ तस जगनी
संध्या बली, आबी बंधव मुअ्रो देखी तो; कोपे चढी बली उपसमे, निमित्तवचन संजारे विशेष
तो ॥ स० ॥ ३२ ॥ जे तुज बांधवने हण्णे, ते ताहरो दोसी भरतार तो; दशो कहीने कुमरशुं, पाणी-
प्रदण करे तिलि चार तो ॥ सु० ॥ ३३ ॥ तिण अवसर दोष आविया, विद्याधर बोले विख्यात
तो; तुम ऊपर आवे बनी, जे तुम पुरुष हण्यो तस तात तो ॥ स० ॥ ३४ ॥ जवनवेग नरपति
थली, चंदवेग बली मेली साथ तो; आया तुम सेवाजणी, करो कृपा अम ऊपर नाथ तो ॥ स० ॥
३५ ॥ तिण अयसर संध्याबली, विद्या खचर संबंधी जेद तो; कुवरने आपे सही, असनवेगशुं
मृशे तेद तो ॥ स० ॥ ३६ ॥ वढतां चार घणी थइ, असनवेगनो कीघो घात तो; राज लियो
सयि तेदनो, पाले सनतकुमार विख्यात तो ॥ स० ॥ ३७ ॥ विद्याधर सवि ओलगे, सुख बिलसे
सुर जेम उदार तो; चंदवेग इम बीन्चे, सोकन्या परयो मुजसार तो ॥ स० ॥ ३८ ॥ एक दिन

मुजने दाखव्यो, पालिप्रदण तलो अहीनाण तो; आठ रमणि जे परणको, जवनवेग राजानी जाण
 तो ॥ स० ॥ ३ए ॥ पुरजवना बैरणी, जेके अस्ताक मनाव्यो दारि तो; ते कारण वली पुत्रियो
 बैर किसीपरे हुओ तिवार तो ॥ स० ॥ ४० ॥ इणि बोले तिहां ज्ञानशुं, सांजल एहनी पूरव
 यात तो; कंचणपुर राजाजलो, बिक्रम जश जुवने विख्यात तो ॥ स० ॥ ४१ ॥ सारथवाह तिहां
 बसे, नागवच घरे अपनर नारि तो; विस्तुसिरी नामे सही, नृपनी दृष्टि पढी इक वार तो ॥ स०
 ॥ ४२ ॥ अंतनर मांदि घरी, रक्त हुओ राजा तिण साथ तो; बीजी नारि न सांजरे, न्याय तलो
 तेन गणे काग्र तो ॥ स० ॥ ४३ ॥ तिण दुबे ते गहेलो धयो, नागवच तेहनो जरतार तो; तेह
 जवन सुबे छरे, जमे नगरे तेदिज संजार तो ॥ स० ॥ ४४ ॥ जूपति लज्जा अगणी, अगणी
 अंतनर सार तो; विस्तुसिरि इक मन बसी, राजतणी वंसी कणवार तो ॥ स० ॥ ४५ ॥ राखी
 सनि एकजी मिली, पंचसयां मिलि कीधो मंत तो; कामण जोगे ते दली, विस्तुसिरिनो एद वृत्तंत
 तो ॥ स० ॥ ४६ ॥ योगकवित राजा हुयो, विक्रमपणे इम बोले बोले तो; एहनो साथ न भेलशुं,

मोद न वंदे तेद निदोय तो ॥ स. ॥ ४३ ॥ पासे नित वैगो रहे, मंत्रीसर कीधो परपंच तो;
प्रष्ठन पणे अटवी घरे, मृतक तणो ए जाले संघ तो ॥ स. ॥ ४८ ॥ तस अणदीठे परिहरे; न्रूपति
असनादिकसवि जोग तो; अइने देखामे जेतले, मृतक तणो थयो जूंनो जोग तो ॥ स. ॥ ४९ ॥ तव
नृप संवेगे चम्यो, दीक्षा ले मोटे मंमाण तो; चरण करण पाली करी, त्रीजे कलपे लह्यो शुभ्र
वाण तो ॥ स. ॥ ५० ॥ चत्रिय रत्नपुरे ऊपनो, शेठ कुले जिनघर्मी नाम तो; समणोपासक
जाणीये, जेइयो नाम तियो परिलाम तो ॥ स. ॥ ५१ ॥ सारअवाह मरण लहे, विकलपले रमणिने
राग तो; वंजण कुले ते ऊपनो, अनुक्रमे हुन त्रिवंदी माग तो ॥ स. ॥ ५२ ॥ तप दुइ मासी
आचरे, रतनपुरी आच्यो इक वारतो; राय घरे पारण जशी, तेम्यो तापस अविचार तो ॥ स. ॥
॥ ५३ ॥ जिनघर्मीने तिले समे, पेखत सवन्न जराणो रीस तो; पूरव येर तणा उके, रायप्रते
बोले गुजगीरा तो ॥ स. ॥ ५४ ॥ एइनी पुंठे पारणो, मुजने ठे करयानो जाव तो; राय वचन
झंगी घरे, तिले तेइयो मांडया प्रस्ताव तो ॥ स. ॥ ५५ ॥ आचकनी पुंठे घरे, प्रांचानो जांजन

जरी खीर तो; डुटपले जीसे तिदां, प्रगथ पल्यो ने रुधिर शरीर तो ॥ स. ॥ ५६ ॥ वेवन शुं
 निज घर गयो, श्रावक मन थाले बेराग तो; वीख ग्रही कानसंगे रह्यो, पनर पनर दिन वीसने
 जाग तो ॥ स. ॥ ५७ ॥ मांस जखे ते पंखीया, इम डइ मास तले अयसाण तो; आराधी सुरपति
 हुनो, पहिले कव्व थइ तस आण तो ॥ स. ॥ ५८ ॥ तापस ते वाहन पयो, इंड तलो एरावण
 जाण तो; कठीन दिपे तप आचर्यो, तेइनो फल एइयो निरवाण तो ॥ स. ॥ ५९ ॥ तिदांथी
 तिरि नरना जेवे, जमत थयो अस्तापि विमान तो; इंड चवीने तुमे थया, सहदेवी उररयणनिधान
 तो ॥ स. ॥ ६० ॥ कपिनो कहण निवेदियो, चंमवेगे नरवर त्रिणि ठाण तो; सनतकुमारे ते सुएयो
 सो कन्या परली तस जाण तो ॥ स. ॥ ६१ ॥ एवंकोरे एकसो, वडा अधिकी रमणिनो जोग तो;
 जमर रमे जिम मालती, विविध परें तिम बिलसे जोग तो ॥ स. ॥ ६२ ॥ अन्य दिने इछा उपनी,
 मानससर जोबाने काल तो; इण शानक आवी रहा, मिलन हुनो एतुम्हशुं आज तो ॥ स. ॥ ६३ ॥
 अयसर जोइ वीनेवे, मित्र कुंवरने वे कर जोनी तो; चाल तुं दधिणापुर जली, जननी पिताना

जले परिणाम तो ॥ स. ॥ ८१ ॥ कुंवर पले मंनवि पले, संहसं पंचासं वरीस तो; लाखं वरपं
 समीपले, तिम चारित्र पादपुं सुजगीश तो ॥ स. ॥ ८२ ॥ अलसण संमेते करी, मासद्विसं पाले
 निरतिचार तो; कर्मखपी सिद्धे गयो, नामे दुर्गति दूर पलाय तो ॥ स. ॥ ८३ ॥ सोलहसं सितोतरे,
 भावण मुदि तेरसे प्रगथार तो; उजराध्ययन संक्षेपथी, वृत्ति थकी कीघो उछार तो ॥ स. ॥ ८४ ॥
 धीपार्श्वचंद्रगूरि पाय नमी, दरख घरी ए रचियो रास तो; मुनि उदप कहे जे जले, तिह घर
 भोगल लछि निगाम तो ॥ स. ॥ ८५ ॥ इति श्रीमन्नापुरीयबृहत्तपागच्छाधिराजयुगप्रधानं श्रीपार्श्वचन्द्र-
 मुरीश्वरशिष्यमुनिश्रीउदपचन्द्रेणकृतः श्रीसनतकुमाररासः संपूर्णः ॥

॥ श्रीवीरमन्नुना अग्यार गणधरनी स्तुतिः ॥

(उरजाति वृजं)-श्रीइंचनृतिं तूथवीमुपुत्रं, साक्षीषाखव्यादिगुणैः पवित्रम् ॥ जगह्मपन्नीतं ममो-
 रगाने, धीर्गोतमरभौमिभूतमप्यनम ॥ १ ॥ मुषामुषाद्याल्यधोविद्याम्, संपुस्तानंतमनोनिंतासंम ॥

विश्वैकविश्वाविलसद्भिन्नूतिं, त्रिये श्रये श्रीमुनिमग्निन्नूतिम् ॥ २ ॥ श्रीवीरवत्त्रिपदीनियानं, सुरा-
 सुरैः संश्रितसन्निधानम् ॥ संस्तुत्य सत्यं प्रभगानुन्नूतिं, सेवे मुनिं संप्रति वापुन्नूतिम् ॥ ३ ॥ निजान-
 वयांजोधिनिशुक्लचंद्रं, सत्यंविनिर्कृतसन्निद्धं ॥ व्यक्तीकृताव्यक्तसुयुक्तिस्त्रयं, व्यक्तंश्रयेश्रीध-
 नमित्रपुत्रम् ॥ ४ ॥ श्रीजह्नुलाकुक्षिदरीहरीशं, मीनध्वजध्वंसनसद्गरीशम् ॥ व्याख्यातचिख्यात-
 वपाख्यचर्म, स्तुते सुधर्माणमनंतवर्मम् ॥ ५ ॥ धनाधिपश्रीधनदेववंशे, मुक्तोपमां यः प्रदरीधरीति ॥
 श्रीमंदितः सद्गुणमंदितः स्व, निर्वाणसौख्यं चरीकरीति ॥ ६ ॥ सामौर्यजाया विजयासुधन्या,
 यया सुतो यो जनितो जनन्या ॥ तं मौर्यपुत्रं त्रिपदिसुपात्रं, स्तवीमि चामीकरचारुगात्रम् ॥ ७ ॥
 श्रीदेवन्नूदेवसदैवनेदने, देवी जयंतीसुपुनः सुनेदनम् ॥ न्रूमोदन्नोर्गोदगणेशैरकंपितं, श्रीवीरशिष्यं कथ-
 याम्यकंपितम् ॥ ८ ॥ (उपजातिवृत्तं.) सद्दर्शज्ञावपयरेण्यदेहं, सौभाग्य जाग्यासुदैवैकगेहम् ॥
 श्रीपारिजातो नमःस्तिहं, सुदाचलव्रातरमाश्रयेहम् ॥ ९ ॥ दीनार्थितास्त्रीकृतनामधेयं, श्रीदत्तवंश-
 वृक्षतन्नागधेयम् ॥ चातुर्यगंजीपंगुणैरदार्यं, मेतार्यजीयाह्लानितांगकार्यम् ॥ १० ॥ शिष्टोपदि-

निराशांत, रियेडे पाय उल्लास. ॥४॥ में प्रभु पेढ्योरे पास सोदासलो, सेवकजनसाधार; दंसण देखीरे
 यति वति वीतवुं, धी ग्रामसेलमडदार. ॥ में० ॥ ५ ॥ जिला दिन वेळारे सकली ते गडी, वंडुं श्री
 जिनगात्र; परपर पुरीरे ये जिन देशता, सारे जवियल काज ॥ में० ॥ ६ ॥ परपद चारे रे कडिशुं
 विगतभोर, ते धी गुरुमुखे चारो; वैमानिकदेव आंध उत्तरे, वेसे दशान मजार ॥ में० ॥ ७ ॥ बीजी
 परपर रायगला जके, धर्म मुलं मन जावि; बीजी परपद नारी मनुष्यनी, सुणे उज्जो तिक्षं आवि
 ॥ में० ॥ ८ ॥ पूर्व दिशिघारे आची हुतर, वेसे बहुता साय; जिनने प्रणमेरे दर्प हिये घणो, टात्री
 मत्त जावाय ॥ में० ॥ ९ ॥ बीजी परपद माहुणी गुणजरी, वैमानिकनी रंज; बीजी परपद
 जोर जायता, मनमाहे न पर दत्त ॥ में० ॥ १० ॥ दक्षिण दिशिघारे आची नेकतें, जगगुरु
 प्रलभे जेद; उपोनिषदकरुनारे दवी दरो, पदिता परपद दोड ॥ में० ॥ ११ ॥ जगनपतिनीरे देखी
 परपर, बीजी बेमे रंगि; बीजी परपद योरे व्यंतरी, यचन गुणे मनरंगि. ॥ में० ॥ १२ ॥ पश्चिम
 दिशिघारे आची कापडे, पदिता परपद दवर; चंरा गुण निज पदिचारुई, जेन जेरे निमंगल ॥ में० ॥

॥ १२ ॥ बीजी परपद जवनपति सहु, अदनिशि सारे सेव; जिनगुण गवे उल्लट अति घणे,
 बीजी व्यंतर देव. ॥ मे० ॥ १४ ॥ (ठाल बीजी.) परपद प्रति जिनजी कहै, तुमे सुणजोरे
 जनिपण लोप; मणुम जन्म ठे दोड़िहो, एतो लाधोरे हवे आले म खोय. ॥ १५ ॥ घनवाणी जि
 नवरतणी, जिले सुणतां हुए परमाणंद; पाप टले पोतातणां, जव जेनें यामानोनेंद. ॥ घन० ॥
 ॥ १६ ॥ हिसा मृया निवारीए, नविलीजे अदत्तादान; ब्रह्मव्रत रुं पालिये, टालिये अंगथी अंजिमान
 ॥ घन० ॥ १७ ॥ केवल पामी सिद्धि गया, तार्यो तिसां सधला लोक; पद कायानां पीहुरु, न
 तपाव्यो केहने मन शोक ॥ घन० ॥ १८ ॥ (कतदा.) जगि बीमजंजला कर्म गंजण जिले
 त्रेवीशम बंदिये, तसु नाम जपिये कर्म खपिये नेहवह्लि निकंविये; नयणोर नयरे वठराज शाह
 घरि देहरासरि जिन संक्रव्यो, सूरिंद श्री पार्श्वचंद शिष्य मुनि दापरजे वीनव्यो. ॥ १९ ॥
 ॥ इति श्री मन्नागपुरीपवृद्धतपागढाधिराजश्रीपार्श्वचंचन्द्सूरीश्वरशिष्यमुनिराजवापराजेन कृतं स्तवनं. ॥

आत्मशीदानी सज्जाय.

श्री यति मारग आदर्यो, परिहरि घर जंजाल प्राणीजी; राग ने दोष न ठंडिया, किम वंचीजे
काल ॥ प्राणी० ॥ १ ॥ चतुरपणे चित्त चित्तजे, नवजलनिधि दुत्तार प्राणीजी; पस्यो पहट
परा लेंगे, किम पामिश तस पार ॥ प्राणी० चतु० ॥ १ ॥ पहिलो जाणी सोदेल्लो, अब कांइ वोहिलो
मोग; प्रा० चपल तुरंगम ठे चम्यो, धिर करि कर अहि वाग. ॥ प्रा० च० ॥ ३ ॥ नयले निरखि
अवण सुण्यां, खिण खिण आणिश रोय; प्रा० विरस कहोश रसनारसें, कर्मतणो ए दोष ॥ प्रा० च०
॥ ४ ॥ शुरपणो तुज त्यां लगी, नहु देखे करवाल; प्रा० देखी देखि महारथी, जाजशि जिम शिशु-
पाल ॥ प्रा० च० ॥ ५ ॥ जाव घणे ययो संयमी, कायरपणो करीश; प्रा० परिसद सदेवा अवसरे,
वेज्जव कांइ गमीश. ॥ प्रा० च० ॥ ६ ॥ निण जोलम ललमी नदी, सुखे न उधने वार; प्रा० स्वर्ग
तणो इम सविकहे, ए संसार असार ॥ प्रा० च० ॥ ७ ॥ नयण अंजणा काने कुंमल नादा सुकताधार; प्रा०
काणर धीर पटेन्नेरे, परमण देली पिणार ॥ प्रा० च० ॥ ८ ॥ अण गारने कोहि मधी, गुण सग मार काणे

प्रा० तोही तुं याके नही, चउगति मांदि जमंत ॥ प्रा० च० ॥ ए ॥ जव काई तुज ऊपजे, खिण
 मन अतुभचरीस; प्रा० अमरस चीसारी करो, समर समर जगदीश ॥ प्रा० च० ॥ १० ॥ वलि
 वलि नरन्जय बोद्धिखो, लाघो आलोम हार; प्रा० राग दोष वे परिहरि, आवागमण निवार
 ॥ प्रा० च० ॥ ११ ॥ गुरु मुखें प्रयचन ते सुण्या, जण्या गुण्या बहु वार; प्रा० तिदां कपाय सवि
 टालवा; पदे पदे एदिज सार ॥ प्रा० च० ॥ १२ ॥ इम जाली व्रत पन्निवज्या, दशविष यतिनो
 घर्म; प्रा० प्रपम तिदां करवी कमा, एहिज मूल मरम्म ॥ प्रा० च० ॥ १३ ॥ बोलि वचन
 पलटिये, एगिरि गुरुज दोष; प्रा० इम गिणि दोष निवारिये, आली मन संतोष ॥ प्रा० च० ॥ १४ ॥
 अत्रि पयन जिम साप्रिया, कोच मान तिम दोष; प्रा० दहतां उगरो कियुं ? इसो विमासि ज्ञाय
 ॥ प्रा० च० ॥ १५ ॥ कोचें परदुख ऊपजे, कोचें मृदा बोलाय; प्रा० अदच असन्प संजायले, सहए
 व्रत दुलाय ॥ प्रा० च० ॥ १६ ॥ पञ्चख्यान करी परिदयो, परिग्रह ने आरंभ; प्रा० हुं जाणुं ते
 वंनिया, माया लोभ नवंन ॥ प्रा० च० ॥ १७ ॥ बहुश कुशील जे जिण कहा, सकशाई श्रुत

मोहः प्रा० ते उदमस्य न जालीए, जाल्या श्री जगनाद ॥ प्रा० च० ॥ १८ ॥ जमतां त्रिस्तुन
 जेवतो, पानक किशो न लाघः प्रा० होमा रमलिवर पामिया, दारणाइ श्री साय ॥ प्रा० च० ॥ १९ ॥
 मुक्तिरमलि एहनी मयी, इदग्ं पिर घरवासः प्रा० करतां तेदने मेलियो, थोरो मन उद्धास ॥ प्रा०
 ॥ २० ॥ श्रीगार्ध्वचंद्र सुरी शीखे, थोरे आप संज्ञातः प्रा० सुगुरु साखें जे जालियो, तेह
 यधन प्रति पात ॥ प्रा० च० ॥ २१ ॥ इति श्री युगप्रयानाचार्य श्री पार्श्वचंद्र मुरीणाकृतः स्वाध्यायः

श्रीरिपजदत्त ने देवानंदजीनी सज्जाय.

(देवी साक्षि मनीनी.)

दीरजितेसर दारिपजजी, मादलकुंद निवेदा; चेई बरुसाते रयाजी, देता धर्म उपदेदा.
 उगडीशन बिरजी तुम मम अपर न कोष, मानगिता जिये पावय्याजी, थाग गहेसो पुगलोप.
 ॥ जगजीवन. ॥ १ ॥ रिपजदत्त सुनी ए दयाजी, बलुट भोग न माव, देवानंदजी जगजी, जिन

वंदन पातक जाय. ॥ ज० ॥ २ ॥ नाणे ज्ञानसम वीपताजी, हरे अनाल अंधार; सो जिन वीर
पधारियाजी, साधे भ्रमण परिवार ॥ ज० ॥ ३ ॥ महालाज नामें सुण्याजी, अग्निगम अधिक
विशेष; किंचहु वंदण पूजयेजी, सांजलवो उपदेश. ॥ ज० ॥ ४ ॥ चालि प्रिय तसु वंदवाजी, इह
परजय सुखकार; तहज करी दरखे कहेजी, बेकर जोढी नार ॥ ज० ॥ ५ ॥ कौटुंबिक नर तेनि
याजी, देइ तेदने आदेश; धर्म यांन तुम सज करोजी, चाले ते सविशेष ॥ ज० ॥ ६ ॥ दामलुर
सोवन मेखसाजी, उव्यासिंग सुचंग; नाथ राशि सविरुपमेंजी, नीलकमल करिरंग ॥ ज० ॥ ७ ॥
इश्या वृयज जोत्री करीजी, घंटारय अन्निराम; तहज करी ते तिम कर्पुजी, सेवक सायों काम ॥ ज०
॥ ८ ॥ न्दण निलेखण तय करेजी, पहिरे बहु शिषागार; धर्म यांन आवी चहेजी, नारी ने जरतार
॥ ज० ॥ ९ ॥ निज परिघारे परिचर्याजी, आवे जिनवर पास; पंच अग्निगम साचवेजी, दंडे मन उल्लास
॥ ज० ॥ १० ॥ पंच अंगें नमि वीरनेजी, उज्जो देवाशंक; वदन कमल जिनवीरनेजी, निरखे मन आशंक
॥ ज० ॥ ११ ॥ खीर अमीसम घन ऊरेजी, विकते नयन विशेष; रोमराय सवि उल्लेखेजी, कंतुक

सले विरोध. ॥ अ० ॥ १२ ॥ अतिमिद दृष्टिये जोवतांजी, बीजी गौतमस्यामि; वंदी पूछे बीरेजी,
ए नारी कुल नामि ॥ अ० ॥ ११ ॥ सुण गोयम जिनवर कहेजी, ए सुत्र पूख मात; रिपजवन
जिये पिताजी, ए मुल निस्ती वान ॥ अ० ॥ १० ॥ ११ ॥ पूखपुत्र नेहे करीजी, आपो अति अनुराग;
अतिमिद दृष्टिये जोवतांजी, मुलि घर्म घेर बैराग ॥ अ० ॥ १५ ॥ समतारस चितपूरियोजी,
कोषो मस्तके लोह; यथाविचि चारित्र जियोजी, करे कयाय संकोच ॥ अ० ॥ १६ ॥ अंग इग्यार
जाले गुलजी, चारित्र पाले मोय; संलेखण रिपनदन नरेजी, करम लपाव्यां दोष ॥ अ० ॥ १७ ॥
दृष्टि पर चारित्र पात्रियोजी, देवाजंदा माय; चंदनवाला गुमली कनेजी, पाले निरतिचार
॥ अ० ॥ १८ ॥ मरी घर्म केवत लदीजी, गाम्यां अविचय गण; तेहन गुण दिये घरेजी, नहर
पर दलाम. ॥ अ० ॥ १९ ॥ इति ॥

श्री नयकुमारमुनिनी मज्जाय.

दार्ष्ट्य लड चित चिनेरे ११, मनले मेघकुमार; बीर दोहलो. निम्नोद नमरी लकीरे,

कहि आवे करतार, वीक्षा बौदिली. पाली जावे केम, साधु संतापे एम, नदी मुज नपर प्रेम,
कून् कह तो नेम. ॥ वी० ॥ १ ॥ रात हुइ खटमासनीरेहां, वेदन बघती आय; ॥ वी० ॥ दुखरां
दाघां माणसांरेहां, जनमारो किम जाय ॥ वी० ॥ २ ॥ आवे जावे उपरेरेहां, नर पतियांरी
नीन; ॥ वी० ॥ ए सह आप सवारथी रेहां, कुण जाले परपीन ॥ वी० ॥ ३ ॥ आगें देखी आवतां
रेहां. इस मिलता सहकोय; ॥ वी० ॥ द्विव साथी हुना पवी रेहां, सार न पूवे कोय ॥ वी० ॥ ४ ॥
वीक्षाळयु नीचे सुनेरेहां, काढण लागा कैद; ॥ वी० ॥ साचो काम सयां पवे रेहां, बैरी हुनावैव ॥ वी० ॥
॥ ५ ॥ जो हुं पहिली जाणतो रेहां, तो न करतो ए काज; ॥ वी० ॥ द्विव हुं पिण परचरा पम्योरे हां
मुष्टिन्नली बगराज. ॥ वी० ॥ ६ ॥ अथवा कयुं न गयो अजेरे हां, दारम न कीधी जाय; ॥ वी० ॥
आपणे हाथे आपणोरे हां, पग कदो केम कपाय ॥ वी० ॥ ७ ॥ ए नुघो ए मुदपति रेहां, वीनवशुं
महावीर; ॥ वी० ॥ मे म्दारे थें थोंहरे रेहां, सस्यो वस्यो (सयेंवयो) इणसीर. ॥ वी० ॥ ८ ॥ इम चितवीने
आन्वियोरे हां, प्रहसमें जिएवर पास; ॥ वी० ॥ वीर कहे किम साधुजीरे हां, वीसो आज उवांस

॥ दी० ॥ ए ॥ हाथीरे जव तुं हुवोरे हां; पर उपकार प्रधान; ॥दी०॥ सार करी शशलातलीरे हां,
वीधो अन्नयादान ॥ दी० ॥ १० ॥ सात विस वेवन सहारे हां, वीजें जव बहु जांत; ॥ दी० ॥
तिण डुल योगे ए किशुं रेहां, न करे केम निरांत ॥ दी० ॥ ११ ॥ वचन सुण्या महावीरना
रेहां, श्रवण अमृत समान; ॥दी०॥ ईहापोहें उपनो रेहां, जातीसमरण ज्ञान ॥ दी० ॥ १२ ॥
वीधो मिछा डुक्कनं रेहां, अन्नप्रद लीधो एह; ॥दी०॥ नयणपपे न कहं कवे रेहां, उपध हुं इण
देह. ॥ दी० ॥ १३ ॥ चतुरपणे चास्त्र लियो रेहां, सुधे मन परिणाम; ॥दी०॥ मुनि श्रीसार नमे
सवोरे हां; त्रिविध त्रिविध शिर नाम. ॥ दी० ॥ १४ ॥ इतिश्रीवादीन्द्रश्रीपार्श्वचंद्रसूरीन्द्र विनयश्री
सारमुनिराजेनकृतः स्वाध्यायः ॥

रात्रिभोजन निवारक सज्जाय.

मादी, पिण लायीणोरे माप. (पदेची)

अपनी तज गाऊ पमेजी, फुंरुळ पुर अयतार, दोळ यक्षोचर जांणीएजी, तेचना घट कुंमार

રે માનવ, રાત્રી જોજન વાર. દોષ અનંતા સુદાહ્યોજી, જ્યું ન પનો સંતાર રે ॥ માન૦ ॥ ૧ ॥
 રંજાજનની રૂપનીજી, પુત્ર સલૂણારે દોષ; હંસકુમર ખાડ વનોજી, કેશવ લહુડો દોષરે. ॥ મા૦ ॥
 ॥ રા૦ ॥ ૩ ॥ એકદિન રમતાં જોડિયોજી, સાધુ શિરોમણિ ઝૂ; વર્મધોષ નામે મુનિજી, આપા
 આણંદ પૂરે. ॥ મા૦ ॥ રા૦ ॥ ૪ ॥ સાધુ જાણે રયણી તણાજી, જોજન વાંદે જોદ; તેજની સુર સેવા કરે
 જી, મુક્તિ નહી સંવેદરે ॥ મા૦ ॥ રા૦ ॥ ૫ ॥ રાતે રાંધ્યો રાત જિમેજી, એ સુતકૃષ્ણ દોષ; વીદ્યા સંખ્યા
 રાત જિમેજી, પાપતણો વહુ પોષરે ॥ મા૦ ॥ રા૦ ॥ ૬ ॥ રાંધે રાંધી મ્હેલિયોજી, નિવસ કરે આંહાર;
 તે નર પાવે વાંધિયાજી, અતિ વહુ જીવસંદાર રે ॥ મા૦ ॥ રા૦ ॥ ૭ ॥ વિવસે રાંધ્યો વિને જમેજી
 ઘની તજે દોષ દોષ; પુન્યવંત તે નર પૂજિયેજી, જેનર એવા દોષરે ॥ મા૦ ॥ રા૦ ॥ ૮ ॥ સાધુ સમી
 પે સાંનલીજી, રાત્રી જોજન દોષ; વે વાંધવ વ્રત આરેજી, જાણી મન સંતોષરે ॥ મા૦ ॥ રા૦ ॥ ૯ ॥
 ઘરઆવી માતા કનેજી, વાલુ માગે વીસ; ધ્યાર ઘડી વિન પાઠવેજી, પિતા કરે વહુ રીસરે ॥ મા૦ ॥ રા૦ ॥ ૧૦ ॥
 ॥ ૧૦ ॥ વિહતો માતા નવિ દિયેજી, મૌન્ય કરીને જાય; લંઘણ કરતાં વીદ્યાજી; પાંચ ફણીવેરે

॥ दी० ॥ ए ॥ हाथीरे जव तुं हुवोरे दां; पर उपकार प्रधान; ॥दी०॥ सार करी शशजातणीरे हां,
दीपो अज्जयावान ॥ दी० ॥ १० ॥ सात दिवस वेवन सहारे दां, बीजें जव बहु जांत; ॥ दी० ॥
तिण दुख आगे ए किशुं रेदां, न करे केम निरांत ॥ दी० ॥ ११ ॥ वचन सुण्या महावीरना
रेदां, श्रयण अमृत समान; ॥दी०॥ ईदापोहें उपनो रेदां, जातीसमरण ज्ञान ॥ दी० ॥ १२ ॥
दीपो मिट्टा दुक्कं रेदां, अज्जिमद लीधो एह; ॥दी०॥ नयणपवे न कहुं कवे रेदां, उपव हुं इण
देह. ॥ दी० ॥ १३ ॥ चतुरपणे चारित्र लियो रेदां, सूधे मन परिणाम; ॥दी०॥ सुनि श्रीसार नमे
सशरे दां; त्रिविध त्रिविध शिर नाम. ॥ दी० ॥ १४ ॥ इतिश्रीवादीन्धश्रीपार्श्वचंद्रसूरीन्ध विनयेश्री
सारमुनिराजेनकृतः स्वाध्यायः ॥

रात्रिभोजन निवारक सज्झाय.

मादी, पिण आगीणोरे जाव. (पदेसी)

भगनी सज गान पनेजी. कुच्छा गुर अयतार; दोठ पदोघर जाणीलजी. तेवना बहु कुमार

रे मानव, रात्री जोजन वार. दोप अनंता नुलख्योजी, ज्युं न पनो संसार रे ॥ मान० ॥ १ ॥
 रंजाजननी रूपनीजी, पुत्र सवूणारे दोप; हंसकुमार जाइ वनोजी, केशव लहुडो दोयेरे. ॥ मा० ॥
 ॥ रा० ॥ ३ ॥ एकदिन रमतां जेटियोजी, साधु शिरोमणि ठू; घर्मघोप नामे मुनिजी, आया
 आषांव पूरे. ॥ मा० ॥ रा० ॥ ४ ॥ साधु ज्ञाने रयणी तलाजी, जोजन ठामे जेइ; तेदनी सुर सेवा करे
 जी, मुक्ति नदी संदेहरे ॥ मा० रा० ॥ ५ ॥ राते रांध्यो रात जिमेजी, ए उत्तकृष्टो दोप; दीदां रांध्ये
 रात जिमेजी, पापतणो बहु पोयेरे ॥ मा० रा० ॥ ६ ॥ रात्रे रांधी म्हेलियोजी, विचस करे आहार;
 ते नर पापे वांधियाजी, अति बहु जीवसंदार रे ॥ मा० रा० ॥ ७ ॥ दिवसे रांध्यो दिने जमेजी
 घमी तजे दोप; पुन्यंत ते नर पूजियेजी, जेनर एइया दोयेरे ॥ मा० रा० ॥ ८ ॥ साधु सभी
 पे सांजलीजी, रात्री जोजन दोप; वे वांचव व्रत आदरेजी, आणी मन संतोयेरे ॥ मा० रा० ॥ ९ ॥
 घरआची माता कनेजी, बालु मागे वीस; ग्यार घडी दिन पावलेजी, पिता करे बंगुं रीसरे ॥ मा० रा० ॥
 ॥ १० ॥ विव्हती माता नवि शियेजी, मोन्य करीने जाय; लंघण करतां दीहडांजी, पांच इलीपरे

પણો જે ન માનેતિ મતિમા તુમ્હારી, નિલે હીતિ અરિહંત જિન આપા હારી; ચલી જે જગે સાધુની
 સારતી થોતે, તિકે ચિલ કહી પારકી ગાંઠ ચોલે. ॥ ૯ ॥ કરે વ્યાપ વ્યાપારનો મૂલ પાલે, પ્રજો
 તે કિમે તોદરી દાણ રામે ! ચિકે ધર્મ આરંત આરંત જાણે, નહી પરચેદે તિહજ સંચર ચલાણે.
 ॥ ૧૦ ॥ સદી યાપ હે તેરને મસિતિ જંગ, તુમ્હ સાવિ જાયા તણો મૂલ ગ્રંગ; દિયં પવ્વયો જે
 તુમ્હે તેર સાધુ, મન વચન તન સ્વામિ તુમ્હ વચન રાખું. ॥ ૧૧ ॥ પ્રત્તુ મૂરતેં જાવિ તુમ્હને
 જુરાઈ, દારો પવ્વમામીમ મન સુગુન ચારું; દયા આણગું ધર્મ કરિયું પ્રમાણં, મદ્દાનીરજી ફીત
 નમેમેઝિલણું. ॥ ૧૨ ॥ (કટગા.) હમ નપરી વગતી, જગેઢે વગતી, તિણ ઠામેં શ્રીચીર જિણ;
 દર લુટી હેંડુ મન દાણેંડ; જવનવ માંગું તુમ્હ દાણ. ॥ ૧૩ ॥

શ્રીપાર્શ્વનાથજિન સ્તવન.

(સુરકાનિરૂદ) કટગા કટગા : મનુદ્યાર્મનાથઃ મુગમુઃ મેવિતવારવસ ॥ નિમ્બાત્મકીર્તિઃ
 દશદશજાશે, હરતુ મે મર્ષેભમ્મોદિવાનિ. ॥ ૧ ॥ (પ્રજાતીપોદી) ગામ ગુળ ગામ ધી

पासकंढालिये, नमिये सवि संकट कंढकं ढालिये; द्विपमले प्राण जिन आण तसु वालिये, जावज-
 ल पापमलपंक पखालिये. ॥ २ ॥ प्रदसमे स्वामि तुम्ह नाम समरे सदा, जेहनर नारि तेलहे सुख
 संपदा; एक चित्त प्रणमशे मूरति तादरी, आसीते तेदने आपदा परिदरी ॥ ३ ॥ जेदना मांदि-
 ला नयन ठे आवर्यो, सुदृढ जर दंसणावरण गुण अणुसर्घो; तेह तुम्ह नामेने थापना किम
 लहे, सुप्रि प्रकटी जणी तदति नहु सहे ॥ ४ ॥ पेखतां रूप सरूप प्रजु तुम्हतणो,
 ऊपजे द्विपमले दरख मुज अतिघणो; चंद चक्रेर रवि चक्रपंखी अली, कमल पेखेचि जिम तेदने मन
 रखी. ॥ ५ ॥ एम प्रजु पायनी सेव नितु वंछिये, जवतणा पापसंताप सवि वंचीये; एदवी आका
 अम पासजी पूरजो, सेवक चित्त चिंता सवि चूरजो. ॥ ६ ॥ (इंचवजा चंद.) कंढालिकस्थान
 विज्रूणाय, विश्वेश्वराय द्युतदूषणाय; कंढपाणवल्लीवनवारिणाय, श्रीपार्श्वनाथाय नमोस्तु नित्य
 म् ॥ ७ ॥ इति सूरेश्वर कृतम् ॥

સિદ્ધિપામી રૂપિ ગિરે, બિહુ માત્ર કેરી કરી સંલેહણ કેવલ પામ્યો સેહરે; કેવલ વંસણ નાણ સ-
 હિયા સોલ્ય વિલસે જે સદા, તસુ પદ નમીજે પાપ લપોજે મુરંતિ નિરલ્પીજે મુદા. ॥ ૩ ॥
 (હાલ) રૂપિ ગિરિ દીગે મન નહાસ એ, દોલે નિરમલ બુદ્ધિ પ્રકાશ એ; પૂજે તત-
 લિણ વંતિત ઘાશ એ, દેલે ટૂટે ઝવ ડુલ પાસ એ. (ટૂળ) ઝવ ડુલ જાવે સુલ પાવે શુલ ઘાણે
 જાવ એ, લનકુગતિ કેરા ન હુએ ફેરા ટલે સવિ સંતાપ એ; રૂપિ ઘાણે જેદ ઘાવ્યા તાસુ
 મનગંતિત ફર્યા, સિદ્ધાંત સાલે સુગુરુ જાલે ઘલા નર તે સાંજદ્યા ॥ ૪ ॥ (ચા.) શ્રીધાનવાસુત
 યુવલાણીએ, જ્ઞાતા ધર્મિય ધ્યે જાણીએ; સહસ પુરુષશું રૂપિ સમોસર્પા, કાજ વિશેષે સંહી
 તેદના સર્પા. (ટૂ.) સર્પા કાજ તમુદિ રિપિશ્વર સદસ સાંધે સીધલા, પંચસયશું સેલગ આરિય
 મુગતિ પહુતા તે જલા; જાતિમયાલી પ્રમુલ રૂપિ ગિરિ અનંતા મુગતે ગયા, એકેક કહેતાં વિસ્તર
 દોરે તિણિ સંલેપે સંપુષ્ટા ॥ ૫ ॥ (હાલ ૨ જી) સહજ પાલે નિરુપમ તે તિણર વય વંદે, માત
 કરતે ઝગર હામા લેલે તે નેર; દો દો પર્મે જાળ્યા શુન ચારિત્ર પ્રકારે, કલ્યાણિક વાસુદેવ મસ્તકિ

આણા ધારે ॥ ૬ ॥ તે વીર કહી જે તપ બલિ કર્મ લખાવ્યો, જિનઘર્મે પ્રકાશ્યો ધર્મસિંહ તિણિ
જાણ્યો; અરજુન ઔદે પંચ પાંખવ કીધી સેવ, દરપાલે લીધી રૂની જિણવરેવે ॥ ૭ ॥ ચલિ રતન
ચારિત તે પાઠ્યો પ્રપ્તુ ધન ઘન, જયરાજ લિયો શિવનગરીનો અનુવિન્ન; માધવની પદવી પામે જે
તુમ્હ યાત્ર, દંસરાજ તણી પરિ ગમન કર્યું સુપ્રકાશ ॥ ૮ ॥ પુણ્યવતી પ્રપ્તુ યાણી સહુ જીવિયણ
આરાધે, તે લીલા કરતાં દેલાં શિવસુલ સાધે; સંપૂરે મનહ મનોરથ સઘલાં સ્વામી, જીવી જે
ચિરમિદ લીધે પ્રપ્તુને નામિ ॥ ૯ ॥ રુજાવિ જયની નાતે જે ધ્યાન કીજે, નવકાર ગુણંતાં નવ
પદ માદિ ધવીજે; રાહી મતિ રૂની કૂની હુદિ સવિ ટાલી, ધંડુ જિમ શીતલ જીવવયા વ્રત
પાલી ॥ ૧૦ ॥ ગુણ પૂરા જિનવર ઠૂરા વિવિધ પ્રકાર, અગ્જાદ વીધો રૂપજ્ઞ નામ સુવિચાર;
મેં ગાદિ એ સ્તુતિ નિજ મતિને અનુસારિ. વનરાજી સેવે ઠમી ફદિ વિસ્તારિ ॥ ૧૧ ॥ ફણિ ગુણિ
પ્રપ્તુ રાજે ધનત્રિશ અતિશય ઠાજે, જિનવંતણ વીઠે જવસંકટ સવિ જાજે; એલે પરિવારે પરિવ-
રિયા ધૌરેવ, પ્રપ્તુપાત્રા કારણ આળ્યા શ્રીપાસચંદ ॥ ૧૨ ॥ (કલશ) શેત્રુંજગિરિ શ્રી કસ-

॥ વિં ॥ ૧૪ ॥ વિંદુ નયમાંહિ સવિ અવતરિયા, નિશ્ચયનય વ્યવહારિ કિરિયા ॥ વિં ॥ ૧૫ ॥
(ઉપદેશાધિકાર-દાસ ચોથી-ફાગની વેશી.) જાપા બ્યાર જિનાગમેં જાણી જિણવર દેવ, ફક
દ્યારે જાપાતણા જેવ વેતાલિશ જોડ ॥ ૧૬ ॥ બ્યાર જાપા એ જાણિયે વિંદુનો કરે વિવેક, સત્ય
અને વ્યવહાર જે થવસરિ જાણે એક; અસત્ય અને મિથ જાપા એટલો પરિહાર, કરો એમ જિણ-
વર કહેં જાણપણાનો સાર ॥ ૧૭ ॥ પર પીઠા જિહાં ઉપજે સાવધનો લવલેશ, તે જાપા નવિ
જાણે કર્મ લેવે અશેય; કેવલી ફમ ઉપદેશે સત્ય અને વિવહાર, એહ મર્મે ઉપદેશનો જાણે તે
સુચિત્ત ॥ ૧૮ ॥ (જાપાધિકાર) (ઢાલ પાંચમી-વેશી મેઘકુમારના ગીતનો) જગવંત જાણી
જે દયાજી, તે શુદ્ધિ સંસાર; સર્વ જીવ દિત્તકારણીજી, પાલક લહે જવપારે જીવનાં નુલલે સાચી
તેદ; વારદ પરપદમાંદિ કહીજી, પઠમ અંમે તસુ જેપરે ॥ જીં ॥ ૧૯ ॥ સર્વ જીવ દણીએ નહીંજી,
પ્રસ પ્યાર જગ જેદ; એહ જ પર્મે જે દાખ્યતોજી, સાધુ પ્રાયકનેં અણેપરે ॥ જીં ॥ ૨૦ ॥

ठહે સાતમેજી, ગુણ ઠાણે પાલેત; નિશ્ચય ઠાણે ચૌદમેજી, પાલી કર્મ ટાલેતરે ॥ જી૦ ॥ ૨૧ ॥
 જિનશાસનમાંહિ ચાગેરેજી, મુલે વયા ધર્મ એક; પશ સૂધું તે નવિ લહેજી, તેદનો એહ વિચેકરે.
 ॥ જી૦ ॥ ૨૨ ॥ અઢ્યવૃષ્ટિ પતિ ગોચરીજી, નદી સ્તરણો ગમ; મૃપા વચન ધર્મ કારણેજી, નિહા
 વ્રીજે જામેરે ॥ જી૦ ॥ ૨૩ ॥ કિંવહુના કેદે પનવેજી, પાપ અઢ્યારદ્દ ઠાણ; આચિરવા ને ઠાંદનાજી,
 કદાવે અમ્હે સુજાણે ॥ જી૦ ॥ ૨૪ ॥ જિન વિધિવાવે જે કહેજી, ન લહે તે જિન ધર્મ; હિમા
 ધર્મોતિ જાણીએજી, નહુ પામે શિવશર્મેરે ॥ જી૦ ॥ ૨૫ ॥ (વયાધિકાર) (ઢાલ ઘઢી-મુનિચર
 ગોચરી કરી ચલ્યા એ વેશી) કાલે અનંતે ઢોહિલાં, લહતાં એયઅંગગજી; સ્પરે એ જિણયેરે આલિ-
 યા, સ્તનરજ્જયણિ ચઠરંગિજી ॥ ચેતન૦ ॥ ૨૬ ॥ ચેતન કરિ લહી આતમા, ધરિ વૈરાગ મનમાંહિજી;
 વિચય કમાય સવિ પરિહરી, કરિવો ધર્મ ઘગાહિજી ॥ ચેતન૦ ॥ ૨૭ ॥ લાલ્ય ચોરાશી જીવ
 ધોનિ જમી, ત્રિમુવન નવ નવ વેચજી; પુણ્ય સંયોગે પામિયો, જનમ તે આરિજ વેશજી ॥ ચે૦ ॥
 ॥ ૨૮ ॥ જાદ કુલ વલ રૂચયા, સ્ત્યાત્રિક ગુણ જુતજી; માણસનો જન્ય ઢોહિલો, સાવય કુલ

संजुनजी ॥ चे० ॥ ३९ ॥ सांजलवा श्री जिनतणां, वचन दुद्धदां जाणिजी; सुगुरु मुखें साची
सद्दी, विधिपूर्वक मति आणिजी ॥ चे० ॥ ३० ॥ सददला साची सद्दी, तात्वातत्त्व विचारजी;
जेदवा जिलावर वाग्यो, एहिज समकित सारजी ॥ चे० ॥ ३१ ॥ वीरिय तप संयम विर्ये, मन
तनु वचने शुद्धजी; नरवर नारी पाली थया, शिवनगरी मांदि सिद्धजी ॥ चे० ॥ ३२ ॥ (परमात्मा-
धिकार) (ढाल उ मी-विषयें न गंजिए ए वेशी) आवक धर्मेने योगिजे, तेहना गुण इकवीश;
स्वाभाविक भंगे वसेजी, जाणीजे निशिदीसोरे ॥ ३३ ॥ गुणनिधि संसीये, ते आवक सुविचारोरे;
समकित शुद्ध घरे, पाले ते व्रत वारोरे ॥ गुण० ॥ ३४ ॥ अरुद इंडिय पंच परवनां, प्रकृतिवें
शशि सम सोम; सर्व लोकने प्रिय करे, अक्रूरपलो मनि प्रेमेरे ॥ गुण० ॥ ३५ ॥ पापशकी वीहे
सदा, अशठ सदाऽखिल दोष; लज्जा दया गुण मनि वसे, अवगुणि मऊउ सोयेरे ॥ गुण० ॥ ३६ ॥
सोमदृष्टि सद्विजे सदा, गुणना रागी जाणि; धर्मकथा अदनिशि करे, सुपदमादक मनि
आणोरे ॥ गुण० ॥ ३७ ॥ वीर्यवरदो अदनिदो, विदोयतणा वजि नाण; चिगर केहे चाले सदा,

વિનીત જ્ઞાન સુવચાણે ॥ ગુ. ॥ ૩૯ ॥ હપગાર ક્રિયો નહુ ઇસને, પરદિત નિતે જેઠ; એવમાદિ
 ગુણ સદિતથું, વિચરે શ્રાવક તેહોરે ॥ ગુ. ॥ ૩૯ ॥ (શ્રાવક ગુણાધિકાર) (જ્ઞાન ૮ મી. કેડી
 હલાલાની) પંચ મદાવંત પાલે, ત્રિપ કયાપ જે ટાલે; પંચાનાર ન લોલે, સમકિત તરુ દૃઢ રોલે
 ॥ ૪૦ ॥ પંચ સુમતિયું વિચરે, ત્રિણ ગુપતિની લપ કોરે; એક વિચ અસંયમ નરજે, રાગ દોષ દોષ
 તરજે ॥ ૪૧ ॥ ત્રિવિધ ત્રિવિધ પટકાય, રાલે રલાવણ જાય; રાલતાં અનુમોદે, આપળને પરનોદે.
 ॥ ૪૨ ॥ આરંજ પરિમદ ંદો, વ્રત્તચર્યે પ્રીતિ મંદો; સદો પરિસદ વાવીડા, નવ કલ્પે સુજગીડા.
 ॥ ૪૩ ॥ વશ વિધ યતિ ધર્મ સૂધો, પાલે ન કરે એ ગૂંચો; વારહ જાવણ જાવે, તપ વંતે કર્મ
 લપાવે ॥ ૪૪ ॥ ચારિત વંસણ નાણ, ત્રિણિ રયણ ગુણ લાણ; સૂચાં જેદ આરાધે, તસુ વંસણે પ્રીતિ
 વાધે ॥ ૪૫ ॥ ચીરજિન તીરંથે વરતે, વરસ એકવીડા સદસ નિરતે; એદના સાધુ આરાધું, અદનિદિ
 શિવસુલ સાધું ॥ ૪૬ ॥ (સાધુ ગુણાધિકાર) (જ્ઞાન ૯ મી. રાગ વનાત્રી) હને સદ્વણા સૂચી
 કરુંરે, શ્રીશ્રુતને અનુસાર; હરિરાગ સવિ વૂરે પરિદરોરે, કરી પરીક્ષા સાર ॥ ૪૭ ॥ જિનવરે દમ

વહોરે, કિરિયા માંહે મિથ્યાત; સદ્દશા માંહિ સાવડા જિદાં હુવેરે, ન હુવે જિન મત વાત. ॥ જિ ૦ ॥
 ॥ ૪૭ ॥ ત્રિણે પરુ વિસ્તારે કઠાજી, સૂયનંગ વીપ લંબ; ધર્મ અવર્મને ને મિશ્ર વિચ રિયેજી, કિ-
 રિયા દાણ સંબંધિ ॥ જિ ૦ ॥ ૪૮ ॥ ધર્મ પરુમાંહિ મુનિવર કહ્યાજી, અરથમિ મિથ્યાદટ્ટિ; મિશ્ર
 વશ્મજિઝ ધ્યાવક સવિ લઘાજી, જેદની સૂધી દટ્ટિ ॥ જિ ૦ ॥ ૪૯ ॥ અધર્મ ન્યાપે ધર્મ યાપે
 વતીજી, મિશ્રે મિશ્ર રદંતિ; યાપન ઝાપન તેદની નવિ કરેજી, પુણ્ય પાપ ન કદંતિ ॥ જિ ૦ ॥
 ॥ ૫૦ ॥ ધર્મ મિશ્ર આરંજ દેલે જિદારે, મુનિવર રહે નદાસ; વીશ્ર ધ્રોગે અધ્યયન ડરયારમેંજી, એદ
 જાર મુખકાશ ॥ જિ ૦ ॥ ૫૧ ॥ મિશ્ર ગમિ જે પુણ કહે વતીજી, લટકાય પાતિક સોય; એ હવે
 પાનક વાપ જિકો કહેજી, આજીવિકા વેદક દોય ॥ જિ ૦ ॥ ૫૨ ॥ એદની સદ્દશા સૂધી જેદનીજી
 તેલિત મુગુરુ મુમ્તાયુ; એદવા ગુરુને આવક જે પ્રજેજી, પામે મુલ્ય નિરવાચ ॥ જિ ૦ ॥ ૫૩ ॥
 (મારદણાધિકાર. ટાલ ૧૦ મી દેડી વિગાદલાની. ટંચકણ) રાગ ઢેર તુમ્હે ટાલો, જિનવર દે
 ઝપેરેસ; ગાગારિક વદા જે થયા, વાખ્યા તિજે કેદા. રમજી રાગે નરકે ગળે, અગ્રાજન અટલન

स्वामी; રાજતણો લોજી પ્રયો, કોણિકે ઠઠી પામી ॥ ૫૫ ॥ પેવરક્ષિયક ક્રમીશ્વર, નું નરકે
 પહુતો; ઇમ જાણી દેવ પરિહરો, મુનિવર માંદિ મહેતો; રાગ દેવ યોગ પામુગા, પાપ કરમ આણી
 ટાલે; તે સધિ કર્મ લખાનિય, જ્ઞાનકલા અજુઆલે ॥ ૫૬ ॥ (રાગ દેવાધિકાર. ઢાલ ૧૧ મી વેડી
 ચિવાદલાની. તું તિહાં પં.) સંયમ તવ શુભ આરો એ, જિમ તુમ્હે લહેા પ્રયગાર તો; ૫૭ જિળનર
 ઇમ કહે એ, સંયમિ તપિ સુલ્લ દોય તો, મુક્તિવ જીન લહે એ ॥ ૫૮ ॥ વારદ જેને તવ તયો એ,
 સંયમ સત્તર પ્રકાર તો ॥ જિ૦ ॥ ૫૯ ॥ સંજમે કરમ આશ્રય ટલે એ, તવ કર્યે નિર્જરા દોય તો.
 ॥ જિ૦ ॥ ૬૦ ॥ સરાગ સંયમ જે કરે એ, તે લહે શિવસુલ્લ વાસતો ॥ જિ૦ ॥ ૬૧ ॥ ત્રીતરાગ પ્રાગ
 જે નિરવહે એ, માણે શિવપુરિ ગાત તો ॥ જિ૦ ॥ ૬૨ ॥ (તવ સંયમાધિકાર. ઢાલ ૧૨ મી.
 માઈ ધન સુ.) જિનપ્રતિમા વંદિયે, જિન વંદન ફલ દોય; શાશ્વતી અશાશ્વતી વિદુ પ્રકારે ઝોગ;
 શાસય ચિહું નામ, કુસદ્દ ધંદાણ નામ, વર્દમાન વારિયેણ તિ વંદો મન અજિરામ ॥ ૬૩ ॥
 ધન ધન જિનશાસન ત્રીતરાગ જિદાં વેવ; સુર અસુર વિદ્યાગર જેવની સારે સેવ. રાગ દોવ દુગ

इति श्रीभृगुप्रज्जिनस्तुतिः समाप्ता ॥

॥ श्री पार्श्वनाथचैत्यवन्दनम् ॥

पार्श्वनाथमस्तुभ्यं विप्रविध्वंसकारिणे ॥ निर्मलसत्प्रज्ञानन्द ॥ परमानन्ददायिने ॥ १ ॥ अश्वसे-
नायनोपाल ॥ कूळपुत्रामले प्रज्जो ॥ वामासूनो नमस्तुभ्यं ॥ श्रीमत्पार्श्वजिनेश्वर ॥ २ ॥ क्षितिमण्डल-
मुगुटं धार्मिकनिकटं विश्वप्रकटं चाप्रज्जटं ज्वरेणुसमीरं जलनिधितीरं सुरगिरिधीरं गम्भीरम् ।
जगत्त्रयदारणं दुर्मतिदरणं दुर्धरचरणं सुखकरणं श्रीपार्श्वजिनेन्दं नमत सुरेन्दं कृतज्ञदम् ॥ ३ ॥
इमेते परलेन्देव स्योचितं कर्मकृणु यः प्रभुस्तुभ्यमनोवृत्तिः पार्श्वनाथः श्रियेस्तुवः ॥ ४ ॥ इति ॥

॥ अथ श्री जिनेष्टु स्तुतिः ॥

प्राचीनेशं पुनाना मिदं सुरसंतिं वीक्ष्य कारुण्यं धाम्ना ॥ धृत्या मूर्तोऽश्रुतलः परम दिमयता
देन गङ्गापुच्छम् । द्वात्रिंशके पनुदिष्टं समुदितजनता शुद्धये शुद्धयर्णो ॥ द्याव्यक्षा नाणीविक्षासेः
न रिताम् नृदापं धीपरासीता देवा ॥ १ ॥ स्वयच्छरन्वपन्नं सगताः समस्तमृत्तिभूया गङ्गा जगत्प्रवहन् ॥

शकं लेखा श्रवोदा वशादातमयनं नान्यमन्यन्त घन्यम् । इदं दृष्टिर्वेनाल्लिलमपि युगयन्नेन तस्या-
 रमन्तः ॥ स श्रीमान् दान्तिनाथः प्रथमतः मम तां भूयसीं सौख्यलक्ष्मीम् ॥ २ ॥ स व्यानज्यत्ने
 ज्वलत्पविकलं यस्येन्द्रीलछे ॥ देहस्य युत एव केवलवधूपाणिप्रदं कुर्यतः । तन्नन्तस्म समंततः
 प्रसूमरा माह्व्य दुर्गादुर श्रेणीकार्प्यमसौ मुदं वितनुतां श्रीपार्श्वनाथः प्रभुः ॥ ३ ॥ सिध्यन्नोद्वाद्
 विधौ सतृण्यो निष्ठातचेतास्तुरगाधिरुद्धः । प्रौढाप्सरःसंदतिगीयमानगुणःश्रिये चीरसरो जिज्ञोऽस्तु
 ॥ ४ ॥ नवाब्धिजाताः सुगुणावदातवृजस्यजावा हृदि पुण्यजाजाम् । पेशरमुक्ताक्ष्य संयसन्ति
 विदन्तु तेऽन्येपि बिनाः सुखानि ॥ ५ ॥ ये बीजमात्रां त्रिपर्वीं निधाय मनोऽनो बुद्धिजलेन सिक्ताम् ॥
 चित्रं कृणात्कोटिगुणामकार्पुस्तन्वन्तुतोपं गणधारिणस्ते ॥ ६ ॥

॥ श्री वासुदेव्य स्तुतिः ॥

श्रीमन्तं वासुदेव्यं प्रवलवलजराभीरुकुन्नीन सिद्धं ॥ शश्वल्लीलायितासं त्रिभुवनपतिञ्चि वेन्द्य-
 पावारविन्दम् । विन्दन्तं विश्वलोकं तवतु-विगणनातीत मेवाप्पलोकं शुद्धरमानं निरेनोमलममलम-

देसः श्रीपार्थसंहसहस्र वरिचस्पमानः श्रीपार्थ एव जयति प्रनुताप्रधानः ॥ ३ ॥ सत्यप
मासस्य सितौ दशम्यां प्राप्तुं वामेदामुनं जवन्तम् निरातमोवदुनमीश्वरनेशु स्तमांसि सर्वाणि
सशक्तसाणि ॥ ३ ॥ ब्रवाप्ततीर्थाविसज्जन्मगत्वा दीनानि तेनामुमतां दितेन संजातद्वयो इति
देवयन्ति बुद्धिं निरा दानि मदानि चापुः ॥ ४ ॥

॥ श्री धरणीरगेन्द्रस्तोत्रम् ॥

धरणीरगेन्द्रसुरपतिविद्याधरपूजिनं जिनं नमः कुशेषद्वर दामनं तस्यै व मदास्तनं वन्दये
॥ १ ॥ नुरजोऽनन्दपूजिनं हर हर हरदशरोयजुष्ट मणि पद्मम विषं मदावतगुह्यपानान
जहोस्तस्य ॥ २ ॥ विद्या मद्स्वरोन्मदा गलनायक वीर वीर्यनानन्द पद्मगकुलं कुलेजम निर्विपतां
मय मदीनिरन्माय ॥ ३ ॥ सर्वेति मदानामा नागाधिपश्चनकजातयगायाः शक्तिरुगान् दानं त्रि-
दत्ता मरुदन्त्रि विषापरहोरेण ॥ ४ ॥ ऐकार संयुष्टमनं कामधोर दण्डद्वयं चानाम् नवाद्यानिः व-
रिचस्पमानं कश्चिन्नमनस्य विष्णोर्धोपस्य ॥ ५ ॥ आहवन्त्रि नन्दे जगन्मन्त्रं दामान् जगन्मन्त्रोऽपि नि-

रक्तोदान् व्यालागर्दनि शक्तिनि विपवेर्गांश्चापिरोगंश्च ॥ ४ ॥ मारणं स्तम्भनं चैव शत्रोरुच्चाट-
 नं तंया । मोदनं ह्वयितं चापि क्रियान्नेवात् करोति तत् ॥ ७ ॥ दैत्यामरेन्श्शूजित निर्नाशितडु-
 ट्कर्ममलपटल क्षपयति जिन हुं फुट्त्वं पद्मगकुल विषमविषवर्षन् ॥ ८ ॥ निर्मथितजत्र
 ज्ञेयैर्दृश पोन्नशविद्याधिपत्यमुत्पन्नः श्रीपार्श्वनाथविषदर इति २ माताङ्गिनी स्वादा ॥ ९ ॥
 श्रीपार्श्वनाथ मुरपतिमुकुटतटोद्भूट पादनलिनयुगम् नागाष्टकुलविषापह दादी हे हे
 हो हो हे हः ॥ १० ॥ सकलयजुवनान्जिनान्दित गुरुस्त्वं पद्मगेन्द्रकृतपूजः विषमविषानलदा-
 मनो जलद इव जलप्लुता लोकाः ॥ ११ ॥ दैत्योपसर्गञ्चूयल जलधरधारानिपातवोतमल स-
 र्वज्ञ नागवन्धित सर्वविषाक्षेपलेनमस्ते ॥ १२ ॥ उँदन २ दद २ पच २ मथ २ संदर २ क्षप
 हुं चचालि कुण्म घम २ पूरय २ विरोद्धवणं हुं फुट स्वादा ॥ १३ ॥ उँबुरु २ मुरु २ कुरु २ फर
 फार २ पलदः त्वं किलि २ किलि २ कलितैः कलिकुण्मकलापद्मः ॥ १४ ॥ उँ यः यः सः
 सः हः दः ठः ठः उर रिद्धिरु दरुहन्त शान्तस्त्वम् विषवन्दे विध्ययनं कुरु शीघ्रमुरु कुवाख्या-

माह ॥ १५ ॥ दंष्ट्राकृताज्जीरण कुपिता सरजलदञ्जलयरापोतः अल्पस्तानलज्वालं तवह द्रुष्ट
 ताग विरम् ॥ १६ ॥ समलदल स्थितदिवस्यति मध्ये तुजगावृतं जिनं नत्या पोरुशवेज्योपगतं
 बीजाहतासंपुनं तोदि ॥ १७ ॥ वन्यानां नुनजननं त्रियमाणापत्यरक्षणं परमम् पद्ममिदं रोगहरं
 प्रहरागिनि जूत निनशिम ॥ १८ ॥ दृष्टक सर्वोपगतं पद्ममिदं ध्यातामृत त्वयदम् ॥ कुर्याद्विपाप-
 हारं प्रलनापैः पथजिर्दलैः ॥ १९ ॥ व्यस्तसमस्तविषाणि बहुधा पस्किद्वप्य पथपथजिर्दलैः ॥
 जिनतानाहारसरितैः परंपरं सर्वविगमयनम् ॥ २० ॥ क्षिपन्ते स्वादापञ्चक मानन्दिनं पथज्भूत
 रत वरम् ॥ नागाट कुडोरेते मन्धरज स्तम कलानु गतम् ॥ २१ ॥ रेफ संपुट मध्यस्थं ककारं
 दण्डिमलमेतु झाकान्त दीरवर्लानं स्वग्नये त्रियमानरि ॥ २२ ॥ नीलोत्पल दलदयामं ककार
 संपुटे सिद्धम् । दक्षगोदेदितं शुद्धं पंचानरि बावसेत् ॥ २३ ॥ लमन्त्रद्वयक्रान्त मिन्द्रगोपरम-
 एतद्दक्षिणद्वयमंशान् स्वग्नयेदेषिगुगन्धकम् ॥ २४ ॥ कृन्देन्दुसोमवर्णान् जिर्वादे तन्मन्त्र लिख-

वंकारावेष्टितं शुद्धं प्लवन्तं विपनाशनम् ॥ २६ ॥ हस्ताद्रुखीपुविन्यस्तं वामकरेऽनूतपञ्चकंसकलम् । अ-
 पहरत समस्तविपं साधकमुष्टिकमाधनंघात् ॥ २७ ॥ घरणोरेगन्धसुरपतिविधाघरपूजितं वैत्येवेवता
 त्रिनुतम् । जिनगुरुप्रमेपं चतुर्वर्णविभूषितं स्मरयेत् ॥ २८ ॥ आजानुकनकगौरं आनान्नेऽंखकु-
 न्दरधवलम् । आकण्ठतो नवविधाकरकान्तितुल्य मामूर्ध्वतो जननिजंगुरुन्यस्यरूपम् ॥ २९ ॥ नृस्व-
 र्णपङ्कपकराजं वेनेतेयं महावलम् । नागान्तकं जितारिच अजितं विश्वरूपिणम् ॥ ३० ॥ विनतायाः
 सुतंदेत्यं विद्वद्धं पन्नगोत्तमम् । गुरुमन्तं खगेशं च काश्यपकायपनन्नम् ॥ ३१ ॥ द्वादशैतानि नामानि
 गुरुन्यस्य महात्मनः । यः स्मरेत् प्रातरुद्याप स्नातो वायविवाशुचिः ॥ ३२ ॥ विपं नक्रमते तस्य न चाहि-
 सन्ति पन्नगाः । नडुटाद्यापयन्त्येव सर्वकार्याणि साधयेत् ॥ ३३ ॥ एवं नृतेऽस्मरेद्यस्तु श्रीपार्श्वनाम-
 त्रिभिर्जिनम् । तस्य दोषाः प्रणश्यन्ति विपंच प्रलयं व्रजेत् ॥ ३४ ॥ प्रहृष्टस्य मुग्धजननं सर्ववन्दनं प्रश-
 न्तिकरम् । प्रध्वस्तदुरितनिचयं पार्श्वयोगीश्वरं वन्दे ॥ ३५ ॥ इति मालामंत्रपदैरजिप्सुतयः स्मरेत्-
 त्रिसन्ध्यमपि । सकरोति नागक्रीडां विपश्य विपयेदनानीतः ॥ ३६ ॥ त्रिकिर्जिनेश्वरे यस्य गन्धमा-

पादो यै समूलं च विनश्यति ॥२३॥ रुमा तुल्यं तपो नास्ति न संतोषात्परं सुखं । न घ तुष्या परोव्या-
धिर्न प पमो दयापरः ॥ २४ ॥ दानेन जोगी जयति मेधावी वृद्धसेवया । अहिंसया च दीर्घायुरिति प्रा-
प्नुवन्नीदिलः ॥ २५ ॥ यत्कर्मैर्कुर्वतोऽस्य स्यात्परितोऽन्तरात्मनः । तत्प्रयत्नेन कुर्वीत विपरीत तु व-
ज्रयेत् ॥ २६ ॥ सर्वगामेऽदौ चानामर्थदौ चिं परं स्मृतम् । योऽयं शुचिः स हि शुचिर्ममृद्वास्थुचिः शुचिः
॥ २७ ॥ तद्विद्वन्निष्ठे दासो न कर्तव्यः कदाचन । घटी पिवति पानीयं तान्म्रयते झञ्झरी यथा ॥२८॥ दानं
दिप्ताहृतं याचः कीर्तिषमौ तपायुयः । परोपकरणं कायादसारात्समाहरेत् ॥ २९ ॥ न माता शपते-
पुत्रं न दोषं लभते मदी । न हितां कुर्वते साधु न देवः सृष्टिनाशकः ॥३०॥ स्वाधीनेऽपि कलत्रे नीचः प-
रदारभ्यटो न्यसि । संपूर्णेऽपि तन्मगे काकः कुम्भोदकं पिबति ॥ ३१ ॥ काके दौर्जन्यं द्यूतकारे च सत्यं-
तपे शान्तिः मीपु कामोऽपराधान्तिः । ह्रीवैधेयं मयये तस्य चिन्ता राजा मित्रं केन दृष्टं श्रुतं वा ॥३२॥ वानं
रहितमप्य मन्त्रेषु शान्ति येनां तपो ह्यनवतां च मौनम् । इयानियुजिश्च सुखान्वितानां दया च जू-
लेषु पितृ न्यपन्ति ॥३३॥ मारुग्रगुर्वो दविणी क्रमेण लब्धो पुनर्बुद्धिमती न गच्छात् । दिनस्य न्ययं

परार्धजिन्ना वायेव भैत्री खलसल्लनानाम् ॥ १४ ॥ सुपात्रवानाद्य भवेच्छनाढ्यो घनप्रज्ञावेण
करोति पुण्यम् । पुण्यप्रज्ञावात्सुलोकवासी पुनर्धनढ्यः पुनरेव जोगी ॥ ३५ ॥

इति श्रीमन्नागपुरीय युगप्रयराचार्य श्रीसहजकलानिधिमुखिविस्वरणाब्जचंचरीकेण
दुनिनीरधिदाशोंकेन संप्रदीता सामान्यनीतिश्लोकमालिका ॥

॥ श्री सिद्धाचल चैत्यवंदनम् ॥

॥ घरल्लेद्रमुखानागाः पातालस्थानवासिनः सेवंते यं सदातीर्थराजं तस्मै नमनेमः ॥ १ ॥
चर्मोद्भवलोद्राद्याः स्वं भुवतयासिनः । से० । २ । किन्नरकिंपुरुषाद्याः किन्नराणां च वासवाः । से०
॥ ३ ॥ राक्षसानाग्रयोक्षाश्च यक्षेणाः सपरिष्ठयाः । से० । ४ । अक्षपत्रीपक्षपत्रीमुख्याव्यंतरनायकाः
। से० । ५ । द्योतिपां यासवौ चंद्रासूर्याचन्धेपिं खेचराः । से० । ६ । मनुष्यलोकसंस्थाना वासुदेवाश्च-
चक्रिणः । से० । ७ । इन्द्रोपेन्द्रादयोप्येते सिद्धा विद्याधराधिपाः । से० । ८ । भैवेयकानुत्तरस्था मनसा-

श्रिदिवीक्षतः । से० । ए । एवं त्रैलोक्यसंस्थाना स्त्रिघोरगनरामराः । से० । १० । अनेतमक्षयं
नित्य, मनंतफलदायकं । अनादिकालं यच्च तीर्थं तस्मै नमो नमः ॥ ११ ॥ सिद्धतीर्थकृतोऽनंता यत्र से-
त्स्यंति चापरे मुक्तेर्लोलागृहं यच्च तीर्थं तस्मै नमो नमः ॥ १२ ॥ इति ॥

॥ युगादिद्वैत्यवन्दनम् ॥

प्रगे युगादौ देवेदा मूरस्त्वमुदितो नयः तमोऽध्वंसं वितन्वानो वर्क्षयन्नर्थसंपदः ॥१॥ नमस्ते वि-
श्वनाथाय, विश्वदर्पप्रदायिने, विश्वोत्तरचरित्राय, विश्वताताय हे प्रभो ॥ २ ॥ तवावतारे भरतेक्षत्रं-
स्मर्गोद्दिशिप्यते, पावित्र्यं चाद्यसंभ्रातं, सनाथं च जगद्गुरो ॥ ३ ॥ इति ॥

। महावीरस्वामिचैत्यवन्दनम् ।

अपहनयनविपकुलप, विपसिपसपवजपनलवदधो, वीरो गईदमयगत, सुलल्लिग्रगइ विष्कमो-
जपयं ॥ १ ॥ द्रष्टवियदइमुतिष्ठे, द्रष्टेन्द्रिये असस ज्ञरदयासंमि, सोवज्जमाणासासमि, तिलुफद्रियाय-
रो षपसु ॥ २ ॥ गादाजुअटेणअज्जं, मयमोदविषअधे अज्जमणंनं । पोसासिमिस्सिरेषापण, तिणनंन

महावीरं ॥ ३ ॥ सुकमालवीरसोमा रत्नसिंहासने पुरा सिरनिकेश्या । सीश्रंकुसुगहज्जीरु, जलशूल-
नदमंरुणातिघ्नो ॥ ४ ॥ नचयंति वीरस्त्रीसं, द्वाउं ऊरु सुरद्विमत्तपन्निपुणा, पंक्यगण्डदंदा, लोमण-
चकमिश्रमुद्गाणं ॥ ५ ॥ एवं वीरजिणंदो, अठरगणसंघसंधुर्भयवं । पालितपमदं मद्दिन । विमल
खयं सवडुरिआणं ॥ ६ ॥ इति ॥

। गिरनारमंरुनश्री नेमिनाथचेत्यवंदनम् ।

श्रीशैवेय ? जयाऽमेयगुणरत्नमहोवधे ! जयापार कृपाधार स्फारसंसारतारक ! ॥ १ ॥
श्रीमन्नेमिजिन ! स्वामिन् ! सद्वर्जनाऽऽमतेजसा, तमोमग्नं त्रयोविधं मामुद्धर कृपापर ! ॥ २ ॥
रागादयोऽस्यो देव ! ये पुरा निर्जितास्त्यया, त एव तद्विरोधेन, बाधन्ते मां त्वदाश्रयम् ॥ ३ ॥ सर्वं
त्रायेकसामान्य, मौवासीन्यमिदाश्रयन्, त्वं चेदुपेक्षसे तत्ते, कुतः सुस्वामिताऽमिता ॥ ४ ॥ नृदेति
न मुवे यावत्त्वन्मयं चिन्मयं महः स्वामिन् ! मोहतमस्तावच्चिन्तजार्पितंऽगिनां ॥ ५ ॥ संसार
सागरस्पात मोक्षवर्तगतः प्रज्ञो ? कवामात्रजयद्रूपानयानपात्रं मदं श्रये ॥ ६ ॥ अदो मनेष्टं

चित्तं सशक्तकदाग्रहं तथा प्रसीद विश्वेश ! यथासीदिति न कश्चित् ॥ ७ ॥ दृग्णयातरलं स्वामि-
न ! विह्वलं स्मरतापतः शान्तिमेति यदि स्वांतं, त्वद्भ्यानामृतमहानात् ॥ ८ ॥ जातु किं जंतवो
यांति क्रोधभूराप्यना विभो शमैकसारं त्वन्मार्गं, मार्गयंते यदि क्षणं ॥ ९ ॥ पापकर्मकृतोन्माथ
नाथ ! तत्पुरु येन मे स्वल्पीभवंति संकट्या, विषयग्रहगोचराः ॥ १० ॥ परानंदहृदे मेऽस्तु निम-
ग्नस्य जगत्प्रभो ! वेद्यवेदकज्ञैर्देकशून्यता त्वत्प्रसावतः ॥ ११ ॥ नार्थयेऽन्यच्चिन्नो ! किंचिद्याचे
त्सामेतेरेवदि, तमुल्लसतु मणिने, त्वत्प्रसावात्परं महः ॥ १२ ॥ इति श्री नेमिनाथ चैत्यवंदनम् ॥

॥ श्रीपार्श्वजिन चैत्यवंदन ॥

॥ ठै नमः पार्श्वनाथाय विश्वचिन्तामणीयते ॥ ङीधरखंड वैरुट्या । पद्मादेवीयुताय ते ॥ १ ॥
नान्तिनुष्टिमदाबुद्धितिकीर्तिधियापिने ॥ ठै ङी विरुट्यावैतालसर्वाधिब्यागिनादिने ॥ २ ॥
अयाजिताग्याविज्या, ध्वजपगजितपाग्नितः ॥ दिदां पादेमरेवदे विद्यादेवीनिरञ्जितः ॥ ३ ॥

॥ ५ ॥ इति ॥

॥ श्री वीरजिन चैत्यवंदन ॥

॥ श्रीमते वीरनाथाय । सनाथायाद्भुतश्रिया ॥ मदानंद सरोराज । मरालायाद्भुते नमः
॥१॥ सर्वेषां वेधसामाद्य । मादिमं परमेष्ठिनाम् ॥ देवाधिदेवं सर्वज्ञं । श्रीवीरं प्रणिदध्महे ॥ २ ॥
कण्डपाण पादपारामं । श्रुतगङ्गा दिमाचलम् ॥ विश्वाम्नोजरवि देवं । वन्दे श्रीज्ञातनन्दनम् । ३ ।

॥ अथ कर्मना पंदर बंध विचार ॥

प्रश्न-पन्नर बंधननो अर्थ स्पष्ट रीते समजाओ.

उत्तर-आ नीचे प्रमाणे व्याख्या दाखकारोये आपेल ठे.

१-चक्रवर्ती जोग निमित्तं वीजुं औदारिक दारीर करे त्यारे औदारिक औदारिक बंधन कश्चिये.

शरीर आछावित राखे ते.

१३ जमुहंगुलि दोप--आलावो गणवाने अर्थे अथवा कायोत्सर्गनी संख्या गणवाने अंगुलि तथा पांपणना चाला करे ते.

१४ वायस दोप--कागदानी परे नोला फेरवे ते.

१५ कपिछत्र दोप--पहेरेला वख यूका अथवा प्रस्वेदे करी मलिन शवाना जयश्री कोठनी परे दुगनुं गोपवि राखे ते.

१६ शिरकंप दोप--यक्षावेक्षितनी परे माथूं धुणवे ते.

१७ मूक दोप--मुंगानी परे हुं हुं करे ते.

१८ मदिरा दोप--आलावो गणता मदिरानी परे वम्बमट करे ते.

१९ प्रेक्षप दोप--वानरनी परे आसपास जोया करे, चण पुट चलावे ते.
या दोषोष्ठी पत्ती अविधि जाणोने तेनेो त्याग करी कात्तसग करयो.

॥ पञ्चोत्तर ॥

प्रश्न-गुरु महाराजने वांविण देवामां पञ्चवीश आवश्यक साचववा जोइयेते किया ?
उत्तर-२-अवनत, १-यथाजात, १२-आवर्त, ४-दिरनमन, २-गुप्ति, २-प्रवेश, १-निष्क्रमण, यदुक्तम्—

दोवणयं महाजायं, आवत्ता वार चत्तसिर तिगुत्तं ।

दुपवेत्तिगनिखमणं, पण वीसावसप किइक्कम्मे ॥ १ ॥

ए प्रमाणेना पञ्चीत आवश्यक कृतिकर्म एटले वांदणाने विणे घाय. वांदणा देनारे आ पञ्चीस आवश्यक साचववा वरावर उपयोग राखवो जोइये. कारण के तेथी विपरीत रीते वर्जितां एटले आवश्यक साचववा शिवाय वांदणां देतां तेथी श्रवतुं जे फल ते प्राप्त थतुं नथी. यदुक्तम्—

किइक्कम्मंपि कुणंतो, नहोइ किइक्कम्म निज्जरा जागी ।

પણવીસા મન્નયરં, સાહુઠાણં વિરાહંતો ॥૨॥

ત્રાચાર્થ-૯ પચવીશ આવશ્યકમાંથી અનરૂં એક પણ સ્થાનક વિરાઘતો સાધુ તેમજ સાધ્વી, શ્રાવક અને શ્રાવિકા હોય તે, કૃતિકર્મને કરે છે, અર્થાત્ત્ર વાંદણા વેટે તોપણ તેથી જે કર્મપરિણા-
ટનરૂપ નિર્જરા થાય તેનો સંવિન્નાગી ન હોય, અર્થાત્ત્ર તે વાંદણા વેવાનું જે નિર્જરારૂપ ફલ
તે ન પામે.

પ્રશ્ન-૯ પચવીશ આવશ્યકનો અર્થ વતાવો.

નુત્તર-વાંદણાને વિષે બે અવનત એટલે વેંચાર શરીરનો નુપરીતન જાગ નમાવવો. જ્યારે પ્ર-
થમ ‘ ઇશામિ લ્હમાસમણો વંદિત્તં જાવણિક્કાએ નિસીદ્ધિઆએ ’ એમ કહી ગુરુને વાંદવાની ઇચ્છા
વતાવી અવગ્રહમાં પ્રવેશ કરવાની આજ્ઞા માંગતો એટલે “ અણુજાણદ મેમિન્નગહં ” એ પદ બોલ-
તો શરીરનો નુપરનો જાગ નમાવે-તે એક અવનત જાણહું. બીજીવાર વાંદણા વેતાં બીજું થાય,
એ બે અવનતરૂપ બે આવશ્યક જાણવા.

यथा जात एटले प्रसव पामतो 'वालक' जेम रचित करसंपुट बांलो होय तेम कर संपुट
कोरेला दांथने ललाटे लगाने ते यथाजात आवश्यक कहिये.

बार आवर्त्त-एटले दरीरनां व्यापर रूप सूत्रान्निगन गौर्जित काय व्यापार विशेष ज्ञाणवा,
ते वे बांदणामां पड्ने बार आवर्त्त जाणवा. एक बांदणे व आवर्त्त पाय ते आ प्रमाणे-प्रथम त्रण
आवर्त्त "अदो" "काय" "काय" ए वे वे अक्षरे आय, एटले पोताना हायना चे तलां गुरु-
चरणे लगाने तथा उत्तान दाथे पोतानो ललाट देश स्पर्श. गुरुचरणो दस्त लगान्ता पदेखो अ-
क्षर अने ललाटे दाथ लगान्तां बीजो अक्षर बोलवो एम ए त्रण पद बोलतां त्रण आवर्त्त. पडो
हाथ जोडो "वहकंतो" पर्यंत बोले अने त्यात्री बीजा त्रण आवर्त्त त्रण अक्षरनां जाणवा.
तेमां एक अक्षर गुरु चरणे लगान्तां, बीजो अक्षर उत्तान दाथे, वजे विश्रामरूप कहे अने बीजो
अक्षर ललाट देशे हाथ लगान्तां बोले, जेम "जताजे" "जदणि" "हंचजे" एवा त्रण
आवर्त्त त्रण अक्षरना जाणवा. ए प्रमथ बांदणे व अने बीजे बांदणे व कुल वार

પણવીસા મન્નપરં, સાહુઠાણં વિરાહંતો ॥૨ ॥

બ્રાહ્મણ-એ પચવીસ આવડપકમાંથી અનેક એક પણ સ્થાનક વિરાધતો સાધુ તેમજ સાધ્વી, બ્રાહ્મણ અને શ્રાવિકા હોય તે, કૃતિકર્મને કરે છે, અર્થાત્ત્ર વાંદણા વેઠે તોપણ તેથી જે કર્મપરિણા-ટનરૂપ નિર્જસા ધાય તેનો સંવિજ્ઞાગી ન હોય, અર્થાત્ત્ર તે વાંદણા દેવાનું જે નિર્જેરારૂપ ફલ તે ન પામે.

પ્રમ-એ પચવીસ આવડપકનો અર્થ વતાવો.

ઉત્તર-ચાંદણને વિષે જે અવનત દટલે વેચાર શરીરનો ઉપરીતન જાગ નમાવવો. જ્યારે પ્ર-પમ ' ઇલામિ સમાસમણો વંધિયં જાવણિક્કાદ નિસીદ્ધિઆદ ' પમ કહી ગુરુને વાંદવાની ઇચ્છા થનાથી અસપદમાં પ્રવેશ કરવાની યાત્રા માંગતો દટલે " અણુજાણદ મેમિત્તગદં ' પ પદ બોલ-તો શરીરનો ઉપરનો જાગ નમાવે-ને એક અવનત જાણધુ. ધીજીચાર વાંદણા વેતાં ધીજું ધાય, એ જે અવનતરૂપ જે આવડપક જાણવા.

યથા જાત એટલે પ્રસવ પામતો બાલક જેમ રવિત કાસંપુટ ચાલો હોય તેમ કર સંપુટ
કરીલા હાથને લલાટે લગાને તે યથાજાત આશ્વમ્પક કહિયે.

બાર આવર્ત-એટલે શરીરનાં વ્યાપર રૂપ સૂત્રાન્નિધાન ગંઝિત કાપ વ્યાપાર નિઝોય જ્ઞાનના,
તે બે વાંદણામાં પડેને બાર આવર્ત જાણવા. એક વાંદણે ઠ આવર્ત પાપ તે આ પ્રમાણે-પ્રથમ ત્રણ
આવર્ત “ અદો ” “ કાય ” “ કાય ” એ બે બે અક્ષરે શ્રાપ, એટલે પોતાના હાથના બે તલોં ગુન્-
ચરણે લગાને તથા ઝંજાન હાથે પોતાનો લલાટ વેશ સ્પર્શે. ગુરુચરણે હસ્ત લગામ્તા પંદરો અ-
ક્ષર અને લલાટે હાથ લગામ્તાં વીજો અક્ષર બોલવો એમ એ ત્રણ પદ બોલતાં ત્રણ આવર્ત. પછી
હાથ જોમી “ વક્કંતો ” પર્યંત બોલે અને ત્યાંથી વીજા ત્રણ આવર્ત ત્રણ અક્ષરનાં જાણવા.
તેમાં એક અક્ષર ગુરુ ચરણે લગામ્તાં, વીજો અક્ષર ઝંજાન હાથે, વચે વિશ્રામરૂપ કહે અને ત્રીજો
અક્ષર લલાટ વેશે હાથ લગામ્તાં બોલે, જેમ “ જગાને ” “ જઘણિ ” “ હાંચને ” એવા ત્રણ
આવર્ત ત્રણ ત્રણ અક્ષરના જાણવા. એ પ્રમથ વાંદણે ઠ અને વીજે વાંદણે ઠ કુલ બાર

पतुः शिरः-एटले चार वार शिर नमाववुं. ते पदेला त्रा आवर्त थया पठी एकवार अने वीजा त्रा आवर्त थया पठी एकवार एम एक वांद्यामां वे वलत अने नेमां थईने चार वलत मस्तक नमाववुं ते.

त्रिभुज-एटले मत्र, वचन, अने काया, ए त्रयने वांवणा देता अन्य व्यापारपी गोपवी रा-खता ए वल गुति. वे प्रवेश-एटले वे वार गुरुनी याज्ञा मांगी अवग्रहमां प्रवेश करवो ते.

एक निष्क्रमण-एटले एकवार निकलवुं. ते या प्रमाणे प्रथम वांदणे याज्ञा मांगी " नि-सीदि " करी संगामा अने जमीन पूंजी अवग्रहमां प्रवेश करे, अने पठी " आयस्तिआए " करी सागज पूंजी प्रथमदृपी वरार निकले, वीजा वांद्यामां प्रवेश करे वण वरार निकले नहिं गुरु मराराचना घालमांज ग्यो गते वीजो वांद्यो ममात करे तजो वण वाय नहिं एटले वे वार गेहेष करवो अने एकवार वरार विरज्यनु एम वण व्यावयवक कटिने. ए वने सर्वनि पक्कीत

આવશ્યક થાય છે. તે જ્વજ્વળીરુ જીવોએ તેની રમણતા ફરતી જોયો ફરેલ અનુભાન સફળ
પાય. વિશેષ સુલાસો ગુરુગમથી જાણાયો.

પ્રશ્ન—ક્રિયાં જેને પ્રિય હોય તે જીવનું કઢવાણ થાય કે નહિ.

તત્તર—તે જીવનું કઢવાણ પાય કેમકે જે ક્રિયાવાદિ છે, ક્રિયા જેને પ્રિય છે, ક્રિયાના ત્તર
પર ઘડુ આવર છે, તે જીવ જ્વળે, અને નિયમથી અર્ધ પુરુષ પરાયત્તની શ્રંદરજ મોદિ પામે. ॥
પડુકમ્ વશાથુતસ્કંધચૂળો.

જોં કિરિયાવાદ સો જ્વળો ણિયમા સુરુપાસન ।

અંતપુગલ પરિઅદ્વસ સિજ્જડ નિયમા ॥ ૧ ॥

પ્રશ્ન—શુદ્ધપદ્ધિ જીવ કોને કહિયે ?

ઘર-અર્થે પુનઃ પરાવર્તમાં કાંઈક ન્યૂન સંસાર જોનો વાકી છે, નિશ્ચે કરી તે શુદ્ધપદ્ધતી, એટલે શુદ્ધ પદ્ધતી માફક સુહાન વૈરાગ્ય દમ્ભાદિ ગુણે કરી તે જીવ વૃદ્ધિ પામે છે, તેથી તે શુદ્ધપદ્ધતી છે, ઘને તેથી વિપરીત તે જીવ કુણ્ણ પદ્ધતી. ॥ યદુક્તમ્. તત્રૈવ.

જેસિમવત પુગલ પરિઘ્રદેસેસનુઘ સંસારો ।

તે સુદ્ધપદ્ધતિયા સ્વલુ ઘવરે પુણ કણ્ણ પદ્ધતિયા ॥ ૧ ॥

પ્રમ-પરમયોગી કોણ ?

ઘર-જેને કોઈ મિત્ર નથી, ઘને કાનુ પણ નથી, ઘા માહું છે, ઘા પરનું છે, ઘા પ્રિય છે, ઘા પ્રિય છે, એમ માનવું જેનું નથી, કંઈયોના વિચયોમાં જેનું ચિત્ત ફસાતું નથી વિષય વિરક્ત જે, ઘને કાનુપોથી જેનું મન રહિત છે, તે પરમ યોગી, ॥ યદુક્તમધ્યામકદ્યદુમપ્રકરણે--

न यस्य मित्रं न च कोऽपि शत्रुर्निजः परो वापि न कश्चनाम्ने ।

नवीदियार्थेषु रमेत चेत्, कपायमुक्त परमः सयोगी । १ ।

प्रश्न-आ ज्ञेय परजन्ममां कया गुणे करिने मनुज्य सुखी धाय छे ?

उत्तर-जे कांइ कार्य करे ते लांबी विचार करिने विवेक पूर्वक करे, अने कोइनाथी उगाय नही, तेमज सुख स्वप्नाववान् अने जाति कुल व्रतनी लज्जाने धारण करनार, निर्लज्जता जेनां मां नथी, निर्मल आशयथी अद्वार दोष रहित देव अने शुद्ध ज्ञापक गुरुराजनी पुजाप्रति बहू मान करनार, अने माता पितादि वर्मीलोनी उचित भक्तिकारक, बली उन्नत कार्यनी अस्मितापाने धारण करनार, अने परोपकार करनार, बली धर्मनी मूल व्यवहार शुद्धिने धारण करनार, एवों गुणवान् पुरुष आ ज्ञेयमां अने परजन्ममां संपदाने पांमे छे, तथा चोक्तम्. तत्रैव. ।

दक्षिण्यलङ्गे गुरुदेवपूजा, पित्रादिभक्तिः सुकृतान्जितायः ।

परोपकारव्यवहारशुद्धी, नृणामिहामुत्र च. रं पदे स्युः । १ ।

આપ બધો બન્યો જણ, મરણ, પ્રવચન લક્ષણ નરકાદિ જવસંતતિનો. આત્મ્યંતિક કય થાય છે, અને જન્મ મરણની પરંપરાનો કય ઘડાવી પુકાન્તિક અને આત્મ્યંતિકાદિક ગુણયુક્ત સ્વાત્મ સ્થિતિરૂપ મોહનો પ્રાપ્તિ થાય છે. તેથી પરંપરાયે સર્વ કલ્યાણોનું જાજન વિનય છે. અર્થાત્ વિનય ગુણરૂપે ઉત્તરોત્તર મર્ચ શ્રેય તથાય છે અને સમસ્ત કલેશનો સર્વથા કય કરી, અકય અનંત અ-લ્યાચાર પડે તેનેક મુગ પ્રાપ્ત થાય છે. પડુક્તન્. પ્રદાનરતિ પ્રકરણે-

વિનયપદ્ધતિં શુશ્રૂષા ગુરુ શુશ્રૂષા પદ્ધતિં શ્રુતજ્ઞાનમ્ ।
જ્ઞાનન્ય પદ્ધતિં વિગતિચિરતિફલ્લં ચાશ્રવનિરોધઃ ॥ ૧ ॥
મંરસપદ્ધતિં તપોવલ્લભય તપમો નિર્જરા પદ્ધતિં દૃષ્ટમ્ ।
તમ્માક્રિયાનિવૃત્તિઃ ક્રિયાનિવૃત્તેરયોગિત્યમ્ ॥ ૨ ॥
યોગનિર્ગેધાદ્યવનંતિદ્રવ્યઃ મંતતિદ્રવ્યાન્મોક્ષઃ ।
તમ્માજ્ઞસંહ્યાપાણાં મર્ચેયં જાગ્રતે વિનયઃ ॥ ૩ ॥

सुभाषित व्याख्यान संग्रह.

प्रथम व्याख्यान.

श्रीजिनागमबोहिष्ठं संसारार्णवतारणम्

ममेवं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥ १ ॥

प्रकरण कर्षा वाक् व्याख्याननी शरुवात वस्यते नीचे प्रमाणे वाक्यरचना रचनी.)
सो जगयंत अर्नंतगुणवंत, महंत केवलज्ञानधारक, अयन्नयनियारक, संसारतारक,
ताप तारक, सर्व जीव हितकर, प्राणी मात्रना पीहर, तत्त्वज्ञानज्ञास्कर, श्रीदेवा-
न्धतिरागदेव प्ररुपित सदृज्ञानोपदेशाधिकार संबंधी तत्त्ववाणी व्याख्यानकार कथन करे ठे
ते हे नव्यप्राणी ! सकलसुख खाणीरूप वाणीने ह्येयामां प्राणी तेनो रदस्य जाणीने पोताना सुवि-

निरूप्य प्रकृती जन्म जरा, मरण, प्रवच्य लक्षण नरकादि त्रयसंततिनो आत्यंतिक क्षयं थायं वै, अने जन्म मरणानी परंपरानो क्षय अयापी एकान्तिक अने आत्यन्तिकविक गुणयुक्त स्वात्मं स्थिरं तिरुप मोक्षनी प्राप्ति पाय वै. तेथी परंपराये सर्वं कष्टपाणोनुं जाजन विनय वै. अर्थात् विनय गुणयने उत्तरेतर सर्वं श्रेय सधाय वै अने समस्त क्लेशानो सर्वथा क्षय करी, अक्षय अनंत अद्यावध पवुं मोक्ष सुख प्राप्त आय वै. पंडुक्तम्. प्रशमरति प्रकरणे—

विनयफलं श्रुत्या गुरु श्रुत्या फलं श्रुतज्ञानम् ।
 ज्ञानस्य फलं विगतिविरतिफलं चाश्रयनिरोधः ॥ १ ॥
 मंत्रफलं तपोबलमय तपसो निर्जरा फलं दृष्टम् ।
 तस्मात्क्रियानिवृत्तिः क्रियानिवृत्तेरयोगित्वम् ॥ २ ॥
 योगनिरोधाच्चमंस्तनिक्षयः संततिक्षयान्मोक्षः ।
 तस्मान्कष्टपाणानां सर्वेषां जाजनं विनयः ॥ ३ ॥

सुभाषित व्याख्यान संग्रह.

प्रथम व्याख्यान.

श्रीजिनागमबोहिष्ठं संसारार्णवतारणम्

ममेदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥ १ ॥

(प्रथम मंगलाचरण कर्षा बाव व्याख्याननी शरुवात वखते नीचे प्रमाणे वाक्यरचना रचवी.)

श्री अरिहंत जगचंत अनंतगुणवंत, महंत केवलज्ञानधारक, ज्ञयज्ञयनियारक, संसारतारक, सकलपाप संताप तापठारक, सर्व जीव हितकर, प्राणी मात्रना पीहर, तत्त्वज्ञानज्ञास्कर, श्रीदेवाधिदेव वीतरागदेव प्ररुपित सदज्ञानोपदेशाधिकार संबंधी तत्त्ववाणी व्याख्यानकार कथन करे ठे ते हे ज्ञयप्राणी ! सकलसुख खाणीरूप वाणीने ह्येयामां प्राणी तेनो रदस्य जाणीने पोताना सुवि-

पारंगते व्याचरमां मूकत्वा आतुर रहो के जेयो नवसमुच्चनी पार जयानो समय सानुकूल पाय
घने समस्त संतार जाय !

तत्त्वत्राणीमां प्रथम शुं शुं जाणवानी जरूर ठे

(गार्ह्यधिक्रीरिण छंदः)

“ तत्त्वानि (७) व्रत (५) धर्म (१०) संप्रम (१३) गति (४) ज्ञानानि (५) सद्ज्ञायना (१२),
मन्वाख्यान (१०) परीरहे (२२) द्विप (५) मय (७) ध्यानानि (४) रत्नत्रयम् (३);
लेख्या (६) वदयक (६) न्याय (६)
संज्ञा (१०) कर्म (७) ;

दुरो-प्रण.

ચલાણનું અને તીર્થ ફરદ્યાનું તત્ત્વ ન જાણ્યું તો તે સર્વે નિષ્ફલજ છે, માટેજે સારરૂપ તત્ત્વ નવ છે તે પ્રથમ જાણવાજ યોગ્ય છે. એ નવ તત્ત્વાંદિ બોલોનું નિરૂપણ નીચે મુજબ છે:-

નવતત્ત્વ-૧ જીવતત્ત્વ, ૨ અજીવતત્ત્વ, ૩ પુન્યતત્ત્વ, ૪ પાપતત્ત્વ, ૫ આશ્રયતત્ત્વ, ૬ સંવરતત્ત્વ, ૭ નિર્જેરાતત્ત્વ, ૮ બંધતત્ત્વ અને ૯ મોક્ષતત્ત્વ આ નવ તત્ત્વ છે.

નવ તત્ત્વ જાણ્યા સમગ્ર્યા પછી પાંચ મદ્દઅત્ત જ્ઞાણનાની જરૂર છે.

પાંચ મદ્દઅત્ત-૧ પ્રાણાતિપાત ચિરમણવ્રત, ૨ મૃયાવાદ ચિરમણવ્રત, ૩ અદ્વૈતાવાન ચિરમણવ્રત, ૪ મૈષ્ટુન ચિરમણવ્રત અને ૫ પરિગ્રહ ચિરમણવ્રત. આ પાંચ મોટાં વ્રત છે. તે જાણવાં અને આત્મદિતાર્થી તથા ધીરવીર પુરુષોએ આદરવાં-પાલવાં કે જેથી જગપાર ધાયે.

ધર્મનાં દશ લક્ષણ-૧ ક્રમા, ૨ માર્ગ્ય, ૩ આર્જવ, ૪ મુક્તિ, ૫ તપ, ૬ સંયમ, ૭ સત્ય, ૮ શીલ, ૯ અર્કિચન, અને ૧૦ વ્રહ્મચર્ય આ દશ જ્યાં પૂર્ણપણે હોય ત્યાંજ વર્મ મનાય છે.

(દ્વિય ૫.) ૬ ફરસન, ૭ રસ, ૮ ઘ્રાણ, ૧ ચક્ષુ, ૧૦ શ્રવણ, ૧૧ ક્રોધ, ૧૨ માન, ૧૩ માયા, ૧૪ લોભ, ૧૫ મનોદંડ, ૧૬ વચનદંડ અને ૧૭ કાયદંડ. આ સત્તરનો ત્યાગ કરે તેજ સંયમી કહેવાય છે.

ચાર ગતિ—૧ દેવગતિ, ૨ માનવગતિ, ૩ તિર્યેચગતિ અને ૪ નરકગતિ આ ચાર છે.

પાંચ જ્ઞાન—૧ મતિજ્ઞાન, ૨ શ્રુતજ્ઞાન, ૩ અવધિજ્ઞાન, ૪ મનઃપર્યવજ્ઞાન અને ૫ કેવલજ્ઞાન આ પાંચ જ્ઞાન છે, તે પ્રાપ્ત કરવા યત્ન આદરવો.

વાર જ્ઞાવના—૧ અનિત્ય, ૨ અશરણ, ૩ સંતાર, ૪ એકત્વ, ૫ અન્યત્વ, ૬ અશુચિ, ૭ આશ્રય, ૮ સંવર, ૯ નિર્જેરા, ૧૦ ધર્મ, ૧૧ લોકસ્વરૂપ, અને ૧૨ ઉર્લેખવોષ આ ૧૨ જ્ઞાવનાનું

દશ પચ્ચક્ષાણ—નવકારસી ૧, પોરસી ૨, પુરિમહ ૩, એકાસણું ૪, એકલગણું ૫, આયં-વિલ ૬, ઝપવાસ ૭, વિવસચરિમપ્રત્યાખ્યાન ૮, અન્નિમદ ૯ અને વિગદ ૧૦ આ વશ પચ્ચક્ષાણ પેકી ગમે તે પ્રત્યાખ્યાન પોતાની શક્તિ મુજબ હમેશાં કરવુંજ જોઈયે.

वाचीश परिपह १, तरश परिपह २, ताठ परिपह ३, ताप परिपह ४, मांस परिपह ५, अनेलक (बत्त ?) परिपह ६, अरति परिपह ७, स्त्री परिपह ८, चर्यो परिपह ९, नेचकी परिपह १०, डाया परिपह ११, आक्रोश परिपह १२, वच परिपह १३, याचना परिपह १४, अलान परिपह १५, रोग परिपह १६, तुलकास परिपह १७, मल परिपह १८, सत्कार परिपह १९, प्रज्ञा परिपह २०, अज्ञान परिपह २१ अने सम्यक्त्व परिपह २२ आ वाचीश परिपह समयपरत्वे साधु जनने सदन करवाज जोडये.

पांच इंद्रिय-स्योन्द्रिय (शरीर) १, रसेन्द्रिय (जीन) २, घ्राणेंद्रिय (नाक) ३, चक्षुरेंद्रिय (घ्रांन) ४, अने श्रोतेंद्रिय (कान) ५ आ पांच इंद्रियेने पोत पोताना विषयनी अंदर वश्य-कचने सम्यवीत्र जोडये.

आतु मद-ज्ञानिमद १, तुलमद २, रूपमद ३, तपमद ४, बलमद ५, श्रुत-ज्ञानमद ६, ज्ञानमद ७, अने धैर्यमद ८ आ आतु ज्ञाना मद कइपल करवा नही.

ચાર પ્રકારનાં ધ્યાન-આર્ચધ્યાન ૧, સૌંદર્યધ્યાન ૨, ધર્મધ્યાન ૩ અને શુક્લધ્યાન ૪ આ ચાર ધ્યાન પૈકી પ્રથમનાં છે ત્યજી દેડ પઠીનાં છે અવશ્ય અંગીકાર કરવાં.

રત્નત્રયી-જ્ઞાન ૧, દર્શન ૨ અને ચારિત્ર ૩ આ ત્રણ અમૂલ્ય રત્નનો જરૂર સંગ્રહ કરવો. ઠ લેશાનુ-કૃષ્ણ લેશ્યા ૧, નીલ લેશ્યા ૨, કાપોત લેશ્યા ૩, તેજો લેશ્યા ૪ પદ્મ લેશ્યા ૫ અને શુક્લ લેશ્યા ૬, આ ઠ લેશ્યાનુ પૈકી પ્રથમની ૧ લેશ્યાનુ ત્યજી પાઠલની ૩ જાજવી જેથી જીવ જીમણાનો અંત સમય આવીને આવે છે.

ઠ આવશ્યક-સામાયિક ૧, ચૌવીસત્થો ૨, વંદણા ૩, પ્રતિક્રમણ ૪, કાર્યોત્સર્ગ ૫ અને પ્રત્યાલ્પાન ૬ આ ઠ આવશ્યક અવશ્ય કરવાજ યોગ્ય છે.

ઠ કાપ-પૃથિવીકાપ ૧, અપ્પકાપ ૨, તેતુકાપ ૩, વાનકાપ ૪, વનસ્પતિકાપ ૫ અને પ્રદા કાપ ૬ આ ઠ કાપમય સંગાર છે, એટલો નિરાવના ન આવે તેમ પહેલે પહેલે લવચરવારી સાચી વર્તવું. પંદર યોગ-સત્યમનોયોગ ૧, અમત્યમનોયોગ ૨, અમત્યમનોયોગ ૩, અમત્યમનોયોગ ૪, અમત્યમનોયોગ ૫, અમત્યમનોયોગ ૬, અમત્યમનોયોગ ૭, અમત્યમનોયોગ ૮, અમત્યમનોયોગ ૯, અમત્યમનોયોગ ૧૦, અમત્યમનોયોગ ૧૧, અમત્યમનોયોગ ૧૨, અમત્યમનોયોગ ૧૩, અમત્યમનોયોગ ૧૪, અમત્યમનોયોગ ૧૫, અમત્યમનોયોગ ૧૬, અમત્યમનોયોગ ૧૭, અમત્યમનોયોગ ૧૮, અમત્યમનોયોગ ૧૯, અમત્યમનોયોગ ૨૦, અમત્યમનોયોગ ૨૧, અમત્યમનોયોગ ૨૨, અમત્યમનોયોગ ૨૩, અમત્યમનોયોગ ૨૪, અમત્યમનોયોગ ૨૫, અમત્યમનોયોગ ૨૬, અમત્યમનોયોગ ૨૭, અમત્યમનોયોગ ૨૮, અમત્યમનોયોગ ૨૯, અમત્યમનોયોગ ૩૦, અમત્યમનોયોગ ૩૧, અમત્યમનોયોગ ૩૨, અમત્યમનોયોગ ૩૩, અમત્યમનોયોગ ૩૪, અમત્યમનોયોગ ૩૫, અમત્યમનોયોગ ૩૬, અમત્યમનોયોગ ૩૭, અમત્યમનોયોગ ૩૮, અમત્યમનોયોગ ૩૯, અમત્યમનોયોગ ૪૦, અમત્યમનોયોગ ૪૧, અમત્યમનોયોગ ૪૨, અમત્યમનોયોગ ૪૩, અમત્યમનોયોગ ૪૪, અમત્યમનોયોગ ૪૫, અમત્યમનોયોગ ૪૬, અમત્યમનોયોગ ૪૭, અમત્યમનોયોગ ૪૮, અમત્યમનોયોગ ૪૯, અમત્યમનોયોગ ૫૦, અમત્યમનોયોગ ૫૧, અમત્યમનોયોગ ૫૨, અમત્યમનોયોગ ૫૩, અમત્યમનોયોગ ૫૪, અમત્યમનોયોગ ૫૫, અમત્યમનોયોગ ૫૬, અમત્યમનોયોગ ૫૭, અમત્યમનોયોગ ૫૮, અમત્યમનોયોગ ૫૯, અમત્યમનોયોગ ૬૦, અમત્યમનોયોગ ૬૧, અમત્યમનોયોગ ૬૨, અમત્યમનોયોગ ૬૩, અમત્યમનોયોગ ૬૪, અમત્યમનોયોગ ૬૫, અમત્યમનોયોગ ૬૬, અમત્યમનોયોગ ૬૭, અમત્યમનોયોગ ૬૮, અમત્યમનોયોગ ૬૯, અમત્યમનોયોગ ૭૦, અમત્યમનોયોગ ૭૧, અમત્યમનોયોગ ૭૨, અમત્યમનોયોગ ૭૩, અમત્યમનોયોગ ૭૪, અમત્યમનોયોગ ૭૫, અમત્યમનોયોગ ૭૬, અમત્યમનોયોગ ૭૭, અમત્યમનોયોગ ૭૮, અમત્યમનોયોગ ૭૯, અમત્યમનોયોગ ૮૦, અમત્યમનોયોગ ૮૧, અમત્યમનોયોગ ૮૨, અમત્યમનોયોગ ૮૩, અમત્યમનોયોગ ૮૪, અમત્યમનોયોગ ૮૫, અમત્યમનોયોગ ૮૬, અમત્યમનોયોગ ૮૭, અમત્યમનોયોગ ૮૮, અમત્યમનોયોગ ૮૯, અમત્યમનોયોગ ૯૦, અમત્યમનોયોગ ૯૧, અમત્યમનોયોગ ૯૨, અમત્યમનોયોગ ૯૩, અમત્યમનોયોગ ૯૪, અમત્યમનોયોગ ૯૫, અમત્યમનોયોગ ૯૬, અમત્યમનોયોગ ૯૭, અમત્યમનોયોગ ૯૮, અમત્યમનોયોગ ૯૯, અમત્યમનોયોગ ૧૦૦.

योग ४, सत्य वचन ५, असत्य वचन ६, सत्यासत्य वचन ७, असत्यामृत्यानचन ८, औदारिक ९, औदारिकमिथ १०, वैक्रिय ११, वैक्रियमिथ १२, आदारक १३, आदारकमिथ १४, तेजस अने कामेण १५ आ पंदर योग पैकी तजवा जगवा योग्य जाणीने जीवनव्यवहारने निर्मल राखवो.

पांच समिति-इर्यासमिति १, जाग्रसमिति २, एणसमिति ३, आनान जंममात्र निक्षेपणा समिति ४ अने उच्चारपासवण खेलजल्ल पारिचलिया समिति ५ आ पांचे समितिनुं सदा सेवन करवुं.

दश माण-पांच इंद्रिय ५, मन बल ६, वचन बल ७, काय बल ८, श्वाभोश्वास ९ अने आयु १० आ दश प्राण पैकी प्राणी मात्रमां जुंवा वधता प्राण होय ते तेनो विचार ध्यानमां लव दश प्राणघारी ज्ञानवान मानवे जीवन सफल करवा खंतवंत थवुं.

आठ प्रमाद-अज्ञान १, असंयम २, मिथ्यात्व ३, राग ४, द्वेष ५, मतिब्रंस ६, चर्मग्रनादर ७ अने मनवचन काय अप्रशस्त ८ आ आठ प्रकारना प्रमाद त्यजो देवा.

તપની વાર જોડ-અનશન ૧, ઝળોવરી ૨, વૃત્તિસંકેપ ૩, રસત્યાગ ૪, કાયક્લેશ ૫, સંલીનતા ૬, (આ ઠ લાહ્ય તપના જોડ છે.) પ્રાયશ્ચિત્ત ૭, વિનય ૮, વૈયાવચ્ચ ૯, સજ્જાય ૧૦ ધ્યાન ૧૧ અને ઝત્તસર્ગ ૧૨ આ (ઠ અર્ચ્યંતર તપના જોડ છે. એ વેઠ પ્રકારના મલીને) વાર જોડ વેને તપની આરાધના નિરંતર કર્યોજ કરવો.

દશ સંજ્ઞા-આહાર સંજ્ઞા ૧, જય સંજ્ઞા ૨, મૈથુન સંજ્ઞા ૩, પરિગ્રહ સંજ્ઞા ૪, ક્રોધ સંજ્ઞા ૫, માન સંજ્ઞા ૬, માયા સંજ્ઞા ૭, લોભ સંજ્ઞા ૮, લોક સંજ્ઞા ૯ અને ઝવ સંજ્ઞા ૧૦ આ વશ સંજ્ઞા, સન્નિયા-સંજ્ઞાવંત જીવોમાં રહેલી હોય છે તે પૈકી ડુટસંજ્ઞાનો ત્યાગ કરી સુસંજ્ઞાને આદર આપવો. આઠ કર્મ-જ્ઞાનાવરણીય ૧, દર્શનાવરણીય ૨, વેદનીય ૩, મોહનીય ૪, ધ્યાયુ ૫, નામ ૬, ગોત્ર ૭ અને અંતરાય ૮ આ આઠ કર્મ સંસારી જીવની પઠવાને લાગેલાં છે તેનેનો નાશ કરવા સતત ઝયમી થવું.

પચીશ કપાય-અનંતાનુબંધી ક્રોધ ૧, અનંતાનુબંધી માન ૨, અનંતાનુબંધી માયા ૩, અનં-

तानुवंची लोच ४, अप्रत्याख्यानि क्रोध ५, अप्रत्याख्यानि मान ६, अप्रत्याख्यानि माया ७,
 अप्रत्याख्यानि लोच ८, प्रत्याख्यानि क्रोध ९, प्रत्याख्यानि मान १०, प्रत्याख्यानिमाया ११,
 प्रत्याख्यानियो लोच १२, संजलणो क्रोध १३, संजलणी माया १४, संजलणुं मान १५, संजलणो
 लोच १६, दास्य १७, रति १८, धरति १९, जय २०, शोक २१, दुर्गंगा २२, पुरुषवेद २३, स्त्रीवेद
 २४, अने नपुंसक वेद २५, आ पचीडा कपाय ठे ते सर्वथा त्यजवा योग्य ठे,

त्राण गुप्ति-मनो गुप्ति १, वचन गुप्ति २, अने काय गुप्ति ३, आ. त्रण गुप्तिने निरंतर
 सेवनी योग्य ठे.

चोवीडा अतिशय-तीव्रकरनुं शरीर अति अद्भूत, रोग पक्षीनाथी रहित होय. १,
 आसोव्यास कमलना सरखो सुगंधवंत होय २, शरीरमानुं लोदी मांस सफेद वर्णवंत होय ३;
 आहार निहार कोडना जेवामां न आत्रे ४, (आ चार अतिशय जन्मधीज होय ठे,) एक यो
 जननी धंदर देव, माजव पशु पक्षी कोनोनो संख्या ए मले वतां तेदलीज सीमामां समाय ५,

परमात्मनी योजनगामिनी नाणी होय ६, परमात्मानी नाणी प्राणी मात्र पोत पोतानी जायामां
समज्जी दाके तेवी परिलमे. ७, पीठ पाठव देदीप्यमान ज्ञानमंल विद्यमान होय ८, सवाशो योजन
सगी वैर जाववालां जीवोनी अंदरनां पल वैर दामीजाय. ९, सात प्रकारनी इतिना ज्ञय न
होय १०, मशमारीनो रोग न थाय. ११, हृदयी उपरांत यर्वादि न आय १२, हृदयो
उठो वृष्टि पल न थाय १३, काल न पने १४, स्वचक्र परचक्रनो ज्ञय न होय.
१५ (आ अग्यार अतिशय कर्मदय ग्रह केवलज्ञान उपजे त्यारे दोंय ठे.) आकाशो
पर्यंचक प्रभुनी आगल आगल चाड्या करे. १६, पादपीठ सदित सिंहासन सात्रेज चालतुं रहे.
१७, रत्नमय त्रण ठत्र माथापर विद्यमानज रहे. १८, दज्जार योजन मुंचो ध्वजदंन आगल चाड्या
करे. १९, नगरमल ऊर पगलां मूक्या करे. २०, सोना रुपाना त्रण गड थाय. २१,
परमेश्वर चोरे वाजुए सन्मुख रूप्यी चिरात्रेला जणाय. २२, देवता चैत्य वृद्ध हाजर राखे. २३,
घोटा मात्र प्रभु पग मुके त्यां मुंया ग्रह रहे. २४. प्रभुने रस्तामांनां तमाम वृद्ध लतानु नमतां

જણાય ૨૫, હુંડની નામ્યાજ કરે ૨૬, અનુકૂલ પનન નાયા કરે. ૨૭, ઠાકુન પ્રદક્ષિણા
 દેતા જાય. ૨૮, પાંચે રંગનાં સુગંધી ફૂલોનો વર્ણોદ આઠાઠામંદલના યંદરપો દેવોજી કર્યો કરે.
 ૨૯, દીક્ષા લીધા પછી વાલ નલ ન ગમે. ૩૦, હમેશાં ઇલ કોનો દેવો સેવામાં દાઝર રહે. ૩૧,
 ઠપ ઋતુ અનુકૂલ જણાય. ૩૨, શ્વેત નામર મુદ્ધ્યાં કરે, ૩૩, અને હંચનુર મ્હો
 અગાની વાહ્યા કર. ૩૪, (આ ત્રીણીશ અતિશય દેવતાના કરેલા દોષ છે. ૪-૧૧-૧૯
 મલી ૩૪ થયા.)

એવા ચોત્રીશ અતિશયંત ઝગવતની વાણીમાં લીન મ્હી આત્મ કટ્યાણની પ્રેરણામાં
 નિરંતર મર્યા રહેવું જોઈ દે મન્યજોયો ! આ જવની અંદર સર્વ પ્રકારનાં સુખ અને પરમ્પરમાં
 શુભગતિ અથવા મોક્ષ લક્ષ્મી મેદેજમાં પ્રાપ્ત થાય એ માટે જિનવાણી તરફ દૃઢ સદ્દેશા રાખી
 મંગલિકમાલાને વરો અને જવન્નમણને દરો !

(शार्दूलविकीर्तित.)

“ धर्मः कामगवी यदीयचरणा दानादयो यन्मुखं,
शुद्धा जीवदया चिन्तकविलसत्पुच्छटालंकृतिः
अश्रेयस्तृणचारिणी शुभ्रपयः संपत्तिदेतुश्च या,
आलस्यादिकपदयतोद्गरणात् वक्ष त्वया रक्षताम् ॥ २ ॥

श्री अरिहंत जगवंत अशरण दारण भव भयद्वरण शिवसुख करण तरणतारण पद् जी
वनिष्काय वत्सल ज्ञेय जीव प्रते धर्म रुपी कामधेनु संबंधी व्याख्या कही बतावे ठे के हे वक्ष
पनुर मान्यो ! धर्म रुपी कामधेनु भूख डुःखने दूर करी सुखमां स्वाधीन राखनारी ठे.

જેમ કામધેનુ સર્વ પ્રકારે પવિત્ર છે, તેમ ધર્મ પણ સર્વ પ્રકારે પવિત્ર છે. કામધેનુ જેમ ગ્યાર
 જોડપે ત્યારે ત્રત્તમ દૂધ આપી સેવન કરનારને તુટિ પુટિ આપે છે, તેમ ધર્મ પણ સર્વોત્તમ મુગ્ધરૂપ મુગતિ
 આપી સેવન કરનારની જ્ઞાનવ્રમણા ટાલી સ્વર્ગોપગર્હણ તુટિ પુટિ આપે છે. જેમ કામધેનુ સર્વમાન્ય છે,
 તેમ ધર્મ સર્વમાન્ય છે. જેમ કામધેનુ ધારિયને નજીક આપવા દેતી નથી, તેમ ધર્મ પણ હુર્ગતિરૂપ ધારિયને
 નજીક આપવા દેતું નથી. જેમ કામધેનુ ત્રગ્ચલ વર્ણવંત છે, તેમ ધર્મ પણ ત્રગ્ચલ સત્ત્વવંત છે. જેમ કામધેનુ
 ધોમ્મા સ્વર્વે મહાન્ લાજની જોટ કરાવે છે, તેમ ધર્મ પણ સદ્જ મહેનતમાં મહાન્ આનંદનો લાજ વહે છે
 અને જેમ કામધેનુ માનવંતી મંગલ રૂપ છે તેમ ધર્મ પણ માનવંત મહામંગલ રૂપ છે, તથાપિ તેને
 તુટિ આપવા સારવાર કરવાની જરૂરજ છે. જો તેની સારવાર સારી રીતે કરવામાં આવે તો વેશક
 અવર્ણનીય આનંદ આપે, ધર્મ માટે પણ તેવીજ રીતિ અનુસરવામાં આવે એટલેકે વધા વાન વરુતા
 સાથ વશ લક્ષ્ણો પાલન કરવામાં આવે તો વેશક મહવાનંદ અર્પે છે, માટેજ જેમ કામધેનુને
 વસવાન્ ચોર હરી ન જાય તે માટે આલશ ટ્પજી (તેનું જેમ) સંરક્ષણ કરવું યોગ્ય છે, તેમ કામ

પાપા કહ્યો વાંડવા કવનવલ ચોરોયો ધર્મધેનુનું યશ રક્ષા કરવું જ યોગ્ય છે, નહીં તો તે હુણે
દુશશાપને ક્ષમતમાં ક્ષાલી ધર્મની શાનિ કરે છે. એથી સાધવાની સાથ ધર્મધેનુનું રક્ષણ કરી
ક્ષમેત મુગ દાસ કરવું.

શાડિયા ક્ષી તેર સવલ ચોર છે તે ઉકે:—

(ગાયા ઝંક.) આલસ ૧, મોહા ૭, વન્ના ૩, ચંન્ના ૪, કોહા ૫, પમાય ૬,
ચિ.ચળજા ૭, નપ ૮, મોગા ૯, અન્ના ૧૦, વિશ્વેવ ૧૧, કુતૂહલા ૧૨, રમણા ૧૩. ॥૧॥

પહેલો શાડિયો—પ્રાતન નામનો છે તે શુન ધર્મ કરણી કરવા જતાં ઘરમાંથી વધાર
નિકરશની ચિત્તારણાજ પ્રમતમાં ન આસચોદે. માત્ર વિવિધ પ્રકારના ઘરકામમાં લુલ્લ્ય બનાવી
રેવાનો દેશના માગે છે.

બીજો મોહ શાડિયો—તે દેવ તપાદેવની અંદર અપ્રવા પુત્ર સ્વીમાં નિર્વિવેકરણે મોહ રાલવાની
જ દેશના કરાવે છે એનો ધર્મ તરફ દુષ્ટા પેશાજ ન થતા દે.

ત્રીજો અવજ્ઞા કાઠિયો-તે વીજા વધા ગુણીજનો જ્ઞાનીહીને માટે નિંદા કરાવવાની જ તૂનિ પેદા કરે, જેથી તે કહેતોજ ફરેકે એ મૂર્ખ થું સમજે છે! એનામાં (જ્ઞાનાદિ) કશું નથી. એની રીતે અનેક અર્વણવાદ બોલવામાં મસ્ત રહે, કિંચા મલીન વસ્ત્રપાત્રાદિ સંહિત તથા સફત સંસ્કાર રહિત પાલુંની ઠે વગેરે નિંદા કરે જેથી ગુણી જ્ઞાનીના નજીરુજ જવા ન પામે.

ચોથો અદંકાર કાઠિયો-તે ગુરુ ગુણિજનને દેખી મોટાફને લીધે મસ્તક ન નમાવતાં સ્વંન્ન બની રહે, જેથી ગુણિ ગુરુનો સમાગમ થવાનો સમય જ હાથ ન લાગવા દે.

પાંચમો ક્રોધ કાઠિયો-તે ગુરુ પ્રમુલ્હને વિનાકારણે લેદું ચઢે અને રોસાફ રહેતાં તેમની ફજૂર ન જાય, જેથી સદુપદેશના લાજથી વેનસીચ (દૂર) રહે છે.

ઠઠો પ્રમાદ કાઠિયો તે-વિકથા (રાજકથા વેદાકથા જોજનકથા અને સ્ત્રીકથા) અને વંધ મદ વિષય કથાપમાં લીન બની જતાં ગુરુવાસે ન જાય જેથી જ્ઞાનોપદેશનો સ્વાદ અનુભવવા જ્ઞાગ્યશાલિ ન થાય.

સાતમો કુપણતા કાઠિયો—તે વેદેરે ઉપાસેરે જવાથી જરાપણ ચોલા વદામ વગેરેનું સ્વર્ચ
થાપ એ કંજુસાઈને લીધે ત્યાં જાય નહીં જેથી મંગલ કહ્યાણના માર્ગથી દૂર રહે છે.

આઠમો પ્રય કાઠિયો—તે મહાન્ હુટકર્મકર્ત્તનિ નર્ક પ્રાપ્ત થાય છે અને ત્યાં પ્રયંકર
પ્રાસપ્રયો હુઃશે પ્રોગવતાં પદે છે વગેરે પ્રયાનક નર્કપ્રય વર્ણનના પ્રયને લીધે ફરીને અથ
વા તો કોઈ ઘણી ફરીને વહાર ન નીકલે જેથી નિર્જનપતાનો રસ્તો દ્વાપ્ર ચડે નહીં.

નવમો અજ્ઞાન કાઠિયો—તે અજ્ઞાન માર્ગમાં દોરી એવું જ બોલાવ્યા કરે કે માંસ પ્રક્ષણમાં,
મદિરા પીવામાં અને મૈથુન સેવવામાં કડો દોપ નથી. ॥ ન માંસમક્ષણે દોપો, ન મદ્યે નચ મૈથુને ॥
પ્રવૃત્તિરેપાપ્રૂતાનાં, નિવૃત્તિસ્તુમદાકલા ॥ ૧ ॥ સ્વર્ગ નર્કે છેજ નહીં, પ્રંથો ગપનોજ પ્રંડાર છે.
વગેરે વગેરે મિથ્યાત્વના વચનને લીધે ગુરુ ગુણી તરફ શ્રદ્ધા નુત્પન્ન થાયજ નહીં, અને શ્રદ્ધા પેવા
પયા વિના આત્મકહ્યાણ થવાનો પંથ દ્વાપ્ર ચડેજ નહીં.

દશમો આરુપ કાઠિયો—તે આ દમણાં કરવું છે, અને આ પગી કરવું છે, એમ ઘણા કામોની

जलोजग्राथी आकुलव्याकुल अतां निश्चय निचारने तांघे न अइ शक्ये, जेथी निचारमांने विचारमां मानवज्जव एले गुमाची बेसे ठे.

अग्यारमो शोक काठियो-ते व्हालाना मरणथी शोकने स्थायीन अइ रदेतां घर्मोत्साद आचवा न पामे, जेथी गुरुवाणीना वियोगने लीधे सदा शोकमां प्रस्त वनयानो चलत हाजरी आये ठे; एटलेके छुटगति अवाथी शोक मटवानो समय प्राप्तज कपांथी अवा पामे.

वारमो कुतूहल काठियो-ते नाटक, चेटक, सरकस, गानतान, वाजी, रम्मत, गम्मत, यगेरे खेल तमाशानी अंदर मशगुल रह्या करे जेथी घर्म जशी अणगमो वताये, तेना लीधे परिणाममां मनुष्यजन्म अफल थाय ठे.

तेरमो रमण काठियो- ते कूकना, घेडा, तेतर वगेरेली लमाइ करावयामांज मन आनंद मान्या करे जेथी घर्म तरफनी चर्मोन्निज पेदा न थाय.

आ तेर काठियारूपी सबल चोरोथी घर्मरूपी कामधेनुने वचाची लइ तेनाथी मलता लाज

સંતોષ પામયો દુર્લભ છે એમ કહેવામાં આવ્યું છે.

પાચમો સદ્કાર સંઘસેવા એ પણ અત્યંત દુર્લભ છે. સંઘ એટલે સાધુ-સાધ્વી-શ્રાવક-શ્રાવિકા આ ચતુર્વિધ સંઘની અત્યંત પ્રકારે-પૂર્ણ પ્રતિભાવ વડે સેવા કરવી. તેમને વસ્ત્રપાત્ર ઝોજન-ઘોષ-પથ-મકાન-સન્માન અને સ્વામીવત્સલ વગેરે વડે સંતોષી તેનું સેવા કરવાનો ખાવ દૃઢ થવો બહુજ મુશ્કેલ છે.

જે શ્રાવક શ્રાવિકા સાધુ સાધ્વીને વસ્ત્રપાત્રાદિની મુશીબત વેઠતાં નિહાલી અથવા પોતાના સ્વપર્મો ઘાતાત્તને ખૂલના દુઃખથી રીવાતા નિહાલી મનમાં જરા પણ અરેકાર આણતાં નથી અને પોતપોતાની શક્તિ મુજબ તેનું કષ્ટ કાપવાને માટે વનતી કોશીય કરતાં નથી તે પુન્યનાં ખાગી ઘટાંજ નથી. કેમકે સંઘ એ પર્ચાઇમા તીર્થંકર સમાન પૂજ્ય છે; માટે તે સંઘની સેવા પૂજા ખાવખ-ક્તિની ધંધર જે ઘડારચિત્ર થતાં નથી તે સ્વચીત ખાગ્યદીનજ મનાય છે. પરંતુ કર્મના કઠીન યોગના સંયોગવડે તે ચતુર્વિધ સંઘની સેવા પ્રાપ્ત થવા જેવી શક્તી નથી તેથી જ તેને દુર્લભ માનવામાં આવે છે.

કપર વતવેલા પાંચ સકાર સદેલાદથી પ્રાપ્ત થઈ શક્તા નથી; તથાપિ જો તે પાંચ સકારને પ્રાપ્ત કર્યા માટે એક સરલો યત્ન હાથ ધરે તો વેશક હુર્વજ્ઞ ઘટાં સુલજ્ઞ થઈ શકે એ.

પૂર્વ સમયની અંદર વેસુમાર માનયોએ પાંચ સકારોનો સત્કાર કર્યો છે જેથી તેનું સદેલાદથી જવસાગર તર્યા છે, તેમજ હાલમાં જે પાંચ સકારનું સર્વ પ્રકારે સેવન કરે છે તેનું જવોદધિ તરવાની તૈયારી કરી રહ્યા છે, અને દેવે પગી જેનું આ પાંચે સકારનું નિર્મલ્લ તન મન વચનથી નિરંતર સેવન કરશે તેનું જવના અંતને જલ્દી રીતે જેટી શકશે એમાં જરા પણ શંક નથી. માટે હે જીવિ પ્રાણિયો ! સંસારતારક એ પાંચ સકારોને પ્રાપ્ત કર્યા પુન્યકરણી કરો કે જેથી પાંચે સકારો સુલજ્ઞ થતાં જન્મમરણના જપથી મુક્ત થઈ સિદ્ધિપદના જાગી પડ્યા જાગ્યશક્તી થઈ શકો. એવી જિનચરની વાણી સાંજલ્લી જીવિપ્રાણી જાવ આણી દેવે ઘરો અને અમલમાં લાવો કે જેથી ઇજ્ઞપ જવ મંગલ કેલ્લી કમલા ચરી સુગતિના સંગી થાનું.

“ अनित्यानि शरीराणि, विज्रवो नैव शाश्वतः ॥

नित्यं सन्निहितो मृत्युः कर्तव्यो धर्मसंग्रहः ॥ ४ ॥ ”

श्री जगदीश जिनराज गरीबनिवाज जगज्जनहितकाज प्रवजलनिधि पार श्रवा पाज रूप सुंदर सुधाथी पण अत्यंत मिष्ट प्ररूपणा आ प्रमाणे करी गयेल ठे के,—

डुहा-ऊग्या सो तो आयमे, फूट्या सो करमाय;

चएया देवल गिर पने, जन्म्या सो मर जाय.

चंदमा सूरज अने तारा आदि जे ऊग्या होय ठे ते आखर अस्तज श्रवाना ठे अगर आय

ઠે, જે વનસ્પતિ-ફલજાન વગેરે ફૂલેલ ઠે તે કરમાયજ ઠે, જે મકાનો-વેવલો-કોટ-ફિલ્લા વગેરે
 બેલેલ ઠે તે આંખર જમીનવોસ્ત ઘના(પમી જવા)નાજ ઠે, અને જે પ્રાણીમાત્ર જન્મ્યાં ઠે તે
 આંખર મરણને કારણ ઘવાનાંજ ઠે અથવા થાય ઠે જ. પરંતુ કોઈ હમેશાં એક સ્થિતિથી કાયમ
 રહેનારજ નથી ! કેમકે,-

દેલો લોગો માટી ફૂલી, માટી દેલી માટી ફૂલી; માટી આંચે માટી જાય, દસી રમીને માટી ગાય.
 હેલોકો ! સકર્માં દરેકજીવ, ચેતનકે જન માટીમાંથી પેદા થાય ઠે. માટી ઇટલે મૃતિકા અથવા
 માંસ-ચામ એમાંથીજ દરેકની વૃત્તિ દોય ઠે. તતાં માટીની પેદાશને નિદાલ્લી માતાપિતારૂપ માટી
 ફૂલે ઠે-લુશી ઘડ મકલાય ઠે; પરંતુ તેને લવર નથી કે વધી વસ્તુ માટી અથવા પૃથ્વી-યોનિ-
 માંથીજ પ્રકટ થાય ઠે અને પુનઃ આપુ નાશ થયે તેમાંજ સમાઈ જાય ઠે તથા દસી રમીને
 માટીજ બને ઠે. એથી મૂલ શ્લોક જાહેરમાં લાવે ઠે કે પ્રાણી માત્રનાં શરીર અનિત્ય-નાશ ઘનારાં
 જ ઠે. જ્યારે જે વસ્તુ નાશવંત ઠે ત્યારે તે વસ્તુ ક્યાર મમતા રાખવી એ કેવલ દહેલગાજ ઠે માટેજ

राजा कोइना कोइ दिवस मित्र गया नथी अने घडो पण नही. ए नियमानुसार एरु समय
 ते राजा, प्रधान ऊपर कोषायमान थड गयो, जेथी ते प्रधान पदेखा निगमित्रने पेर जड पोतानी
 ऊपर पदेखी आफत संबंधी बात कही कउनो रह्यो; पण तेले चोगुं कह्युं के—‘ राजाना डावुने
 सन्मान आपुनु ए खानाखराचीनोज मार्ग न भोट कया करी तमो अर्द्धोची नीजे पथारी जानु.
 माराथी राजानो धुंस जीलाइो नही. ’ आम जवाग मलतां प्रधान पर्वमित्रने त्यां गया अने त्यां
 पण अथ इति बात कही संजलानी उनरनी राइ जोगा लाग्यो. ते नीजा मित्रे पण कह्युं के—
 “तमारी संगतिवने अमो पण शिक्षाना पात्र अइये माटे महेस्वानीनी राइ अन्य स्थले पगारो.”
 आवो जवाव मलतां प्रधान नीजा प्रणाममित्रने घेर गयो अने त्यां पण प्रथम प्रमाले कही
 कउनो रह्यो, एटले ते नीजा मित्रे पुष्कल दिलासो आपी कह्युं—‘ जरा पण राजानो जय राखओ
 नही. मांरुं घर-घन-कुटुंब अने शरीर नाश पाग्या पठीज तमोने ते जोगा पामओ. पण ते
 पदेलां तो मगदूर नथी के तमारा जलो नजर पण करी दाके. ’ इत्यादि कही सन्मान सह

સંતોષ આપ્યો, અને પોતાના મિત્રને નિર્જન્ય પૂર્વક મકાનની અંદર રાખ્યો.

તે પઠી તે મિત્રે રાજેન્દ્ર પાસે જઈ કલા કેલવી મદારાજાની પ્રસન્નતા મેલવી નિવાજસમાં પ્રધાનનો અપરાધ ક્રમાવી તેને નિર્જન્યયુક્ત અન્નપ્રદાનનો ઝોગી કરાવ્યો. કહેવાનો મતલબ એજ કે ધર્મ છે તે પ્રણામમિત્રની પેઠે અન્નપ્રદાનવાતા-પ્રાણરક્ત છે એટલે કે જીવને ત્રણ દોસ્તદાર છે તે એ કે પહેલો પેહમિત્ર, બીજો કુટુંબમિત્ર અને ત્રીજો ધર્મમિત્ર છે. પહેલા દોસ્તદાર દેહને હમેશાં જ્ઞાન પાન ચશ્ત્ર ચગેરેથી સાચવતાં તતાં તે વગની વેસી કરેલી ઠગમઠને વિસરી જઈ નાશ પામે છે, એટલે કે સેવકની સેવાની કશી કદર ન કરતાં વિયોગ આવે છે-પણ પોતાનો ઘતો નથી. બીજો કુટુંબમિત્ર પણ હુઃલ આવી પદ્મતાં કે કાલ આવી પદોચતાં પરબ વિવસોઈ સાચવેલી સેવા તતાં કશી ગરજ સારતો નથી. સુલનોજ સંગી રહે છે. જ્યારે જે મિત્ર-

સુલરી વેલા સાંગણા, હુલરી વેલા દૂર; વે સજ્જન બોલાવિયે, વહેતી નદિયાં પૂર.

મતલબનાજ સંગી હોય તે મિત્રનો ત્યાગત્ર કરવો. ત્રીજો ધર્મમિત્ર છે તે પ્રણામરૂપ છે

તથાપિ કદમાં પહેલા પોતાના આરાધકને આ ત્રય પરજનમાં પણ મનમાનતી નિર્જનતા અને સુખસંપદા આપી અન્નય પવ આપે છે. કહ્યું પણ છે કે—નનમાં-રણમાં-શત્રુહ્રમમાં-ગાળીમાં-આગમાં-સમુદમાં અને વિપમ વિપદવાલી જગામાં ફક્ત ધર્મમિત્રજ સહાયતા આપે છે. માટેજ કહેવાની જરૂર છે કે વીજા મિત્રતા સમાન ધર્મમિત્ર પરમ નુપકારી છે. વેદ-દગો ન આપે તેવો ચોલમત્તીજના રંગવત્ત માણ અને પણ સાથે ઓદનાર છે. માટેજ કહિયે ઊંચે કે—

ધર્મમિત્ર નિહને નહીં, વીજા નિહની જાપ; હસો જાણી ધર્મ સેનિયે, હરત પરત સુલ્લ આપ !

અર્થાત્ત વીજા વધા મિત્રો વવલાઈ વેસે, પણ ધર્મરૂપ મિત્ર કદી પણ વદજ્ઞાન વેસતોજ નથી. જેથી હે જ્ઞાત્રીઓ !

નિત્યમિત્ર સમ વેદ છે, કુટુંબ પર્વ સમાન; હિતકર જાણો આપણો, ધર્મ મદા સુલ્લદાન.

એથીજ મૂલ શ્લોકમાં કહેલું છે કે અનિત્યાનિશરીરાણિ-શરીર અનિત્ય-નાશનંત છે એમ સમજી ધર્મનો સંગ્રહ કરવો.

कूचामांश्री पाणी न वापरिये तो ते पाणी निरोगी अने अखूट रहेतुंज नथी; पण उसटुं गंडु अइ
 दुःखदाता निवने ठे. एवीज रीते माया-धन पण खर्चें वावयेंज अखूट अने त्रिमल शोभावंत
 रहे ठे. केमेके मूल श्लोकना त्रीजा पवनां कहेल ठे के-नित्यं सन्निहितो मृत्युः-इमे शां मरण तो
 म्हों अगामीज फेरकुंदनी वीधा करे ठे. ते जेम चकलानी ऊपर वाज उचिंती ऊपट मारी प्राणने
 परलोक पहोचाने ठे तेम काल पण उचिंते आवी दोट देइ कोट मरनी नाखशे के वधी बाजी
 परवारी जशे अने कशुं जोर चालशे नई. कहुं ठे के-

मंत्र तंत्र यंत्र जनी धरीदो रहत घरी घरीहुको दोत न वचाव कहु प्राणको,
 दोरी धाव उपघ उपाव कतु चले नाही वीप ज्युं लुब्धाय जाय प्रेयों पयमानको;
 दूरहीतें देखतही रोप रहें खगकुल परत अचित्यो आय दाव ज्युं सीचानको,
 ठांरी सव आर जार राज माया मोह जार अंतकाल शरण जनन जगवानको. १
 माटे पन्थायानी पेठे साथेने साथे रहेलां कालथी वचवा धर्मनुं शरण प्रहण करवुं जेथी

शाश्वत सुख स्वाधीन प्राप ठे. केमके धर्म प्रभुप्ररुषि । सत्य धन ठे, ते धनना सेवनयी अंनत
जीन अरुय सुखना संगी धया, प्राप ठे, अने अशेज एम जाणी हे जनिप्राणी सुखनी खालिरूपी
धर्म धननो संग्रद करी सदैव शाश्वत सुखना सेवनार श्रात्रु के जेष्ठी कट्याणकमला वरो अने
करो संसारमां केरा न करो !

व्याख्यान पांचमुं.

(अतुष्टुर् छंद.)

गतः सारेत्र संसारे सुखच्चातिः शरीरिणाम् ॥
लालापानमित्रांगुष्टे बालानां स्तन्यविच्रमः

श्री अरिहंत जगन्त सुरासुरसेवित शातादाता जपत्राताश्च एवुं प्रकाशेल ठे के. हे अविजीवो !

મહયો, એથી અત્યંત આનંદ માની મસ્ત ચિત્તવંત થયો દિવસ-નિર્ગમવા લાગ્યો.

કુબેરદત્તા સાધ્વીજીને ઠઠાશ્રદ્ધમ તપ કરતાં અને શાંદાની ઘાર પ્રમાણે ચારિત્ર પાલતાં કર્મક્રમ થયે શ્રવણજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું અને શ્રવણજ્ઞાન મારફત જ્યારે કુબેરદત્ત શી દશામાં છે તે તપાસ્યું ત્યારે તો તે ઠાલમાંથી નીકળી ચૂલમાં પડેલો માલૂમ પડ્યો, એથી કામદેવને જાતકોટિ ધિઃકાર આપી વિચારવા લાગ્યાં કે- 'આ જીવ વિષયસુખથી કદિ તૃપ્ત થતો નથી અને એના લીધે કાર્ય અકાર્ય કરતાં પણ જરા મરતો નથી.

ધનેપુ જીવિતવ્યેપુ સ્વોપુ ચાદારકર્મપુ ॥ અતૃપ્તાઃ પ્રાણિનઃ સર્વે યાતા યાસ્યંતિ યાંતિચ.

અદા ! ઘન એકલું કરવાથી, જીવનમર્પદાથી, સ્ત્રી સંબંધી કામગોળથી, અને જોજનપદાર્થ જમવાથી કોઈ દિવસ સંતોષ-તૃપ્તિ પામતોજ નથી !' इत्यादि इत्यादि विचारीने साध्वीजीअं शोच्युं के- "अहीपां पश्चात्ताप कर्षे कंड वल्ले तेम नथी, माटे त्यां जइ समजाववाशीज प्रयास सफल पतों धर्मनो वृद्धि पइ अधर्मनो अंत आवशे." एम निश्चय करी गुरुणीजीनी आइहा

મેલતી વિદાર કરો ક્રમમદ મથુરે વદોન્ધ્યાં અને કુંચેરતેનાનું ઘર પૂઝતાં તેણીને ત્યાં વદોન્ધી તેણીની પાસે રહેવા મોટે જગ્યાની માંગણી કરી. પૃથ્વી વેશ્યાએ ચિત્રકાલામાં રહેવાનો સુધી ચતાવી અને બોલી કે- 'સાધ્વીજી ! શ્રદ્ધીયાં રહી પૃથ્વી મહેરવાની રાત્રીજો કે, કોઈ દિવસ ત્રપેદા ન દેતાં ફક્ત પુણગનીજ વાતો કરજો અને અમાકં વશું રોતું હોય તો ઝાનું રાખજો. '

સાધ્વીજી ત્યાં રહ્યાં અને ધર્મધ્યાનમાં લીન રહી ધાંત્રી ધારણાને સફલ કરવાનો સમય દોષધ્યા લામ્પાં. એકવાર વપોરનો ચલતે ચાલક રોચા લામ્પો જેથી તેને બાનો રાખવા સાધ્વીજી દાનરત્ન ગાવા લામ્પાં અને તે સાથે ઘણી સમાઈનો સંવંધ ચતાવી અદાર નાતરાં કદી ચતાવવાં દારુ કર્યાં. જાડ ! રોડા નહો ! જો તારી ને મારી એકજ મા ઠે તેથી તું મારો જાડ ધાય ઠે ૧, ત્વી તું મારા ઘણીને વીકરો ઠે જેથી મારો વીકરો પણ ધાય ઠે ૨, તથા મારા પતિનો તું ન્હાનો જાડ દોવાથી મારો વીધર પણ ધાય ઠે ૩, મારા જાડનો વીકરો હોવાથી તું મારો જાડીજો પણ ધાય ઠે ૪, મારી માનો પતિ તેનો જાડ દોવાથી તું મારો કાકો પણ ધાય ઠે ૫, અને ડોન્ધના

વાપ સાથે પણ ઠ સગપણ છે. ૬. આમ તારી સાથે ઠ સગપણ છે. તેમજ તારા
ધાય છે. ૧, મારી માનો ઘણી જેથી તે મારો વાપ પણ ધાય છે. ૨, મારા કાકાનો વાપ હોવાથી
તે મારો વનનન પણ ધાય છે. ૩, યોક્ષ્યનો વીકરો હોવાથી તે મારો પણ વીકરો થાય છે. ૪, મને
પરણવાના સવવથી તે મારો પતિ પણ થાય છે. ૫ અને વીશ્રનો વાપ હોવાથી તે મારો સસરો
પણ થાય છે. ૬. આમ તેમની સાથે પણ મારે ઠ સગપણ છે. અને તારી મા સાથે પણ એવીજ રીતે
ઠ સગપણ છે તે એ કે-મને ગર્જમાં રાહી તેથી તે મારી મા થાય. ૧, કાકાની મા હોવાથી તે
મારી વનીઆઈ થાય છે. ૨, મારા જાહની વહૂ હોવાથી તે મારી જોજાઈ પણ થાય છે. ૩, સોક્ષ્યના
વીકરાની વહૂ હોવાથી મારી વહૂ થાય છે. ૪, મારા પતિની વહૂ હોવાથી મારી સોક્ષ્ય પણ થાય છે
૫, અને મારા ઘણીની માતા હોવાથી તે મારી સાસુ પણ થાય છે. ૬, આમ તમો ત્રણે જણ સાથે
મારે ૧૦ જાતની સગાઈ છે.”

આ પ્રમાણેનું બોલવું સાંજની વેશ્યા રાતોપીતી પડ નોંચે આવી સાધ્વીજીને કહેવા લાગી—
'વાદ ! વાદ !! પંચમહાવત્થારિણી તતાં આવું અસત્ય કેમ ઉચ્ચરોલો ? વગર પૂછયે જુવું બોલ-
વાથી અચર્મ ગણાય છે. કહી વતાવો કે તમારું બોલેલું સર્વ રીતે સાચું જ છે ? ”

સાધ્વીજીએ આદ્યત્રી ઇંત લગીની દુકોક્ત કદી જદારે નાતરાંની સગાડ સાવિત કરી વતાવી.
જેથી તે વંદેના મનમાં મહા સંતાપ થયો અને પશ્ચાત્તાપ સાથે વિચારવા લાગ્યાં કે આપણાં બહુજ
અનિષ્ટ-દુષ્ટ કર્મ થયું ! ગજવ ગુજર્યો ! મહાપાપનાં વલ બંધાયાં ! હા ! ફી રીતે ટૂટકો થશે !
લચીત આ સંસાર સાર વગરનો જ છે. ફક્ત સાર શ્રી વીતરાગદેવનો ધર્મ જ છે. 'વગેરે વગેરે પાપનો
પશ્ચાત્તાપ કરી વૈરાગ્યપૂર્ણ ચિત્ત થયે તે વેળે જાણે પુત્રને અનાથાશ્રમમાં સુંપી વીક્ષા પ્રદર્શ કરી.
અને તપ ત્રણ વ્રત કરેલાં દુષ્કર્મ ક્ષય કરી આયુના અંતે મરણ પામી દેવલોકમાં દેવતાપણે નૃત્યન
પયાં. આમ સંસારનો સંવંચ અસાર છે, અર્થીજ વ્યાખ્યાનની જૂમિકાના શ્લોકનું પ્રથમ પદ કહે છે
કે ગતસારેત્ર સંસારે-સાર-માત્ર રહિત આ સંસાર છે. દમ જાણી ધર્મને જ સંવંચ કરવો શ્રેષ્ઠ છે.

पुनः वीजापदमां कहे ठे के-सुखघ्रांतिः शरीरिणाम्-संसारनी अंदर मनुष्योने सुख ठे (शारीरिक सुख होय ठे) एवी एक घ्रांति-अरमनाज ठे. वास्तविक रीते जोइशुं तो संसारना दुःखसर जीयनमां फक्त मधुबिंदुना जेटलुंज सुख मानी लेवा जेवुं ठे. एटले के मधुबिंदुआनी एक कथा ठे ते आ प्रमाणे ठे-

एक मनुष्य कोइ बलते वननी लीला जोवा किंवा अगत्यना प्रसंगने अनुसरी वनमां गयेल. इतो अने वनमां पोतानी सुराद पूरी पानतां वरम्पान एक जंगली गांढो हाथी बोमतो तेनी तरफ आवतो जणायो के ते जीव लइने नाशी पोतानो वचाव खोलवा लाग्यो. थोदे ठेठे जतां एक गंजीर वमनुं जात जोवामां आववाथी ते तेनी ऊपर चमी एक जबरी वमवाइने अवलंबी लटकी रह्यो. लटकवानुं कारण ए इतुं के-ते वमनी वमवाइ नीचे एक जंगी घेरावादार कूवो इतो जेथी ते वमवाइ नजीक हाथी आवी शके तेम न इतुं. तेमज हाथी कवाच जातना थमने नपानी ले तो पण आ कूवामां पमनुं मूगीने मारो जान बचाची शक्तीश, एवा इरावाथी ते लटकी रह्यो इतो.

દાથી પણ વોટ વેતો વડુ દેઠલ આથી પલોડ્યો અને વડુને શ્રમ સહિત નુપાનો નાલ્યા ડાંઢની
 સવલતાથી શ્રમને દવદવા લાગ્યો. પરંતુ શ્રમ ઘણું મજબૂત હોવાથી તેમાં તેને તુરત સફળતા
 મળી શકે તેમ શ્રમ નહીં; તથાપિ એ શ્રમ કે, તે શ્રમને ધંધોલવાથી આશું ઝામ કંપી નર્યું, તથા
 જે વડુવાડ્યે તે જયજીત માંત્ર વલગી રહ્યો હતો તે ડાલ્યા પણ કંપવા લાગી. આમ શ્રવાથી તે
 ડાલ્યાના મૂલમાં રહેલો જંગી મધપુત્રો હતો તેની માલ્લીનુત્રનો, અને તે મનુષ્યના શરીરને પાંતાનો
 પરાજિત કરનાર માનો ચટકા જરથા લાગી. આથી કંડ કષ્ટમાંતો મળા રહી નહી. શરીર સૂઝી ગયું.
 વેંદનાનો પાર રહ્યો નહી. ક્યાંક ક્યાંક તો લોહીની તલેરો પણ કુટી નીકળી અને વલતરા વલવા
 લાગી, તે ઢતાં તે માલ્લીનુત્રે તે ત્રનાની શકે તેવા દાશ વૂટા કરાપ તેમ ન હતું. શું તેને દટલી જ
 પીનાથી પતી જાય તેમ હતું ? ના ! જે ડાલ્યાને તે વલગી રહ્યો હતો તેને ઘોલો અને કાલો દમ
 વે ઇંદર કાપી રહ્યા હતા, જેથી ત્યાં વધારે વલત ટકી શકવાનો સંજવ રહ્યો નહીં. નીચે વડુતું
 મૂકવાની આશાને અમલમાં લેવા ધાયું તો તે નીચેના ગદેરા કૂવામાં ચાર જયંકર મોટા સાપ અને

(एक) बे प्रजगर दत्ता ते नीचे पदे तो खोराक मझे एही लालसापी म्हाँ फाम्नी जीजना लपकारा करी रेदेजा जोवामां ह्याद्या. आथी ह्वे ऊगरवानो एके आरो रह्यो नद्दो. मरणनो नायदो पूरो करवानो पर नत्रीक नजीक आबती जणाड. उतां पण आ वधा दुःख अने जयना विसारा रूप ए आनंदमां ते यधुं विसरी जनुं जणायुं. ते ए के, ते मधपुमाने कोइ फालनो गोदो वागवाथी माखीजनुं कोलुं पर वेशड जवाना लोधि पुद्गमानुं मिष्ट मध टपकवा लागुं अने ते मधनुं टीपु ते जयथी पीटापला मानवना म्दोमां आनी पद्गवा लागुं. आ मधविडुना मलराथी वधुं दुःख विसारे नाखी तेमांज तल्लोन बनो गयो. पण मरणे पोतानो केदी करवा तेनी चोमेर ठावणो नाखी इतो तेनुं तेने जरा ज्ञान रह्युं नद्दो. एटलुंज नद्दो पण तेवा समयमां एक विद्याधरनुं विमान त्यां अड पसार पनुं हनुं तेमां वेठेली विद्याधरीए आ चापला दुखियारानी नीतक वात ध्यानमां लइ पति प्रत्ये रह्युं—‘प्राणनाथ ! आ मरणने नायदो पूरो करवानी अणी ऊर पद्मेचेला दुःखप्रस्त जनने आ-पण पचावी लइये अने विमानद्वारा तेने तेना घेर पद्मेचलो करीत.’ विद्याधरे कह्युं—‘ए मदासमुखे

मध्यांघ लोलुप मधुविंदुना सुख अगान्दीश्री दूर भइ पोतानो बचाव करना चाइशेज नदीं माटे वृथा
अम शा माटे करयो जोइये ?' विद्याधरी स्त्रीजातीना नियम प्रमाणे दठपूनेक बोली के- 'आ-
टलां दुःखोश्री मुक्त पनामां मधुविंदुनी लालचने कोइ ब्दाली गणे के ? पुरुषोनां मन इमेशां
कगोर निगेर होय ठे.' इत्यादि सांजली विद्याधरे पोतानुं निमान ते मधुविंदुना लोलुपीनी समीप
राखी कहेतुं शह कयुं के- 'दे जाइ ! दये दुःखमां कशी मणा रदी नथी. मरणना म्हांमां कौलियो
प्रधानीज तैपारीमां तुं अने हने जीवने मूकये मार्ग नथी माटे तुं आ विमानिमां आवी जा के जेथी
तुं आ वधां दुःखोश्री वृट्कारो पामीशे अने ज्यां तारी मरजी दशे त्यां तने पद्मेचामीश. दाल
तुरत तुं आवी जीवनेने सफलता मेलनवा तत्पर आ. "

આગી ચાંણી સાંજની તે આનુરતા સાથે કહેવા લાગ્યો—‘ જાડ ! મને જાગારો તો તમારો મોઢો આજાર, પણ જરા મંદેરવાની કરી ફક્ત એક મધનું ટોપું મારી બીજા જાગાર પહે તેટલો સમય મને અહીં શોજ્યાં દો, મને એ મધચિંટુ વચા ડુઃખોનો વિસારો કરાવી રહેલ છે. અદા !

दुःखतुं तो सातपुं नावल ऊजुमी रहुं ठे, पण मधुविंदु अत्यंत मिष्ट होवाशी मने ए दुःखनी
दरकार कमती रहे ठे, माटे एक टोंपुं पन्ना द्यो ' आम एक टोंपुं पन्ना के बीजा टोंपानी ला-
लच वयी अने बीजुं पन्ना के बीजानी आशा बंधाई. ज्यारे टोंपानी लालचशी मुक्त अतो जोवा-
मां न आव्यो त्यारे तेनुं स्वरूप पोतानी स्त्रीने समजावी विद्याधर विमान सहित पोताना पंथे
परवयों. जाइ मधुविंदुनी लालचमां लटकता रहा. चंदरोए दाखा कापी नाखी के ते गंदरा कू-
यामां पन्ना अने पन्नांनी साथेज अंदर टोंपी रहेला जीवोए प्राप्त करी लीयो. जाइनो अंत
आव्यो अने ते साथे आ मधुविंदुनी बातनो पण अंत आव्यो. तथापि आमांशी सार ग्रहण कर-
यानो ए ठे के-अग-संसारूपी अटवीमां प्राणीरूपी जीवात्मा विहार करतो रहे ठे; परंतु तेनी
पावल कालरूपी दाशी प्राण लेवा दोट देइ रहेल होवाशी जीवना माटे फांफां मारतो फरे ठे,
अने आयुरूपी बन्नाइए वलगी रही जीवनने बचावा यत्न आदरे ठे; पण नशी जाणतो के वन्ना
ग्रन्थरूपी शरीरने कालरूपी हाशी मूत्रमांथी कुलेम्या मची रहेल ठे, तेमज अंधारिणुं अने

અનુચાલીયું પલ્લવાનિયા રૂપી વૈ-કાલા અને ઘોલા નંદર આયુ વમ્બાહને કાપી રહ્યા છે અને મોદ
 રૂપી કંમ્તા કૂવામાં પમ્તી વચવા ઇચ્છનારા પ્રાણિને ક્રોધ માન માયા તથા લોભ રૂપી ચાર ત્રયંકર
 સાપો તથા રાગ અને દ્વેષ એ રૂપી વૈ અજગરો તેને પોતાનું ત્રફ કરવા મ્હોં કામ્તી જીત લપકાવી
 રહ્યા છે. ટેયાં વૈરી સગાંઢાલાં રૂપી મધમાલીનું ચોમેર ચટકા મારી સંતાપ્યા કરે છે તતાં પણ
 ફક્ત સાંસારિક સુખ રૂપી મધના ટીંપાની લાલચમાં ફસાયલો પ્રાણી ગુરુ રૂપી વિદ્યાધર જિન
 વાણી રૂપી વિદ્યાધરીના વોધથી ધર્મ રૂપી વિમાન કે જે ઘોરેલે સ્ત્રલે (સ્વર્ગપવર્ગમાં) પહોંચા-
 નવા શક્તિમાન છે તેનું કારણ લેવા આપ્રદ કરે છે; તથાપિ તેમને વાયવો વતાવો દુઃલ્લેષિત મધ-
 ત્રિંડમાં લીન રહેલ છે. એથી ગુરુ ધર્મવિમાનનો તેને ખોક્કા ન ગણતાં પોતાના અન્ય સ્તુત્ય
 કાર્યમાં પ્રવર્તે છે. આથી અંતે આયુ રૂપી વમ્બાહ પદ્મ માસ વર્ષ વને પૂર્ણ કપાહ જતાં તે અજાગીન
 પ્રાણી મોદકૂવામાં પમ્તી કપાયોનો કોલિયો વને છે અને ત્રવધ્રમણને વડા થયેલો જીવ ત્રવજ-
 લમાં લીન થઈ જાય છે.

થતી તોતો જાણે કે પ્રેમ સુધો ત્રિપે; પણ વાસ્તવિકરણે જોતાં સાંત્તારિક સુલ્લ જાંઝ-
વાતા તોર (મુગજલ તૂટ્યા) જેવુંજ છે. એટલે કે તાપના સમયમાં જેમ દરિણો તરફ લાગવા-
થી પાણીનો અને મેલચરો છારા રણમાં આમ તેમ નજર ફેરવે છે; પણ ત્યાં વાણી હોતું નથી;
હવે પાણીની જરૂરતા સંગેર મરણો વ્રમરૂપ દેશાચ નજરે પડતાં તે મેલચવાનો આશાએ વોળી
દેતા જટકે છે; પણ આમર મરી રીતે વાણી ન હોવાથી તે આધું ને આધું જણાતાં તાપ, તરફ
તે પાણી રંગન ઘડ મળાને તાવે પાય છે. એજ રીતે સંસારી જીવો પણ સુલ્લ મેલચવાનો આ-
શાતૂલ્લાને પ્રવરેલી આમ તેમ દોષાદોષ કરે છે; પરંતુ આહાર વારણા વ્રમરૂપ નીવડતાં
ત્રિગણા ચંદ્ર કુમરચાચ વનો-દાય વૈંય કરતાં મરણને સ્વાર્થીન થાય છે. કયાચ સદેજ સુલ્લ
મજનું તેમો મૃદંતાદી પ્રજ્ઞાન વામરૂની પેઠે ઇંગૂજો વાચતાં સ્તનચાનનું મુલ્ય માની લેતો તે પરિણામે
દુલ્લ છે. મૃત્તર હો માચા સ્તનચાનચીજ ખાગી શકે. કાંઈ ઇંગૂજો ચઢ્યે જૂલ્ય ખાગે નહીં. ઇંગૂજો
હમચાથી વજ્જ પોતતોજ લાડ પોતાના મરોમાં આવતાં તે વધાર્યેને ઇંગૂજામાંથી મલેલો માની

આનંદ માને છે; પરંતુ સત્ય બુદ્ધિ તપાસતાં તે તદન દ્વેલવા જરીજ સમજ છે. અગ્રવા તો જેમ કુતરૂં સૂઝાયલા દાનકાને કરમતાં તે દાનકાની કરચો પોતાનીજ વાળેના પેટાંતુમાં ઝાંઝાતાં તેમાંથી લોહો નીકલે તેને તે હાનકામાંથી મલતા લોહીના સ્વાદને માની આનંદી થને છે, તેમ પોતાનાંજ વૈયાં-ઢોકરાં કે જે પોતાનાજ લોહીનિકારતાં ગુચ્છમાં છે તેને પાટા વટ્ટી વગેરેની સંજ્ઞા-લથી સાચવવામાં કાલજી ધરાવી પોતાની કુદાલતા માને છે; પરંતુ સત્ય રીતે જોતાં એ સપ્તમાં પોતાનુંજ લોહી ચૂસનારાં છે; વતાં તે લોહી ચૂસનારને પોતાનાં જીવનપ્રાણ માને છે એજ મદ્દા દ્વેલવા છે. માટે એ વધી જલોજયા દૂર કરી આ જગ પરજનમાં સુખસંપન્નિ પ્રાપ્તાર ધર્મનુંજ સેવન કરી જન્મ સફલ કરવો કે જેથી આત્મકલ્યાણનું સુકાન હસ્તમાં રહેતો જીવોદિતિ સરી આત્મારૂપ જદાજ પાર પડોચે છે !

व्याख्यान ठठु.

(आर्यो-उद.)

स्वाणनंगुरे अमारे, म्हाअजवे अचनपम्नसग्निये;

मारं इतिअमिनं, जं कीरइ सोदणो धम्मो. ?

एवमस्मात्तु दीनदपात्तप्रणतप्रतिपाल त्रिनुचननूपात्त श्रीदेवाधिदेव त्रिनराज महाराज कश्ची
मेषेव ते दे-दे अनेताजने! आ मायामयी संसार अमार वे; ततो आ संसारनी अंदर दश दृष्टोते
मनुष्य अस्म दात यथो अन्यंत मुदेहेल वे.

॥ दुस्सिन नामग एवे दुत्त रपणे य मुमिण चक्रेय ॥ चम्म जुगं पग्माणू दसदिद्धंता मणुअत्तंजे ॥

दुजानुं १, पग्माणुं २, धान्पनुं ३, जुगारनुं ४, रत्ननुं ५, स्वाप्पनुं ६, चक्रेनुं ७, कूर्मनुं ८,
पुंसगनुं ९, एवे परमत्तुनुं १० आ ददा दृष्टोत नीजे मुजव.

मथमं चूलानां दृष्टान्तं स्पष्टीकरणं आ प्रमाणेनैः—एकं चक्रवर्ती राजा अमुकं ब्राह्मणं
उपरं खुशीं अइने बोद्ध्या, “ हे ब्राह्मण, तारी इच्छा होय ते माग, हुं आपवाने तैयार हुं ” परंतु
ब्राह्मण पोतानीं स्त्रीने वशवर्तीं अएलो दोनाथी बोद्ध्यो के हुं घेर जइने पत्नी विचार करीने मागीश.
राजाए कहुं जेजे जानुं घेर विचार करीने मागजो. आ प्रमाणे चक्रवर्तीनीं सम्मति मलवाथी
ब्राह्मण घेर आव्यो, इवे स्त्री पुरुष बेच एकांतमां वेसी विचार करवा लाग्या जे शुं मागहुं ? गाम
गरास मागवाथी आपणे उलटो व्याधि वधो. आपण ब्राह्मणने तो दक्षिणा सहित जोजननी
प्राप्ति थाय तो तमाम मलेहुं गलाय. माटे स्त्रीए कहुं, ‘ जानुं, वारा दीठ जोजन आपणने मले
एवुं जइने मागो. स्त्रीनीं शिकानुसार ब्राह्मण चक्रवर्तीं पासे आची उजो रह्यो त्योरे चक्रवर्तीए
कहुं, ‘ माग, माग; मागे ते आपुं. ’ त्योरे ब्राह्मण विकस्वर मुखे बोद्ध्यो जे ‘ हे महाराज !
आपना राज्यतरमां वास दीठ अमने दरेक घर घरथी जोजन तथा दक्षिणा तरीके एक सोना
मदोर मने एवुं हुं मागुं हुं. ’

आ बात सांझली चक्रवर्ती आश्चर्यमां मग्न यह विचार करे ठे के जले पुष्करावतं मेघनो
वरसाद वरसे तोपण पर्वत नगर तो पाणी तेनी उपरनी जंग्याना प्रमाणमांज ठेरी शके. खेर,
जेना जेना जाग्य तेवुंज तेने मले ठे. आम क्षणवार चकित बनी विचार करी ब्राह्मणने प्रथम
पोताने घेर जोजन करावी व सुवर्णमहोर आपी विदाय कर्पो. हवे चक्रवर्तीना ठनु क्रोम गाममां
गूला दीठ जोजन लइने ब्राह्मण फरीने चक्रवर्तीने घेर आवे खरो ? कदाच देवना प्रज्ञावधी वारा
पूरा करी करी चक्रवर्तीने घेर आवे तोपण मनुष्य जन्म फरी मलवो दुर्लभ ठे.

हवे बीजा पाशक दृष्टान्तनुं विवेचन करे ठे:—चंडगुप्त राजानो जंफार वधारवा सारु चाणक्ये
एक देयनो आराधना करी, त्यारे देवे प्रसन्न अइ तेने दिव्य पाशानु आप्या. आ पाशा वहे जे कोइ
वाजी रमे तेने कोइ जीतो शके नहि.

आम होवाथी तेलें एक पुरुष के जे द्यूत कीमामां कुशल दतो तेने सुवर्णनी गिनीनो एक
याल जर्री आपी तय्रा ते दिव्य पाशा आपी शोहरमां मोकदपो. हवे ते पुरुष मोटा रस्ता उपर

વેસી વોલે છે જે દે લોકો, જે મને જીતે તેને હું આ સોના મદોરથી ઝરેલો બાલ આપું, અને જો હું જીતું તો ફક્ત એક સોના મદોર લેનું. આમ જાણી ધણા લોકો તેની સાથે રમે છે, પરંતુ કોઈ-નાથી તે પુરુષ હાર્યો હુલ્લેજ છે. તેમજ મનુષ્યાવતાર પણ હુલ્લેજ સમજ્યો.

દેવે ત્રીજા ધાન્યના દૃષ્ટાન્તનું સ્પષ્ટીકરણ:-હુનિયામાં તમામ પ્રકારનાં ધાન્યો એકઠાં કરી તેમાં એક પાલી સરસવ નાંખી કોઈ એક સો વર્ષની ઘરનો નોશીને તે ધાન્યનો રાશિ જુવો કરવા હુકમ કરવામાં આવે તો તે નોશીથી તે દરેક ધાન્ય અલગ પલું વહુ હુલ્લેજ છે, તેમ મનુષ્યનો અવતાર પણ હુલ્લેજ છે.

ચોથું યૂત દૃષ્ટાંત:-એક રાજાને એકસોઆઠ સ્તંભવાલો એક સન્ના છે, પ્રત્યેક સ્તંભની અંદર એકસો આઠ હાંસો છે, એક વિષ્ણુ એક પુત્રને રાજ્યનો લોજ પ્રયો જે મારે રાજાની ગાવી ઉપર વેસવું, આ વાત મંત્રીએ જાણી. હવે રાજાએ તમામ પુત્ર પ્રપૈઝને એકઠા કરી કહ્યું કે જાહ ! જેની રાજ્ય લેવાની હઠા હોય તે મારી સાથે જુગાર રમે. મને જીતે તે રાજા આપ. પરંતુ તેની

રોતિ આ પ્રમાણે:—એક સો ને આઠ ડાવ ડ્યારે તમામ એક સાથે આવે ત્યારે એક હાંસ જીતે, વલી જો તેમાં ગણે રાજાનો ડાવ પદે તો તમામ વ્યર્થ થાય, એવી રીતે એકસો આઠ હાંસ જીતે ત્યારે એક સ્તંત્ર થાય. તેવીજ રીતે એકસો આઠ સ્તંત્ર જીતવા જેમ હુલ્લજ છે તેમ મનુષ્યનો જન્મ પણ હુલ્લજ છે.

પાંચમું રત્નનું દર્શાવત:—કોઈએક કોઠની પાસે પરંપરાથી હતરી આવેલો તેમજ પોતે પણ સ્વાર્જન કરેલો, અનેક રત્નોનો સંગ્રહ હતો; કોઈ પણ દહામો તે એકે રત્ન બહાર કાઢતો નહોતો. એક સમયે તે દેશાન્તર વેપારને માટે ગયો, હવે પુત્રોએ વિચાર્યું જે પિતા લોખંથી રત્નો બહાર કાઢતા નથી, પરમાં કોઈ સોના મહોર તતાં આપણી ધ્વજા બીજા કોટીધ્વજની માફક કેમ ન ચહે? એમ વિચારી દેશાન્તરથી આવેલો રત્નો વેપારીને દાણે વેચી નાંખ્યાં, અને કોટીધ્વજ બન્યા. મોઠ દેશાન્તરથી આવ્યો, અને રત્નો વેચ્યાની વાત જાણી, તથા પુત્રોને તે રત્નો પાઠા વાલયા છૂકમ કર્યો, પરંતુ દેવે તે રત્નો પાઠા મલવા હુલ્લજ છે તેમ મનુષ્ય જન્મ પણ હુલ્લજ છે.

હું સ્વપ્નનું દ્વંદ્વિત:-કોઈ એક દિવસે, મૂલદેવ તથા એક ત્રિહુ ત્રિહુની નગરીની વહાર એક કોટનીમાં સૂતો છે, તેનામાં વેત્ર જણને એક સરસું ચંદ્ર પાનનું સ્વપ્ન આવ્યું. મૂલદેવ ક્રોધો, નવ-કાર મંત્રને ગણી, દેવદર્શન કરી તથા ફલ ફલ દાનમાં લઈ નિમિત્તિયાને ઘેર ગયો. વિનય પૂર્વક પોતાનું સ્વપ્ન નિવેદન કર્યું, અષ્ટાંગના જાણ પંક્તિ પ્રથમ પોતાની પુત્રી સાથે વિવાહ કરવાનું મૂલદેવની પાસે કબૂલ કરાવો કહ્યું જે દે મૂલદેવ ! તને આજથી સાતમે દિવસે રાજ્યની પ્રાપ્તિ થશે. તેજ પ્રમાણે થયું.

દેવે ત્રિહુક વાલક પણ તથા, તો તેણે પણ ગુરુ પાસે જઈ કહ્યું, “ગુરુજી મેંને આજ રાત્રી સારા ચંદ્રકા પાન ક્રિયા,” ગુરુજી અદ્વપદ્ધિ હોવાથી બોલ્યા “વાલક ! આજ તારેકો ઘી ગુમ્તે પુક્ત ચંદ્રકાર રોટી મિલેગી.” એજ પ્રમાણે થયું. કાલાન્તરે દેવે આ ત્રિહુક વાલકને માલૂમ પડ્યું જે મારું તથા મૂલદેવનું સ્વપ્ન એક સરસું હતું, પરંતુ મેં ત્રિધિપૂર્વક સ્વપ્નની ક્રિયા કરી નહિ, મેં જો તે પ્રમાણે કયું હોત તો હું પણ રાજા થાત. દેવે હું ફરીને તેજ પ્રમાણે એવાજ સ્વપ્નને માટે

પૂર્વોક્ત કુટીમાં જડને રાચન કરું, આમ ચિત્તારી ચંદ્ર પાનના સ્વપ્ન માટે મપો, પરંતુ હવે તે સ્વપ્ન જેમ હુર્લેજ છે તેમ મનુષ્યનો જન્મ પણ હુર્લેજ છે.

સાતમું રાધાવેધનું દૃષ્ટાંત:—એક સ્ત્રીનો ઉપર આવ ચક્ર નિરંતર ફરતાં રહે છે, તેમાંના ચાર ચક્ર હલકા ફેરે છે, અને ચાર સુલકા ફેરે છે. તમામ ચક્રને આવ આઠ આરા છે, તેની ઉપર એક પૂતલી છે તે પણ ચક્રની માફક ફરતી રહે છે. હવે તે પૂતલીની માત્રી આંખને, નીચે ખરી રાખેલી તેલની કુંદીમાં વમતા પ્રતિવિંચ તરફ દૃષ્ટિ કરીને, જે કોઈ પુરુષ વાળ વને વિંધે તેલે રાધાવેધ સાપો ગણાય; પરંતુ તે જેમ હુર્લેજ છે તેમ મનુષ્ય વેદ પણ પામવો હુર્લેજ છે.

આઠમું કર્મ દૃષ્ટાંત:—અમુક વિસ્તીર્ણ તલાવની ઘંદર એક કાચવાનું કુટુંબ આનંદ સહિત નિવાસ કરે છે. તે તલાવની ઘંદર લીલ ફૂલ દટલી વધી વંચાણી છે કે જરાપણ જલનું વર્ણન પ્રયું હુર્લેજ છે, પરંતુ એક ધીવસે કર્મ યોગે વાયુના જોરથી સેવાલને લસતું છે કે તેજ વલેતે કા-
જવાને ત્યાંજ મોકલ વદાર કાઢ્યો છે, તેવા સમયમાં કાચવાને પૂર્ણિમાના ચંદ્રના વર્ણન પ્રયાં, કા-

ચવે વિચાર્યું જે હું એકલો અપૂર્વ આનંદ જોગવું તેના કરતાં મારા કુટુંબની સાથે આનંદ લેનું તો
 ઠીક, આ વિચારી કદાચ પાળીમાં ગયો, અને કુટુંબ પરિવારને લઈને પાઝો આઝ્યો તેટલામાં તો
 જ્યાં સેવાલ લસી ગર હતી તે ટિડ્ડ બુરાઈ ગયું, કૂર્મ ફરી ફરીને આકપો, પરંતુ દેવે જેમ તે ટિડ્ડ
 પામવું હર્ષજ છે, તેમ મનુષ્ય અન્મ હર્ષજ છે.

નયમું યુગ સમીલા દટાંતઃ--કોડ એક યિયાધર ચે લાલ યોજન પ્રમાણ લવણ સમુદની શંદર
 યુગને (ઘોંસરાને) પૂર્વે કિનારે નાંચે તથા સમીલા એટલે ઘોંસરામાં નાંચવાની ચીલોને પશ્ચિમ
 કિનારે નાંચે, દેવે તે વેત્ર એકઠા થઈ ચીલો ઘોંસરાના ટિડ્ડમાં સ્વયમેવ આવવી હર્ષજ છે તેમ મ-
 નુષ્ય જવ હર્ષજ સમજવો.

પરમાણુ દટાંતઃ--કોડ એક દેવ એક સ્તંજનો જુરો કરી તેને વાંસની નલોમાં જરી, મેરુ પર્વત
 પર ચની વશે દિશામાં કેંકી વે, હવે તે પરમાણુને એકઠ કરી ફરી સ્તંજ થનવો માણસથી
 હર્ષજ છે તેમ મનુષ્યનો અવતાર હર્ષજ જાણવો.

કેટલાએક ત્રિદિક પરિણામી જીનો દશ દૃષ્ટાંતે દુર્લભ જન્મને સમજે છે, પરંતુ તેની સાથે એટલું પણ વિશેષ જાણવું કે મનુષ્ય જન્મની પૂર્વમાં પણ એટલે દ્વીન્દ્રિય ત્રીન્દ્રિય થવું, એમ ચતુરીન્દ્રિય પાત્ર પંચેન્દ્રિય થવું તે પણ દશ દૃષ્ટાંતે દુર્લભ છે, તેજ પ્રમાણે મનુષ્ય જન્મ પામ્યા પછી પણ આર્યદેશાધિકની જોગવાઈ મલત્રી તે પણ પૂર્વોક્ત દશ દૃષ્ટાંતે કરીને દુર્લભ જાણવી.

કદાચ મનુષ્ય જન્મ પ્રાપ્ત થાય; પરંતુ આર્ય-પતિત્ર કેત્ર તથા શ્રીજિનવરજ્ઞાપિત ધર્મ પામવો અત્યંત મુદ્દકેલ છે. ગતાં પૂર્વ પુણ્યના સંયોગવળે એવધા સંયોગો પ્રાપ્ત થયા, તો જોત્ર પ્રમાદ વલથી ધર્મનું સેવન કરતો નથી. તે તો પુત્રના કે સ્ત્રીના સ્નેહમાં અથવા ધન, ધાન્ય, પરિવાર, મિત્ર, વૈભવ અને રૂપ આદિમાં લોન રહી ધર્મનો અનાદર કરે છે જેથી જીવ દારી જાય છે. પણ જીવને જાણ્યાની જરૂર છે કે સંસારનો સંબંધ ત્રનાથટી છે. અને એનો રૂપાલ થયા મેહશ્વરવત્તની કથા ધ્યાનમાં લેવા જેવી છે તે એ કે-

વિજયપુર નગરની અંદર મહેશ્વરદત નામનો વ્યાપારી રહેતો હતો. તેને પુત્ર ન હતો જેથી

ते चिंतामां निमग्न भइ चिंतववा लाग्यो-‘ मारा मरण पढे मने पाणी कोणा आणइओ ! आइ कोणा
 करइओ ! पुत्र वगर नखोदियानुं घर अंनुं गणाइओ ! पुत्र विना सद्गति अइओ नइओ अने कहुं
 पण ठे के-

अपुत्रस्य गतिनांस्ति स्वर्गो नैव च नैव च

तस्मात् पुत्रमुखं दृष्ट्वा पश्चात् धर्मं समाचरेत् ॥ १ ॥

अपुत्रियानी गति अती नथी, तेमज स्वर्ग मल्लयानुं होतुंज नथी, ते मोटे पुत्रनुं भ्हां
 जोयामां आवे त्पारखाव धर्म करवा उद्यमी अहुं. ‘ वगेरे वगेरे चिंतवी अनेक देव देनियोनी
 बाधा मानता औयध प्रयोग आवि उपयोगमां लीधा. एत्थी वैवयोगे स्त्रीने गर्भ रह्यो अने गर्भकाल
 पूर्ण अये पुत्ररत्ननी प्राप्ती भइ. आम होवात्थी अपार आनंद अयो. अचगति थवानी चिंता दूर
 गइ. पुत्र महसेननी लालन पालन प्रीणन पोषण वने पुत्रनी मायजत अया लागी अने शुक्लपद्मनी
 चंद्रकला समान विनप्रतिविन वर्धमान वसाने पामी पुत्र मोटो भतो चाटयो. विद्याभ्यासनो

४, वेगेलुं अपमान ५, अने ठानो जेद ६ आ ठ वावतो सदा गुप्तज राखवो योग्य ठे. कारण के जाहेर करवाथी लोकहांसी ने घरमां हानि भवानो संप्रव रहे ठे.

आस भवाथी महसेननी स्त्री मनमां समजी गइ के—‘ माहं कुकर्म नजरोनजर जोया ठतां जारनो नाश कर्यो; पण मने कशुं कहुं नही, तेमज ए वात क्यांय जाहेर पण न करी जेथी मारे अनाचार निवारी दीर्घदर्शी पतिनी सेवा करवी एज हितकर ठे. ’ एम विचारी सदाचारने तावे रही ते पतिसेवा करवा सावधान रहेवा लागी.

महसेननो पुत्र जेम जेम मोटो थतो चाढ्यो तेम तेम पोते घणा व्यापारी रमाप्तो महानंद मानतो हतो; पण ते जाणतो न हतो के जेने में रोषवश थइ बेजान कर्यो ठे ते शत्रुज आ पुत्रपणे पेदा थयो ठे अर्थात् शत्रु ते मित्र थइ प्रकटेल ठे अने राखेलो ते पुत्र थइ महासेननी स्त्रीने पण आनंद आपी रहे ठे एटले बहूने मातानुं पद आपी जार पुरुषनो जीव मस्त बने ठे.

एक समय पोताना वापनुं श्राद्ध आववाथी आबने विचसे पितानी सद्गति भवा मटे पिंरु

આપયા વિચારી મદસેન પોતાના વાપનો જીવ પાનો થયો છે તેને જ છરીની લાઝથી અને તેનો જ વધ કરી પિત્તને પિંદ આપ્યો. અહા ! પિતાના જ પિંદના માંસથી પિત્તને તૃપ્ત કર્યો ! પિતાના નામથી શ્રાદ્ધ પિંદ આપી પિતાની સત્કૃતિ કરી (!) પુત્રના હાથથી પિતાના જીવનો મુક્તિ પદ !!!

ए प्रस्ताय समय एक इशानी-त्रणइशानवान् मुनिमहाग्मा निद्वार करता जता दत्ता, तेमणे धामधूमने ध्यानमां लइ इशानोपयोगवदे जोरुं ता अनर्थ जाणी मद्दसेनने प्रतिबोधवा मटे तेनी समीप जइ मस्तक धूर्णा इशानी गुरु कहेवा लाग्या-

पुट्ण्णाति स्वपितुर्मसिं शत्रुमुद्यंगसंगतम् ॥ विद्यते च पितुःश्राद्धं महामोदविजंजितम् ॥ १ ॥

પોતાના પિતાનું માંસ લવાય છે, પોતાના શત્રુને લોભામાં લઈ પિતૃમાંસથી પોષણ કરાય છે, હુરમતને લાલપાલ કરાય છે અને મ્દિંથી કંઈ છે કે હું વાપનું શ્રાદ્ધ કરી પિંદ આપું તું તે તેને મલતાં સત્કૃતિ થશે. અહા ! જીવનું અજાણપણું તો જુવો ! સ્વેજ મોદની વાત મદાન્ વિચર છે !!

આવું સાંજની આશ્વર્ય અને સ્વેદ સાથે સાધુ મહારાજને પગે લાગી કહેલી વાર્તાનો સુલાસો

પૂરવા લાગ્યો. એટલે મહાત્માએ અથેતિ સંબંધ કહી વાંકેફ કરી તેનો ઝમ દૂર થવા અધમ આદર્શો. અને નિઃશંક થવા મહાસેને (તેની પ્રતીતિ માટે) પુનઃ પ્રશ્ન કર્યો—‘કે મારી મા કૂતરી થઈ છે તે જીવતી છે માટે તેનો કંઈ દર્શનિક પૂરાવો આપવા કૃપા કરો.’ ગુરુએ કહ્યું—‘આ વાત સાંપ્રત તાંજ તારી માતા-કૂતરીને જાતિસ્મરણ જ્ઞાન થયું છે જેથી તારા ઘરમાં ઢાંટેલું ધન એની જાણમાં દોવાથી તે લોદી વતાવશે; માટે તેની પાઘલ પાઘલ જા !’ ઢાંટેલી વાત અતંજ કૂતરી અગામી થઈ અને ઘરમાં જઈ ઢાંટેલું ધન લોદી વતાવ્યું, એથી મહાસેનેને ગુરુકથિત વચનની પૂર્ણ પ્રતીતી થઈ. શ્રાદ્ધ તરફ કંટાળો વતાવ્યો. જૈનધર્મ અંગિકાર કર્યો. સ્ત્રીએ પણ જિનમરુપિત અહિંસા એજ પરમ ધર્મ છે એ તત્વને કબૂલ કર્યું. અને તે પગી અનેક વાન પુન્યના પ્રકાર અપયોગમાં લઈ સુકૃત્ય કરવાવડે જીવનગાલી આપુના અંતે વેડ સ્વર્ગે ગયાં. આ પ્રમાણે સંસારની સગાડનો સંબંધ છે એથી સાર રહિત હોવાથી અસાર છે, અને તેમાંના વરેક પદાર્થો પલમાં ફાલેલા ફાલેલા તથા પલમાં કરમાઈ ઘૂલ સાથે મલેલા નજરે પડે છે. માત્ર વાયરાનો ઝપટ લાગવાથી લોચો રાજ થઈ જાય

તેવો રીતે માનવજન દુણમાં લય ધનારો જણાય છે. અથવા તો શરદની વાદ્યપટ્ટા રૂપ ગાયેજ
 ઠતાં દુણમાં પવન યોગથી ચિલ્લારાફ જઇ તેનું નામ નિસાન પણ જણાતું નથી તેવો દુળજંગમ
 માનવ દેદ છે. અથવા કાચની શીશી જેવો જરાક ટચ્છાતાં ઝૂટી જાય તેવો નાશવંત માનવદેદ
 છે. એ ધ્યાનમાં લઇ અસાર સંસારમાં દુળજંગમ રહેવને સાર રૂપ જિનવર્મને શુદ્ધાણે આદરી પાત્રી
 વયા ધર્મને વિલમાં ટાંકી માનવજન્મને સફલ કરવો અને જે જિનવર્મવને જૂતસમયમાં અનેક
 જીવો તર્યા છે, વર્તમાન સમયમાં તરી રહ્યા છે અને જીવિષ્યમાં અનેક જીવો તરંગે તેજ વર્મનું
 શરણ લેવા સતત સ્થમ આદરી કઢયાણ મંગલીક માલા વરવી એજ શ્રેયસ્કર છે !

વ્યાખ્યાન સાતમું.

(આર્ષા પંદ.)

સંસારે માનુષ્યં સારં હિ માનુષ્યે ચ કૌલીન્યમ્ ॥

કૌલીન્યે ધર્મત્વં ધર્મત્વેચાપિ સદયત્વમ્ ॥ ૧ ॥

ત જગવંત કેવલકમલાવંત મુક્તિવધુકંતઃ અનેક સુરાસુર સેવિત જગ્ય જીવોના
 ધર્મનો સાર પ્રરૂપી ગયેલ છે કે-ચાર ગતિ રૂપ સંસારમાં જટકતાં દશ
 સ્વ પ્રાપ્ત થયો એજ સંસારનું સારપણું છે. કેમકે જન્મસ્થલ ચોરાણી લાલ્ચ
 વ્ય જન્મ જેવો જવ પ્રદંસાને પાત્ર બીજો ઝેજ નહીં. શ્રીનૃત્તરાધ્યયનજીમાં
 ૫૫૨િ વાણિયા ગાંઠે મુંઢી બાંધી લાજ મેલવવા પરદેશ ગયા હતા. તે પૈકી

રાણી તેની ઝથાલપાથલવને વિશેષ લાજ મેલવ્યો. બીજે લાજ ન મેલ-
 રાણી અને ત્રીજાએ મુંઢી ગમાવી વીધી. એવીજ રીતે માનવજીવ
 વની ગતિ પ્રાપ્ત કરે તે મુંઢી કાયમ રાણી લાજ મેલવ્યો ગણાય અને
 તો ગાંઠની મુંઢી ગુમાવી ગણાય. આમ હોવાથી લાજ માત્રનું મૂલ
 ન્મમાં પણ ઉત્તમ કુલની અંદર જન્મ અને તેમાં પણ આવક કુલના

સ્ક પ્રાપ્ત ય તો ધન્યાતિધન્ય મનાય છે; કેમકે આવક કુલમાં જન્મ લેવા ઇંદ્ર

કે.

मदारान जेवा पण उत्कंठा घराने ठे. अशीत जेनो पूर्वपुन्य संगप जवरस्त योग तेज आनरु
 (अन्ना विवेक अने क्रिया युक्त शुद्ध आनक धर्मवंत) कुलमां जन्म पावे ठे. अरे ! आनरु कुलमां
 पुत्र पत्नी तो शुं पत्नी दास पत्नी पेदा पाय तो पण अद्दो जाय गलाय ठे के जेमां इरदमेडां म-
 दाचार सद्वर्ग अने सक्रियाज जोवामां पालवामां आवे ठे. आनक कुलमां जन्मवाशी वन्यवा-
 दने पात्र नथी; परंतु जदयाजक-पेयापेय-लाजायाज वगेरेनुं जाणपणा युक्त प्रति-
 पालन करवामां आवतुं होय, दया एज मुख्य धर्म ठे एम समज्जी प्राणांते पण दयानो किंचित्
 पण जाण खंप्पन न पता दोष, एजने के पोताना जीव समानज परना जीवने क्लामना-गीता
 तकलीफ-मननुं दुजायापणुं पूर्ण पणे जाणवा पालवामां आवतुं दोष एज आनक कुल वाम्यानो
 सार ठे. नही के नामनाज आनक गणाइ जिनजापित वचन प्रमाणे यथास्थित न चालतां वाम-
 धूम रूप धर्म मानी पापध्यापारमांज जीवन माले ते आनक कहेवाय. आनक एकवीश गुणशी
 अवलंकृत दोषो जोइये. ते केवा-

૧૫ શીર્ષિકા-પરિણામે મુંદર કામ એટલે વડુ જ્ઞાન ને ઓળી મહેનતવાળું હોય અને કેલનાયેલા માણસને થયાણથા લાવડ હોય તેવાં કામ કરનારો હોય તે. ૧૬ વિશેષદ્વ-અપદ્ધપાતપણે ચસ્તુ-લેતા ગુણદોષ જાણનારો હોય તે. ૧૭ શુદ્ધગુણો-જ્ઞાનાદી ગુણો કરી વૃદ્ધ માણસની પાઘલ ધારનારો હોય તે. ૧૮ ક્ષિપ્ત-જેના વહે પ્રાગ પ્રકારના કર્મનો નાશ કરાય પણ સમ્યક્ જ્ઞાનદર્શનાદી ગુણોએ કરી મરિત. ૧૯ કુતદ્વ-ફોલેલા ગુણને ચરાચર જાણનાર હોય એટલે વિના કારણે હરકાર કરનાર ગુમ મદાગજને પણ ગરી બુદ્ધિથી પરમ ઉપકારી ગણીને તેમનું વડુ માન કરનારો હોય તે. ૨૦ પરિતાપ્રકારી-શરમાનું દિત કરવામાં તૈયાર રહેનાર તથા ધીજાને લેરો ધર્મ પમાડવામાં તન્નર હોય. ૨૧ લઘ્વલઘ્વ-પ્રાત્ર થયું હે જ્ઞાણના લાયક અનુદાન તે જેને જોયો પુરુષ તે મુગે કરીને સયનું ધર્મ કર્તવ્ય જાણી શકે હે.

અને મદા પરની વીજા પ્યાનમાં નેતો હોય તેજ શુદ્ધ શ્રાવક ગણાય હે. જે પરની વીજ-વીર વિચારે તેજ વીર-મદાન્ પુરુષ ગણાય હે. કહ્યું હે કે-

દેલો સત્તન પીર દે, પીર બિના તને નાહિ; જે પરવીર ન જાનદી, સો વેવીર કદાપ ! !

एज श्री तीर्थंकर देवता उपवेशनो सार ठे ते जाली ब्रमलमां आणी प्राणी पूर्ण बले तेमां
दृढ रहे तो आ जन अने परमय सुखसंपदा तेमज, अंते मुक्तिफलाने वरी सिद्ध वचनां
जोका प्राप ठे !

० व्याख्यान आनुमु.

૪૭૦૯૯

(ગાથા છંદ.)

મહરા બુઢા પ પાસહ, ગઞ્જઞ્જાવિ ચયંતિ માણવા ॥

સેણે જહ વદ્યપહરે एवं આનखयंमि तुष्ट ॥ ૧ ॥

श्री लीलेश्वर सकल दुखहर परम सुखकर नमत सुरासुर नर नरवर अत्रिकजनहितकर

० આ વ્યાખ્યાન શોકોનિવારણાર્થે ઉદવળાના સમય અગર શોકચંતના બનને થાનિ આપવા સમય વિશેષવાંચવા આપકરે.

માનવ શરીરની સ્થિતિમાં માટે આ પ્રમાણે કહી ગયેલ છે કે—હેં મહાનુભાવ ! આ સંસાર અસાર
કુઃલ્લક્ષણો ખંઠાર છે ત્યાં કર્મની વહુજ મારામાર છે. એવા સંસારની અંદર મનુષ્ય દેહ પામીને જે
જીવે ધર્મ ન કર્યો તેણે માનવ દેહ પામીને નકામું જીવન ગુમાવ્યું કહેવાય. વાલ્મીકિસ્થા વાલ
કેલમાં, યુવાની રામાના રસમાં અને વૃદ્ધાણ હાય વોયમાં વલ્લભ વીતાવી. મરણના મુલ્લમાં સ્થાન
લે છે તેનો કોગટ ફેરોજ છે. કેટલુંક માનવોને રુદ્ધપુટ મહા સ્વરૂપવંત, રૂપવંત સ્ત્રી, મનહર વાલક
અને મનમાનતા ધનનો સંયોગ હતાં તેનો વિયોગ સ્વીકારી પરાણે યમવૃત્તોના તાલે થલું પડે છે, તે
પણ વ્યર્થ જન્મારો ગણાય છે. કોઈ જીવો ગર્ભમાંના ગર્ભમાંજ મરણને શરણ અડ વીજી યોનિરૂપ
કારાગૃહની કોટનીમાં કેદી બની રહે છે. કેટલુંક માસ હમાસ વર્ષે લે વર્ષજ જીવોને આ કાની
કુંડિયાં શરાપથી કૂચ કરી વીજે ફેરા નાલે છે. કેટલુંક રોગ શોકના ખોગ અડ મ્હોતને મેલવે છે
એ વધાંતોનો જન્મ નકામોજ અડ પડે છે. જે જીવે ગત જન્મની અંદર દયા ન પાલી હોય—હિંસા
પાપકર્મજ કીયા કર્યા હોય તે જીવો હુંક આચરવાલા આપ છે; જેઓ લે છે લગાણું, છાતે,

ઝોકર વાગતે, કે હૃદય વંધ પડી જતે જીવન સફરને સંકેતી હે છે. આ જીવ રૂપ નરહતી કરાર
 કાલરૂપ ત્રાજ તુલિતો ઝપટ મારી, કિંવા કચૂતરતા વગા કરાર સમગ્રી કાગડો સહ્યો અગવતી
 ઝપટ મારી પોતાના પરિવારથી વિલૂટાં કરી કોક મરતી નાલે છે ઘરને તે ગજાનાં માં વાપ પંગી
 માં ચીં ચા મવાની વને તેટલું કરે છે; તતાં પણ નિર્ધય આશ્વિય જતીનું પોતાના જરૂરને તડ જડ
 રામશરણ કરી રહે. એમ મુજબ આપણા માનવ ધરીર કરાર પણ પહે પેલ કાલ્ય ધોડ કડ રહેજ છે
 ને તે કેડ વેલાં કોટ મરતી ચોટતી સફલતા મેલવશે તેની કડી ભર પડતો નથી. જલે પત્તી
 મા વાપ જાડ વહેન આદિ સગાં સળીજાં રહે રતલે ઘરને વેલુમાર કદવાંત સાથ ઝાતી માથાં કૂટી
 ઝટિયાં હુંટી રહેને કુઃલ્ય આપં; તથાપિ તે જીવ તો ગયો તે ગયો જ. કરો તે કોટ પ્રકારે ગંનારાંનું
 તરફ લમણો વાલી શકતો જ નથી. માટે જ હે જીવ ! સદેવ વર્મ-કરણી કર્યા કર કે જેયો તે
 કાલે પણ કશું ન કરી શકે તેવો ગતિનો ઝોક્તા શ્રદ્ધ શકે. તારા મનમાં એવું ન જાણતો કે મારે
 મરવું જ નથી. કોઈ પદાર્થ પ્રાણિમાત્ર અમરપડો લલાચી લાવેલ જ નથી ! તો પછી સ્થિરતા શી

वीर्य करी के—‘ हे तरुणतारुण परमोपकारी परमात्मन् ! बद्धेतिर वर्यनी वेकी ठे तेथी एकी
वषा एक समय वधारी पवी सिद्ध पदने प्राप्त करो ! ’ एना उत्तरमां परमेश्वर मद्वायीरे ए
परमाव्युं के—

॥ धमो न लब्धेन जगती, इन्द्र आखे वीरः॥ इम जाणी जिय धर्म कर, जव लगू वहे शरीर.॥

इत्यादी बोधद्वारा इंद्रेन समजायी जोहिरमां आप्युं के निमायली आयुमर्यादामां कोइथी
पटानो के वपारो ग्रह शक्तो नथी. एथी हे जीवो ! कोइ जीवन माटे गर्व न करखो केमके:-

॥ जे नर गिरि कंपारता, सायर घुंट जरंत; ॥ ते नर धरतिमें सम्प्रा, मत कोउ गर्व धरंत. ॥

अर्थात् जे पर्वतने पल धूजायी नाखता इता अने दरियानुं पाणी एक घुंटनो करी पी जता
हता तेवा महान् प्रतापी पल काल जाले केइ बखते धरतीमां समाइ गया तेनी पल खचर पम्नी
नही, तो तुं ते धरतीमां नही समावानो ? अलवत सान्ना जल हाथनी धरतीमांज समावानो.

तीर्पिकर जगवान पल काल धर्मने अंगीकार करे वे, तेमज गलचर जगवान के जे काची

વે ઘમ્નીની શ્રંદર ચોદ પૂર્વે સુલટાં સુલટા ગણી જાય તે પણ આયુ પૂર્ણ થયે કણવાર પણ સ્થિર રહી
 શકે નહીં. તથા ઈન્દ્ર મહારાજ અનેક વેગ દેવાંગનાના પરિવાર મધ્યે ત્રિરાજતા ઇતાં કાલને તાલે
 આપ છે અને જેમ વાપરાની ઝડપ લાગતાં દીવો ઇત્રાય તેમ દેવપતિ મરણને કારણ થાય છે.
 ચણે છે અને જેમ વાપરાની ઝડપ લાગતાં દીવો ઇત્રાય તેમ દેવપતિ મરણને કારણ થાય છે. ચો-
 વણી ચક્રવર્તિ કે જે ૧૪ રત્નના નિધાનરૂપ, ૬૪ હજાર સ્ત્રીચીના પતિ, સવા લાલ પેદલવંત ઇ શંકનો ઓક્તા
 રાણી લાલ ઘોઘા, ૬૪ લાલ હાથી, ૬૪ લાલ રથ, અને ઇત્રૂ કોમ પેદલવંત ઇ શંકનો ઓક્તા
 દોય છે. તે પણ આલર મરી જાય છે. વાસુદેવ કે જે ત્રણસેને સાઠ સંગ્રામ-લક્ષ્મી પોતાનો જાતશ્રી
 કરનાર, ત્રણ શંકવતિ ઇતાં મ્દોત આંખે તેથી લક્ષ્મી લીધા વિનાજ કારણ થાય છે. વલ્લેવ કે
 જે દેવલોકની કે મોકની ગતિ પામવાવાલા તે પણ કાલ લુટયે પલ્લર ટકવા પામ્યા નહીં. તો
 ન્ની મનુષ્ય યા દિસાવમાં છે કે જે સંસારમાં ધાર્યા પ્રમાણે સ્થિરતા કરી શકે ? ! માટેજ સંસાર
 ન્ની મનુષ્ય યા દિસાવમાં છે કે જે સંસારમાં ધાર્યા પ્રમાણે સ્થિરતા કરી શકે ? ! માટેજ સંસાર

तही के लीह तार झांनु वगेर देदेवरावो, धम करणी बंध करी, रोद कूटी आनं रीद ध्यानने यदा
 ५५० तमो पोते अने ते मरनारना ब्रह्मा जीवने नारेकर्मो यवा नयम करवो. केमके—

गगः यगः

१. ते तन रंग पतंग मरीयो, उम्मी अक्षे सही एतोरैजी;
 एनी ममता म्हेली ब्रह्मी, चेतनजी ऊट चेतोरैजी.
२. बाजीगरनी बाजी जेवी, जगनी रचना जालोरैजी;
 तेमो भुं तह्वीन बनोने, मोअ मजानु माणोरैजी.
३. सगो सर्व स्वारथनां संगी, मित्र लहु मतलबनारैजी;
 ताहं मगुं केद नथी तेथी, तज तउनी तुं तयनारैजी.
४. जगजानी जेवी जे लहमी, ते न पगे कदि ना'रीरैजी;
 सरन बनो मगर मूगधना, मान मा'री मा'रीरैजी.

ઘડ પ્રવંચ ઢોફી ચટપટું, ફરીદ્યે સુકૃત્ય-કમાણીરેજી;
માન વચન પૂર્ણેડુનાં મા, જરૂર હિતકર જાણીરેજી. ૫

મિય શ્રોતાગણ ! ધ્યાનમાં લેવાની જ્ઞાસ જરૂર છે કે-
સંસારંમિ અસારે નહિ સુહં વાદિવેપણા પઢેરે ॥

જાણંતો હત જીવો ન કુણદ્ જિણવેસિયં ઘમ્મમ્ ॥ ૧ ॥

આમ હોવાથી મા સંસાર સર્વ ગતિ અમાર છે. ફક્ત ધર્મે એજ એમાં સાર છે. તેમજ એજ સંસારની ઇંધર ઇંડા માત્ર પણ સુલ્લ નથી. વલો બ્યાધિ વેદનાભ્રમી સારપૂર છે. ક્યાંક જાણવામાં આવતાં તતાં જિનેશ્વર પ્રણિત ધર્મે કરતા નથી. જે ધર્મે કરે છે તેજ ખવસમુદ્ધને તરી પાર પહોંચે છે અને ઉત્તરેત્તર ઐય મંગલ કમલા પ્રાપ્ત કરે છે. એમ જાણી જગીપ્રાણી ત્રીતરાગ વેચની વાણી મરૂપે સરદે પાલે સાંજલે તે મા જય પરજવ આનંદ મંગલ વરી થંતે પંચમ ગતિનો ખોક્કા અથા અચ્છલ ઢાંતિ દિતાર્ય ઢાંતિ પ્રચુનું ધ્યાન ઘરો.

રાગા પ્રાપ્તિ થતા નથી અને શરીરે સબલ રહી વરેક કાર્યમાં ફતેહ મેલવનાર પાય છે. ત્રીજો ધર્મ તપસ્યા છે, તે કરવા-પાલવાથી અશુભ કર્મનો અંત આવે છે. અશુભ કર્મ આવ નામ કર્મ, ગોત્ર કર્મ અને અંતરાય કર્મ-એ આઠે કર્મની અંદર ફસાવાથી જીવ વિવિધ દુઃખ ત્રય દુર્ગતિ પ્રાપ્ત કરે છે તે તપસ્યા આરાધવાના પ્રતાપવદે નાશ પામે છે, અર્થાત્ તપસ્યા કરનાર જીવ કર્મ રહિત પદ પંચમી ગતિનો પ્રોક્તા થાય છે.

ધોધો ધર્મ સારી જાવના જાવવી. જે જોવ સારી જાવના આવે છે તે જીવનાં નગરાં કર્મો ક્ષય પાય છે. કેમકે જાવના જવન્નમણાનો નાશ કરનારી છે. તેમજ દાન દેવામાં, શીલ પાલવામાં તપસ્યા કરવામાં પણ સારી જાવનાની જ્ઞાત જરૂર છે, જો એ સર્વની અંદર સારી જાવના ન હોય તે બધું ઠાર ઊપર લીરણ કર્યા જેવું નકામું જાણવું. જાવના અનિત્યાદિ વાર પ્રકારની છે તે જાવતાં જવસમુદ્ધ નિર્જોતિવદે તરી પાર જવાય છે.

केइक जीव दानदेवाधी, केइक जीव शीलपालवाधी, केइ तप करवाधी अने केइक जीव ज्ञाना ज्ञाववाधी ज्ञीम ज्ञचोदधि तरी गयावे, जायते अने ज्ञविष्णुमां तरको, ए निर्विवादनो विषयवे आ चार विद्य धर्मनां मूलतत्त्वो जाणवा उत्सुक थवानी विक्षेप जरु ठ. इरेक वाचत ऊपर चोटियापले सांजलयाधी तेनो खरो रूपाल के उंठा रदस्पनी पिठाण पमती नथी. जले ओंनुं सघाय तेनी दरकार नही, परंतु ते शुद्धपणे-परमात्मानी आक्षा प्रमाणे थाय तो अवश्य कथन मुजबज फल प्राप्त थाय वे.

ज्यां लग्गी लोकरंजन माटेज जे केइ धर्मना चारे प्रकारने अमलमां मूक्याय ते केइ यथार्थ-फल आपी शकता नथी. वखते अनादाना संगी थतां लात्रेने वदले हानी दाथ लागे वे. सांसारिक व्यापारमां पण वस्तुनो पूर्णपणे ज्ञाव समजी, नफा तोटानो रूपाल राखी ला-रमथपर तेनुं वेचण के खरीदी करवामां आवे तो वेइक नफोज प्राप्त थाय ठे.

ज्ञान, शील, तप, ज्ञाव-ए चोरिना पण जेइ, नियम अने फल वगेरे तथा

પૂર્ણવળે ધ્યાનમાં લઈ તેનું ઉપયોગ અમલમાં મૂકાય તો નિઃસંવેદપણે ઝત્તરોત્તર મમમાનતો તાત્ત દાત્રી આપે છે.

અમ જાણી જગ્ય પ્રાણી નિજ દિતને ધ્યાનમાં આણી એ ચારે પ્રકારોને ઇષ્ટ-ઉપાસના રૂપ હર્મ માની તેમનું જ સેવન કરો કે જેથી આ જીવ આનંદ-મંગલ-કમલા વરાય અને પરજીવમાં સુક્તિ લઈમોને વરી ઇજર અમર ધ્યાય-આ વચનોના નિયમને જે કોઈ શ્રોતાજનો સાંજને પાલે સદ્દે તેનું ધેર મંગલિકમાલા પ્રકટે થને હુઃસ્વાદલ વિઘટે !

—૦—

ધ્યાન્યાન દશમું.

—૧૭૭૮૯—

(અનુષ્ટુપ્ હંદ.)

દેવપૂજા ગુરુપાસ્તિ સ્યાધ્યાયઃ સંયમસ્તપઃ ॥
દ્યાનં ચેતિ ગુહ્યસ્યાનાં પટ્ટકર્માણિ દિને દિને ॥ ૨ ॥

શ્રીજિનેંદ્ર જગવાન નેરેંદ્ર સુરેંદ્ર-વંદિત-પાવપદ્ય, દેવદેવેશ સેવિત વીતરાગ પ્રત્નો ગૃહસ્થાશ્ર-
મનાં નિત્યકર્મ આ પ્રમાણે કરી ગયેલ છે કે-વીતરાગ દેવની નિરંતર ત્રિકાલ વિધિવત્ પૂજા
કરવો. તેમાં પણ દ્વિપૂજા અને આવપૂજા એવા બે પ્રેર છે તે. દ્વિપૂજા એ કે પૂજનના દ્વયો
એકવા કરી તે બંને ક્રમશઃ પૂજા કરવી. અને આવપૂજા એ કે-જગવાનની ગુણસ્તવના કરવી,
દર્શન કરવાં, માનસિક પૂજોપચાર સદ્ ઝગ્ગ આવશ્રેણીનો સંચય કરવો તે છે. આ આવકની
પ્રથમ કરણી છે. ૧

વીજી કરણી ૫ છે કે-સદ્ગુરુની સેવા કરવી. ગુરુમુખ્યો સુશાસ્ત્ર શ્રવણ કરી મમન
કરવાં. જણવું ગુણવું અને ગુરુરાજનો વિનય કરવો, તથા જાગ્ય પ્રેર સમજી હૃદયમાં તે સંચેવી
વિચાર વાંધવો, ૨

ત્રીજી કરણી ૬ છે-નવકારમંત્ર ગણવો, સ્વાધ્યાય ધ્યાન ઘરવું અને તે ધ્યાનવદ્ને પાપની
નિવૃત્તિ કરવી.

પોષી કરતી એ છે કે-પ્રતિદિન નિદ્રા પલ્લી ન શકે તો વીજ, પાંચમ, આઠમ, એકાદશી, જોદશ, પુનમ, અન્નાવાસના દિવસે લીલોતરી, અનંતકાવ, અન્નદયનો ત્યાગ કરવો. અન્નદય દેવે ન ત્યાગ ત્યાગ વસ્તુનું વાંચીશ છે તે એ કે-

પેનુચર ચત્ર ચિગંદ, દિમ ચિર કરેગેય સદ્ધ મિટ્ટીય ॥ રાત્રીયણગંચિય, વહુચિય અણંતસંઘાણા ॥ ૧ ॥
ગોરવતા વાપંગણ, અમૂળીયનામાણિ કૃત્તફલપાણિ, તુષ્ઠફલંચ ચલિયરસં ॥ વહુદ્ધ દધાણિ વાવોસં ॥ ૨ ॥

લોપરતો લોપિયો ૧, વહુતા દેટા ૨, મુલ્લર-નુવરાનાં ફલ ૩, કાકોડુંચર-પાકર (કાલાં નુંવ-
રાના વચ-ગૂચર) અને લોપરના ફલ ૫, (એ ફલોમાં કીણા-સૂદમ ત્રસત્રીવ ઘણા દોય છે માંટ-
પાણ ત્યાગ નથી.) ચાર મહાનિગય તે એજ કે-મવ ૬, વાહ ૭, માંસ ૮ અને એ, માંચણ એ
જાતના દેવર તેલુના રાગ નાગરાજ મમૃદ્ધિમ ત્રીયોની તત દોય છે માટે એનુંનો ઉપયોગ કરવાથી
અમંનો નાશ પાપ અને ત્રાગમા રંગો શ્રવાથી ત્રિદગી જોગ્યમમાં આવી પદે છે. વીજા ઘમોમાં
રસ વસ્તુ છે કે-

મધે માંસે મધુનિવ નવનીતે તકતો વહિર્નતિ॥તપચન્તે વિલીયંતે દ્યુતિમૃદમા જંતુગદાયશ્રેય ॥૨॥
સત પ્રામે ન યત્યાપમગ્નિના પ્રસમસાત્કૃતમ્ ॥ તદેતદ્ભાયતે પાપં મધુવિંદુપ્રજ્ઞગાન્ ॥ ૨ ॥

દારુની, માંસની. મગની અને ઠાણથી અલગ કરેલા માંસણની અંદર અત્યંત મૃદમ તેનુંનના
સમૂહ પેદા થાય છે અને તપ થઈ જાય છે. તથા સાત ગામ લાહ્ય મેલી વાદ્યમાં હોપ તેટલું ગાવ
એક મધનું ટીપું લાવાથી પ્રાપ્ત થાય છે. માટે એ ચારે चीजો અન્નદ્રવ્ય છે. ૯

દીપ-ચરફ અસંખ્યાતા અણકાપનો પિંદ છે જેથી તે અન્નદ્રવ્ય છે. ૧૦, તથા ઝેર અથવા તો
ઝેરી વસ્તુનથી વનેલી चीजો-ઘ્રોષધિયો શુદ્ધ કરેલ ઝતાં પણ પરિણામે પેટમાં જીવાત પેદા કરી
શરીરને દાનિ પહોંચામે છે જેથી તે અન્નદ્રવ્ય છે. ૧૧, કરા-ચર્ચાવજલ વિકાર પામવાથી કરા રૂપે
ચરસે છે તેની અંદર અસંખ્ય અણકાપનાજ જીવો છે માટે તે સ્વાચાલાપક નથી. ૧૨ સર્વે જાતની
માટી-સ્વદ્ની-મુલતાની માટી-મટોની પણ અન્નદ્રવ્ય છે, કેમકે તેના સ્વાચાથી પેટમાં વીમા, વાંઝુરોગ,
સોજો, રચામપણું, આંતરમાંનું સમયું, અને પેટ વધી શ્વાસ તથા અદાક્તિનું ચયનું એ રોગ પેદા

૧૬ ઇતે મરણ સાથે જોડાઈ છે. શિવાય શાંતી-રૂપ અત્રીર્ણ-દુર્બલતા પણ પ્રાપ્ત કરાવે છે. તે શ્વાશ લાપક નથી. ૧૩ રાત્રીજોજન કરવું નહોતું; કેમકે રાતે જમવાથી પાણી પીવાની જોડે તેથી અત્રીર્ણ પાવ છે. અત્રીર્ણ એ સર્વ રોગનું મૂલ છે જેથી રાતે શ્વાસું નહીં. તે વચ્ચે તેથી પતંગીયાં જુ કોનો કરોલિયા વગેરે જીવ જંતુ અને ચાલ વગેરે શ્વાસમાં આવ્યો જવાનો મંત્રવ છે, અને ને શ્વાસમાં આવવાથી ઘણા રોગોનાં વીજ રોપાય છે, અન્યદર્શનમાં પણ કહેલ છે કે- રક્તી જરૂંતિ તોપાતિ, અન્નાતિ પિશિતાતિ ચ ॥ રાત્રીજોજન મક્તસ્ય પ્રાસે તન્માંસજ્જઠણમ્ ॥૧॥ સ્વરકં નેત્ર પાતલ્યં રાત્રાવત્ર યુધિષ્ઠિર ॥ તપસ્વિના વિદ્યોયેણ, ગૃહિણા ચ વિવેકિના ॥ ૨ ॥ એ રાત્રી સર્વદાદારં વર્જયંતિ મુમંચનઃ ॥ તેયાં પક્ષોપવાસસ્ય ફલં માસેન જાયતે ॥ ૩ ॥

મૂર્ષ દ્રવ્ય પવા પગ પાણી નિધિર-લોદી સમાન અને અન્ન માંસ સમાન થાય છે. મોટે રાતે જમનારને યોગિયોં લેતા માંસ ગાધા જેટલું પાવ લાગે છે. હે યુધિષ્ઠિર ! રાત્રિની અંદર પાણી ગુરમ્થે ન લાવું અને તરસીએ તો શ્વાસ કરોને ન પાવું. જે મારી વુઢિવાત્તા છે તે રાતમાં એક

મહિના લગી ત્રિલકુલ જમતા નથી તેમને एक पक्षता करेला उपवास (पापममल) नुं फल
 मले थे. તેમજ આપુર્વેદમાં પણ કહેલ છે કે-सूर्य अस्त अथा पत्नी नास्ति हवयकमलनो मंकोच
 आय ते माटे राते जमनाथी गेरफापदो भाप थे अने मूढम जीनो पण अजाणते ज्ञानामां आची
 जाप थे माटे राते खावું पीवું अन्नद्वय वे. १४, बहुवीज पंपोट्टा चंगेरे ज्ञाना ज्ञायक नथी. १५.
 अनंतकाप के जे अनंता जीयना यात पातना हेतु रूप थे माटे ज्ञाना ज्ञायक नथी. सत्ताचर १,
 लीली वरियाळीनो चेलो २, कुमारपाटुं ३, ओर ४ गळो ५, लसण ६, पिंजानु ७, मर्चे जातना
 कंद थेटेलके सूरण चंगेरे ८, वज्रकंद ९, लीली हलदर १०, काचું आडुं ११, चामकोरलां १२,
 गाजर १३, लूनी १४, लोढक कमलकंद १५, गरमर १६, तदन कोमल अवस्थावालां पांदफां १७,
 खरसूया १८, पेग १९, लोली मांथ २०, लोली मुसली २१, लूणा वृकनी चाल २२, खिलोदा २३,
 अमरयेल २४, मलानो कांदो २५, जांमीफोदा २६, पलंखनो साजी २७, वथबो २८, जोंयकोदोलु
 २९, पलारेला घानमांथो फुटेला अंकुर ३०, कुणी धामली के जेमां बीजनुं निसान पण न जणातु

हृदि ॥ अन्नद्वयना जलपानी हृदयमां रुमि जीव पेदा आय ठे माटे ते तजवा योग्यज ठे.

भावकनी पांचमी करणी ए ठे के, पोताना शरीरनी शक्ति मुजव ल पर्वने दिवसे नव-
कारसीयो मांही उपवास आदि तपस्या करवी; केमके तपस्या करवाथी नठारां कर्मो अने रोगेनुं
मूल नाश पोमे ठे. माटे वार जेद वाली तपस्या अवश्य करवी.

ठहो करणी ए ठे के-दान देवुं. तेमां पण शुद्ध साधुनी योगवाड मले तो अति उत्तम, नहो
तो स्वयमो जाइठने दान देवु अने कदाच तेनो पण जोग न मले तो दुर्बल-अनाथ-कंगाल-
दुःखीने जोजन आपवुं. नहो के पैसा पाड अनाज (रांध्या विनानुं) आपवुं. केमके ते वेचीने
व्यापार चलावे ठे. जोके दीन दुखी तरफ कोमल चित्त राखवुं अने कशुं पण तेमना माटे नवनी
दाके तो तेमना जलानी खातर सारी जीज वावी. नहो के खराब जीज वाड निंदाना जागी अइ
जोरे कर्मो पवुं.

आ प्रमाले आवकने निरंतर करवानो ठे करणी-रुह्यो ठे ते हमेशा शुद्ध जावथी करी

जीवनने सकल करवुं. केमके जीवनेनुं मार्यकताणुं ए करणीनुमांज समानुं जे. एम ज्ञानी
जनिमाली हेत आणी घा दितनाणीने कंठमलि गलि लेनो जेवी आत्मन मुन मंदरा येने रम.
जय वार देवलोक नवग्रीविक पांचग्रन्थनर निमान अने गावन् मोदनां मुन प्राप्त याग !

व्याख्यान अग्नीआरमुं.

७७०८८०

(भाषा छंद)

अरिहंत देवो सुगुरु, शुद्धं धम्मं च पंच नमुक्कारो ॥
धन्नाणं च कपट्ठाणं, निरंतरं वसइ द्विययमि ॥ २ ॥

અરિદંત, મદંત, વીનદયાલુ, તત્ત્વત્સલ, અનાયના નાથ, અશરણશરણ, પતિતપાવન, પ્રથમચ્છરણ કૃપાસિંધુ વર્વમાન જિનેશ્વરે ત્રિક્રજીવોના તુલાર નિમિત્ત આ પ્રમાણે ત્રલામણ કરેલી છે કે-હમ્મેશો શુદ્ધ દેવ, શુદ્ધ ગુરુ, અને શુદ્ધ વર્મ એ ત્રણ રત્નત્રયી તથા પંચપરમેષ્ઠિ નમસ્કાર (નવકાર મંત્ર) આ ચોરેનું યથાત્રિધિત્રી તન મન વચનના શુદ્ધપણા સહિત સદા સેવન કરવું તોજ જીવન ધન્ય-કૃતકૃત્ય ગણાય છે. અર્થાત્ જે પુન્યશાલી પ્રાણીનના હૃદયની અંદર નિરંતર આ ચોરેનું તુલ્ય જાવના પૂર્વક સ્મરણ ચાલુ રહે તો વેશક તે પ્રાણિયોનુંજ જીવન સફલ અને ધન્યચારને પાત્ર છે.

શુદ્ધ દેવ તે શું, જિનેશ્વર તમચાન-ત્રહ્યા-વિષ્ણુ-મહાદેવજી-જૈસ્ય-ત્રધ્વાની વિગેરે છે તેજ કે વીજા ? આના તુલ્યમાં એજ નમાધાન વચન છે કે ગમે તે દેવમાં અંશમાત્ર પણ અદ્ધાર દૂષણો ન દોષ તે શુદ્ધ દેવ મનાય છે. શુદ્ધ દેવની મૂર્તિ યાંત અને નરત્રીલાનાં ચિન્હો રહિત હોવી જોઈયે.

अक्षर दूयता ए गणाय डे के

अत्राण^१ कोह^२ मय^३ माण^४ लोह^५ माया^६ रड्ड^७ अरड्ड^८ ॥

निदा^९ सौग^{१०} अद्रियद्रयाण^{११} चोरिया^{१२} मन्तर^{१३} जपाय^{१४} ॥ २ ॥

धाणिवह^{१५} पेमकोजा^{१६} परंग^{१७} हाराय^{१८} जस्त^{१९} ए दोसा^{२०} ॥

अठार^{२१} सविपाण^{२२}ठा नमामि^{२३} देयाहि^{२४} देवंतं^{२५} ॥ ३ ॥

केव एक अरिहंत विदीत, रागद्वेष देशी जिलेजीत ॥ दोय अठार रदित दितकार । त्रिभुवन
जनने तारणहार ॥ १ ॥ ताम ठयण द्रव्यज्ज्ञान विचार, निहंण अनुयोगहार ॥ विहुं प्रकार एणि-
परे अरिहंत । यउणे जेदनमुं जयवंत ॥ २ ॥ चउनीसत्यो जणतां नाम, जिननामे तसुकुं प्रणाम
॥ ठवणाओ जिनप्रतिमा कदी, जिनेजावे ते वंडुसदी ॥ ३ ॥ पंचमअयण आचदयकतले, अचिकारे

सं. विचार्यों तें पण जन्मरानो शुभ दहाव छीथो मानवो. अथवा जेणे ज्ञानी जनो तरफ पूर्ण प्रेम राखी तेमना सेवना करी के शीलवत, तपस्वी, आदिनी अक्ति साचवी तेले पण जी-वन-साफुयता मेलवीज समजवी. अने जेणे जगवानश्रीनां प्ररुपेलां अने गणधर श्रीनां गुंथेलां गोमयेलां पिस्तालीश आगमो एटले के आचारांग, सुयगमांग, वाणांग, समवायांग, जगवती, ज्ञातासूत्र, उपाशकदशांग, अंतगमदशांग, अनुंतरोचवाइ, प्रभवेयाकरण, अने विपाकसूत्र ए अगीथार अंग तथा उवाइसूत्र, रायपक्षेणी जीवाजिगम, पन्नयणा, सुरपन्नति, जंबुद्धीपपन्नति, चंदपन्नति-निरीयावली, कल्पिया, कल्पवमंसीया, पुष्पीया पुष्कचूलीया अने वन्हीदशांग आ वार उपांग, तेमज चनुशरण पयना, महापञ्चस्काण, तंडुलचियाली, चंदविजय, मरणसमाधि, आनुर पञ्चस्काण, जतपञ्चस्काण गणीवीळा, देविंस्तव अने संस्थारक आ दश पयना, तथा बृहत्कल्प-सूत्र, जीतकल्पसूत्र, महानीशीय दशाश्रुतस्कंध, व्यवहार सूत्र, नीशीथसूत्र आ उ ठेद ग्रंथ, तथा आवदयसूत्र, दशनैकालिक, उत्तराध्ययन अने पौन निपुक्ति सूत्र आ चार मूलसूत्र अने अनुयोग-

छार तथा नंदीसूत्र ए वं मलौ पितालीश जैनागम ठे. तेमनुं बहु मानथी जे पूजन, गानन अने सांझलवुं वेगेरेमां उत्तम जाव राखी मनन करी ते विचारोने आचारमां मूके ठे ते जीवने मानन जन्मनी सफलता मलौ मानवी.

आ ठ प्रकार जे पुन्यपात्माए विधिपूर्वक आदर्श पादया ठे ते ज्ञय जीवो ज्ञानो दधित्री तरो पार पहोझ्या ठे, हाल पण तेम करे ते पार पहोचक्षे अने जनिष्यमां कोद करक्षे तो ते पण अ-वश्य बेम्नो पार करवानाज एम जाणी हे जनिषाणी ! जाव आणी वीतरागअनीनी वाणी, हृदय-मां घरी तेने पालो-अंगीकार करो के जेथी उत्तय ज्ञमां मन मानती सुखमंपदा अने यावन् मोक्षनां सुखनो याति पाय ! ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

इति सुज्ञापितव्याख्यानसंग्रहः समाप्तः

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

॥ શ્રી વૈરાગ્ય શતક. ॥

—૪૩૭૯૯—

મા રાગ મને કુલથી જરૂર એવા અસાર સંસારમાં સુલ્લ નથી; આ વાત જાણતાં તતાં
જીવ જીનેશ્વરે કહેલો ધર્મ આચરતો નથી. ૧.

બ્રાજ, કાલ, પોર, પરાધન મલકે એમ મનુષ્યો ચિંતે છે, પણ જોવામાં રહેલા જલની
માફક માપુષ્પ ગલે છે તે જોતા નથી ! ૨.

દે મનુષ્યો ! જે કાલે કરવાનું હોય તે ત્વરાથી બ્રાજે કરો. કાલ વધુ વિપ્નવાલો છે. માટે
બોજા પડેરતો પણ રાહ જોતા નહિ. ૩.

સંસારના સ્વરૂપનું વર્તન તો જુલું ! પ્રેમ બ્રજે સ્નેહમાં લાગેલા પુરુષો જે સચારમાં જોવામાં
આવ્યા હતા તે સાંજે જગાતા નથી. ૪.

દ લોકો ! જાગવાને ઠેકાણે સુઈ ન રહે ! નાસવાની જગ્યાએ નિશ્ચામ ન કરો; રોગ, જરા

(વૃહાચર્યા) અને મૃત્યુ આ બ્રહ્મ તમારી પુંડે લાગેલા છે. ૫.

ચંદ્ર અને સૂર્ય રૂપ વલદ સાચિચિત્સ રૂપ ધમ્માની દારવેને જીવનું આયુષ્ય રૂપ જલ પ્રદાન કરીને કાલરૂપ અરદદને ફેરવે છે. ૬.

કાલ રૂપ સર્વશ્રી સ્વચાતી કાયા જેથી ધારી રચાય તેવી કોઈ કલા નથી, તેનું કોઈ ઔચ્ય નથી. તેમજ તેવી કોઈ દોકમત નથી. ૭.

મોટા શેષ નાગ રૂપી જેનું નાલવું છે, પર્વતો જેવા જેનાં કેસર છે, નિદાન રૂપી જેનાં પાંદડાં છે, એવા પૃથ્વી રૂપ કમલમાંથી મનુષ્ય રૂપી રસને કાલરૂપી જમર પી જાય છે એ સ્વેદની ગાત છે. ૮.

શરીરના વાયાના દ્વંશના વંદે સકલ જીવોના તિરિને શોષતો કાલ કોઈ પણ પ્રકારે મનુષ્યની વાજુ ઓમતો નથી; તેટલા મોટે ધર્મમાં નુયમ કરવો. ૯.

આ અનાદિ કાલ ત્રિપે જુદો જુદો જાતના કર્મને વશ થયેલા જીવોને એવી એક પણ સ્થિતિ નથી કે જે ન સંભવે, (અર્થાત્ સઘલો સ્થિતિનુંમાં આ જીવ જદ આશ્યો છે.) ૧૦

સર્વ વાંધવો, મિત્રો, પિતા, માતા, પુત્ર, સ્ત્રી વગેરે મરેલા સ્વજનને જલની ઝંજલી આપી સ્મરણથી પાઠા વહે છે. ૧૮.

રે ! જીવં ! પુત્ર તથા પુત્રોત્તનો વિયોગ થાય છે. વાંધવોનો વિયોગ થાય છે, સ્ત્રીઓનો વિયોગ થાય છે, ફક્ત એકનોજ વિયોગ થતો નથી અને તે જીનેશ્વરે કહેલો ધર્મ છે. ૧૨.

આઠ કર્મના પાશથી વંધાયેલો જીવ આ સંસાર રૂપી કેવલ્યાનામાં રહે છે, અને આ આઠ કર્મના પાસથી છુટો થયેલો આત્મા શિવ મંદિરમાં રહે છે. ૧૩.

વૈજનવ, સગાં સ્નેહીનો સંબંધ અને વિલાસથી મનોહર એવા નિપય સુસ; આ સર્વં કમલના પાંદડાંના કિનાર પર રહેલા પાણીનાં ત્રિંદુતા જેવા ચંચલ છે. ૧૪.

હે મનુષ્યો ! તે વલ કયાં ગયું ? તે યૌવન કયાં ચાલ્યું ગયું ? તે શરીરની શોખા કયાં જતી રહી ? આ સર્વ અનિત્ય છે, કાલે આ સર્વ હતું નહતું કરી દીધું તે જુદા અને નિસારો. ૧૫.

જારે કર્મ વંધથી વંધાયેલો જીવ આ સંસાર રૂપી નગરના ચૌડા નિવે નિનિધ પ્રકારનું દુઃખ

જા આવ કમાને લીધે અશુદ્ધ, અપવિત્ર અને અશુચિ દ્રવ્યથી ખરેલા ગર્જનાસમાં અનંતવાર વસેલો છે. ૧૭.

આ સંસારમાં જીવોને ઉત્પન્ન થવાનાં સ્થાન ચોરાશી લાલ કહેલાં છે અને એકેક સ્થાનમાં આ જીવ અનંતવાર ઉત્પન્ન થયેલો છે. ૧૮.

જુદા જુદા ઉત્પન્ન સ્થાનમાં ઉત્પન્ન થયેલાં અને સંસારમાં રહેલા માતા, પિતા, બંધુ વગેરેથી આ જગત ખરાણું છે; પણ તે લોકો તાં રક્ષણ કરે તેમ નથી, તેમજ તને શરણ રૂપ થઈ શકે તેમ નથી. ૧૯.

હઃ! સ્ત્રી ઘેરાણ્ણો જીવ જલ વગરની જગ્યા ઉપર માઠલી જેમ તરફને તેમ તરફને છે; વધુ જીવો તે જુદા છે, પણ તેનું હઃ! દૂર કરવા કોઈ સમર્થ નથી. ૨૦.

હૈ જીવ ! પુત્ર સ્ત્રી વીગેરે મને સુલભા હેતુ થશે એમ તું જાણીશ નહિ; સંસારમાં વસતા

સઘલું તાલું શી રીતે ? ૩૧

આ શરીર ક્લેશનંદુર છે, વાદલના સમૂહ જેવો આ મનુષ્ય જીવ ચંચલ છે તે દરમ્યાન જે-
ટલો ધર્મ કરી લીધો એટલોજ સ્વરો સાર છે. ૩૨

જન્મ દુઃખનું કારણ છે, વૃદ્ધાવસ્થા રોગનું કારણ છે, મરણ દુઃખનું કારણ છે, ઓરે ! આ
સંસારજ દુઃખમય છે, જેથી જીવો કલેશ પામે છે. ૩૩

જ્યાં સુધી દુઃખનો નાશ પામો નથી, હ્યાં સુધી ધનપણ રૂપ રાક્ષસે પોતાનું જોર દાલબું
નથી, હ્યાં સુધી રોગના ચિકારો થયા નથી, હ્યાં સુધી મૃત્યુ નેટવાને તૈયાર થયું નથી, ત્યાં સુધી
હે જીવ ! ધર્મ કરી લે. ૩૪.

હ્યારે આગ લાગે છે ત્યારે કુચો ચોદવાને કોઈથી પણ ચતનું નથી; તેમ મરણ આવી પહોંચે
જીવ કેવી રીતે ધર્મ કરી શકશે ? ૩૫.

રૂપ અશાશ્વત છે, જગત્મા જોઈતી વીજલી જેવી ચપલ-અસ્થાયી છે, અને પૌવન સંખ્યા

સમયના રંગ જેવું કલ્પિક રમણિય છે. ૩૧.

લટ્મી બીજાલીના જેવી નંચલ છે, વિષય સુલ મેઘ ધનુષ્યના રંગ જેવું કલ્પિક છે; માટે જે જીવ ! સમજ, સમજ, અને આવી ન જેવી વાચતોમાં મુંઝાદ ન રહે. ૩૭.

જેવી રીતે સાંજે પકીતનો સંબંધ છે, જેવી રીતે મુસાફરોનો રસ્તામાં સંબંધ છે, તેવી જ રીતે દે જીવ ! સ્વજનોનો સંબંધ પણ કણજંગુર છે. ૩૮.

રાત્રિ પૂરી અપે મારે વિચાર કરવો જોડાઈ કે ઘર લાગ્યું છે, તત્તાં હું કેમ ઝંપુ છું ? આ

કર્મથી વલતા આત્માનો કેમ વેદરકારી કહું છું ? અને ધર્મ રહિત દિવસો કેમ ગુમાયુ છું ? ૩૯.

જે જે રાત્રિ દિવસ જાય છે તે તે પાતા આવતા નથી; તેમજ જે જીવ રાત્રી દિવસ અચર્મ કરે છે, તેના રાત્રી દિવસ અફલ જાય છે. ૪૦.

જેને મૃત્યુ સાથે ભેટી છે, અથવા મૃત્યુથી નાશી તુટ્યાને જેને વલ છે, અથવા હું મરીશ નહિ એમ જે નક્કી જાણે છે, તે મનુષ્ય જીવિષ્યમાં ધર્મ કરવાનું જાણે મુલત્વી રાખે. ૪૧.

જેવી રીતે વણકરો લાકડી ઉપરથી સૂતર બહેને છે, તેવીજ રીતે રાત્રી અને દિસસ ચાલ્યા જાય છે, તેનું આપુલ્યને બુંદું કરે છે, અને ગયા પછી પાઠા આવતા નથી. ૪૨.

જેવી રીતે સિંહ મૃગને ઝાલોને અવશ્ય મારે છે, તેવીજ રીતે મૃત્યુ અંત સમયે મનુષ્યને ઝાલે છે, તે વહેતે તેના માતા, પિતા કે જાડ તેમાં જાગ પડાવતા નથી ૪૩.

જોદિગી પાણીના પરપોટા સમાન છે, વૈષ્ણવ પાણીના તરંગનો માફક અસ્થિર છે, અને રાગ સ્વપ્ન તુલ્ય છે; જો તું આ યથાર્થ જાણતો હોય તો તે પ્રમાણે વરત. ૪૪.

સંધ્યા સમયના રંગ જેવો અને પાણીના પરપોટા સમાન આ જિંદગી છે, અને યૌવન નદીના વેગ સમાન છે, ઘટાં હે પાપી જીવ ! તું કેમ સમજતો નથી ? ૪૫.

મૃતને વડી ફેંકવામાં આવે તેમ મૃત્યુ દેવે કુટુંબને જૂદે જૂદે સ્થલે ફેંકી દીધું છે. ૪૬
પુત્ર, પુત્રી આદિ કાંઈક ગયા, સ્ત્રી કાંઈક ચાલી ગઈ, અને સ્વજનો પણ બીજે સ્થલે ચાલ્યા ગયા. ૪૭

જૂદા જૂદા જોયોમાં જીવે જે શરીરો ધારણ કર્યો તથા તડ્યાં તેમની સંહ્યા અનંત સાગરના વિંડુત્રી પણ મપાય તેમ નથી. ૪૮

જૂદા જૂદા જન્મોની રક્તી માતાનનાં આંસુની સંહ્યા મસુદ્રના પાણીના ઢિંડુત્ર કરતાં પણ વધારે થાય. ૪૯

નરકમાં નરકના જીવો જે અનંત ઘોર દુઃખ અનુભવે છે, તેના કરતાં પણ અનંત ગણું દુઃખ નિગોદમાં જીવ જોગવે છે. ૫૦

હે જીવ ! વિવિધ કર્મને લીધે તે નિગોદ મધ્યે અનંત પુદ્ગલ પરાવર્તેન સુયો તીક્ષ્ણ દુઃખ સહન કરેલ છે. ૫૧

ત્યાંથી ઘણી મહેનતે વહાર નીકળીને હે જીવ ! તું મનુષ્યત્વ પામ્યો અને ત્યાં ચિંતામણી રત્ન જેવો જિનવર ધર્મ તને મલ્લ્યો. ૫૨.

હે જીવ ! શ્રાવો ધર્મ પામ્યા છતાં જેથી જવ રૂપી કુવામાં પક્ષીને ફરીથી દુઃખ જોગવું

પદે પળો પ્રમાદ તું કેમ કરે છે ? ૫૧.

હે જીવ ! જૈન ધર્મે પામ્યો, તતાં પ્રમાદ દોષથી તે તેનું સેવન ન કર્યું. હે ! આત્માના ચૈરો જીવ ! આગલ ઉપર તારે ઘણો પશ્ચાતાપ કરવો પડશે. ૫૪

પાપ અને પ્રમાદને વશ પડે જેનું જૈન ધર્મનું પાલન કર્યું નથી, તે વિચારા જીવો મરણ પામે અને ઘણા દિલગેર થાય છે. આ સંસારને ઘિકાર હો, કે જેમાં દેવ મરીને તિયેંચ થાય છે અને ચક્રવર્તી રાજા મરીને નરકાગ્નિમાં બલે છે. ૫૫

પન, ધાન્ય, આન્નૂચ, ગૃહ અને સ્વજન કુંડુંવને તજીને કર્મ રૂપી પવનથી હણાયેલા વૃક્ષના પુષ્પની મારુક જીવ અનાથ થઈ જાય છે. ૫૬

આ સંસારમાં પ્રયાણ કરતો જીવ પર્વતોમાં, ગુફામાં, સમુદ્રના મધ્યમાં, ઝામ્નો ટોચે રહેલો છે. ૫૭

હે જીવ ! તું કેટલીક વાર દેવ, કેટલીક વાર નારકી, કેટલીક વાર કીમ્નો, કેટલીક વાર

પતંગીયું, કેટલીક વાર મનુષ્ય, કેટલીક વાર સ્વયં, કેટલીક વાર વેદોક્ત, કેટલીક વાર મુખી અને કેટલીક વાર દુઃખી થાય છે. ૫૯

હે જીવ ! તું રાજા થયો, સીમારી થયો, ચાંદાલ થયો, વેદ જાળનાર થયો, સ્વામી થયો, દાસ થયો, પુરુષ થયો, શત્રુ થયો, નિર્ચન થયો અને ઘનવાન પણ થયો. ૫૯

‘ આમાં કાંઈ નિયમ નથી, પણ પોતાના કર્મની પ્રકૃતિ તેની જેવી ગતિ કરે તેમ જીવ અનેક અનેક વેપ ધારણ કરી નટની માફક ચળે છે. ૬૦

હે જીવ ! નરકમાં તને અનેંત વાર વહુ પ્રકારની, ઉપમા ન આપી શકાય તેવી અને દુઃખ પૂર્ણ વેદના મળેલી છે. ૬૧

દેવ પણામાં, મનુષ્ય પણામાં અને પરતંત્ર વળું પામીને અનેંત વાર વહુ પ્રકારનું ત્રયંકર દુઃખ તે અનુભવ્યું છે. ૬૨

તિયંચ જાતિમાં તુલ્યન થઈ અનેક પ્રકારની ત્રયંકર વેદના હે જીવ ! તે અનુભવી છે; જ-

श्रीजिनेश्वरप्रार्थना.

अदो अमेपजावृष्टि-रदोप्रकुसुमं फलम् ॥ अदोपुराकृतं पुण्यं यदृष्टो नाथ ! लोचनैः ॥ १ ॥
 पद्मोदं वृतपुण्योदं, निस्तीर्णोदं प्रवार्ययात् ॥ अनादौ जयसंसारं दृष्टो येन जिनो मया ॥ २ ॥ स-
 प्तामेन्द्रं संपूज्य सर्वज्ञानज्ञास्मरः ॥ सर्वसत्त्वहितानंदं सर्वसौख्यं नमोस्तुते ॥ ३ ॥ मिथ्यां वृत्त-
 दूरीकृतं निमग्नं जेतुं नारायण ! दुष्प्राद्विप्रसितं नाथ ! मामुगारय तारय ॥ ४ ॥ जन्ममृत्युजरा-रोग-
 शोकसंज्ञासवैरिणः ॥ पृष्ट्वा वाचतो देव ! मयि वारय तारय ॥ ५ ॥ अयजन्म महाजाग ! अयवृ-
 क्षिं पानिधे ! ॥ अयं व मंगलापीड ! तीर्णः स योजनवेदविः ॥ ६ ॥ अयसद्यः सुरावासो अयसद्यः
 स नारयः ॥ अयमयः प्रियः मर्या मोक्षश्च जितदर्शनात् ॥ ७ ॥ त्रैलोक्याद्भुतगृत्ताय त्रैलोक्याद्भुत-
 तारुण्ये ॥ त्रैलोक्याद्भुतसौख्याय त्रैलोक्याद्भुतकीर्तये ॥ ८ ॥ विश्वत्रयत्रिनेत्राय विश्वत्रयद्वितैपिले
 ॥ विश्वत्रयपाणिनाशाय नमो विश्वविभूतये ॥ ९ ॥ (मातिनीन्द्र) प्रशमरसनिमग्नं दृष्टियुग्मं प्रसन्न
 यरनरमलमंरः रामिनीमंगलग्नः करयुगमपि पञ्चेशम्वसंघं यं तदसि जगति देवो जीतरागस्त्वमेव १०

॥ अथ श्रीअदिजिनेन्द्र चेत्यवदन. ॥

आदिमंपृथ्वीनाथ-मादिमं निः परिग्रहम् ॥ आदिमंतीर्थनाथं च ऋयज्ञस्वामिनंस्तुमः ॥ १ ॥
श्रीमन्नाजिकुलादित्य मरुदेयांगजप्रजो ! ॥ संताराधिमहापोत ! जय त्वं धृयज्ञध्वज ! ॥ २ ॥
(आपा वंद.) जयतिरुनकाचदातःकृष्णजटामुकुटर्मस्तोद्युपज्ञः ॥ इदंयाकुवंशतिलकखिन्नु-
चननूनामणिर्जगवान् ॥ ३ ॥ (उपेन्ध्वज्वा वंद.) सुवर्णवर्णं गजराजगामिनं प्रलंबवाहुं
सुनिशाललोचनम् ॥ नरामैरैःस्तुतपादंपंकजं नमामिज्ञक्त्वावृयन्तंजिनोत्तमम् ॥ ४ ॥ इति
॥ अथ श्रीज्ञान्तिजिननमस्कार ॥ श्रीमतेशांतिनाथाय नमः शांति धियायिने ॥
त्रैलोक्यस्यामराधीश ! मुकुटान्पद्मिंतांघ्रये ॥ १ ॥ सुधासोदरवाग्ज्योत्स्ना निर्मली-
कृत विद्भुसुखः ॥ मृगलक्ष्मा तमः शांत्यै शांतिनाथ जिनोस्तुवः ॥ २ ॥ नमः श्री शांतिनाथाय क-
त विश्वायनांतये ॥ पौमशाय जिनेंशाय पंचमायचचक्रिणे ॥ इति ॥ ३ ॥ श्री नेमिनाथनमस्कार
पडुवंशसमुद्रदंडः कर्मककुदुताशनः ॥ अरिष्टनेमिर्जगवान् जूयावोरिष्टनाशनः ॥ १ ॥ नमो विश्व-

नात्राय जन्मतो ब्रह्मचारिले ॥ कर्मवल्लीवनद्वेदनेमयेरिष्टनेमये ॥ २ ॥ शिवगामिन् शिवासूनो !
 समुद्रानंदचंद्रमाः ॥ अरिष्टनेमिर्जगवान् जूयाद्वोरिष्टनाशने ॥ ३ ॥ (उर्षेद्रवज्वा षंड) अजंग वैरा-
 ग्यतरंगपूर्णं हृदित्वदीयेयदुर्वंशरत्न ॥ कथंकुशांग्योपिहिमांतुहंत यस्माद्वनगोपिपवंन लेजे ॥ ४ ॥ इति ॥
 अथ श्रीपार्श्वनाथनमस्कार ॥ कर्मठे घरणैरेव स्योचितं कर्म कुर्वति ॥ प्रभुस्तुष्टय मनोवृत्तिः पार्श्व-
 नाथः श्रियेस्तु नः ॥ १ ॥ पार्श्वनाथनमस्तुभ्यं विघ्नविध्वंसकारिले ॥ निर्मलसुप्रजातं ते परमानंददा-
 यिने ॥ २ ॥ अश्वसेनावनीपाल कुलचूडामणे ! प्रजो ! ॥ वामासूनो ! नमस्तुभ्यं श्रीमत् पार्श्व-
 जिनेश्वर ॥ ३ ॥ इति ॥ अथ श्रीमहावीरभन्तु नमस्कार ॥ श्रीमते वीरनाथाय सनाथायादभ्युतभिया ॥
 मदानंदसरोराज-मरालायादिते नमः ॥ १ ॥ सर्वपापविघसामाद्य मादिमंपरमेष्ठिनां ॥ देवाधिदेवं स-
 र्वज्ञं श्रीवोरंप्रणिदधमे ॥ ७ ॥ कल्याणपादपारामं श्रुतगंगाहिमाचलम् ॥ विश्वं ज्ञोजरिविदेवं वंदे
 श्री ज्ञातनंदनम् ॥ ८ ॥ (आर्या षंड) जयति विजितान्यते जाः सुरासुराधीश सेवितः श्रीमान् ॥
 विमल स्वासविरहित खिलोक्त चिंतामणिर्गौरः ॥ १४ ॥ जयति भुवनैरु जगत्तुः सर्वत्राविदितकेवला

लोकः ॥ नित्योदितः स्थिर स्तापयर्जितो वर्द्धमानोज्ज्वलः ॥ १५ ॥ जयति नमदमरमुकुट प्रति-
 विबुधैर्विदित बहुलः ॥ उद्धर्तुमिव समस्तं विश्वं जव पंकतो वीरः ॥ ६ ॥ (शार्दूल विक्रीडित
 चंद.) वीरः सर्वसुरसुरेन्द्र मन्दितो वीरं बुधाः संश्रिता वीरेणाग्निहतः स्वकर्म निचयो वीरायनि-
 र्णमः ॥ वीरात्तोर्यमिन्द्र प्रवृत्तमतुलं वीरस्य घोरंतयो वीरे श्री धृति कीर्ति कांति निचयः श्री
 वीर जद्रेदिश ॥ ७ ॥ इति नमस्कार चैत्यवंदना.

ॐ नमः ॥ पंचपरमेष्ठि स्तोत्रम्. ॥

(वसंततिलका चंद.) लोकोत्तमास्त्रिजगतीजनताशरणयाः पुण्यप्रज्ञावपरमाः परमेष्ठिनो मे ॥
 तीर्थं शशिङ्गुल्याचकसाधुमुख्याः सौख्याय मंगलयमदोदयदानवक्षाः ॥ १ ॥ उच्चैरदो कचमरामर-
 पुष्पं दृष्टिं सिंहासनध्यानिविशेषसितातपत्रैः ॥ ज्ञामं नलेन वरडुं जिनासनाथ स्तेमंगलाय जवितां नृवि-
 तीर्पनाथाः ॥ २ ॥ आनंदमंदिरचिदात्मपरस्वरूपा रूपाद्युपाधिरदिता जवहेतुमुक्ताः ॥ मुक्ताफलोच्च-

सततः परमाधमराज ॥ स्तेमंगलायन्नविनांस्तुविसिद्धनाजः ॥ ३ ॥ सदञ्जूलक्षणगणगुणमेद्विञ्जुताञ्ज-
सावयेकृततीर्षकरानुदातः सूत्रार्थसाग्रपरमार्थविवेगजीरा स्तेमंगलायन्नविनांभुविस्वरिचीराः ॥
॥ ४ ॥ आचार्यवर्षपदवीपुष्पराजकड्याः सदज्ञानदर्शनयुताजितमोहशङ्कयाः ॥ सूत्रादितंत्रमणिरौहण
भूपरंदा स्तेमंगलायन्नविनांभुविवाचकैन्द्राः ॥ ५ ॥ शोलांगतुंगरश्मूर्ध्वदलेधुरीणाः स्वाध्यायसंयमस-
मापिगिधिप्रवीणाः ॥ दुर्गारमारकरिकुंजचिन्नेदसिंहा स्तेमंगलायन्नविनांभुविसाधुसिंहाः ॥ ६ ॥
तोषेभ्यतः क्रमविनम्रदरिप्रवीराः सिद्धाश्चसिद्धिलनोरुल्लामहोराः ॥ आचार्यवाचक्यराजगद्वर्ध-
पादाः सत्साधनधर्मपिसंतुकृतप्रसादाः ॥ ७ ॥ (मालिनी वंद.) पठतपठतसंतः संततंजक्तिमंतः
परमिदपरमेष्टि स्तोत्रमेतत्पवित्रम् ॥ सततमनचचोषे येनवःसिद्धिसौधे ॥ मद्गतियिमलचंद्र श्रीमति
स्यान्निवासः ॥ ८ ॥ इति श्रीविमलचन्द्रसूरिराजकृतं पंचपरमेष्टिमंगलाष्टकम् ॥

ॐ ॥ श्रीसिद्धगुणस्तवना ॥ ॐ

(चोपाद वंद.)

मंगलकारण नमिष त्रिकाल, कर जुग अंजलि म्हेली जाल;

सिद्ध गुण स्तुति जगतिपे कहं, जवसायर दुस्तर जिम तरुं ?

एक अपेक्षा तदा अनंत, सर्व गिणुं ते अनादि अनंतः ॥ अजर अमर कीधो जयअंत, चंडुं सिद्ध
तदा जयनंत ॥ २ ॥ केवल दंसण केवल नाण, निर्म्मल सम्यग् दृष्ट प्रमाण ॥ मोद नरिंदमनावो आण ॥
पाम्युं सिद्धपुरीनुं ठाण ॥ ३ ॥ जव्य अजव्य धावर व्रत नही ॥ सत्ति असत्तिवि नको कहीः ॥ पज्जता
पज्जन न होइ, केवल जीव सरुवी जोय ॥ ४ ॥ इम श्री सिद्धी अकल अकलंक; समतुलमणि समजू-
पनेरंक; तस तरुण जोगीसर लई, प्यान ज्योति पातिकमल देइः ॥ ५ ॥ नरजव पामी सूया वार,
तए संपम गुण विनप विचार; कर्म खपी पहुँता जवपार, गति आगतिसंसारनिवार ॥ ६ ॥

लोक अप्रध्यापो श्री सिद्ध, अलख जीव गुण रिद्ध समृद्ध ॥ ते को नहि प्रकट विवदार, जिए क-
हिये श्रीसिद्धविचार ॥ ७ ॥ देखीतो तिहां कह्यो न जाय, अठतो कहेतां किमसमजाय; धन्य धन्य
श्रीगुरुनी वाण, जगप्रकाश हुवो जस प्राण ॥ ८ ॥ आचारंगे पदिले खंघ, पंचम अज्जयल
सिद्ध संबंध, ठढे उद्देशे गुण एकत्रीश, ते हुं समरुं मन निश दीश ॥ ९ ॥ चउसुणो लंबो वा-
टलो, बलि कदियें परिमंढलो; त्रिसुणो पंचमे सुठाणि, तेदनो जाणो इम जाण ॥ १० ॥ कालो
नीलो ने पीअलो, रातो वर्ण वली उजलो, पंच वर्ण रहित श्री सिद्ध, प्रवचन मन निअल मन
कीध ॥ ११ ॥ सुरजि डुरजि ए बेए गंध, जिहां सुए तणो संबंध; रागदेवना कारण जेद, सिद्धे
संगत टाली तेह ॥ १२ ॥ मधुरो तिखो कडुनु जाण कसायलो अंबिल मन आण; पंचेरस सर्वत
परिहरी, संवर शिवरमणी जिहां वरी ॥ १३ ॥ लुखो स्निग्धखरमीडलो, ज़ारी लघु उन्धो सी-
यलो; आठ फरस इणि परि पंचवीश, प्रकृति निवारी थया जगदीश ॥ १४ ॥ काय रदित लेश्या
सवि टली, संसार न अवतरसी वली; नीरा कयों तिण तेदनो संग, न स्त्री पुरुष नपुंसक रंग ॥

॥ १५ ॥ सिद्ध स्वरूप एणीपरे लही, रूप रहीतसाता तसु कही; पद विशेष तिहां कोइ नही, कदणी
 आगम तेणे सही ॥ १६ ॥ कोइ न ठपम जिण तोलीएँ, कोई न शबद जिणे बोलीएँ; लोकअंत
 एक गाउ तपो, बढे जागे क्षेत्र ते जणो ॥ १७ ॥ तिहां सासइ ठे सिद्ध अनंत; काल अनंत न
 लद्धिये अंत; सुखसायरजल जीले सदा, समरंते टाले आपदा ॥ १८ ॥ सिद्ध साथ चरनानो
 श्रेणि, संयम मंनि खिपकां श्रेणि; अनुक्रम पामी गण संजोग, केवलनाली अया अयोग ॥ १९ ॥
 सर्वत समत लदे विवदार, निश्चय सकल कर्म परिदार; अशरीरि तिण मारग चहुं, घन दिन
 जिण शिव मारग लहुं ॥ २० ॥ इशियरि सिद्ध गुण स्तुति करी, तिण गुणेंत प्रचु हियने घरी;
 पार्श्वचंद्रसूरीश्वर सीस, सिद्ध प्रणाम करे निश दीश ॥ २१ ॥

॥ श्रीगोडीपार्श्वनाथजी—स्तोत्र. ॥ १ ॥

(प्रमाणीका वंद.) वरिष्ठ इष्ट देवता सुगोपीपार्श्वसेविता; तपःप्रज्ञाचक्रासिता गुणोद्गु-

राजवर्षिता ॥ १ ॥ चरित्र जार मोवति ईताट कर्म विभ्रुतिः विवेक बुद्ध्याक्यति गुल्लंडुर्य
 सद्यतिः ॥ २ ॥ पशोमराजमंमली गताद्वदमार्गमंमली; दिगंगनांगनूयिता जवदगुणाब्धियोयिता
 ॥ ३ ॥ त्वदीपपर्मदेशना कृताटकर्मपेयणा; सरलमुयाचवीरिणी सुतंत्र तच्च जीरिणी ॥ ४ ॥
 कुतर्कवर्षिता जवंतेमेव्यदूरिता; परे प्रवीलवाकुला अपास्तमानमत्सराः ॥ ५ ॥ त्वदीय
 दादन्तगतःरचेमरापरंजितः जनाजवंति दूरतः गुज्जानिमेषमात्रतः ॥ ६ ॥ त्वदीयदानशोभता
 कृतादिस्तद्वेशिता; किमस्ति कामयेनुद्या धनेशतुड्यसेयकाः ॥ ७ ॥ गुणा विलोक्य सर्वतः
 कृतायनेय शर्मतः वसंत्यनन्वविश्रमा जवच्छरीर अश्रमाः ॥ ८ ॥ गुणाटकं सुखाकरं सतां
 मरुतानु मंचरं; घमरि एतवी वरै गुल्लंडुनफिनिन्नरः ॥ ९ ॥ (वसंततिलका वंद.) इत्यटकं
 गुल्लयतो गुलनाजिकानि स्तम्यक् प्रयोगहचिरं रचितं चिराय; श्रीमन्मुनेर्विमलशीलभृतो गुणोदो
 ज्ञेयधिनं जगुं जग्यतराप जूझौ ॥ १० ॥ (शार्दूलविक्रीणित वंद.) कोनालंधितुमिच्छतीद जल-
 वि बोलन् मुबान्गंतरन् कोवा मेगिरिस्थकीयतरसा प्रोन्नंजितुं चेष्टते; कोवा सागरमध्यरत्न

निचयान् संलपतुमुबद्धं नते तद्यत्तेपि गुणाकरस्य निखिलान् वक्तुं गुणान् कः क्षमः ॥ ११ ॥
 (इन्द्रवज्रा वंद.) एवं तत्राप्युत्सुकमानसेन मया प्रणीतं तव तत्किन्नावात् यच्चात्र कुटं सुधिया
 विशोध्यं निसर्गं दुर्बोधता हि वाचाः ॥ १२ ॥

॥ श्रीगौडीपार्थनाथजी-स्तोत्र ॥ ५ ॥
 (शार्दूलविक्रीणित वंद.) स्वस्ति श्रीपदमव्युत्तं सुकृतिनामानंदसंदोद्धदं मुक्तिलीरम-
 (शादूलविक्रीणित वंद.) संसारार्णवबंधने गुरुतरे निष्णातनिर्योमकं वंदेवीतजयं
 (शार्दूलविक्रीणित वंद.) स्फुरत्स्फाररोचिःकलापाज्जि- गोडिपार्थ-
 लं त्रिलोकशरणं कारुण्यकल्पागमं ॥ संसारागप्रयात वंद.) अजे पार्थ्वपार्थं प्रभु
 प्रसिद्धसमं श्रीगोप्तिपार्थं जिनं ॥ १ ॥ (मुजंगप्रयात वंद.) नमन्नाक्रनागाधिवेर्गोप-
 रामं जगज्जालं जालदायानलाजं; प्रजाबोद्धुं बंधुरं स्वर्गराणां, सत्ती संचरंती; नमन्नाक्रनागाधिवेर्गोप-
 ॥ २ ॥ यदीपा यशोरजहंती हसंती सुधासिंधुशोभां कणत्किं किं लक्ष्मीमेखलां कृतीनां; गलैः सा-

दरं स्वयंपूनां समर्च्य ॥ नजे० ॥ ४ ॥ यदीयः प्रतापः प्रतिष्ठां प्रयातः सदस्त्रांशुलङ्कामसावातनो
ति; मदीयान् प्रकाशो यतो विश्वलोके ॥ नजे० ॥ ५ ॥ अपायादपैति स्मरन्नाम घोराद्यदीयं जनो नू-
तले नूतिनूतं, जितो येन चिंतानलि यंत्र मुख्यः ॥ नजे० ॥ ६ ॥ सुधासारणि नक्तिमस्तुज्जितं दारत्
वालशुभाघ्नमूर्तियदंतं; दयालुं दलंतं मदाजालकंदं ॥ नजे० ॥ ७ ॥ यदि स्वांतपारं प्रयातुं प्र-
यत्नो नयान्ते स्तदा गौन्निपार्श्वाय नित्यं; नमस्तुर्वतस्ते पुनर्नत्रिपातो ॥ नजे० ॥ ८ ॥ हविस्पाद्य
दानीष्ट पुण्यस्पर्शस्तदा तस्य किं कष्टवृद्धैः पुरोगैः किमर्थं पशुः कामधेनुर्वराकी ॥ नजे० ॥ ९ ॥
(व्याप्यं उद.) अष्टकमनुपममरचन्मंत्रपदेनापि गुणितं गुणिना; यो जानाति स विद्वान् रत्नं
दुर्जोविताष्ठतं दारवां ॥ १० ॥ इति श्रीपार्श्वचन्द्रसुखिर संतानीयगणीरत्नचन्द्रेशकृता स्तुतिः ॥

अथ तत्त्व विचाररूप दुहा सौरठा.

जिनमतना दुड्डय पणा, अयगुण बोले निज; जो इम चित्त चंचल करिष, धर्म लदिश किममिज? ॥ १ ॥

શ્રીજિન અચગુણ વાચ્યો, સોદિલીન ગુણવાણ; લોહસુરે તાં જોલબ્યો, જાં લગે હુતો અજાણ. ॥૨॥
 ત્રિષે સુત વિપતારિયા, કૂઠા વેદે આલ; મુનિજનને તે વીસર્યા, જાં લગી હંતા વાલ. ॥૩॥
 ઘરણ રણકો સંજ્ઞી, કોઈ પૂરે એ કુણ પમ્પ્યો; વલતો નતર વીધ, જે નર પરવચ્ચને ચઢ્યો. ॥૪॥
 દત્પાદિક દટાંત, લોકિક લોકોતર વહુ; કુણ પામે તસુ અંત, ફણ વાનગીએ તે સહુ. ॥૫॥
 મનરસે અન્નસ્કાણ, જિદને વીજે જેહવો; પંચમ અંગિ ઢે વાણ, ખોગવિપે વલી તેહવો. ॥૬॥
 અચગુણ હુંતો જો કહે, તો મન પવતાવો કિશું; વલિ સંજ્ઞલિ અણદુંત, તે તો જોડિજે કિશું. ॥૭॥
 કસતોં પહુંતે કાલ, પણ જે અવગુણ મન વસ્યો; સ્વિણલિણ પાપ વિશાલ, તે પૂઠિ જિદ જાડશું. ॥૮॥
 જે વે કૂસો આલ, અચમાધમ તે જાણીએ; તે મોટો જંજાલ, વિણ પરચ્યે મન આણિયે. ॥૯॥
 જે કીજે પરણ્યા વિના, તિદયી દુણ સંતાપ; નાવન્નેવ સ્વરતી પરે, આપે જાણે આપ. ॥૧૦॥
 જે કીજે પરણ્યા વિના, તિદયી દુણ સંતાપ; નકુલધાતિ જિમ વંજણી, આપે જાણે આપ. ॥૧૧॥
 જે કીજે પરણ્યા વિના, તિદયો હુવે સંતાપ; અંવેવેવ નૃપતણી પરે, આપે જાણે આપ. ॥૧૨॥

समान, तिले कारणे जाणीए निरुपमान. ॥३॥ अठे सूर शशि कमल हरि हय गयंव, मणि काम
गो कुंज सुरसाल इंद; इशा जग जलज्जाव जणिये अनेक, जिणि दिये किशो तासु उपमा विवेक
॥४॥ जिम वनचर नयरना गुण न जाणे, जिम्या लाहुआ घेवर शुं वखाणे; करी बुज्ये सजनने पंशु
रेह, तिम स्वामीने एह उपमान एह. ॥५॥ जिनाघोश श्रीवीर त्रिहुं सुवनवीर, जिणें जीतला मू-
लथी कर्मवीर; अर केवली मनरली लोक केरी, करी तेम जिम वाणी न गमे अनेरी. ॥६॥ कहें
वीनती वीरजिण तुम्ह आगें, तुम्ह वंसण निर्मल बुद्धि जागें; प्रजो कर्मने योग में जनम पाम्यो
इहां जारतें जूरि पाखंन जाम्यो. ॥ ७ ॥ घणा नवनवा जुजूआ धर्म जाले, सह वास आपापले
लोक वासे; अनेरांतली दृष्टि निंदे निशंक, हुत्त हुं हिये हरघडि इम सशंक. ॥८॥ प्रजो जे न मानेंति
प्रतिमा तुम्हारी, तिले दीलि अरिदंत जिन आणहारी; वली जे जगि साधुनी नास्ति बोले, तिके
विण कही पारकी गांठ खोले. ॥९॥ करे व्याप व्यापारनो मूल पाखे, प्रजो ते किमे ताहरी आण
राखे; जिके धर्म आरंज आरंज जाणे, नदी परखदे तिहज संवर वखाणे. ॥१०॥ सदी घाप वे

तेहने समितिजंग, तुम्ह साखि जापातणो मूल अंग; हिवं पत्रवो जे तुम्हे तेह साखुं, मन
 वचन तन स्वामि तुम्ह वचनि राखुं. ॥ ११ ॥ प्रभु मूरते जाधि तुम्हने जुहारुं, अरी पंच मा-
 सीम मनि सुगुरु धारुं; दया आणखुं घर्म करिखुं प्रमाणं, महवीरजी जिन नमो मे जिणायं. ॥
 ॥ १२ ॥ (कलश.) इस नगरी घगनी जगि ठे पगनी तिणि ठामे श्रीवीरजिण; प्रह ऊठी
 बंडु मान आणंडे, जवजव मांखुं तुम्ह शरण. ॥ १३ ॥

उपदेश बचीसी.

(क्या गुमान जिनोनी आखर मीठीमें मिलजाना ए देवी.)

आनमराम सपाने तुं झूठे जरम भूलाना, झूठे जरम भूलाना तुं तो झूठे जरम भूलाना
 किसके जाइ किसकी माइ, किसके लोग लुगाइजी; तुं न किसीका को नहीं तेरा, बावोथाप स-
 दाइ. अतम. ॥ १ ॥ चार दिनांका सब हे मेला, फिर कोई न रहाइजी, दृष्टवाने ज्यो दुनियां
 सगरी, मिलि मिलि झाइ जाइ. आ० ॥ २ ॥ मंदिर मेनी भ्देल चुणावो, जाखीवंच शरोखजी;

जंगल पाँच पत्तारिके पन्ना, घरणा कतु न घोखा. आ० ॥ ३ ॥ पयनी खुबोदार दुपटा, जामा
जामनी पामाजी; सल सवेही ठोनी चलेगा, धागा विन तुं नागाजी. आ० ॥ ४ ॥ सहस जनी जोनी
लिसनी कोनी, अरव खरवकुं वायाजी; तृष्णा लोन्न पलीता लाया, फिर फिर दूँडे माया. आ०
॥ ५ ॥ नूगा चदन फूल फूलेले, करता है खुसबोइजी; दंस उदते गिरे जमोपर, तनु वदवोइ
दोइ. आ० ॥ ६ ॥ या संसार सराह मंनो है, जहां घर लख चोराशीजी; नाम कर्म सबही घर
चुले है, जीव वनाउवासी. आ० ॥ ७ ॥ लोहु मांस वन्या या मारा, पत्थर हान लगाएजी; ऊ-
पर लोपल चमनी लाइ, श्रोत्र डुवार दिखाए. आ० ॥ ८ ॥ आयु कर्म ले घरका जामा, दिन
दिनरा करी लेखाजी; मंदतल पूर्णां पलक न राखे, ऐसा वना अदेखां. आ० ॥ ९ ॥ सांझ सवेर
अघेर न जाले, न गले पूर अरु चर्पाजी; न गले नेह मुलाजा किसका, आउ सबकों सरीखा.
आ० ॥ १० ॥ जीव वटाउके फिरि दोवे, कर्म चेजीरा संगीजी; जाइ अगाउ गेह बनावे, प्रीति
यनावे चंगी. आ० ॥ ११ ॥ जेखों घरमें आप वसे दे, तेखों प्रीति बणावोजी; ठूने पीठे गामने

जलाबो, जावे नीर बहावो. आ० ॥ १२ ॥ जिस घर अंदर आइ बसधा है, सो घरनाही तेराजी;
 ऐसेसे घर बहुत बसाए, राइ चलत ज्यौ मेरा. ॥ आ० ॥ १३ ॥ जिस घरको जव वोनी चढया
 है, तिसको चित न आणीजी; नइ नइ किर माया जोनी, तोनी प्रीति पुराणीजी. आ. ॥ १४ ॥
 जो आये सो सब जावैगे, जीव सबे जगवासीजी; अपली ठूटि कमाइ के त्रिनु, जीवके संग न
 जासी. आ० ॥ १५ ॥ यह है जीव सदा अधिनाही, मरि मरि जाय शरीराजी; इसकी चिंता
 कतुय न करणी, हुइ अपने धर्मधीरा. आ० ॥ १६ ॥ सदस लाखसुं जोध जुजावल, लहते जंग
 अकैलेजी; ब्रह्मा निप्लु महासुर दानव, काल सबे संकेले. आ० ॥ १७ ॥ बानी यह संसार बन्धा
 है, काल तहां है मालोजी; काचे पाके चुलीले सबही, लगे जो दरखत माली. आ० ॥ १८ ॥
 तन धन पौवनका मतयाला, गिलत किसीकों नार्हैजी; बाइशाइ चत्रपति भूमिपति, मोतिगले है
 भंवांही. आ० ॥ १९ ॥ न्याती गोती सेण संबंधी, सब स्वारथके ठूमेजी, स्वारथ निण सूके दर-
 खत उर्यौ, देख पंखेरु ऊंने. आ० ॥ २० ॥ पवन स्वरूपी काया अंदर, हंस लिपा है वासाजी;

पलपल आगु पटत दे ऐसैं, पानी मांदि बतासा. आ० ॥ २१ ॥ मुख करि करि मेरी मेरी, पर-
संगति दुख पावेजी; भमता तोरी सहज मुख पावे, जो सुमता घर आवे. आ० ॥ २२ ॥ तन पं-
खर बिच जीव पंखेरु, ऊरुत ऊरुत आयाजी; आवत आवत किसी न इनका, खोज कहूं न पाया
आ० ॥ २३ ॥ मोलत बोलत तन भंदर बनी, चेतनचि हि न दिखावेजी; उषी बाजीगर काठ पूत-
रीआ, नय नय ज्ञांति नचावे. आ० ॥ २४ ॥ काया पाटण चेतन राजा, मन कोटवाल विगाया-
जी; पंच उगोसुं एका करिकरि, सब पटण मुसि खाया. आ० ॥ २५ ॥ नये नये तन जामे पहि-
रे, नय नय पाट पटे देखी; तीन चौव है तीन अवस्था, चोत्रे घोव फटे है. आ० ॥ २६ ॥ तेरा
दे सो कहूं न जावे, तुं अगला ना खोवेजी; विगमया गया विहाणा आसो, तुं मुख क्यौ रोवे.
आ० ॥ २७ ॥ जल्ला बुरा तुज कुतु करेगा, जो कबु तुंही देगाजी; पंथ बिचे होयगासो संबल,
तेरे संग चलेगा. आ० ॥ २८ ॥ मेरी क्यौ अंगुल अटकाइ, चकरी आवे जावेजी; मेरी तूटे या
तन चकरी, ना जावे ना आवे. आ० ॥ २९ ॥ यह करता हूं यह मैं किया, यह मैं सही करुंगा-

जी; मेरे मोत लगी दे लारे, गणे नदी जिय गुंगा. आ० ॥ ३० ॥ आवत जावत सास जतासा,
करत है गौन अन्धासाजी; जाणैका कहु अचरिज नादी, रहैका ह तमासा. आ० ॥ ३१ ॥
इस काया पायेका लाहा, सुकत कमाइ कीजेजी; राज कहे उपदेश बचीसी, सव्गुरु कीख
मुणीजे. आ० ॥ ३२ ॥ इतिश्रीमन्नागपुरीयतपागडाचार्यश्रीराजचंडसूरिकृता ॥

पुष्पो माटे असत् आक्षेपदाताओंने उत्तर.

यत्मान समयनी अंतर कोइएक मुनि मद्दाराजो अने आवको गुरुगम विना उपाइ प्रसिद्धिमां
आयेलां पुस्तको उपलक्षणे बांची पोताना आत्माने गीतार्थ मानी मद्दान् पूर्वाचार्योंना सिद्धांतोने
संपूर्ण अवलोकन कर्पा विना प्रव्रज्यन्तीरुपशानो त्याग करी जेम फावे तेम कुयुक्तिपो आवेर ठे
अने जोलाजनेने जरमायी जमायी जवबुद्धिनुं संवंच तैपार करे ठे; कैमके सांजळेली चातो उप-
रग्री समयं गीतार्थोंनी निंदा करना तत्पर रदेवुं ए जवबुद्धिनुंज कारण ठे.

श्री पार्श्वचंड मूरीश्वरजीए पुण्यने मानेल ठे; वतां असत् आक्षेप आपी रदेल ठे के-तेउ प्रति

माधोने फूतर सगळ्यां मान्य करता न होता.

येदतो विषय ऐ के तेनुथीना रचेला प्र्योनी मोय खोल करी पळी एवो आक्षेप आपत तो ते धराजबी गलात, पण तेम कर्पा विना गपाटकगोळा चलावो अन्य जीयेने लेखित करवा ए निरिहित प्रकार ऐ.

असाहं मानवुं तो संपुर्णखे तेनुथी पुण्य पूजाने मानता होता एम तेनु पूज्यथीना रचेला प्र्योज प्रपक्षखे साक्षी आगी रक्षे वे. जूनु जिनेंद्रगुणरत्नमाला नामना पुस्तक थंवर पुष्ट ५५ मां सत्तरजेदी पूजाना स्तवनमां १५ मी गाथा ऐ के-

“ सत्तम निरल सुचि सारस हूने रचे, देव अतुज्जाव ते कक्षिये नयि संकुचे; माल सुविशाल यत्ति दंत जिनवरतये, वधिय नुर अठ्ठमी पूजा आगम ज्ञे. जिहां जिहां जेदयो वर्ण शोभा घरे, जिहां निरा तेहचो कुमुम वर्णक करे. हूत घर करे पूजा ए तेरमी, समकितचारक लोक मनने रमी; जरे नुर फुलतो पगर जंगी घली, चौदमी पूजाए जाण आगम ज्ञली. जेम मुर तेम नर

નક્તિનારક નાળા, નિરતિ અધિકાર સવિશેષ અંતર સુણ્યા; પ્રથમ તા. ૧૨૩૪૫૬૭૮૯૧૦૧૧૧૨૧૩૧૪૧૫૧૬૧૭૧૮૧૯૨૦૨૧૨૨૨૩૨૪૨૫૨૬૨૭૨૮૨૯૩૦૩૧૩૨૩૩૩૪૩૫૩૬૩૭૩૮૩૯૪૦૪૧૪૨૪૩૪૪૪૫૪૬૪૭૪૮૪૯૫૦૫૧૫૨૫૩૫૪૫૫૫૬૫૭૫૮૫૯૬૦૬૧૬૨૬૩૬૪૬૫૬૬૬૬૭૬૮૬૯૭૦૭૧૭૨૭૩૭૪૭૫૭૬૭૭૭૮૭૯૮૦૮૧૮૨૮૩૮૪૮૫૮૬૮૭૮૮૮૯૯૦૯૧૯૨૯૩૯૪૯૫૯૬૯૭૯૮૯૯૧૦૦૧૦૧૦૨૧૦૩૧૦૪૧૦૫૧૦૬૧૦૭૧૦૮૧૦૯૧૧૦૧૧૧૧૨૧૧૩૧૧૪૧૧૫૧૧૬૧૧૭૧૧૮૧૧૯૧૨૦૧૨૧૨૨૧૨૩૧૨૪૧૨૫૧૨૬૧૨૭૧૨૮૧૨૯૧૩૦૧૩૧૩૨૧૩૩૧૩૪૧૩૫૧૩૬૧૩૭૧૩૮૧૩૯૧૪૦૧૪૧૪૨૧૪૩૧૪૪૧૪૫૧૪૬૧૪૭૧૪૮૧૪૯૧૫૦૧૫૧૫૨૧૫૩૧૫૪૧૫૫૧૫૬૧૫૭૧૫૮૧૫૯૧૬૦૧૬૧૬૨૧૬૩૧૬૪૧૬૫૧૬૬૧૬૭૧૬૮૧૬૯૧૭૦૧૭૧૭૨૧૭૩૧૭૪૧૭૫૧૭૬૧૭૭૧૭૮૧૭૯૧૮૦૧૮૧૮૨૧૮૩૧૮૪૧૮૫૧૮૬૧૮૭૧૮૮૧૮૯૧૯૦૧૯૧૯૨૧૯૩૧૯૪૧૯૫૧૯૬૧૯૭૧૯૮૧૯૯૨૦૦

તેહને અનુક્રમે સદુઅ નચિયણ લહે. " પંચમી પૂજા માનતાજ હતા; તથાપિ અવતા કરે તે આપ નારકીરે ' પરંતુ એ

દયાદિ ગ્રંથોમાં જોતાં સ્પષ્ટ માલમ પડે છે કે તેનું પુણ્યપૂજા માનતાજ હતા; તથાપિ અવતા કરે તે આપ નારકીરે ' પરંતુ એ

પંચમી પૂજા માનતાજ હતા; તથાપિ અવતા કરે તે આપ નારકીરે ' પરંતુ એ

દયાદિ ગ્રંથોમાં જોતાં સ્પષ્ટ માલમ પડે છે કે તેનું પુણ્યપૂજા માનતાજ હતા; તથાપિ અવતા કરે તે આપ નારકીરે ' પરંતુ એ

આરોપ આપ્યા એ કેવી આચરણા છે ! મુલ્યથી કહે છે કે પંચમી પૂજા માનતાજ હતા; તથાપિ અવતા કરે તે આપ નારકીરે ' પરંતુ એ

વચન, માત્ર વેધીમાંનાં રીંગણાની પેઠે સમજાય છે.

વચી અન્ય સ્થળે પણ દ્રષ્ટિ કરતાં સત્તર જેવી પૂજા માનતાજ હતા; તથાપિ અવતા કરે તે આપ નારકીરે ' પરંતુ એ

" પંચમી પૂજા જિનવર કેરી, મુકુલિત કુસુમની જાતી રે; લાલ ગુલાબ ને કેતકી ચંપક, પાંચમીમાં વચન છે કે-

" પંચમી પૂજા જાંતીરે, પંચમી. ॥ ૧ ॥ મમરો જાદ જુદ ને મરવો, કુમુદ નિલુપ્પલ સારે; પૂજતાં વડુ પર જાંતીરે, પંચમી. ॥ ૨ ॥

પૂજતાં વડુ પર જાંતીરે, પંચમી. ॥ ૧ ॥ મમરો જાદ જુદ ને મરવો, કુમુદ નિલુપ્પલ સારે; પૂજતાં વડુ પર જાંતીરે, પંચમી. ॥ ૨ ॥

વચી અન્ય સ્થળે પણ દ્રષ્ટિ કરતાં સત્તર જેવી પૂજા માનતાજ હતા; તથાપિ અવતા કરે તે આપ નારકીરે ' પરંતુ એ

“ પુત્રુ નિતુષ્પત સદસત્ત, રતુમત પત્રમ સપત્ન, અતિમુન ધંપક કેતકીસ્પું મિદ્યાદ,
નામ પુમાન ને મચકુંદ, દમરો મરયો અરવિંદ, વઢી કુંદ જાદ જુદ પામલ જઙ્યાંદ. બોલસોરી
કોજ કોરંદ, મોગર જાસુ શુન્ન પોંટ નર્દો કંઠ-વદુલ તિલક નવ માલતીદ; લાલ ગુલાવ ને
મંદાર ટોન્નર ગુછ્યો તમુસાર અતી ફાર વઢી પૂજા યોજતીદ. (રાગલાલદરો) ઠગોરે પૂજા શ્રીજિન
કેરી કંઠે ટોન્નર દીપેરે; પંચ વિપ વરણી કુસુમકો માલા. રયણાવલી દાર જીપેરે. ઠઠી૦ ॥ ૧ ॥ ”

॥ વલદા મપ્પેતી ॥ ધ્રીપાર્શ્વચંદ્રસૂરીશ્વર ગુણનિધિ, તસપટ સમરસૂરોદો ॥ રાજચંદ્રસૂરિ
તાત પટોપર, તેજે કોની દિલંદોરે ॥ વામાળા ॥ ૫ ॥ અવળમુનિ ગુરુ સાધુ તણો શિષ્ય, મેઘરાજ મુનિ
જાણે ॥ સંવત સોલસેનુગલસાઠે પૂજા સત્તર જેવી આણેરે ॥ વામાનો નંદન ત્રુઠયો ॥ દતિ ॥

દગધારિ વિદોર વિસ્તાર પૂર્વક લેલના દાલના મૌજૂદ ઠે, તો પઢી વ્રાતાગણ ! તેઠશ્રી ફૂલ
સમાપ્ત્યો નથી માનતા, એ કેમ માનો દાકાય ! માટે સત્યાસત્યનો પૂરતો તપાસ કરી સાચય વ-
ષન પ્યાયાર વંધ વામ્વો એજ યોગ્ય ઠે, પ્રવતી યાત ઠતી વતાવવી પૂ અતિ અનિદ્ધ પરિણામ વાતા

वे. ए हेतुने लीधे सत्यने प्रहण करी गछजेवथी उपजतो जेदबुद्धिनो आव त्याग करवो जेथी
ज्योन्नव सुख संपदा प्राप्त भइ जय भंगल कमळाना ज्ञानी धवाय. च शान्ति ! शान्ति ! शान्ति !!

॥ श्री पार्श्वनाथ जिन स्तवन. ॥

(उपजाति ठंद.)

कंटावकस्यः प्रभु पार्श्वनाथः, सुरासुरैः सेवित पादपद्मः ॥

विख्यात कीर्तिः प्रकट प्रज्ञावो, ददातु मे सर्व समीहितानि.

॥ १ ॥

(प्रजाती गोदी ठंद.) गाम गुण ताम श्री पास कंटाखिये, नमिय सवि संकट कंटक
टाखिये; द्वियकडे प्राण जिन व्याण तसु पाविये, आवजेंद पापमळपंक पखाखिये. ॥ २ ॥ प्रह-
समे स्वामि तुम्ह नाम समरे सदा, जेह नर नारि ते खेहे सुखसंपदा; एक चित्त प्रणमरो मू-
रति ताहरी, प्राप्तसे तेहेने व्यापदा परिहरी. ॥ ३ ॥ जेदना मांदिखा नयन ते व्यावर्या, सुदृढ
नर वंसखानख गुण व्यणुसर्पा; तेह तुम्ह नाम ने व्यापना किम खेहे, सूत्रमां प्रकट ज्ञानी सहति

ननु तदहे. ॥ ४ ॥ पेयतां रूप सरूप प्रभु तुम्हत्तणो, ऊपजे हियडले हरख मुज अति घणो;
चंद्र पभोर रयि चक्र पंखी अखी, कमल पेखेवि जिम तेदने मन रखी. ॥ ५ ॥ एस प्रभु पायनी
सेय निनु बेविण, जयतणा पाप संताप सवि वंचीये; एहवी आश अम पासजी पूरजो, सेवक
बित्त चित्ता सवि पूरजो. ॥ ६ ॥

(इंद्रगया छंद.) कंटाखिकस्थानविभूषणाय, विश्वेश्वराय ऋतुतद्वृषणाय; कल्याणवध्वी
पद्मगारिदाय, धी पार्श्वनाथाय नमोस्तु नित्यम् ॥ ७ ॥ इति श्री पार्श्वचंद्र सूरेश्वर कृतम् ॥

॥ श्री विमलजिन वासुपूज्य जिन स्तवन. ॥

(चोपाद) हरियामाखी विमलजिणंद, वासुपूज्य बीजो जिणचंद; वे ए वंडुं मन उद्धास,
सयख रिडि द्योय जिम पास. ॥ १ ॥ वंठन सोहे जास वराह, धन धन त्रिभुवन करे सलाह,
महासे नदिप सयख दामखो, जंजे नविक तणो आमखो. ॥ २ ॥ कनक वर्ण विजुम तनकंति, देय
जिणेतार एके पंति; वेठा पदमासणे सोदंति, निरुपम रूपं जन मोदंति ॥ ३ ॥ साठ अने सि-

तत्र धनु माण, विहुं तणो किम कं वखाण; एक जीद गुण कहा न जाय, खाजे शिवपद स्वामि
 पसाय. ॥ ४ ॥ वंदा इलाग तणो शिणमार, केवलखडीतरवरदार; नृप कृतधर्म थने वसुधूज्य,
 बुज्जदीपक सुरजरवर पूज्य. ॥ ५ ॥ इयामा जया नाम जसु माय, उरसरिहंस सरिस भिण-
 राय; मदिमायंत सदा जयवंत, वे ए हुवा शिवरमणीकंत. ४ ६ ॥ गिरि संमेते चंपा नाम, नगरी
 पटुता शिवपुर ताम; प्रह ऊजी तसु समरी नाम, जाय जगतिसु कं प्रणाम. ॥ ७ ॥

॥ श्री जिनैदस्तुतिः ॥

मोनेनोवी व्यहतपरितो वत्सराणां सदसं । यो निर्माणश्चरणयुगलं जठपमालोपकारी ॥
 अर्धचुचारयतु हृदयारसस्वकीयं कलानां । यो निर्माणश्चरणयुगलं जठपमालोपकारी ॥ १ ॥
 नमस्तत्प्रेक्षोमीयतिमुकुटरत्नांशुकवरं । नतानां दत्तश्रीधनयुवतिरत्नांशुकवरं ॥ त्रिलोकी जंतू-
 नामन्निद्रापितसंपादकमलं । जिनस्य श्रीशंतेः स्तुतसरजसं पादकमलं ॥ २ ॥ अपुनर्नयमार्गलं-
 जक क्रमकमला नञ्जिनिप्रजापतेः ॥ शरणं समुपैमि नेमिनः क्रमकमलानलिनितनुत्वियः ॥ ३ ॥

पार्श्वप्रशुजिनः पविताऽपचयं विदपङ्कगतः कक्षितापचयं ॥ पण्यक्रमणीरुचिरं जितखः प्रद-
रातुसुयं रुचिरं जितखः ॥ ४ ॥ अगणयंतमुपप्लवमुच्चकै-रहित संगमकाऽमरनिर्मितं ॥ नमतवीरजिनं
मुनिस्तत्तमं रदित संगम कामरसं मुदा ॥ ५ ॥ शिवरतोवरतोपवशाग्रतो-मघवताऽवतामतिदूरगः
॥ अमरतो मरनोदगकोविदः राममञ्जुममञ्जयताङ्गिनः ॥ ६ ॥ अचिकलं विकलं कथियां सुखं
विदपतं दधतं जगदीशितम् ॥ अकलदं कलदं सगतिं श्रये जिनवरं नवरंगतरंगितः ॥ ७ ॥
पेसुत्कस्याणवल्लीविपिनवननुचः स्वर्गंगगातरंग-आयादायादरोचिः पटखधनक्षितालंन
दिह मंगस्य ॥ नम्रामर्त्याङ्गिमोक्षिप्रसृतपरिमलोद्गारमात्रा-न्यन्यश्चंद्रप्रज्ञस्य प्रज्ञवतु
नरतां वृत्तेय पादपयः ॥ ८ ॥ इति जिनेन्द्रस्तुतिः ॥

इतिपट्पस्वजायनपविचारोदिप्रकरणसंग्रह समाप्त.

। राग जैरवः । गंत चोवीसी स्तवनः ।

जागैरेसुग्यानिजीयन्नयो सु प्रजातरे, ध्यावोरे घरम ध्यान वीतगई रातरे ॥ जागो० ॥ पड़ेखा
श्रीकैवल्यग्यानि, वीआनिर्वाणीरे, वीजा सागरस्यामि नाम, ध्यान घरो मालीरे ॥ जा० ॥ १ ॥ चोथा महा-
जसदेव पांचमाधिमन्त्रे, सर्वानुब्रुतिगछा प्रभु आपे सुख अमलरे ॥ जा० ॥ २ ॥ सातमा श्रीचरईश आठमा
श्रीरुचरे, दामोदर देव नोमा नांमयीपचित्तरे ॥ जा० ॥ ३ ॥ सुतेजास्यस्यामिदोई वस नें इग्यारे, बारमा
श्रीनुनिमुव्रत समरणसाररे ॥ जा० ॥ ४ ॥ सुमति शिद्यगति अस्ताघजिनेशरे, तेर चोव पनरमा सेवेसुर
इंदरे ॥ जा० ॥ ५ ॥ नेमिभ्यस्तोत्रमा अनिलदश सातरे, अष्टादशयोषर स्वामी सुविख्यातरे ॥ जा० ॥ ६ ॥ नृग-
णीसयीसबहनीसमा अरिदंतरे, कृतारघ्व जिनेभ्वर शुद्ध मति संतरे ॥ जा० ॥ ७ ॥ शिद्यंकर दोयवीस स्पंद-
नेत्रेनीमंर, रंजयति सु नामध्यान वयति सकल जगोतरे ॥ जा० ॥ ८ ॥ एदगतचोविह दुयाजिणमालरे गु-
णर्व कहे सदा सकल विद्वांगरे ॥ जा० ॥ ९ ॥ इति गतचोवीसी स्तवन मगल

॥ अथ विस विहरमानजिन स्तवन ॥

रागरामकवी ॥ विहरमानजिनवंदो सुगुणप्रवि, विहरमान जिनवंदो. श्रीमंवर जुगमंधर स्वा-
मि धादुसुवाहू मुणीदो, जंबुदीव विदेदिजिन प्रशस्ये परम आणंदो ॥ सु० ॥ १॥ श्रीसुजात स्वयंप्रज
स्यामी नयनान्न जिनचंदो, अनंतवीरजसुरप्रज अरिहा अरचे चोसठइंदो ॥ सु० ॥ २॥ श्री विशाल
जयवंतावजयधर चंद्रानन मुखचंदो, धातकी खंने दोइ विदेदि ए अरुजिनपति वंदो ॥ सु० ॥ ३॥ पुष्कर
सरथमां पुगमविदेदे, विचरे जिनराजेंदो, चंडवाहू जुजंग जिनेश्वर, इश्वर सेवेसुरेंदो ॥ सु० ॥ ४॥ नेमि
प्रजवीरसेनदोइ फेनैप्रवज्रवफेंदो, महाप्रद्रदेव यसदेवा नामिदूरित निकंदो ॥ सु० ॥ ५॥ अनंतविरज अरि-
इंत आराधो दूर टले दुखवंदो, ए वीसै जगदिसनुपासन करतां नविचिरनंदो ॥ सु० ॥ ६॥ रत्नत्रयीगुणक-
मत विरासन प्रभुगुण नग्यो त्रिलंदो रामकविरागे जिनराया गायामुणीगुणचंदो ॥ सु० ॥ ७॥ इति ॥

॥ अथ अनागत चतुर्विसति स्तवन ॥

(राग प्रभाति) प्रभातै च्छ्रीने माता मुपमु जोवे । ए देक्षी ।

प्रजातै उठीतै जावै परमेश्वर जजियै, परमेश्वर जजीपेरे जावै परमेश्वर जजियै ॥ आबराह
अंधडमानी प्राणी सुजपरणती सजीवै, प्रजातै उठिने जावै० पद्मनाभपद्विजाजिनहोस्ये बीजाश्री
सुरदेव, प्रीजा श्रीगुपारस जिननी करशे त्रिभुवन सेव ॥प्र०१॥ स्वयंप्रभ चोश्रोजिन दोस्ये, पांचमा
सर्वानुत्तुति, वंयश्रुत वडा नवयान्नीव, सातमावै शिवसुती ॥प्र०२॥ आठमा श्रीपेठाल प्रभुजी, पोटि-
लनोमानाथ, सतकीरतएदशमादोस्ये सिद्धपुरिनोसाथ ॥प्र०३॥ सुगतएकादशमासमरोवारमाधममइठ
निष्कयाय तेरमा निपजस्ये स्वामि सर्वपीश्रेठ ॥प्र०४॥ निःपुत्राकनिर्ममवोपदेवा. चोदपनरागितचाव
नित्रगुप्तं सोलमा धर्मचक्रि उपजस्ये नछाद ॥प्र०५॥ सुखदाइसनरमासमाधि आठारमां संनरइग
यशोघर श्री बिजय जिनेश्वर नगणीसेनवलीवीस ॥प्र०६॥ मद्धिनाप जिननेवइपानु एडवीस ने
वाचीस अंतंत विर्यनंदंकरएवोइ जाविजिन चोवीस ॥प्र०७॥ केवलवदी अजुवाला करस्ये धापरस्ये
नपगार सिद्ध प्रभुनु ध्यान घंरतां वरस्ये शिवसीरीसार ॥प्र०८॥ सुवीदाले उठीने समरे लेत्रविजिन
नेनीश गणचंद्र कंठ तेदने मंदिर दोस्ये सफल जगीस ॥प्र०९॥ इति ॥

। श्री पार्श्वजिनस्तवन ।

नमः पार्श्वप्रभुपत्कजे, विश्व चिंतामणि रत्नरे, नैऋतघण्टेण्डपावती, वैरुटया करे सुयत्नरे
 । १ । नैऋतः अथ मोये शांति महा पुष्टिदे, धृतिक्तीर्त्तिकांतिविधायने, नैऋत अक्षर शब्दथी. सर्व आ-
 धिप्याधि विनाशिने ॥ नैऋत । २ ॥ जया अजिता विजया तथा, अपराविजयान्वितोदेविरे, वशवि-
 शापालप्रदयक्षेजे, विद्यादेवि प्रसन्न होय सेविरे ॥ नैऋत । ३ नैऋत आ न सा नमोनमः तुंहीं त्रै-
 लोम्यनो नाथरे, चोसठ इंद्र टोले मली, सेविये प्रभुने जोनि दाधरे ॥ नैऋत । ४ ॥ नैऋत नैऋत
 प्रभुपासजी, मूलना मंत्रनुं वीजरे, जापथी दुरित दूरे रहे, आयमिलेसविचीजरे, ॥ नैऋत । ५ ॥
 गोमती प्रभुपास चिंतामणि, स्थंजणो अहिबनो देवरे, जगवल्लभ जगतमां जागतो, अंतरीक अवंति
 करुतेवरे ॥ नैऋत । ६ ॥ श्री श्री संलेश्वर मंरुलो, पार्श्वजिन प्रणत तरुकदपरे, घूरप दुष्टनामात्तने,
 घूरप सुजय सुखतदपरे, सुजय सोजाग सुखकदपरे । नैऋत नमः पार्श्व प्रभु पत्कजे ॥ ७ ॥ इति ॥

॥ सज्जाय ॥

काया माया कारमी, परदेशीरे, कबहुन अपनि होय, मित्र परदेशीरे, इणको गरव न की-
जिये । प० । तिनमे दिखावे ठेह ॥ मित्रप० ॥ १ ॥ जैसे रंग पतंगको । प० । तिनमें फीको होय,
मि० प० । मणि माणिक मोति हीरवा, प० । त्राण शरण नही कोय ॥ मि० प० ॥ २ ॥ जिस
घर हयगय घूमते । प० । हुंता ठत्रीस राग । मि० प० । सोझी घर सुना पढया । प० । बेसण-
लाग्या काग ॥ मित्रप० ॥ ३ ॥ मणि माणिक मोति पहेंरतो । प० राजा हरचंद घर नार । मि०
प० । एक दिन ऐसा हो गया । प० । परधरकी पनिदार, ॥ मित्रप० ॥ ४ ॥ हाथे परवत तेल
ते । प० । करते नरपति सेव । मि० प० । सोझी नर सब चले गये । प० । तेरी क्या मिलती
प्रवेय ॥ मित्रप० ॥ ५ ॥ ठोके मंदिर मालिया । प० । करते जिन सुं राग । मि० प० । दो दो-
नकी कर सोचना । प० । लगती इन तन आग । मि० प० ॥ ६ ॥ झुगे सब संतार दे । प० ।

સુપનાકા સોલેલ । મિં ૫૦ । નગકે તાસ સમનકે । ૫૦ । કરલે પ્રપ્તુ સું મલે ॥
 ॥ મિત્ર પરદેશોરે ॥ ૭ ॥ ઇતિ ॥

॥ અષ્ટ પ્રવચન માતા સજાય ॥

ઘાલે જયણા જોવતારે, પાલે જીવ ઠ કાંપ । નિરવથ વચન મધુર કહે, નિતુ જાણે ધર્મ
 વપ્રાપ ॥ ૧ ॥ નમું ગુરુ પાયોરે, જસુસીલે નિરમલ સાર । સુંદાલે કાયોરે । સુમિતિ ગુપ્તિ ધર્મ
 પ્રકાર, કહે જિનરાયોરે । તિણ કારણ હર્વ અપાર ॥ નમુ ॥ ૧ ॥ દોષ વૈતાલીસ ટાલતારે, સૂઘો
 લે આદાર । નવણે નિરખી પૂજતાં, લેવે અપગણ પ્રકાર ॥ નમું ॥ ૨ ॥ જહ્ન મહ્નાદિક પરઠ-
 વેરે, સૂયો સ્થપ્તિ જોઈ । શુઝ ધ્યાને મન રાખતાં, જસુ ચારિત્ર નિરમલ હોઈ ॥ નમું ॥ ૩ ॥
 વચન સાવધ ન સર્વેરે, વચન ગુપ્તિ સંજાર કાયા કરણી તે કરે, જેદથી હુલ જીવ અપગાર ॥
 ॥ નમુ ॥ ૪ ॥ પ્રવચન માતા આઠ ઇરે, જે પાલે અનુવિન સાર । બ્રહ્મ કહે તે સુનિ નમું, જિમ
 પામું જૈન ધર્મસાર ॥ નમું ગુરુપાયોરે, જસુસીલે નિરમલ સાર સુંદાલે કાયોરે ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

આ પ્રંયને અગાચ્ચી આશ્રય
(ધન્યવાદ)

૬ વાયુસાહેવ વાહાડમલજી દુઝારોમલજી

દીરાલાલજી રામપુરીયા

વાયુસાહેવ લેવતમલજી રામપુરીયા

વાયુસાહેવ જીરુયાનજી રાલેચા

વાયુસાહેવ છદયચંદજી રામપુરીયા

ઘપરના મદસ્યો તરફથી આ પુસ્તકમાં
મદદ યાવવાથી તેણે સાહુબોનો આ સન્ના અંતઃક-
રણ પૂર્વક યાજ્ઞાર માને છે.

લી. શ્રીપાર્શ્વચંદ્રગણનો જેન દર્દાસીય

સરસ્યતી સન્ના.

આપનાર ગૃહસ્થોનાં મુબારક નામો.

૧૬ આચાર્ય મહારાજશ્રી ૧૭૭૯ શ્રી દેવચંદ સૂરી.

શ્વરજી તરફથી વીકાનેરના મદસ્યોએ જીરેલાં.

૧ શેઠ તેજકરણ મૂલચંદજી રામપુરીયા

૨ શેઠ આસકરણજી

વીકાનેર વાસી મદસ્યોનાં નામો લખી મો-
કલેલાં ઘરાવર નદી ઉકલવાથી ઘપાણાં નધો તે
માફ કરાવોજી.

અમદાવાદ.

૧ શેઠ. ફતેચંદ દોલતચંદ.

૨ શા. મંગલવાસ લઘ્લુનાઈ ઘપાવનાર.

- १ शा. हरखचंद खचंद
१ शा. बालचंद मगनलालनी मातुश्री बाइ जीवी
पुण्यस्थळ धांगडा
१ शा. नामर खोनीदास
१ शा. मणीलाल लाटकचंद
१ शा. घतुरजाइ पदमसी
१ गांधी. ताराचंद नामर
१ कपासी. जगजीवन बयल
१ शा. नानजी वेणा खेरवापा
१ पारेख. रगनाथ लखमीचंद
१ शा. जवान परसु

- १ शा. न्यालचंद कस्तुर
१ शा. बलसुख प्रागजी हलचंद गामना
१ शा. कचरा कानजी
१ शा. लेरा जेसीग
१ शा. मणीलाल लखमीचंद खेरवापा
१ शा. शीवलाल फुलचंद कुठना
१ दफतरी उगनलाल नानचंद
१० शा. घतरजूज देवसी हाल बीकानेर
जेन स्कुल हेम मास्तर
१ वेन चंडु हरीसींग बीसनगर.
१ शा. उगलाल भथुजाइ महिजना

મુનિદીત મુનિમદારાજ શ્રી ૧૦૯ શ્રી ગુણચંદ્રજી મહારાજના ૧૦૯
કઠુ-ગામ-ઢેવપુર નિવાસી ગૃહસ્થોનાં મુવારક નામ.

૨ શા. કલ્યાણજી હેરાજ

૧ શા. હેરાજ પચાણ

૧ શા. ગેલા દેરાજ

૧ શા. રવજી અમરસી

૧ શા. કોરસી પાલણ

૧ શા. ઠાકરસી કાનજી

૧ શા. પદમસી ભારમલ

૧ શા. નરસી નેણસી

૧ શા.

૧ શા. પચાણ લલુ

૧ શા. લાલજી દેમા રાણવાલા

૫ શા. લધા રતનસીની વીધવા વાદ

મેઘવાદ ગામ તુંબહી

૧ શા. નગનલાલ નથુજાદ ગામ મહીજના

૧ શા. મહાસુલજાદ કાઠોવાસ અમદાવાદ

લો. મં. લ.

११ महाराजना सङ्कपदेशाश्रितः

११ महाराजना सङ्कपदेशाश्रितः

॥ आत्महितोपदेशः ॥

१. लघा रतनसुनीनी नीधवा वाइ

१. लघा रतनसुनीनी नीधवा वाइ

मङ्गल आचार्य श्री ब्राह्मचन्द्रसूरीश्वरपादपद्मसेवी मुनि महो महाराज गाम मदीजना
आवक सङ्कल्पणोपासक मंगलजाइ प्रति लखेल महाराजनाइ काळीदास अमराबाद
लो. मं. ल.

अव्ययीने अवश्य उपयोगी जाणी अत्र प्रकट

आ संसारनी अंदर सर्व जीव सुखनी चाहना करनार
साधन समजवामां आवे तोज जीव यथार्थ सुखनो जागो या
साधन समजवामां आवे तोज जीव यथार्थ सुखनो जागो या

दीक्षा, वैयनकारी पदार्थોમાં તહીનતા, અને પરવરિણતિમાં પ્રીતિ-સ્વાન્નિમાન વિગેરે મિથ્યાજ્ઞાન જીવમાથી દૂર મસેલ નથી ત્યાં સુધિ આ જીવ સાચા સુલનો જાગી થવાનો નથી. આ જીવ સુલ્લી રૂપાથી ઘાય ? આ પ્રશ્નના ઉત્તરમાં મારે જણાવવું જોઈયે કે પરમાત્મા પ્રરુપિત ધર્મ આરાપન કરવાથી આ જીવ સુલ્લી ઘાય છે, પણ સ્વકપોલકદ્વિપતધર્મથી શ્રેયની પ્રાપ્તિ થતિ નથી. થોડું પણ થાણા થયે વિધિપૂર્વક કરવામાં આવે તો તેથી મોટા લાજ થાય છે.

એને થાહ્યા અને વિધિનો તો સ્વપ નથી, પણ માત્ર લોકપ્રવાહમાં ધર્મ માને છે, તો તે જીવ નો રીતે સુલનો જાગી ઘાય. જિનથાણા રહિત અને અવિધિથી તો ઘળી વલત પેહેલાં પણ આ જીવે ક્રિયાનુશન કર્યો, તેનાથી કશો ફાયદો થયો નહિ અને એમજ આ જીવ સંસારમા જન્મ મરણજનિત ડુઃસ્થાને ભોગવતો જમતો રહ્યો. જો આ જીવને જિનેન્દ્રવ્રણીત પદાર્થ તત્વોનું રહસ્ય પ્રાપ્ત થયું હેત તો આ જીવની થાવી દશા ન હેત, પણ સ્વસ્વજ્ઞાવમાં રમણ કરી પરમાનંદ પ્રાપ્ત કરત. દુર્જી સુધિ પણ પરવરિણતિ પુન્નલદશાનો જો આ જીવ ત્યાગ નહિ કરે તો ફરીથી

પશ્ચાતાપ કરવાના દિવસ આ જીવને આઘ્યા વિના નહિ રહે; માટે 'સમય ન ચૂકો ચતુર નર,
કવિ કહત હે કૂક;—ચાતુરકું લટકે સદા, સમય ચૂકકી હૂક.'

સમયનો અર્થ સૂત્રકાર ઉપકારી પૂજ્યોયે ધ્યાવો કરેલ છે કે સર્વ શ્રેયના સાધનપ્રત મનુષ્ય
દેહ, આર્યદેવ, ભત્તમ કુલ, ઇન્દ્રિયપૂર્ણતા, આવક કુલમાં ઉત્પત્તિ, શરીરે નિરોગતા, સુવિહિત ગુરુ
આચાર્યશ્રીના ઉપદેશથી જિનેન્દ્રવ્રણીત ધર્મની શ્રવણરુચિ, ધર્મપર શ્રદ્ધા અને તે પ્રમાણે પ્રવૃત્તિ,
આ પામવાં જીવને વહુ દુર્લભ છે. કેમકે મનુષ્યપ્રત તો આ જીવ ઘણી વલ્લત પામ્યો; પણ સર્વ
સાનુકૂલ સામગ્રી આ જીવને મળી નહિ તેથી સુખનો પ્રાપ્તિ આ જીવ થયો નહિ, માટે આ સમયે
સર્વ સાનુકૂલ સામગ્રી મેલેલ છે, તેને ચૂકવી ચૂલવી નહિ, પણ સમયનો અર્થ છે, અને તેથીજ
જ્ઞાની પુરુષો ઉદ્વેગોપણા કરે છે કે, ધ્યાવો સમય પરીપરીને નહિ ધ્યાવે. પણ સર્વ સામગ્રીમાં એકની
પણ છોટ હોય તો મનુષ્યપ્રત નકામો છે અને તે સર્વ સામગ્રી સદાય જીવને મળતી નથી; કિન્તુ
વહુ પુન્યરાશી પ્રવલ થાય છે ત્યારેજ સર્વ સામગ્રીનો સંયોગ થાય છે માટેજ દુર્લભપણું વતાવેલ

३. जे एग सई मामयी संक्षेप जे नेधी समय चूक्यो नहि, जेयो या जीव मुखनो जामी धाय
 माटे १ घण्ट २६ स्वस्थानकल्याणमार्ग सेवन करवा. नगरना-वीथी-द्वामपूर्वक घर्म अनुष्ठानादि-
 क क्रिया घोषरंजन माटे नहि; पण स्वस्थात्मरंजन करवा माटे करवामां आवे, अर्थान्
 " आत्मसाधे धर्म कादो, त्यां जननुं नुं काम; जनमनरंजन धर्मनुं, मूत्र न एक यवाम. "
 माटे स्वस्थानरंजन दितार्थ जे धर्म करवामां आवे तो या जीवनुं अचउय कट्याण आय.
 एण जेते धर्म ए नुं चोज जे नेनुं ज्ञान नयी नेने कर्मोयो आत्माना कया कया गुणो
 स्थावरणाव जे ? कर्मने दूर करवामा मुख्य साधन र्थां जे ? यने या जीव दुःख केस पाम्या
 करे जे ? नेतो विचार तो करतो नयी, मात्र व्रतगुञ्चारण करवायी तथा हुं साधु, हुं आ-
 दक एम मानवानी ह्य जीव मुखनो जामी यतो नयी, कारण के " तत्त्व तो परम्यो नहि
 यदा दृवा व्रतपार ! धात विदुषा येतमं, वृथा वनाइ वाट. " माटे जे जे कोइ पण धर्म-कार्यादि
 कार्य करतुं जे सम्पत्त्ये विचारी यने पवी झळं नही पण जेने ओं करवामां

आये तो ते सम्मार्गानुगामी जीव धीमे धीमे स्वश्रेय साधन करी उंची पायरी ऊपर आवा
 विना रंदेशो नहि अने अनुक्रमे सर्व दुःखोनों नाश करी आ जीव शास्यता सुखनो प्राणी थाय
 एसां किंचित्मात्र संदेह नथी. हमेशां जेमना हृदयसां एवी ज्ञानानो आविर्भाव थाय छे
 के हुं क्यांथी आद्यो हुं? अहि कया पुन्यता उदयथी मारी उत्पत्ति थइ दशे? केवां में सारां कर्म
 करेसां दशे के जेथी आओ उत्तम देह पाम्यो हुं, हवे हुं केवां कर्म करुंहुं अने अन्य जन्मसां
 आ जीवनं क्यां जवानुं थशे एटले आ जवथी कया जवसां आ जीवतुं प्रस्थान थशे, आवा
 प्रकास्ती विचारणा जेना हृदयसां उन्नत पामती न होय तो आ जीव धर्मसां प्रवीण केम थाय
 अने भमं विना सूचनो प्राणी पण क्यांथी आय! काहुं ठे के " दृष्टोपपत्तिर्ममकेन कर्मणा ?
 कचप्रयानध्यमिनो तयादिति । विचारणा यस्य न जायते हृदि कथं स धर्मप्रवणो जविष्यति ! "

कचप्रयानध्यमिनो तयादिति । विचारणा नई, पण सदाय ध्यानसां राखथी.

माटं जगज्जीवीयं आओ ज्ञानना जूझवी नई, पण सदाय ध्यानसां राखथी.

आ जीव मदानो मुसाफर ठे; केमके केटली योनियोसां मुसाफरी करी करी आ जयसां पण

રેજ સર્વિયન રૂપ થશે. માટે જો આ જીવનું કલ્યાણ હિત હો તો પ્રમાદ દૂર કરો. પ્રમાદ
 પદ્યે ૮ મદ, ૫ ગિપય (પાંચ ઇંદ્રિયોના વિકાર), ૪ કમાય, ૩ વિકયા થને નિદ્રા ૫ પાંચ પ્રમાદ છે.
 અમને દૂર કરવાપી જ મુલ્ય પ્રાપ્ત થાય છે. ઉત્તમ ચરિત્રવાલા પુરુષોની સદા અમીદૃષ્ટિ વિશ્વવ્યાપક
 સર્વ જોયો ઉપર સમાન વર્તણૂં કરે છે. સ્વશ્રેય થયવા સ્વશ્રેય તે સ્વસ્વાધીન છે. અન્ય નિમિત્ત
 કારણમાત્ર છે. હાં ૫ જ્ઞાન નોઠીક છે કે જો કારણ સાનુકૂલ હોય તો કાર્ય સાનુકૂલ થતાં ઉત્તમ
 દેશ્વજ્ઞાનને ઉત્તમજ ફલ મહાશે. નુયમથી કાર્યની સિદ્ધિ થાય છે ૫ પ્રાપ્તે મુલ્ય નિયમ સમજ-
 થો. તેમ કરતાં પણ જો ન થાય તો પત્તી પાત્રી. પંચ સમવાયથી કાર્યસિદ્ધિ ૫ પરમાત્મા દેવા-
 પિદેરનું મુગ્ય સિદ્ધાન્ત સર્વત્ર થયેલ સિત પ્રવર્તે છે, કોઈ વલ્લત કોઈની ગૌણતા, કોઈ વલ્લત
 કોઈની મુગ્યતા તેમાં ૫ ધર્મ રહેલ છે; પણ એકનેજ અંગીકાર કરી લેવું ૫ એકાન્તવાદ
 રહેવાય છે થને નેથોજ જગતમાં થનેક મતમતાંતર પ્રાદુર્ભાવ થયેલ છે. જો જીવની થનેકાન્ત
 રૂઢિ પાય તો સર્વના મનમનાંતર હય થઈ જાય છે થને જીવને જિનવચન ઉપર પ્રતીતિનો

तेज जाणपां. गुरुमहाराजनी कृपायी तरवानो निकट रस्तो उपशम संवर विवेक थने आचर विचार के उलम पुरुषो जे मांगे चाले ते मांगे चालवुं, अने तेवा उत्तम विचार करवा प्रकृतिने अनुमूल आधार विहार सुखदायि थाय ठे. हास तो शुद्ध स्वरूपी अनंत सुखभोगी आय एमी जायना करवी अने जिनोक शुद्ध अनुष्ठानमां रक्त रदेवुं के जेथी परंपराये आ जीव अष्टकर्मातीस थइ सास्यत सुखनोभागी थाय. अवकाश अद्वय होवाथी अद्वय खलेख ठे. आवकजी ! जेम तमने वोक लागे तेम करजो, व्यासस प्रमाद दूर करजो, दरिद्रपणुं ओरजो, धर्ममां उद्यम राखजो, घरमा तो फोइ तमने प्रेरणा करे नेम नथी के धर्म करे; परंतु तमे तमारुं हित नूतनो नहों एज आ समयनो सार ठे. आप सुइ ठो जाल ठो विशेष थुं खखवुं जेम आत्मश्रेय थाय तेवां कार्योमां तत्पर रदेवुं, शुष्क अध्यात्मनो पड़ो पकड़ो नहों, जिनआणा सहित क्रिया ते जाव अध्यात्मपूर्वक आधारजो जेथी आत्मश्रेय पाय. स्त्री पुत्र पुत्रीमां अनादि कालथी आ जीव घेरायेल ठे पणु आ जीवने एक बखते जो परमात्मा प्रदक्षित शुद्ध तत्त्व सद्वृत्ता थइ जाय अने ते प्रमाणे

જો વસ્તાય તો આ જીવનો બેનો પાર યાય; પણ ઘણા જીવો અંધશ્રદ્ધાહુ થઈ ગયેલા છે તેથી
ગુણી અગુણીની પણ પરીક્ષા કરતા નથી, જિનવચન આરાધનપણું સ્વપ્નમાં પણ તેમને આવું
પ્રાપ્તે મુક્તકેસ છે. હલુકર્મી જીવ હશે તે વિધિ વહુ માની વિધિ પર આદર કરનાર અશે. દ્વિતીય

ધાંગડા સંવત ૧૦૬૦ વૈશાલ શુક્ર વસ.

શ્રદ્ધ પાંચ ટાંગાડિં,૯ નોમાલાલી ગણમાનોં કલ્પ.

- ૧ આંત્રે અવળા અંત્રે વિપ્રભે કાણ અને અસ્તુ હુગ દાને
- ૨ કાંત્રેની આંત્રેની,૯ અંત્રે સરણી કુદ્ધે બેની નામુ ૬.૦.
- ૩ ૬.૦.૬.૦.૯ અંત્રે સરણી ૬.૦.૬.૦.૯ મુન્ય સદુ કન ખાંત્રે
- ૪ અંત્રે ૬.૦.૬.૦.૯ અંત્રે સરણી સરણી સરણી-સરણી સરણી કરાંત્રે
- ૫ અંત્રે સરણી સરણી અંત્રે સરણી સરણી સરણી સરણી સરણી
- ૬ ૬.૦.૬.૦.૯ અંત્રે સરણી સરણી સરણી સરણી સરણી
- ૭ ૬.૦.૬.૦.૯ અંત્રે સરણી સરણી સરણી સરણી સરણી
- ૮ ૬.૦.૬.૦.૯ અંત્રે સરણી સરણી સરણી સરણી સરણી
- ૯ ૬.૦.૬.૦.૯ અંત્રે સરણી સરણી સરણી સરણી સરણી
- ૧૦ ૬.૦.૬.૦.૯ અંત્રે સરણી સરણી સરણી સરણી સરણી

રોગ નો યાગ.
૬ રત્નીટુ યમો જાગ કરે નો આર્યાગ કરે-ગુણ સી નાળ્યો
યમોં આંત્રે

- ૬ યાન ડરર વેમી જાગ કરે નો મિત્ર વિષ્ણવ કરે.
- ૭ વચ ડરર વેમી જાગ કરે નો ધન યામી કરે.
- ૮ સાંસર્યાપર વેમી જાગ કરે નો ધન યામી વધે.
- ૯ મુગર્વેન્યાર વેમી જાગ કરે નો ધન યામી ઘાડિ કરે.
- ૧૦ વાગર્વેન્યાર વેમી જાગ કરે નો ધન યામી ઘાડિ કરે.

તુટી પુટી કરે.

૪ અન્ન સ્પર્શિતની રેટુર્વેન્યારો પાત્રામી જાગ કરે નો હજાર
રૂપાસનું કલ્પ આંત્રે.

यद्द्वन्द्वं नय विचारादि प्रकरण संग्रह-
ग्रन्थः समाप्तः

